

**МАРИУС ГАБРИЕЛ
ПОЖЕЛАЙ МИ ЛЮБОВ ДОРИ
НА СБОГУВАНЕ**

Превод от английски: Цветана Генчева, 2016

chitanka.info

За Мерват

1.

ФЕЛИСИТИ

Испания, зимата на 1936 г.

— Не чу и дума от онова, което казах. — Изабел бе застанала до предния прозорец в малката вила, скръстила ръце на гърдите си. Фелисити често си мислеше, че по-голямата ѝ сестра прилича на Наполеон, докато обмисля действията на невидимите си армии.

— Слушам те, миличка — отвърна тя.

— Едва на деветнайсет си. Дори не си започнала да живееш. Господи! Погледни се! Толкова си умна, свежа, млада! Как е възможно да захвърлиш с лека ръка тези безценни дарове?

— Нямам намерение да захвърлям с лека ръка нито един от даровете, които съм получила.

— Ще ги оставиш в ноктите на куп съсухрени дърти харпии, което е същото. Не си родена, за да пропилееш дните си в безрадостен манастир. Родена си да изживееш живота си!

— Когато и да се огледам, не виждам кой знае колко обнадеждаващи примери за онова, което животът може да ми предложи.

Изабел се намръщи.

— Как е възможно да кажеш подобно нещо пред мен?

— О, миличка — отвърна Фелисити, изпълнена с разкаяние, — прости ми. Не исках да прозвучи така.

— Дразниш ме с това самодоволство. Нямах никаква представа какво е да изгубиш дете. Съпругът ти да избяга. Откъде да знаеш? Не знаеш нищичко. — Изабел отвори кепенците и се приведе напред. Неочакваният артилерийски залп се понесе над долината към тях. — Бойните действия приближават. А ние тук сме като хванати в капан. Рано или късно някой снаряд ще падне на покрива и това ще бъде краят ни. — Тя поклати глава, сякаш говореше на себе си. — Останах тук твърде дълго. Трябваше да замина за Германия, когато Пол почина. Щеше да е по-добре, отколкото да се лутам тук като призрак и да се

преструвам, че все още има защо да живея. А сега съм вързана с теб. — Обърна се към Фелисити. — Защо, за бога, дойде тук?

— За да се сбогувам, миличка. Следващия месец постъпвам в манастир. И да обсъдим собствеността ми. Когато вляза, искам да прехвърля всичко, което притежавам, на Църквата.

— Да, разбира се — отвърна сухо Изабел. — Зестрата ти. Колко хитро, че са настояли да го направиш.

— Искам обаче — продължи Фелисити, сякаш Изабел не беше казала нищо остро, — искам ти да вземеш накитите на мама. Най-вече смарагдите. И без това трябва да са у теб, нали си най-голямата сестра.

— Не искам тези проклетии.

— Можеш да си ги разделиш с Киара.

— Киара си живее царски. Има апартамент в Мейффеър, приятна работа и води живот, който я радва.

— Тогава ти ги вземи. — Взривът, по-силен от предишните, накара всичко в стаята да потрепери. — Дръпни се от прозореца, миличка. — Фелисити протегна ръце към Изабел, когато сестра ѝ отстъпи. — Не съм ги донесла, разбира се. Депозирах ги в сейф в „Хародс“ в Лондон. Оставих ключа...

— Майната им на накитите. Престани да говориш за тях. Изобщо не ме интересуват. Интересуваш ме единствено ти. Няма да престана да се опитвам да те откажа от тази работа.

— Ще те изслушам. Само не богохулствай.

— А ти можеш да помолиш Господ да престане да ме мачка.

— Ще го помоля. Хайде да затворим кепенците, страх ме е. — Сестрите затвориха тежките дървени кепенци и стаята отново потъна в полумрак.

Къщата беше семпла, с белосани каменни стени, подът покрит с плочки. Китки билки и два мъртви заека висяха от голите дъбови греди. Малкото мебели бяха неумело сковани, боядисани в кафяво, получено при смесването на остатъците от различни бои. На едната страна бе опряно пиано, оставено с отворен капак, жълтите клавиши изглеждаха като криви зъби. Поочукана медна вана бе изтеглена пред камината, където се топлеше казан с вода.

Сестрите не си приличаха. Изабел, сега на двацет и пет, беше закръглена, с тъмни очи и маслинова кожа, също като майка им, една от най-известните красавици през 20-те години на ХХ век. Всеки,

който я погледнеше, си казваше, че пред него е застанала светска жена. Изабел бе постигнала много — политика (журналистка, написала десетки статии, в които възхваляваше фашизма), брак (макар богатият ѝ съпруг фалангист да се бе оказал негодник), майчинство (въпреки че единственото ѝ дете загина трагично, когато бе на годинка).

Фелисити пък изглеждаше като жена, която сякаш беше от друг свят. С дългите си крака, висока талия и едва загатнати гърди младото момиче приличаше на средновековен ангел, лицето ѝ грееше, русата коса се стелеше по раменете ѝ като сноп зряло жито. Обичта ѝ към нейния Господ беше по-силна, отколкото Изабел — вече потопила се в морето на живота, за разлика от сестра си — бе готова да приеме.

Фелисити беше шест години по-малка от Изабел. Обожаваше сестра си още от дете, тази властна, завладяваща мургава красавица, и в много отношения чувствата ѝ все още не бяха променени. Изабел преливаше от емоции. Тя пламтеше като черен огън, апетитът ѝ за живот бе неутолим. Поглъщаше всичко, което попаднеше пред нея — и нещастие, и радост — еднакво ненаситно. Фелисити винаги се чувстваше дребна и незначителна край нея.

Имаха още една сестра, Киара, родена между тях. Тя беше единствената уравновесена, съвършеното съчетание между действие и спокойствие, средното дете, изолирана от по-голямата и по-малка сестра от двойната трагедия на смъртта на родителите им, единият починал три кратки години след другия.

Възприемана като единствената здравомислеща от сестрите Редклиф, Киара не се впускаше в никакви крайности. Когато бяха заедно, трите се държаха уравновесено. Сега тя липсваше на Фелисити, липсваха ѝ приятният хумор, практичният усет и мъдростта, които носеше в себе си. При Киара всичко избиваше в смях. Тя обаче беше в Лондон, потопена във вихъра на най-веселия сезон след края на Голямата война.

— Как ми се иска Киара да беше тук — призна Фелисити. — Тя винаги спира кавгите ни.

— Искаш да кажеш, че винаги застава на твоя страна ли?

— Тя е най-разумната от нас. Как само ми се иска трите да се съберем за последен път.

— За последен път ли? — повтори Изабел. — Няма ли да можем да те посещаваме, след като се завреш зад решетките?

— Наставницата на послушниците ми обясни...

— Наставницата на послушниците — прекъсна я подигравателно Изабел. — Много точно казано.

— Тя ми обясни, че посещенията на членове от семейството могат да окажат обратен ефект през първите три години. Послушницата трябва да прогони от мислите си абсолютно всичко, за да допусне и приеме Господ дълбоко в душата си.

— Пълни глупости — извиси глас Изабел, готова да избухне. — Не мога да понеса да гледам безучастно как се погребваш заради някакви скапани девственици. Ти не се интересуваш от нищо друго, освен от собствените си суеверия.

— Обичам двете ви с Киара повече от всичко на света — отвърна тя. — Но не искам да бъда част от този свят. Искам да посветя живота си на Господ. — Фелисити протегна ръка към Изабел. — Знаеш точно толкова малко за Господ, колкото аз за живота. Ти си тази, която е пълна със суеверия. Та ти дори не си влизала в манастир. Манастирът не е гробище, където гният девственици, а място на светлина, мир и радост...

— Глупости! — Изабел стисна пръстите ѝ и ги изви болезнено. За момент двете се сборичкаха, както правеха в детската стая; след това, както винаги, Фелисити изплака от болка и лицето ѝ се сгърчи. Изабел никога не оставаше доволна, че печели битката с думи — а и като журналистка имаше несправедливо предимство — освен това притежаваше способността да сведе всички спорове до изпитание на физическата сила, при което почти винаги печелеше. Тя нагласи цигара в цигарето си от слонова кост и я запали, изпусна синкав облак дим към откритите греди. — Безочливо нищожество.

Фелисити потри пръсти.

— Мястото ти е в Англия, сред близките ти.

— Това празноглаво поколение от досадници и слабаци ли? Не, благодаря. Ако отида някъде, то ще бъде в Берлин, при Хитлер. Той е единственият свестен мъж, останал на този свят.

— Ние не сме досадници и слабаци. Прибери се с мен.

Изабел избърса с гневен замах неочаквано избликналите сълзи.

— Едва не свърших, когато изгубих Пол, Фий.

— Моля те, не говори така!

— Това е истината. Никога няма да си го върна. Никога вече няма да бъда каквато бях преди. Сега всичко е празно. — Фелисити прегърна Изабел с много съчувствие. — Дори да ми се искаше да се върна в Лондон — продължи Изабел и прие прегръдката нетърпеливо, — как според теб да се добера там? Да не би да си пропуснала, че сме обградени от червените?

— Можем да ги помолим да ни пуснат да минем през фронтовата им линия. Сигурна съм, че ще ни пуснат.

— След като се изредят да ни изнасилват.

— Не биха го направили.

— Ще го направят и още как. Ти не познаваш комунистите като мен. Ако пък открият коя съм, ще ме изправят до стената. Не трябваше да идваш тук. Така само ми създаваш нов повод за тревога. Искрено се надявам Франко да пробие фронтовите им линии и да ни освободи, без да ни взриви на парченца. Засега поне няма мърдане оттук и няма начин да се завреш в онзи манастир.

През изминалите няколко минути доловиха раздвижване пред къщата. Чува гласа на Мануела, висок, гневен, а след това страшния гърмеж. И двете жени застинаха на място.

Вратата се отвори с трясък. Фелисити потисна писъка си, когато войник в униформа влезе в стаята и наведе глава, за да мине. Зад него пристъпи Мануела, прислужницата на Изабел, притиснала пушка в гърба му.

— Дошъл е чак от Америка, за да ни окраде зеленчуците! — Пълното лице на Мануела беше поруменяло от гняв и триумф. — Бяха двама, наглеци! Изскубаха ни зелето!

— Къде е другият? Да не би да си го убила? — попита Изабел.

— Хукна като заек. Натъпкал е всичките ни зеленчуци в чувал.

— Кажй й да остави тъпата пушка — изръмжа войникът.

— Заслужаваш да те застреляме — заяви остро Изабел. — Ти си крадец.

— Решихме, че къщата е изоставена — тросна се той. — Всичките прозорци са заковани.

— Заковани са, защото нямаме желание анархистите да ни прережат гърлата.

— Аз не съм анархист. — Въпреки че лицето му беше почерняло от дима на изстрелите и изпръскано с кал, Фелисити забеляза, че той е

около двайсетгодишен, очевидно един от стотиците млади идеалисти, придошли от цял свят в отклик на призива на Испанската република да получи помощ срещу Франко. — Кажй й да свали пушката.

— За да можеш да ни изнасилиш ли?

— Не искам да ви изнасилвам.

— Май наистина сме изгубили свежестта си, Фелисити — отбеляза сухо Изабел.

Войникът ги погледна с неудобство.

— Не исках да кажа, че... — Потърси правилните думи, но така и не успя да ги намери.

Изабел взе пушката от Мануела и пристъпи към войника, огледа го от главата до краката, сякаш бе някакво необикновено ново животно.

— Име и чин?

— Лейтенант Уилям Уилъби.

— Напълни ваната за лейтенант Уилъби, Мануела.

Мануела се зае да пресипва вода, от която се виеше пара, в тясната медна вана.

— Да не би да сте решили да ме удавите? — попита иронично той.

— Може би. От свободата, с която посягате на чуждата собственост, разбирам, че сте комунист.

Очите на човека последваха Изабел, докато тя го държеше на мушка.

— Гледам да не се занимавам с политика.

— На униформата ви виждам чук и сърп.

— Това е емблемата на отряда ми.

— Сигурно сте изпълзели от някое гето на Бауъри.

— Всъщност бях учител в Масачузетс.

— Учител по какво?

— По английска литература.

— И какво ви прихвана, та да станете доброволец в чужда война? Да не би да нямате търпение да изгубите живота си?

— Някой трябва да спре фашистите — отвърна спокойно той.

Изабел присви очи.

— Нима? Затова изоставихте жената и децата да ронят сълзи в Масачузетс.

— Не съм женен.

— Аха. Чудесна причина да потърсиш смъртта. Вие сте пример за човешко безразсъдство, лейтенант Уилъби. Позволете да ви представя на сестра си, Фелисити, която е същата като вас. Сигурна съм, че ще се разбирате безупречно.

Войникът погледна Фелисити.

— Сестра ви е луда.

— Знам — отвърна Фелисити.

Изабел му отправи тънка усмивка.

— Лейтенант Уилъби. Съблечете се.

— Какво?

— Съблечете се бързо.

— Изабел — прошепна Фелисити, — стига глупости.

— Не са никакви глупости. Нали искаше да видиш как изглежда комунист. Изпълнявайте, лейтенант.

— Отказвам.

— Да не би да си въобразявате, че ще се поколебая да ви застрелям?

Той срещна погледа ѝ и видя нещо, което го накара с огромно нежелание да започне да си съблича униформата.

— Ако това е представата ви за игра, чувал съм и за по-смешни.

— По-бързо.

Той разкопча колана и куртката.

— Без бельото.

— Най-вече бельото.

Той се поколеба, но дулото на пушката в ръцете на Изабел дори не трепна. Съблече се гол и откри жилаво, атлетично тяло с ивица черни косми на бялата кожа от гърдите до слабините. Виждаха се няколко бледи синини. Не направи опит да прикрие половите си органи, остана да гледа Изабел в очите. Фелисити усети как пламва и се обърна.

— Изабел, дори не е забавно.

Изабел го оглеждаше с неприкрит интерес.

— Поне не е поредният недохранен образец от гетата. Освен това ни попречи да си издерем очите, както преди малко. Влизайте във ваната. Мануела, направи нещо с тази униформа.

Мануела се ухили и отнесе униформата в кухнята. Щом видя, че отнасят дрехите му, Уилъби се сви в димящата вана.

Изабел най-сетне остави пушката и посегна към тенекиена кана на полицата. Заля главата на войника с гореща вода.

— Защо го правите? — закашля се той.

— По същата причина, поради която бих го направила и с кученце, което се е въргаляло в прахта.

— Дано ви е забавно.

— Засега сте единственото, което внесе разнообразие в живота ни. Все още не сте на ниво да ни осигурите нещо забавно. Фелисити, сапун.

Фелисити подаде на Изабел сапуна и остана да наблюдава как сестра ѝ търка главата на мъжа, врата и мускулестите му рамене. Дори по стандартите на Изабел това беше откачена приумица. Кой знае как и защо, тя откри, че се смее на тази неприкрита проява на лудост.

— Разкажете ни за нея — нареди Изабел.

— За коя? — попита войникът.

— А вие за коя мислите? За жената, която не е пожелала да се омъжи за вас и ви е изпратила на сигурна смърт.

Той избърса сапуна от очите си.

— Никъде не ме е изпращала. Дойдох по собствено желание.

— Глупости. Ако тя беше червенокожа индианка, щеше да ви свали скалпа. Сега обаче ще си върже скромна черна панделка, когато научи, че са ви гръмнали на парчета. Ще плаче цял един час, а ергените ще се скупчат около нея и ще се надпреварват кой да ѝ подари бонбони.

— Как се научихте да сте толкова жестока? — попита той.

— За разлика от вас аз съм омъжена. — Показа му златната венчална халка на лявата си ръка. — Това е чудесна школа по жестокост. Да не би да си въобразявате, че щях да ви търкам гърба, ако бях неомъжена?

— Наистина не разбирам защо фактът, че сте омъжена, внася повече приличие?

— Значи имате твърде ниско мнение за верността на жените.

— Къде е съпругът ви?

Тя започна да търка енергично широкия му гръб и той се намръщи.

— Нямам никаква представа.

— Той бие ли се?

— Няма начин.

— Да не би да е духнал?

— Какво означава това?

— Офейкал, вдигнал си чуковете, избягал.

— Духнал ми харесва. Напълно в стила на съпруга ми.

Мръсотията се беше оттекла от лицето на войника и той се оказа красив мъж на около двацет и три или двацет и четири. Очите му се сториха на Фелисити изключителни, сиво-сини също като нейните, със спокоен, интелигентен поглед, който сега не се откъсваше от Изабел.

— Той къде е?

— Предпочитам да си го представям в Биариц или Монте Карло, на някоя от масите за карти.

— Трябва да бъде разстрелян.

— Предпочитам да си живурка безпроблемно.

Той изсумтя презрително.

— Лесно прощавате.

— Вие обичате жена, която не ви обича — сопна се тя. — Защо аз да не обичам съпруга си?

— Някой ден той ще осъзнае грешката си и ще допълзи обратно при вас.

— А, това ли бил планът ви? Да се върнете в Масачузетс накичен с медали, пожънал слава и Мейзи да се моли да стане булка на героя.

— Тя не се казва Мейзи.

— Горкият нещастник. Тя ще се омъжи за някой дебел галантерист много преди да ви погребат под тенекиен кръст или, ако не извадите късмет, ще ви пратят у дома в кошница. Тя дори няма да ви погледне, докато ви стоварват в приюта за бедняци.

— Изабел! — намеси се остро Фелисити, потресена от жестокостта на сестра си.

Изабел сви рамене.

— Не понасям баналности. Той трябва да е наясно с истината за безразсъдството си.

Уильби присви очи иззад пяната и я погледна.

— Не съм дошъл заради жена. Дойдох заради Испания.

— Значи толкова много обичате Испания, че сте дошъл да избивате испанци.

— Досега не съм убил нито един испанец — озъби се той. — Преди три месеца се биехме с мароканци. Сега се бием с нацисти с танкове и се браним от пикиращи бомбардировачи. После ще нахлуят легионите на Мусолини, след като изколят абисинците. Франко е поканил всички фашистки нации на света в тази война. Тъкмо затова дойдохме като доброволци.

Тъй като отговорът му не допадна на Изабел, тя хвърли калъпчето сапун в скута му.

— Довършете сам, лейтенант.

Войникът взе сапуна и започна да обтрива тялото си.

— Сега вече ми е ясно защо съпругът ви се е изнесъл — заговори бавно и провлечено, но очите му не изпускаха Изабел, докато излизаше от стаята. Едва когато тя излезе, той погледна Фелисити. — Сестра ви е голяма работа. Май не вярва в каузи.

— Тя си има свои каузи — отвърна Фелисити. — Къде са останалите ви хора?

— Разквартирувани сме в огромна стара къща, нещо като замък, на два-три километра нагоре по пътя.

Фелисити се намръщи. Познаваше прекалено добре тази „огромна стара къща, нещо като замък“. Допреди няколко дена беше домът на сестра ѝ и единствената причина, поради която се натъкнаха набързо във вилата, бе, за да се скрият от неприятните войници като този. Един господ знаеше в какъв вид е величествената къща.

— Ами фашистите? — попита тя. — Колко далече са техните позиции?

— Вие да не би да сте военна журналистка! — След като Изабел излезе, той най-сетне я прецени със сиво-сините си очи. Очевидно голотата не го притесняваше особено, въпреки че водата във ваната не беше достатъчно дълбока, за да го прикрие. Фелисити беше съвсем сама с това опасно животно, републикански войник, и в никакъв случай нямаше да изостави поста си.

— Просто искам да разбера дали не ни грози опасността да ни взривят — отвърна тя.

— Определено можехте да изберете по-добро място. Какво, за бога, правите тук?

— Бяхме тръгнали във ваканция с колата и се отклонихме в грешната посока — излъга Фелисити с лекота, която я изненада силно. — Едни войници ни реквизираха колата — така военните наричат кражбата — и се озовахме тук. Сега не можем да се измъкнем от Кордова.

— Има път. Трябва обаче да го знаете. Мога дори да накарам някой от моите хора да ви откара, ако успеем да намерим бензин.

— Всъщност избягваме контакт с войници. Чували сме какви ли не истории. Предпочитаме да останем тук, на закътано, докато опасността отmine. Въпреки това ви благодаря — добави любезно тя, сякаш отказваше да танцува с нежелан партньор по време на бал.

— Опасността няма да отmine скоро. А може да се окаже, че измъкването от Кордова е едва началото. В Испания цари невероятен хаос. — Той я наблюдаваше, без да трепва; дори да подозираше, че тя не казва истината, не продължи да я разпитва. — А тя защо ви нарича пример за човешко безразсъдство?

— Не нарече ли вас така? — отби атаката Фелисити.

— Нарече и двама ни глупаци, ако трябва да сме честни.

— Водехме семеен спор.

— За какво?

— Кой си вре носа в чуждите работи?

— Да не би да се каните да се омъжите за човек, чиято кръв не е достатъчно синя?

— Тъкмо обратното. Възнамерявам да постъпя в затворен орден.

— За да станете монахиня ли?

— Да.

Той се ухили.

— Това вече е страхотна загуба. Сигурна ли сте в това, което сте намислили? В безсмъртието на душата си?

— Да. Вие католик ли сте? — попита тя.

— Отклонил се от правия път. Какво казват родителите ви?

— И двамата са мъртви. Останалите от семейството ми казват, че пропилявам живота си. Някои пък мислят, че е неподходящ избор, при положение че ни чака световен конфликт. — Фелисити обърна леко глава, за да може да го наблюдава с крайчеца на окото си. Досега не беше виждала чисто гол мъж, ако не броеше древните скулптури в музея „Виктория и Албърт“, където заедно със сестрите си вземаше

уроци от частна учителка. Този човек не беше изваян от мрамор, но бе много по-интригуващ, представляваше сложна плетеница от сухожилия, мускули и кости, които не спираха да се движат. Не беше и равномерно сив като отлят от метал; лицето и ръцете му бяха загорели, докато тялото бе кремаво с ивица черни косми, сякаш някоя млада дама бе разляла мастилото си. Тя позна екзотичната геометрия на мъжките органи от гипсовите отливки, но гъвкавостта и тежестта им във водата я изненадаха. Това я притесни.

— Трябва да пробвате — заяви той.

— Какво?

— За манастира говоря. Пробвайте. — Долови безразличие в гласа му. Вече не се интересуваше от нея, гледаше към вратата, търсеше Изабел.

Необяснимо подразнена от незаинтересуваността в съвета му, Фелисити се отказа да гледа в стената.

— Много ви благодаря — рече сухо тя. — Наистина ли има някаква си там Миси в Масачузетс?

— Нещо подобно. Имате ли кърпа? — попита той. — Приключих. — Изправи се топъл от водата, също като Давид на Микеланджело в галерия. Фелисити се въртна и избяга.

Застанаха една до друга на вратата на къщата, докато наблюдаваха как Уилъби се отдалечава. Чакаше го маслиненозелен мотор. От униформата му буквално се вдигаше пара в студения въздух. Щом се качи на мотора и го тласна с крак напред, от сухите храсти се надигна втори войник, който беше стоял скрит, и се метна отзад.

— Ето го! — възкликна побеснялата Мануела и посочи чувала, който вторият носеше. — Заминава си със зелето ни!

Уилъби си сложи защитни очила, помахаше им и отпраши. Приятелят му се ухили нагло през рамо, докато се отдалечаваха. Ревът на мотора заглъхна по пътя, остана единствено пукотът на оръдия зад планините.

— Ти си напълно луда, Изабел — заяви Фелисити. — Нали идеята беше да останем незабелязани!

— Жалко, че не беше от другата страна — подхвърли Изабел. — Какво ще кажеш за първия си комунист?

— Той каза, че не е комунист. И нямаше нито рога, нито копита.

— Имаше обаче други неща.

— Какви?

— Не забеляза ли, миличка? — Едва сега Фелисити видя, че Изабел и Мануела се подсмиват.

— Какво сте се захилили? — тросна се тя. — Не съм дете. Може и да си въобразявате, че е много забавно да го накарате да си свали дрехите, но какво ще стане, ако се върне с двайсет приятелчета, за да си отмъсти?

Изабел не се притесни.

— Не ще издържат дълго срещу Франко. Той сам каза, че нямат почти никакви муниции, нито пък бензин, за да защитават позициите си. До седмица няма да ги има.

— Въпреки това действа много безразсъдно — изсумтя Фелисити.

— Направих го заради недостатъчното ти образование — заяви небрежно Изабел. — Сега поне си виждала гол мъж. Ще има какво да помниш, когато се затвориш за света.

Мануела се подсмихна и подхвърли забележка на испански, която Фелисити, за щастие, не успя да разбере.

— Аз не съм с мръснишко подсъзнание като вас — тросна се тя.

— Всъщност бих казала, че той беше нелош образец на мъж — рече Изабел и се обърна, за да влезе в къщата.

— Много красив — съгласи се Мануела. — Имаше красиви очи.

— И беше самоуверен. Харесвам самоуверените мъже.

— Да, много беше мъжествен.

Подразнена от хихикането им, Фелисити отиде при пианото, където натъртените ѝ пръсти ѝ напомниха за боричкането с Изабел рано следобед. За щастие сестра ѝ бе изхабила цялата си агресия за деня или поне бе поразсеяла отегчението си и не поднови атаките си над Фелисити. Затова пък националистите започнаха дълъг артилерийски обстрел, който разтърси земята, продължи през нощта и обагри небето в гневни червени отблясъци.

Мануела одра и сготви единия от двата заека, които пазачът им беше донесъл (те се бяха настанили в неговата къща, а той и семейството му се преместиха в близкото село). Изядоха яхнията на светлината на маслена лампа. Оръдията не престанаха да гърмят почти до полунощ, когато температурата падна под нулата и гъста мъгла обгърна къщата.

Спаха в единствената спалня, сгушени в едно легло, за да им бъде по-топло. Обстановката тук нямаше нищо общо с прекрасната къща в Глостър, където бяха отраснали. Често, когато ѝ беше тъжно, Фелисити заспиваше със спомени за живота в Адълструп, дните на брега в Уестън Сюзър Меър, по времето, когато родителите им бяха все още живи и градината беше пълна с типичните за Англия цветя, стаите бяха с високи тавани и в тях ехтеше смехът на Киара.

Щом се върнеше в Лондон, щеше да се види с Киара, за да се сбогува и с нея. Трудно можеше да си представи живота без Киара. Дори още по-трудно, отколкото без Изабел. Отново ѝ се прииска Киара да е с тях — винаги ведра, щастлива, готова да развеселява хората и да се весели, златното момиче, което често служеше като буфер между нея и Изабел. Двете бяха толкова близки, Фелисити се смееше на лудориите на Киара, криеше се зад нея, когато Изабел се разбеснее. Кой щеше да я защитава отсега нататък?

Гърмежите ги събудиха отново рано на следващата сутрин. Мъглата не се вдигаше, беше надвиснала тежко. Беше паднала и слана и малкото трева бе побеляла, хрущеше при всяка стъпка. Дървата им привършваха и беше ред на Фелисити да нацепи, докато Изабел и Мануела отидат до фермата, за да измолят от пазача — братовчед на Мануела — някакви остатъци от храна. Кражбата на последните им зеленчуци беше тежък удар. Останал им беше единствено хърбавият втори заек. Докато замахваше с тежката брадва, ръцете ѝ бързо се бяха покрили с мехури, Фелисити наруга Уилям Уилъби и ухиления му партньор в престъпленията. Двамата бяха обрекли трите жени на трудности и глад.

Половин час след като по-възрастните жени тръгнаха, Фелисити чу ръмженето на мотор, който приближаваше през белотата. Тя се наведе напред задъхана, стиснала дръжката на брадвата. Уилъби слезе от мотора и се взря към нея през опръсканите си с кал очила. На гръб носеше раница.

— Не остана нищо за крадене — заяви мрачно тя вместо поздрав.

— Къде е сестра ви?

— Излезе да търси храна. Ще трябва да се задоволите с мен.

— Става, сестро Фелисити. — Той влезе в къщата. Тя го последва и ѝ се прииска да не беше сама.

Той стовари раницата на масата в кухнята и откопча каишките. Фелисити го наблюдаваше как я отваря и започва да вади консервите.

— Мариновано говеждо — ахна тя.

— От другарите в Аржентина. — Беше донесъл дванайсет от безценните консерви и колкото и да бе невероятно, буца сирене „Манчего“ и три бутилки червено вино. — Искрено съжалявам за зелето ви. Изядохме всичкото. Откраднах тези от нашите запаси. Не е нищо особено, но пък е пълно с протеини.

— Това е най-чудесното нещо, което съм виждала от много време насам. — Изпълнена с радост, тя подреди консервите на полицата в кухнята. Неочаквано погледна на него в нова светлина. — Не знам как да ви благодаря.

— Видях пиано. Свирите ли?

Тя му показва унило ръцете си със спуканите и сълзящи мехури.

— Не съм във форма.

Той стисна китките ѝ и огледа дланите, зацъка неодобрително с език.

— От бравата ли?

— Май да.

— Твърде тежка е за вас. — Напълни купа с вода от помпата на мивката и сипа вътре лъжичка сол.

— Не! — възкликна тя, когато разбра какво е намислил, и бързо скри ръце зад гърба си.

— Хайде де. Само ще ги изчистя. Войникът може друго да не знае, но е наясно как се промиват мехури. Ще се инфектират в тази мръсотия и тогава ще трябва да ви отрежат ръцете.

Тя не беше сигурна дали той ѝ се подиграва, но подаде ръце с нежелание. Уилъби ги изми със солената вода. Беше изненадващо нежен с нея, но солта опари безжалостно разранените места и тя не можа да спре сълзите, които се търкулнаха по бузите ѝ, а дългият ѝ нос потече. Прехапа силно плътната си долна устна.

— Имате ли братя? — полюбопитства той.

— Само още една сестра. Ами вие?

— Имам две сестри.

— Те как приемат, че сте доброволец във войната?

— Говорят същите мили неща, които каза Изабел. — Усмихна се.

— Сестрите, струва ми се, са едни и същи навсякъде по света. Вие ли сте най-малката?

— Да — призна Фелисити и се опита да подсмръкне с достойнство.

— Имате ли аптечка за първа помощ?

— Не.

— А несесер с шивашки принадлежности?

Тя му каза къде да го намери. Той взе игла, за да спука най-големия мехур, и с ножичката изрязва кожата, която увисна. Колкото и да беше изненадващо, действията му я успокоиха, вместо да я напрегнат. Тя преглътна сълзите и се загледа в главата, наведена над изранените ѝ длани. Косата му беше много черна, гъста и къдрава. Миглите бяха плътни и дълги за мъж. Устата му излъчваше решителност, но без следа от жестокост, и се открояваше с наситен цвят на фона на наболата брада. Изабел и Мануела, изглежда, бяха прави. Наистина беше красив мъж. В някоя гостна в Лондон щяха да гледат на него като на добра партия. Тя присви очи и се опита да си го представи обръснат, подстриган, бузите лъскави, след като одеколонът е попил, облечен в официално сако вместо в груб шаяк. Получи се доста привлекателна картина.

Той вдигна очи към нея.

— Боли ли ви?

— Всичко е наред — отвърна тя. — Не ми обръщайте внимание.

— Погледна го в очите и се изгуби в дълбочината, сякаш потъваше в езеро. Има ли езера в Масачузетс? Трябва да го попита. Наблюдаваше го как изрязва простички превръзки и ги поставя върху най-големите рани.

— Така — рече той и прибра всичко спретнато като жена. — Ще трябва да ги пазите чисти и да ги промивате със солена вода поне по два пъти на ден. И никакво цепене на дърва.

— Трябва ни огън. Но ви благодаря, че се погрижихте за глупавите ми ръце. Никога не са били кой знае колко силни. Дори като

дете не можех да хвана топка или да замагна с бухалка като сестрите ми. Или си изкълчвах китката, или си наранявах пръстите.

Той се облегна на печката с дърва, едра фигура, облечена в шаяк, и я заглежда развеселено.

— Надявам се да не ви карат да цепите дърва в манастира.

Очите ѝ заблестяха.

— Толкова е красиво. Градината им е от петнайсети век, с какви ли не билки и — няма начин да се досетите — истинска маслина от Йерусалим!

— Наистина ли?

— Дори ражда плодове, сестрите правят масло и отците го благославят. Има покрита аркада за разходки. Има и великолепна ренесансова църква с купол и невероятно ехо. Олтарът е от розов мрамор, светлината се излива върху него през витражите. А знаете ли кое е най-невероятното?

Той я наблюдаваше внимателно и очите му се местеха от възторженото лице към изящната бяла шия и елегантните движения на превързаните ръце.

— Не. Кое е най-невероятното?

— Подът е от бял мрамор. Така е излъскан, че в него се вижда съвършено отражение на всичко наоколо. Сякаш има две църкви, едната — обърната наопаки.

— Представяте го много привлекателно.

— Все едно ще живея в рая. Нямам търпение да замина.

Очите му вече не бяха студени, а топли, мили и почти тъжни. Беше виждала същото изражение в очите и на други, на които бе разказвала.

— Надявам се да сте много щастлива там.

— Сигурна съм, че ще бъда. А вие защо станяхте доброволец? — попита го тя, набрала смелост от породилата се между тях близост. Думите сами се заизливаха от устата ѝ. — Наистина ли момичето ви е изоставило? Наистина ли се интересувате от политика? Както сам се убедихте, Изабел проявява огромен интерес към политиката. Тя мисли... — Спря навреме. Щеше да е истинска лудост да се довери на този непознат, въпреки че беше красив и мил. — Бихте ли ми казали? — довърши и го погледна в очите.

Той помълча за кратко и едва загатнатата му усмивка се стопи.

— Добре — рече той най-сетне. — Имаше едно момиче, което ме изостави. Мислех, че сърцето ми е разбито. Най-малкото, бях наранен. Наистина обичам Испания. Това е страна на сърцето. Испания на Гоя, Веласкес и Сервантес. Най-вече на Сервантес — добави сухо той. — Аз самият съм нещо като Дон Кихот, бия се с вятърни мелници и живея в свят на мечти.

— Понякога действителността е нетърпима — рече тихо тя.

— Така е. Но основната причина, поради която дойдох, беше, че търсех приключения. Истински приключения. Не исках да прекарам остатъка от живота си в класна стая. Исках да направя нещо, нещо голямо. Да усетя, че живея. Освен това мразя фашизма — гадна работа. Усетих, че Испания ме зове, и откликнах.

— И...

— Какво и?

— Струваше ли си?

— И още как. Правил съм неща и съм виждал неща, които иначе никога нямаше да опозная. Някои от тях са ужасни, други прекрасни. Не знам какво ще стане с мен накрая. Но поне ще знам, че съм живял истински.

— Това е много вдъхновяващо.

— Аз съм просто неспокойна душа — усмихна се той.

— Сега ще мога малко да посвирия — реши тя и размърда пръсти за опит. Искаше да го възнагради и да му покаже, че е постигнала нещо.

— Разбира се. Стига да не ви боли много.

Отидоха в съседната стая. Той протегна крака пред угасващите въглени, докато тя се настаняваше пред пианото, и наведе глава, за да слуша.

Още с първите ноти осъзна, че е допуснала ужасна грешка. Щом протегна пръсти, усети силна болка. Твърде горда, за да се откаже, засвири „Мечтание“ на Шуман, най-късото произведение, за което се сети в момента. Болката пареше и прецени, че свири бездарно, но стисна зъби и продължи смело, почти заслепена от новите сълзи.

По средата едва не спря, но продължи въпреки болката. Преди да успее да изсвири финалните жални фрази, бе прекъсната от завръщането на Изабел и Мануела.

— Какъв е този ужасен шум? — попита Изабел и леденият вятър нахлу заедно с нея в стаята. — Свириш безобразно, Фий. Да не би да се опитваш да накажеш лейтенант Уилъби?

Уилъби се беше изправил на крака.

— Всъщност дойдох, за да изкупя вината си.

— Нима? — Изабел свали зеления лоден и го закачи отзад на вратата. Беше в ужасно настроение. — Май нещо ви тегли към това място.

— Лейтенант Уилъби ни донесе консерви мариновано говеждо — обади се Фелисити.

— Ненавиждам ги — отвърна Изабел, без да се впечатли. Затова пък Мануела се втурна към кухнята и възклика доволно. Фелисити забеляза, че от раните ѝ е покапала кръв по клавишите на пианото и я избърса. Беше престанала да съществува за Уилъби. Той се интересуваше единствено от Изабел, която бе магнит за мъжките погледи. Студът беше придал цвят на лицето ѝ и очите ѝ блестяха. — Изгубихме се в тъпата мъгла и се въртахме в кръг като Скот в тъпата Антарктида. Премръзнала съм.

Уилъби бързо постави дърва в камината и разпали пламъците.

— Донесъл е вино — рече Мануела, когато излезе от кухнята. — Три бутилки „Рибера дел Дуеро“.

— В замъка, в който сме разквартирувани, мазето беше пълно — обясни Уилъби. — Почти няма вече. Другарите го изнесоха. Нямах представа, че марксистите имат вкус към фините вина. Аз пипнах последните няколко бутилки.

Изабел изви иронично вежда към Фелисити, но не каза и дума. Мануела погали Уилъби по бузата.

— Добро момче — рече тя.

— Утре ще се постарая да донеса още малко храна — обеща той. — Само че не знам какво ще намеря. И на нас ни свършват запасите. Чичко Йосиф Сталин обеща да ни прати, но така и не получихме.

— Следващия път си изберете господар, който си изпълнява обещанията.

— Не приемайте Сталин като мой господар.

— Тогава сте глупак — озъби се Изабел. Спря край огъня и среса гъстата си кестенява коса, влажна от мъглата. — Гадост. Мразя студа и влагата.

— През лятото няма да може да се диша от жегата. — Уилъби наблюдаваше движенията ѝ както котка наблюдава птиче.

— Надявам се дотогава да съм далече — рече Изабел, — а вие да сте в затвора, където ви е мястото.

— Много сте мила.

— Вие болшевиките друго не заслужавате.

Уилъби се усмихна.

— Не съм болшевик.

— И го казвате с чук и сърп в ръката, а?

— След като спечелим войната, ще се отървем от комунистите.

— Вашето място е в музея на глупостта. Надявам се да ви надупчат крака и да ви пратят у дома, преди да осъзнаете, че се правите на глупак.

— Куршум в крака е обикновено фатален — отвърна меко Уилъби. — Дори не правят усилие да го извадят. Направо ампутират.

— Американската изобретателност ще ви снабди с механичен, когато се върнете в Масачузетс.

Уилъби се приготви да си тръгва, щом разбра, че атмосферата не е много приятелска.

— Благодаря за Шуман — обърна се той към Фелисити. — Мама го свиреше.

Фелисити се оживи.

— Радвам се, че го избрах.

— Стига да мога, ще донеса още храна.

— Много мило — отвърна иронично Изабел и му обърна гръб. Чува ръмженето на мотора му и останаха заслушани, докато се стопи в далечината. От кухнята се понесе ароматът на пържено говеждо, което Мануела приготвяше за вечеря.

— Държа се ужасно с него — отбеляза Фелисити.

— А ти какво искаш да направя? Да го разцелувам и да му кажа колко е находчив ли?

— Поне се дръж мило.

— Не съм била груба. Много добре знаеш. А ти не бива да го насърчаваш.

— С нищо не съм го насърчавала.

— Лъжкиня. Седеше като малоумна и му свиреше „Мечтание“!

Бледите бузи на Фелисити поруменяха.

— Просто му благодарих, че ни донесе храна.

— Много е щедър, няма що! — изсъска Изабел с горчицина.

— Това е марксизъм. Вземат ти всичко, което имаш. В замяна получаваш консерва говеждо, опират ти пищов в главата и искат благодарности.

— Не ни е опрял пищов в главите. Той просто се опитваше да се извини, задето ни е взел зеленчуците.

— На колене, мила моя, помоли се за безсмъртната му душа. По всяка вероятност ще бъде мъртъв след седмица.

— Понякога си толкова безсърдечна — рече Фелисити. Въпреки това пристъпи до сестра си, взе четката от ръката ѝ и започна да разресва гъстата ѝ коса. Изабел беше седнала на малко столче пред камината. Нежните движения на Фелисити я успокоиха и тя най-сетне въздъхна.

— Да знаеш колко мразя това място.

— Знам. — Сестра ѝ я прегърна и притисна устни към косата ѝ, вдъхна острия мирис, който върна спомени от детството, вплетени в сърцето. — Знам, че ти беше много трудно.

— Десет години се нижат катастрофа след катастрофа. Мама почина, след това и татко. После Роберто. И Пол. А сега ти искаш да постъпиш в манастир. Вече не издържам.

— О, Изабел — рече разтревожено Фелисити, — не плачи! — Нищо не я разстройваше повече от сълзите на Изабел, въпреки че тя не плачеше често. За разлика от Фелисити сълзите на сестра ѝ идваха рядко, с нежелание, раменете ѝ се свиваха, тя стискаше силно очи. Двете останаха прегърнати за кратко. Изабел първа се отдръпна, отблъсна Фелисити и се изправи. Избърса лице.

— Господи, бузите ми са така задебелили. Дори нямам вазелин.

— Можем да помолим лейтенант Уилъби да ни донесе от къщата.

— Нали го чу. Разграбили са всичко. Опразнили са къщата. Не е останало нищо. Те са като противните скакалци.

— Не мисли за това, миличка. — Фелисити с облекчение видя, че Изабел се овладява и по гладките ѝ бузи се стича по една сълза.

Сестра ѝ се усмихна тъжно.

— Помниш ли, когато мама и татко заминаха за Америка на „Мавритания“ и всяка сутрин тичахме долу, за да прочетем вестниците

с надеждата корабът да се е ударил в айсберг? Така ни се искаше да останем сирачета, също както в „Какво направи Кейти“. Сега наистина сме сирачета и те ми липсват безкрайно много!

— И на мен — призна Фелисити. — Ужасно е да си сирак. Не е забавно, както си мислехме.

Мануела ги повика на масата.

Уилъби не се върна на следващия ден, въпреки че Фелисити беше нащрек още от зори и се заслушваше за бумтенето на мотора. По едно време мъглата се вдигна и Мануела отиде до фермата и се върна с кошница с лук и новината, поне според радиото на пазача, че националисти и републиканци водели ожесточена битка, на която краят не се виждал. Вилата беше обградена — силите на Франко от едната страна, републиканците от другата. И двете страни се обвиняваха за жестокостите към цивилното население, което ги караше да се страхуват още повече от онова, което можеше да се случи.

Следобеда чуха самолет в небето, макар да нямаха представа дали е на националистите или на републиканците. Мощна експлозия им подсказа, че се пускат бомби, и те хукнаха вътре, за да се спасят, но до вечерта нямаше нови сирени.

Вечерта, докато седяха край угасващия огън, за да се топят, подеха отново кавгата за бъдещето на Фелисити, макар този път да бяха по-спокойни.

— Убива ме не само това, че погубваш младостта си — рече Изабел. — Ти ще им дадеш всичките си пари. Няма да можеш да си ги върнеш, освен ако не те освободят от клетвите ти, ако изобщо го направят. А това може да отнеме години според църковните закони.

— Да, но...

— Междувременно ще си почти напълно в тяхна власт. Могат да те заключат в килията ти и да не позволят на никого да те вижда години наред.

— Представяш ги като някакви чудовища — усмихна се Фелисити.

— Всички сме ходили в манастирски училища — тросна се Изабел. — И двете сме наясно на какво са способни монахините.

Разликата е в това, че на теб ти харесваше, докато аз ненавиждах всеки миг. Ти така и не превъзмогна тази твоя слабост към религията.

— Религията не е нещо, което превъзможваш.

— Времето, когато монахините ме тормозеха, е равносилно на истински ад. Когато бях на твоята възраст, допуснах ужасна грешка с Роберто. Не искам да те сполети същото.

— Но Роберто е най-обикновен човек, грешен, порочен. Той не те заслужаваше. Църквата не е един човек. Тя е творение на Господ.

— Не помня някога да съм виждала щастлива монахиня.

— Как можа да го кажеш?

— Не съм виждала монахиня да грее като майка, която и да е майка с детето си, в който и да е парк, която и да е сутрин. Никога не съм виждала подобна радост да грее по лицето на монахиня. Виждам ги единствено да се влачат скръстили ръце, с мрачни лица, изглеждат така, сякаш са захапали лимон.

— Защото не можеш да ги видиш отвътре. Ако можеше, щеше да видиш пълна, неподправена радост.

— Глупости. — Изабел се изправи уморено. — Отивам да си легна. Идваш ли?

— След малко.

— Не се бави. Много мразя, когато се затопля, да лепнеш ледените си крака в моите.

След като Изабел отиде да спи, Фелисити остана да гледа дълго в угасващите въглени. После влезе в кухнята и развърза превръзките. Прочи пръстите си със солена вода, както ѝ беше казал Уилъби, и отново сложи превръзките. Погледна към печката и си го представи как се беше облегал на нея с полуусмивка, развеселен, но без да ѝ се подиграва. Той беше непрекъснато в мислите ѝ. Двамата си бяха ликаприлика, мислеше си тя, хора с идеали и вяра.

Влезе в тъмната стая, където Мануела и Изабел вече се състезаваха да хъркат. Тя се отпусна до тях и се наслади на топлината им.

На следващия ден бяха събудени в ранни зори от ужасната музика на битката. Канонадата разтърсва земята в продължение на два часа и с изгрева на слънцето отстъпи място на дългите трясъци на

картечните. Никога досега боевете не им се бяха стрували толкова близо. Когато небето просветля, те видяха колони мазен черен дим да се издигат зад хълмовете. На няколко къси километра хората се избиваха, умираха, осакатяваха умовете и телата си, съсипваха великите творения на Господ.

Малко по-късно чуха ръмженето на мотор, но този път не беше моторът на Уилъби. Военен камион беше спрял на пътя. Фелисити усети как ужасът се надига в сърцето ѝ, когато видя, че войниците се приближават към къщата, стиснали пушки в ръце.

Бяха петима и не бяха приятелски настроени. Шефът им поиска да види документите на жените. Изабел и Фелисити извадиха британските си паспорти и това предизвика съмнения на мига, а след това така и не си ги получи. Войниците не се интересуваха от Мануела. Тя се опита да се намеси, но те я заплашиха с прикладите на пушките и тя се отдръпна.

След кратък разпит на двете англичанки бе наредено да се качат отзад в камиона.

Те се държаха за късите странични подпори, докато камионът се клатушкаше. Войниците, които пътуваха с тях ги наблюдаваха, без да мигат, поставили пушките на коленете си. Фелисити си повтаряше, че това е кошмар и ще се събуди, но действителността беше твърде натрапчива. Лицата на войниците бяха строги, предпазливи. Ръцете им бяха загрубели. На ръкавите на всички се виждаха емблеми със сърп и чук. Възможността да ги пребият и изнасят неочаквано престана да бъде нещо абстрактно, превърна се в абсолютна реалност. Фелисити сведе поглед към удобните си английски обувки, слабите ѝ глезени скрити във вълнени чорапи. Двете с Изабел не си казаха нищо. Обикновено острият език на Изабел този път мълчеше.

Да не би Уилъби да ги беше предал. Малко вероятно. Той беше толкова мил и готов да помогне. Да не би просто да се е преструвал, да не би грубите думи на Изабел да го бяха подразнили толкова много, че го бяха принудили да ги предаде. Нямаше как да разбере. Всичко беше възможно.

След малко камионът спря рязко. Брезентът беше отнет и видяха, че са пристигнали в замъка. Зад мрачните каменни стени небето бе потъмняло от дим, въпреки че стрелбата бе престанала.

Войниците ги изтласкаха от камиона и ги въведоха през входната врата.

Огромното антре беше празно, само няколко войници пренасяха кутии с документи. Фелисити се огледа, неспособна да повярва. Огромното помещение с арковидния таван със стенописи навремето бе шедьовър от епохата на испанския барок, сега беше напълно съсипано. Полилеите и свещниците ги нямаше. Нямаше ги и повечето картини, много от тях безценни шедьоври. Беше запазен единствено огромен, мрачен семеен портрет, надупчен от куршуми.

Всички огромни сеvърски вази, поставени на пиедестали от двете страни на прозорците, бяха свалени, с изключение на три счупени, деликатните им фрагменти пръснати по пода, откъдето никой не си беше направил труд да ги измете. Килимите ги нямаше, нямаше ги и тежките антични завеси. Дори позлатените гипсови орнаменти бяха изсечени на дълги ленти, може би защото някой погрешно бе решил, че са от чисто злато.

Мраморната статуя на Диана, която преди стоеше в средата на фойето, също я нямаше. Дълбоки вдлъбнатини по паркета показваха откъде е била извлечена. Не беше останало нищо от мебелите освен писалище, избутано пред един от прозорците, където сега седеше офицер и сглобяваше пистолет. Замъкът беше разграбен по особено дивашки начин.

Фелисити стрелна с поглед Изабел и забеляза, че е пребледняла, лицето ѝ бе напрегнато. Стисна ръката на сестра си, но тя, изглежда, не забеляза и пръстите ѝ останаха отпуснати и студени. Оглеждаше се с надеждата да види Уилъби, но той не се мяркаше.

Похитителите им ги поведоха към писалището. Офицерът, седнал зад него, ги изгледа студено. Изслуша доклада на скорострелен испански, твърде бърз, за да може Фелисити да го разбере, след това щракна с пръсти за паспортите. На червените му еполети се виждаха редици червени звезди. Той беше с тясно, изпито лице и очила с телени рамки, кацнали на дълъг кокалест нос.

— Сестри ли сте? — попита на английски. Двете кимнаха. Той почука с пръст върху паспортите на бюрото и светлите му очи се спряха първо на едната, а след това и на другата. — Какво търсите в Кордова?

— Бяхме във ваканция, когато избухна войната — обади се Фелисити, тъй като нямаше доверие на Изабел. — Колата ни беше открадната от войници и трябваше да останем в онази къща. Изпратихме съобщение на британския посланик във Валенсия, но досега така и не сме получили отговор.

— Войници ли? От коя част? От коя армия?

— Честно казано, не знам от коя страна бяха — отвърна Фелисити. — Има ли значение?

— Ако сте снабдили врага с автомобил — заяви студено офицерът, — ще бъдете съдени от военен съд за метеж.

Фелисити се изсмя от нерви.

— Но това е нелепо. Не сме снабдявали никого с нищо. Войниците ни откраднаха автомобила с насочени към нас оръжия. Може да са били както от едната, така и от другата страна. Бяхме безсилни да им се противопоставим.

Мъжът се врътна към тях.

— Метежът се наказва със смърт — заяви той.

— Какво? — Въпреки аскетичния му вид Фелисити осъзна, че се е сблъскала с опасен човек. Усети, че не ѝ достига дъх. — Ние сме британски гражданки! Не участваме във вашата война. Правителството ни спазва неутралитет!

— Ами ако автомобилът е бил взет от вашите хора? — намеси се за пръв път Изабел, без да крие горчивината си. — Да не би да получим медали вместо куршуми?

Той извърна студения си поглед към Изабел.

— Вече заявихте, че не знаете на кого сте дали автомобила си. — Английският му беше добър, макар и книжен. Той се облегна назад на стола и кожата проскърца. — Вече е твърде късно да промените историята си.

Присъствието им във фойето бе започнало да привлича внимание. Около тях се скупчиха войници. Всички бяха облечени в спретнати униформи, много различни от грубия шаяк на Уилъби. Фелисити огледа строгите лица, обзета от паника.

— Моля ви, става въпрос за глупава грешка. Ние сме туристи, британски туристи.

— Може да се окаже, че не сте никакви туристи — заяви офицерът, — а шпиони.

— Това е смешно! Приличаме ли ви на шпиони?

— Смешен ли ме наричате? — попита мъжът с изтънял глас.

— Наричам обвинението, което ни отправяте, смешно — продължи Фелисити. — Та ние дори нямаме радио. В къщата няма телефон, а дори да имаше, всички линии са прекъснати. Моля ви, трябва да се свържете с британското посолство...

— Captain^[1], погледнете. — Един войник пристъпи към бюрото и постави пред офицера снимка в сребърна рамка. Фелисити я погледна обзета от ужас. На нея бе Изабел, застанала до мъж в тъмен костюм. И двамата бяха широко усмихнати. Мъжът беше Адолф Хитлер. Сякаш за да стане снимката още по-уличаваща, на рамката имаше свастика. — Намерихме я в една от стаите. Има още.

Капитанът протегна ръка към снимката и вдигна очи към Изабел.

— Какво е това? — попита я той.

— На какво ви прилича? — сопна се тя.

— Снимката е подписана от самия Хитлер.

— Срещала съм се с него. Сам виждате.

Капитанът свали очилата си и ги изчисти внимателно. Сложи си ги отново и погледна Изабел със студено задоволство.

— Вие сте Изабел Албаран, нали?

Изабел сви рамене. Нямаше смисъл да отрича.

— Да.

— Пропагандистка в полза на фашистите. Съпруга на банкиер. Къщата ваша ли е?

— Да.

— Какво правехте в малката вила?

— Моя собственост е. Вие и бандата ви завзехте дома ми. Нямаше къде другаде да отида. Нямах автомобил, за да отида където и да било, всички влакове и автобуси са реквизирани.

— Къде е съпругът ви?

— Нямам представа.

— Лъжете.

— Ако знаех къде е, щях да съм с него.

— Той я изостави — намеси се Фелисити. Не можеха да очакват милост от тези убедени комунисти, особено след като вече знаеха коя е Изабел. Самата снимка бе изключително компрометираща. Въпреки

това тя трябваше да опита. — Отнасяше се безобразно с нея. Всички го знаят. Избяга в Южна Франция и я остави незащитна...

— Гнусният ви личен живот не ме интересува — прекъсна я капитанът. — Факт е, че сте писали злобни лъжи за Съветския съюз и сте враг на народа. Ще бъдете разстреляна.

— Не!

— Отведете ги в двора. — Капитанът продължи да сглобява пистолета напълно безизразно, а войниците наобиколиха двете жени. Когато мъжете хванаха Изабел, която стоеше като парализирана, Фелисити усети как нещо избухва в нея, вулкан от гняв и мъка. Тя се хвърли към войниците, опита се да ги изблъска настрани от сестра си. Нечий приклад я удари в корема и изкара въздуха от дробовете ѝ. Останала без дъх, тя се свлече на пода. Ботуш я изрита отстрани. Тя се сви от болка. В главата ѝ избуха чернота. Някъде отдалече чу гневни викове, усети как я прихващат ръце. Измина цяла ужасна вечност, докато най-сетне успя да си поеме дъх. Усети, че умира. Най-сетне си пое няколко глътки въздух през хлипането. Чу познат глас.

— Какво става тук?

— Уилъби! — прошепна тя.

— Заловихме ги в старата вила, криеха се там като плъхове — заяви капитанът.

— Заловили, а? — отвърна Уилъби. Изправи Фелисити на крака. — Докато ние се биехме с легиона „Кондор“, вие тук сте „залавяли“ жени.

— Тя е Изабел Албаран. — Капитанът подаде снимката на Хитлер на Уилъби. Фелисити вдигна глава и забеляза, че Уилъби е омазан в мръсотия, сериозен, лицето му все още опънато от стреса на бойното поле. Погледна бегло снимката.

— Ясно.

— Тя ще бъде разстреляна.

— Не. Ние не воюваме с жени, капитан Реверте.

— Те воюват с нашите жени — заяви капитанът. — И с нашите деца.

— Те са зверове. Ние не сме.

Капитанът беше сглобил пистолета си. Изправи се, отпуснал оръжието до себе си, безупречната му униформа в контраст с почернелите от битката дрехи на Уилъби.

— Това не е твоя работа, Уилъби. Решението е на политическия отдел.

— Поредната заповед от Москва ли? — рече презрително Уилъби. — Защо не кажеш на Сталин да ни изпрати нещо за ядене? И малко оръжия и самолети. Те ще са от по-голяма полза, отколкото убийството на две невинни жени. — Хората на Уилъби, събрали се около него, до един мръсни след битката, изръмжаха в знак на съгласие. Когато пред погледа ѝ се проясни, Фелисити видя, че капитанът разчита на охрана, многобройна колкото и хората на Уилъби.

— Другарят Сталин знае какво прави.

— Също и Франко. Той направо ни смазва. Би трябвало да си на фронтовата линия с нас, вместо да използваш картините като мишени за стрелба. За разлика от истинските фашисти нарисуваните не отвърщат на огъня.

Бледото лице на капитана поруменя.

— Ти си върши своята работа — сопна се той, — аз ще си върша моята.

— Каква е твоята работа? Да ни застреляш в гръб ли?

— Съветвам те да млъкнеш.

— Да не би да си въобразяваш, че не съм забелязал как хората ми изчезват? Какво си направил с тях? Да не би да си ги изпратил в Москва за политическо наказание? Или просто си ги отвел в гората и си ги застрелял? — Хората на Уилъби отново изръмжаха. Двете групи застанаха една срещу друга с неприкрита враждебност.

— Трябваше да си останеш в удобничкия буржоазен дом.

— А ти трябваше да си стоиш в Москва.

— Махни се от пътя ми.

— Няма да ти позволя да докоснеш тези жени. Те са под моя опека.

Реверте се подсмихна.

— И какво възнамеряваш да правиш с тях?

Уилъби погледна Фелисити и Изабел.

— Може да ги изкъпя.

Взрив от смях разкъса напрежението. Понесоха се виковете.

— Точно така, мръсни фашистки!

Един от мъжете подаде глава напред и се ухили.

— Ще накарам мъжете да напълнят ваната ви, сеньора. За съжаление ще бъде студена. — Фелисити си спомни, че това е нахалникът, който беше крал зеленчуци заедно с Уилъби. Тя прегърна Изабел, за да я защити.

— Не смейте да я пипате!

— Аз лично ще изкъпя блондинката — подвикна друг. — Кльоцава е. Но харесвам такива устатници!

Последва нова вълна от смях.

Реверте вдигна пистолета, но Уилъби се намеси и свали ръката на капитана.

— Дори не си помисляй, Реверте. Отсега нататък никой няма да ги пипа. — Двата мъже се гледаха в очите. Уилъби беше по-едър и силен, извисяваше се над слабия Реверте с вид на писар. Той притежаваше много повече вроден авторитет и освен това смехът беше поразсеял напрежението и бе лишил Реверте от момента му на слава. Фелисити усети, че някой я шляпна отзад, и ритна с крак гневно. — И без това не сте в състояние да се справите с тях — натърти той. — Те ритат и хапят. Оставете ги на мен. — Подигравателни подвиквания заляха Реверте.

— Ще те разстрелям заради тази работа — обеща Реверте толкова тихо, че сред всеобщото веселие повечето не чуха думите му.

— Преди това ще трябва да намериш муниципалитет — сряза го Уилъби, — защото използвахме последните срещу врага. Накарай другаря Сталин да ти прати по пощата.

Очите на Реверте хвърляха отровни стрели.

— Ти отказа да се подчиниш на заповед пред лицето на врага.

Уилъби се изсмя уморено.

— Да не би тези две жени да са врагът?

— Те са най-опасните врагове. Класови врагове. Тази жена е лична приятелка на Хитлер. Съпругът ѝ е главен банкиер на фалангистите.

— Върви да разкажеш на другаря Сталин за това. Аз съм дошъл да се бия с фашистите, не с жени. — Той стисна Изабел и Фелисити за ръцете и ги поведе далече от писалището.

Разнесоха се нови подвиквания и смях, докато излизаха, а мъжете ги побутваха и подхвърляха груби забележки. Фелисити

погледна през рамо и видя политическия офицер все още зад писалището. Наблюдаваше ги с каменно лице.

Придружени от хората на Уилъби, те влязоха в съседната стая, която навремето беше хол. Оказа се в дори по-лошо състояние, отколкото фойето, всичко ценно беше изнесено. Изабел се огледа с мъка, а Фелисити прегърна Уилъби.

— О, Уилям, благодаря ти! Благодаря ти! — Беше готова да го целуне, но той я отблъсна грубо.

— Вие сте две кръгли идиотки — заяви той. — Защо не ми казахте кои сте?

— Не знаехме дали можем да ти имаме доверие — опита се да обясни Фелисити.

— Сега вече се налага да ми се доверите. Мислите ли, че нямаше да ви помогна, ако бях наясно? След като Реверте знае, че сте тук, всичко се променя. Не можете да останете. Имате късмет, че моите момчета са свестни хора.

— Той е прав — рече един от тях с ясен кокни акцент. — Реверте е гадняр. В момента съобщава за вас на комисарите.

— Трябва да се махнете от Кордова — заяви Уилъби. — Няма време за губене. Ще ви застрелят и няма да позволят на никого да ви спаси. Събирайте си нещата, но само основното. По една чанта всяка. След това ме чакайте. Не в къщата. Вървете по пътя, малко по-надолу, и се скрийте зад големите скали. Нали се сещате за кои говоря? — Те кимнаха. — Не се показвайте, освен ако не ме чуете, че ви викам. Ако мине друг, останете скрити. — Очите му бяха присвити. — Разбрахте ли?

— Да, Уилям — отвърна покорно Фелисити. Изабел го гледаше лошо.

[1] Капитан (исп.) — Б.пр. ↑

Приклекнаха зад канарите, разтреперани от студ и нерви. Мануела беше отишла у братовчед си, пазача, където щеше да потъне сред местните. Сбогуваха се през сълзи, но както каза Мануела, със сигурност щяха да се срещнат отново, на този свят или на оня.

Вятърът виеше над хълмовете и донасяше звуците от битката и задушлив мирис на експлозиви. Фелисити никога не се беше чувствала толкова беззащитна и гола; ребрата я боляха от ритника. В същото време кръвта ѝ пееше и тя усещаше собственото си съществуване, всяко преходно чувство, което докосваше нервите ѝ. Това ли имаше предвид Уилъби като казваше, че се чувства жив? Този отявлен ужас ли го беше привлякъл в Испания, във война толкова далече от дома му? Да, наистина, мъжете бяха странни създания.

— Той ни спаси живота — обърна се тя към Изабел.

— Дяволите да я вземат тъпата снимка, съвсем я бях забравила.

— Беше толкова смел. Как само се опълчи на политическия офицер! Онзи можеше да го застреля.

Изабел се сгуши в палтото си.

— Той е пълен глупак.

— Как можа да го кажеш? — възкликна Фелисити.

— Такъв е. Просто няма търпение да умре за някоя безполезна кауза — демокрация, Сервантес или ние, за него е без значение.

— Той е най-благородният човек, когото съм срещала.

— Малоумна работа — изръмжа Изабел в кожената си яка.

— Кой е малоумен? Аз или Уилям?

— И двамата.

— Наричам това върха на неблагодарността — рече презрително Фелисити. — Ако не беше той, щяха да ни изправят пред дулата на стрелковия отряд.

— Къде, по дяволите, се намира благородният ни спасител? — попита Изабел. — Какъв е смисълът да ни избави от тъпите комуниги, ако ни остави да премръзнем до смърт като скапания капитан Оутс?

Сякаш по поръчка чуха ръмженето на двигател, който приближаваше по пътя. Както бе наредил Уилъби, двете изчакаха, докато не чуха глас, който ги викаше. Излязоха от прикритието и помъкнаха багажа след себе си.

Уилъби беше намерил малък очукан ван за доставки. Слезе от автомобила, за да ги пресрещне. Стори им се напрегнат и уморен.

Беше сменил униформата с избелял дочен гащеризон и карирана риза на работник. Огледа Изабел, елегантните дрехи, издутия куфар.

— Да не би да си тръгнала на круиз?

— Няма да си оставя дрехите.

Уилъби се обърна към Фелисити, която не изглеждаше чак толкова изтънчена в бежовото палто и удобни обувки.

— Имате ли някакви пари?

— Не са много — призна Фелисити.

— Дайте ги. — Тя му подаде малкото руло, без да възрази. Войникът ги преброи. — Това ли е всичко?

— Това е. Съжалявам.

Той се обърна към Изабел.

— Ами вие, фрау Хитлер?

— Няма да ти дам и едно пени — намръщи се тя.

— Тогава тръгвай пеша за Валенсия — сопна се той, врътна се и тръгна обратно към вана. — Ако случайно се натъкнеш на Реверте и отряда на смъртта, предай им много поздравии от мен.

— Чакай, проклет да си — озъби се Изабел. — Защо са ти парите?

— За да ги заложа на някоя маса в Биариц — подхвърли той през рамо.

— Не се заяждай.

Изви към нея студени сиви очи.

— Трябва да купя бензин, храна и да платя поне една нощ настаняване за трима ни. Нямам нито цент. Всичко, което имам, остана в замъка, а ако се върна, Реверте ще ме гръмне в главата.

— Мама му стара — измърмори Изабел. Обърна му гръб и бръкна под дрехите, за да извади парите, пъхнати в гащите. — Дръж — подаде ги тя.

— Знаех си аз, че гащите ти са пълни с пари — отбеляза той.

— Гащите ми не са пълни с пари. Това е всичко, което имам. Така че да внимаваш какво правиш. Не мога да вляза в банка и да изтегля.

Уилъби натовари багажа им в каросерията на вана и им помогна да се качат отпред, където и тримата се настаниха на твърдата седалка. Той включи двигателя и автомобилът се заклатушка по пътя.

— Значи онази стара дупка е твоя? — попита той.

— Да, старата дупка е моя — потвърди Изабел.

— А аз любезно ви донесох бутилка от собствената ти изба.

— Нямахте откъде да знаеш — отвърна Фелисити в опит да се държи възпитано.

— Сигурно съм спал в твоята стая — продължи Уилъби. — Таванът е покрит с танцуващи голи.

— Дело на Джовани Батиста Тиеполо — отбеляза сухо Изабел.

— Постарах се да се потопя в атмосферата на културата. Заедно с още двайсет други. Имах късмет. Нали съм лейтенант, получих пухеното легло. Останалите спяха на пода. Свалихме златните завеси, за да си постелем.

— Вие сте най-обикновени диваци — избухна Изабел.

Уилъби намали, спря и погледна към небето през предното стъкло. Три самолета се рееха над хълмовете пред тях.

— Щуки — отбеляза той. — Да се надяваме, че няма да решат да ни пуснат една бомба. — Изчакаха мълчаливо, докато самолетите с извити криле направят завой, за да полетят право към вана. Сърцето на Фелисити се сви. Тя стисна ръката на Уилъби, устата ѝ пресъхна, запита се дали това не са последните минути от живота ѝ. Щуките избумтяха над тях, преминаха толкова ниско, че младата жена видя кръстовете в черно и бяло на корпусите. Уилъби отново запали вана. — Емисари на арийската култура — отбеляза той. — Вече са ме бомбардирани. Подобно преживяване не се забравя лесно.

Дори Изабел изглеждаше разтърсена. Седеше мълчаливо и разглеждаше черно-белия зимен пейзаж през тъмните си очила. Тук се усещаше испанският простор, в продължение на километри не се мяркаше нито една къща, единствено голи хълмове, осеяни с монотонни редици маслинови дървета. Ванът беше много стар и бавен. Уилъби изкачваше внимателно хълмовете, от време на време спираше, за да се охлади двигателят.

— Какво ще стане с хората ти? — попита го Фелисити.

— Изпратих ги с конвой към Монторо, за да се присъединят към другите международни части там — обясни той. — След случилото се нямам доверие на Реверте. Ще се върна при тях веднага след като ви оставя в посолството във Валенсия.

— Виждам, че човек може да подхване тази работа с войниклъка и да я зареже, когато пожелае, също като плетенето — подхвърли

иронично Изабел.

— Не е точно така — отвърна той и имитира изискания й провлечен английски. — Има голяяма вероятност да бъдеш изправен за разстрел. Това е единствената разлика между войниклъка и плетенето.

— Май наистина объркахме живота ти — подхвърли Фелисити.

— Можех да ви оставя. — Водният радиатор изръмжа застрашително, затова Уилъби спря на следващия хълм и слезе, за да отвори капака и двигателят да се охлади.

— Не можа ли да намериш нещо по-добро от този стар таралясник? — попита нацупено Изабел и запали цигара в черното абаносово цигаре.

— Всички ролс-ройси бяха заети — отвърна той и отвинти капачката на радиатора с парцал. Студеният вятър разнесе парата към бледосиньото небе.

Изабел се намръщи и тръгна право напред, като дърпаше бързо-бързо (той не й позволи да пуши в автомобила и това се превърна в поредната причина за препирни между тях).

— Много се извинявам, че те накарахме да поемеш такъв риск — обади се Фелисити. — Дано всичко е наред, когато се върнеш.

Уилъби изръмжа и извади кутия с инструменти.

— Тя защо е толкова близка с фюрера?

— Всъщност не е. Преди три години ходи в Байройт с Даяна Гинес и Юнити Митфорд. И двете са луди по Хитлер и имат много връзки с нацисти от върховете. Даяна я запознала с Хитлер, докато били на опера. Хитлер колекционира красиви жени, най-вече красиви англичанки. Не по този начин — побърза да добави тя, когато видя изражението му. — Очевидно се е обрекъл на въздържание. И е вегетарианец. Доста безобиден човечец.

— Мислиш, че Хитлер е безобиден, така ли? — попита Уилъби и легна под автомобила.

— Честно да ти кажа, Изабел повече си пада по Вагнер, отколкото по Хитлер. Винаги е била изключително чувствителна към музиката.

— Тя е най-голямата злобарка, на която съм попадал.

Шокираната Фелисити скочи в защита на сестра си.

— Нямах право да я съдиш! Тя изглежда корава, но нямах представа какво е преживяла! Роберто беше съвършено чудовище. Разби й сърцето. Не спря да излиза с други жени, докато тя беше бременна. А красивото й момченце почина, когато беше на една годинка. Ти изобщо слушаш ли ме?

Гласът му се понесе изпод автомобила и тя чу удари с чук.

— Да. Продължавай.

— Сигурно ти е трудно да разбереш. Но тя се приема много сериозно.

Уилъби се измъкна изпод вана, за да вземе гаечен ключ. На бузата му се виждаше черно петно от масло. Погледна я многозначително, преди отново да се пъкне отдолу.

— Забелязах.

Ударите с чука отново се разнесоха.

— Родителите ни починаха, когато бяхме още малки и може да се каже, че Изабел ни отгледа двете с Киара. Киара е средната ни сестра. Тя е най-симпатична от трите. — Разсмя се нервно. Не беше лесно да разговаря с гащеризона на мъжа, докато останалата част от него блъска по тръбите под вана върху испански хълм. — Изабел наистина е неудържима, а за мен разправят, че съм маниачка на тема религия. — Тя замълча, а той не каза нищо. — Киара е уравновесената. Нея всички я обичат. Както и да е, Изабел се грижеше за нас, след като родителите ни починаха. След това се появи Роберто Албаран. Беше невероятен чаровник, разбира се, и много богат, поне така ни подведе да мислим. Само че основният му интерес беше политиката. Той е фашист, от онези с черните ризи, но тук, в Испания, им казват онези със сините ризи...

— Знам как ги наричат — изръмжа той.

— Разбира се, че знаеш, извинявай. Отведе я в онзи замък като от вълшебна приказка. Всички умряха от завист, но накрая се оказа, че той изобщо не е красивият принц. По-скоро беше като Синята брада. Момченцето се казваше Пол. — Фелисити погледна към далечната фигура на Изабел, която вървеше бавно по голия път. Ударите с чук под вана бяха престанали.

— Бях с нея, когато то издъхна. Беше разтърсващо. Тя не можеше да си намери място от мъка. Не знаех дали изобщо ще се съвземе. А Роберто стана още по-гаден след това. Мисля че...

нараняваше я. Накрая я изостави. Живее си славно с префърцунените си жени. Изабел остана съвсем сама в онзи замък, живееше като отшелник, нямаше пари, нито съпруг, нито дете.

Уилъби се измъкна изпод вана и започна да събира инструментите.

— Затегнах дюзите на радиатора, но са в ужасно състояние. Предстоят ни триста километра. Ще ми трябват резервни части.

— Според мен тя възприема фашизма като нещо, което внася ред в живота ѝ. Разбираш ли? — Фелисити го погледна тревожно. Беше благодарна за всяка частица от вниманието му, което успее да отвлече от Изабел, същевременно с лоялността на по-малка сестра искаше да защити и обясни. — Моля те, не я мрази.

Уилъби погледна към далечната фигура и намръщеното му лице омекна.

— Човек трудно може да намрази подобна красота — рече мрачно той.

Фелисити не отговори. Каза си, че е готова да даде много, стига да погледне нея със същия копнеж.

Уилъби напълни отново радиатора, който се беше охладил. Качиха се във вана и потеглиха, спряха, за да вземат Изабел, когато я настигнаха. Уилъби се наведе над волана, за да я види как се качва.

— Накъде закрочи сама? — подхвърли той.

— Както е тръгнало, ще пристигна по-бързо, ако вървя пеша до Валенсия — заяви тя и хвърли цигарата, след като дръпна жадно за последен път.

— Тогава ще трябва да се лишим от очарователната ти компания и политическа мъдрост. А това ще бъде огромна загуба — рече той с безизразно лице.

Ванът се заклатушка отново по пътя. Фелисити си каза, че вижда твърде много от живота за закриляно досега момиче, на което предстои да постъпи в манастир.

Селата в далечината приличаха на нахвърляни купчини скали, а пък куповете канари напомняха на села. Уилъби заобикаляше поголемите градове, щом стигнеха кръстовище, той поглеждаше за кратко разпокъсаната карта. Сега се намираха на територия, която се

държеше от републиканците и хората бяха верни на тяхната кауза. Както Уилъби каза обаче, условията се меняха и трябваше да са готови за всичко. Една община може да е за Франко, а съседната за републиканците; в тази война се изправяха брат срещу брата. Тъй като той беше републикански войник, а Изабел изявена фашистка, не можеха да разчитат на гостоприемство където и да било.

— Намираме се в Испания все пак — рече лаконично той, — земята на Сервантес, на парадоксите и нелепите ситуации.

Тъй като положението беше неустановено, хората и от двете страни се стараеха да не задават много въпроси. Бензинът — Уилъби го наричаше газолин — се намираше трудно, но те успяха да наляят достатъчно, за да продължат, и дори си осигуриха резервна туба за по-късно. Ванът, който Уилъби кръсти Росинант в чест на коня на Дон Кихот, се държеше смело, въпреки че се налагаше да спират често, за да изпускат парата. Вечерта стигнаха до малко селце, наречено Сантяго де лос Вуитрес, кацнало на скала. Ставаше тъмно и студено.

— Тази нощ ще спим тук — реши Уилъби. Намериха *fonda*^[1], подобна на крепост, точно пред селцето, която, изглежда, не се бе променила много от XVII век насам. Собствениците, възрастна двойка, надникнаха през покритата с гвоздеи дъбова врата, явно уплашени от пристигането им; щом обаче видяха парите, те с нежелание им предложиха вечеря и стая за през нощта, въздържаха се да попитат какви ги вършат тримата чужденци и защо пътуват през Андалусия в разгара на войната. Имаше само една стая с прилично легло — огромно, старо, с колони в четирите края — което миришеше на котки. Другите предлагаха сламеници на пода, но Уилъби отказа.

— Нямам намерение да получа изкривяване на гръбнака, за да опазя репутацията ви. В това легло има предостатъчно място и за трима ни.

— Каква невероятна възможност — подхвърли Изабел и вдигна волана на кувертюрата, за да огледа нощното гърне, пъхнато отдолу. — Аз ще пазя добродетелта ти, Фий.

— Ти откъде знаеш — отвърна закачливо Фелисити, с което изненада себе си, — че вече не съм я изгубила?

Изабел изви очи.

За вечеря хапнаха свинско с бял фасул, засищащо селско ястие, което преглътнаха с огромни чаши семпло червено вино, налято от

огромна дъбова бъчва, поставена на трупчета съвсем наблизно — за удобство — до единствената маса. Компания им правеха няколко престарели мълчаливи селяни в другия край на масата, чиито едри червени носове издаваха слабостта им към алкохола. Затоплени, нахранени и малко пияни, те се заизкачваха по тесните каменни стъпала към общото легло.

Вече беше станало студено, в стаята им имаше една-единствена маслена лампа — на горния етаж нямаше електричество, а долу едва мъждукаше. Съблякоха се дотолкова, доколкото прецениха, че позволява приличието. Уилъби остана по боксерки и потник, Фелисити свали само обувките си, а Изабел остана по комбинезон, много красив, вълнен, бродиран с розови пъпки. Нужно ли беше да парадира при създадите се обстоятелства толкова дръзко, да се навежда, за да подреди това, или да се протяга за онова, също като нимфа от платно на Бугро? Фелисити забеляза, че Уилъби проследява с поглед очертанието на гърдите на Изабел, които открай време бяха по-красиви от нейните. Бодна я раздражение. Ако не се караха, те се оглеждаха като пантери, затворени в обща клетка.

Пъхнаха се под тежката завивка. Обгърна ги натрапчивата миризма на котешка урина. Изабел легна между Фелисити и Уилъби. Уилъби духна лампата и те се отпуснаха на буцестия матрак и зачакаха да се стоплят.

— Вие двамата за какво си говорихте днес сутринта, когато ви оставих? — понесе се гласът на Изабел в мрака. — Сигурно Фелисити ти е надула главата с трагичната ми история.

— Защо реши така? — попита Уилъби от другата страна.

— Тя не умее да си затваря устата.

Последва мълчание.

— Защо не се разведе с него? — понесе се отново гласът на войника.

— Разводите са за американците — сопна се Изабел.

— Това да не би да е някаква европейска приумица? Прелюбодеянията са допустими, но не и разводите, а? Така всички живеят нещастно. Предпочитам американския начин на живот.

— Американският начин на живот е възхитителен. За американците.

— Имате ли нещо против да престанете да се карате и през нощта? — намеси се Фелисити. — Искам да спя.

Възцари се мълчание. След това Уилъби заговори отново:

— Един от приятелите ми беше убит сутринта, преди хората на Реверте да ви арестуват. Уцелиха го в бедрото. Първо си мислехме, че всичко ще бъде наред. Смееше се, че си заминава у дома, горкият. Кръвта му бликаше. Не можахме да я спрем. Умря обзет от почуда. Погребахме го на бойното поле. Беше нюйоркчанин, Розенбърг. Пристигнахме на един и същи кораб. Готино хлапе. Свиреше на китара. Трябва да напиша писмо до майка му.

— Той какво е очаквал? — попита с безизразен глас Изабел.

— Какво очаква всеки човек? — попита разплаканата Фелисити. — Фашисти, комунисти, всички сте едни и същи, само разправяте, че това е Божа работа.

— Наистина е Божа работа — отвърна Уилъби. — Господ иска кръв. Има нужда от цял океан от кръв. И ще го получи.

Всички потънаха в мълчание. Фелисити беше изтощена. Имаше чувството, че всичко в нея е пренаредено от нехайна ръка и нищо вече не си е на мястото. Сънят я притисна и за щастие скри образите, които нахлуваха в ума ѝ.

Спа непробудно часове наред и се събуди едва когато в стаята беше по-светло. Болката, породена от загуба и мъка, я нямаше, заменена от усещане за дълбоко задоволство. Забеляза, че е отпуснала глава върху гърдите на Уилъби. През нощта, сестра ѝ бе ставала, за да отиде до тоалетната, и незнайно как, докато я е нямало, Фелисити се беше сгушила до Уилъби. Той я беше прегърнал, притиснал я бе до себе си. Нямаше никаква представа как е станало. Никога досега не бе лежала в толкова интимна прегръдка с мъж.

Нямаше представа дали Уилъби е буден, или спи. Усещаше единствено, че гърдите му се надигат и отпускат, чуваше тихите удари на сърцето му под бузата си. Изабел се беше притиснала в гърба ѝ като дете, което търси утеха и закрила, все още сънуваше и ръцете и краката ѝ потръпваха. Фелисити се понесе на крилете на това щастие, макар да знаеше, че не бива да му се наслаждава, сгушена до тялото на млад мъж. Гърдите ѝ бяха притиснати в него, топлината от близостта им я караше да се топи като преобърнат буркан мед, който се разлива до корема и слабините ѝ, затопля се и продължава да се топи.

Неочаквано си спомни фраза от детството. *Свещените удоволствия на душата ми.* Беше от копринена бродирана кърпа, която висеше в детската стая, изработена от медицинската сестра на майка ѝ. Не помнеше точно думите от химна, но тези бяха последните. Това беше свещено удоволствие и тя го знаеше. Беше се отрекла от тази част от живота. Бе решила да прекарва всички останали ноци от живота си в тясното бяло легло на монахиня сама, без да си позволи да се отпусне в прегръдките на мъж.

След като щеше да даде тази клетва, не беше ли длъжна да я спазва още отсега? Не може да си позволи една последна забегка, надигна се вътрешният ѝ глас, никаква последна шепа бонбони преди да се отрече от всичко. Длъжна бе и сега да живее по начина, който беше избрала. Или трябваше да е достатъчно силна за живота, който беше приела, или щеше да се окаже, че се преструва.

Същевременно откри, че умът ѝ измисля аргументи, същите като онези, които Изабел и останалите често изричаха и на които тя се присмиваше. *Обричам се на нещо, от което човек не може лесно да се откаже*, мислеше си тя. *Толкова съм млада. Животът ми все още не е започнал. Не знам абсолютно нищо за себе си.*

Каква сладост беше чувството на възбуда. Истинско удоволствие беше да отпусне глава на мъжките гърди, а пък удоволствието да се омъжи, да се люби, да има деца, да изпълни предназначението, отредено ѝ от природата, не от Господ, сигурно беше още по-прекрасно. Тази мисъл я разтърси.

Златният облак на блаженството започна да се разсейва и разкри и неин образ, много различен от онзи, който си представяше: не Фелисити, ангелоликата кармелитка, която грее от щастие под снежнобялата забрадка на монахиня, а Фелисити лицемерката, глупачката, Фелисити развратницата, която копнее за тялото на непознат мъж.

Отдръпна се от Уилъби. Той я пусна на мига. Унижението ѝ беше пълно, когато осъзна, че е бил буден през всичкото време, че е усетил как са преплетени краката им, натиска на меките ѝ гърди. Тя се надигна. Изабел се събуди със стон и зарови пръсти в косата си.

— Господи, главата ми. Снощното вино!

Рошави, всеки обзет от различна степен на раздразнение, те станаха от леглото. Домакините на долния етаж им предложиха за

закуска стар хляб, твърдо сирене и дълбоки чаши от вече познатото им червено вино. За кафе и дума не можеше да става. Уильби никак не се изненада и спокойно гаврътна виното.

— С едно ще запомня Испания — рече той, — с червеното вино за закуска. Нищо чудно, че тук се води гражданска война.

Докато закусваха, пристигна нежелан посетител, енорийският свещеник, кисел, подозрителен мъж, който започна да шушука със собственика, докато ги наблюдаваше през рамо.

Уильби изглеждаше висок и снажен в работния гащеризон и карираната риза, широкоплещест и силен, със спокойния поглед на корав мъж. Не беше нужна кой знае каква сила на въображението, за да си го представи човек във войнишка униформа. Тъй като беше чужденец, местните неизбежно подозираха, че е доброволец на страната на републиканците. Очевидно тъкмо това бе решил свещеникът. За Фелисити облечената в черно расо фигура бе като обвинение, насочено към нея, напомняне, че не бива да се отклонява от предопределения ѝ от Господ път.

— Май трябва да потегляме по живо по здраво — отбеляза Уильби и се надигна от масата. Плати под присвятия поглед на свещеника, който го последва на разстояние и остана да наблюдава, докато се качваха във вана. — Дано не ни подготвя топло посрещане в следващото село — отбеляза Уильби, когато потеглиха в ясното, студено утро.

[1] Странноприемница (исп.) — Б.пр. ↑

Росинант — който Изабел кръсти Арестант, защо беше тромав и бавен — изминаваше километрите мудро, но без да създава кой знае какви проблеми. Фелисити седеше мълчаливо, потънала в нещастни мисли, докато Изабел и Уилъби се препираха или подхвърляха разсеяно по някоя и друга забележка.

Появи се възможност да поговорят на една от спирките, когато Изабел слезе да пуши. Бяха спрели на върха на поредния хълм, за да изчакат водата в радиатора на вана да престане да ври. Изабел слезе и приседна на стъпалото на автомобила, дърпаше дръзко от цигарата, докато Фелисити и Уилъби останаха вътре, за да се скрият от поривите на вятъра.

— За снощи — започна напрегнато тя.

Уилъби се вглеждаше разсеяно към скалистата долина, ширнала се под тях.

— Какво за снощи?

— Разбирам, че сме се отдали на интимност, за която при други обстоятелства не бихме и помислили. А аз съм ти благодарна, много по-благодарна, отколкото мога да изкажа с думи, за онова, което правиш за нас. Само че не е честно, нито пък достойно да се възползваш от мен.

Уилъби се съсредоточи бавно.

— Казах, че не е нито честно, нито достойно да се възползваш от мен.

— Какво съм направил? — попита объркано той.

— Може би това е начинът, по който да се държиш след случайно запознанство — продължи тя, лицето ѝ бе преbledняло, устата пресъхнала, — но аз не съм случайна позната. Знаеш на какво съм решила да посветя живота си. Би трябвало да проявиш принципно уважение, дори да не изпитваш уважение към мен като човек.

— Фелисити, за какво, по дяволите, говориш? — надигна глас той.

Тя трепна, когато усети погледа му, който бе с цвета и студенината на гранит.

— О, Уилям, нима е означавало толкова малко за теб, че вече си забравил? Между нас имаше контакт, който не би трябвало да се случва, и този контакт наемкваше за нещо несъществуващо, което не бива да го има.

Той погледна Изабел през предния прозорец, сякаш тя можеше да го насочи в правилната посока.

— Ти си дори по-луда от нея.

— Не съм луда! Тази сутрин се събудих в прегръдката ти. Ти ме притискаше по недостоен начин.

Той я погледна слисано.

— Мили боже. За това ли говориш?

— Да. За това говоря. Не беше редно да ме докосваш по този начин. Подобно нещо не бива да се случва никога повече.

— Да не би да си решила, че се възползвам от теб? Че съм се наслаждавал? — Тя наблюдаваше как израженията по красивото му лице се менят. Отначало пробяга гняв и тя се сви от страх. След това забеляза, че му става смешно, и трепна. Нямахте да понесе подобен присмех. Той обаче не се разсмя. Погледна я напълно спокойно. — Ти се примъкна до мен и отпусна глава на гърдите ми. Нямахте нужда да те поощрявам. Спа така поне два часа. Въпреки това, уверявам те, подобно нещо няма да се случи отново. — Той се обърна настрани. — Разчитай на думата ми.

— Благодаря. — Гласът ѝ беше надебелял, лицето пламтеше.

Изабел отвори вратата и се качи при тях.

— Отказвам се от пушенето — съобщи тя. — Навън е кучешки студ и не става за пороци. — Погледна от Уилъби към Фелисити. — Какви ги вършите вие двамата? Да не би той да е пял мръснишки песни? Лицето ти е сгърчено като сушена слива. — Потръпна и се намести на седалката. — Хайде да тръгваме. Писна ми от това място.

Уилъби засвирука приглушено и отново подкара Росинант. Автомобилът се тресеше по време на спускането към долината и пътниците вътре се полюшваха ту на една, ту на друга страна. Фелисити се беше свила нещастно и гледаше право напред. Споменът за недоумението му, заменено след това от презрение, раждаше болка дори по-силна от солената вода, с която проми изранените ѝ ръце. Не можа ли да покаже повече дипломатичност? Можеше да каже онова, което иска, поне по сто различни начина, без да го обиди и без да се представи като глупачка или прасе. Как бе възможно винаги да говори толкова надутото и надменно? Не можеше ли да каже каквото иска като всяка друга деветнайсетгодишна жена? Сама можеше да прецени, че звучи като баба си, живяла във викторианската епоха.

Неочаквано си спомни думите от химна, за който не спираше да мисли.

*Ще бъда близо, ще бъда като моя бог!
Плът и грях вече няма да владеят
свещените удоволствия на душата ми.*

Плът и грях. Вече бе вкусила от онова, което грешниците ценяха. Само че не Уилям го бе откраднал от нея; тя сама бе откраднала това священо, греховно удоволствие от него. Прояви се като страхливка, когато се опита да стовари вината върху него.

Наставницата на послушниците ѝ беше дала пакет с четива, които да ѝ помогнат да се подготви за посвещението. Имаше книги, посветени на живота на кармелитски светци като света Тереза от Авила и свети Йоан Кръстни (Фелисити обожаваше свети Йоан, но изпитваше антипатия към света Тереза). В купчинката беше и „Подражание на Христа“ на Тома Кемпински, два молитвеника и няколко памфлета. Фелисити осъзна със срам, че не бе отваряла торбата дни наред. Дори не се беше молила през изминалите двайсет и четири часа.

Спомни си нещо друго, нещо, което наставницата на послушниците ѝ беше казала, когато се разделиха последния път: „Всяка кармелитка отнася нуждите и надеждите на цялото човечество пред Господ, отваря сърцето си, за да се превърне в проход на Неговата божествена любов. Ако дори една сестра се поколебае или волята ѝ отслабне, цялата мистична структура на Църквата ще се поколебае и отслабне“.

Навремето тези думи ѝ се бяха сторили забележително вълнуващи и вдъхновяващи. Сега вече ги почувства като смазващ товар. Беше се провалила още преди да е започнала. Беше предала не само себе си, но цялата мистична структура на Църквата. Пламъкът ѝ бе прегорял и сега тя се беше превърнала в изгоряла свещ, в тъмно място, където трябваше да има светлина.

Затвори очи и се опита да се помоли, но се оказа трудно в клатушкация се ван с Уилъби от едната страна и Изабел от другата.

Молеше се за прошка, за сила, за напътствия. Колко много се беше отклонила!

— Мамка му! — Ругатнята на войника прекъсна опитите ѝ да поговори с Господ. Фелисити отвори очи. След завоя се бяха озовали на входа на малко селище с каменни къщи, Торент. На пътя беше спуснатата бариера, край която стоеше група от двайсет и четирима мъже, предвождани от дванайсетина представители на гражданската гвардия в маслинозелени униформи и грозни триъгълни шапки, стиснали пушки в ръце.

Уилъби спря Росинант. Очите му се взираха предпазливо напред.

— Сигурно свещеникът се е обадил по телефона — изръмжа той.

— Остави ме аз да говоря — обади се Изабел. — Нито един от вас не говори испански. Разбрахме ли се? — Тя слезе. Уилъби и Фелисити я последваха, а младата жена усети болезнено бързите удари на сърцето си.

Бандата селяни ги наобиколи, а паравоенните насочиха оръжията си към Уилъби. Разнесоха се крясъци. Американецът вдигна бавно ръце. Гледаше мрачно.

— Свали си ръцете, глупако — разсъска се Изабел. Той се подчини. Тя се обърна към тълпата.

— Кой е главният тук? — попита Изабел и постави ръце на ханша си.

Един от мъжете пристъпи веднага напред.

— Аз съм *alcalde*^[1] на Торент. Вие кои сте?

— Аз съм Изабел Албаран, съпруга на Роберто Албаран. — Говореше с такава самоувереност, на толкова безупречен испански, че мъжът свали шапка, макар да нямаше никаква представа кой е Роберто Албаран. — Каква е тази какофония тук? — продължи тя и се огледа. — Защо хората ви са насочили оръжията си към нас?

Ефрейторът от гражданската гвардия отдаде чест.

— Получихме съобщение за републикански войник, който пътува с две чужденки по този път.

Изабел се изсмя весело.

— Това е сестра ми от Англия, на гости е, а господинът е неин годеник. Не говорят испански. Имахме нещастieto да се натъкнем на диваци републиканци. Те откраднаха и къщата, и автомобила ми. Сега

сме се отправили към Валенсия. — Тя извади небрежно личната си карта. — Вие, разбира се, знаете кой е съпругът ми.

Мъжете заоглеждаха намръщено личната карта.

— Албаран — рече един от тях. — Чувал съм го. Голяма клечка сред фалангистите.

Поотпуснаха пушките, но ги оставиха насочени към тях. Изабел не показва никакво притеснение.

— Глупаво недоразумение. Сигурно ви е позвънил свещеникът от Сантяго де лос Вуитрес. Подозрителен господин. Забелязахме как ни оглеждаше. Знам, че изглеждаме зле, но трябва да ни простите — червените ни отмъкнаха всичко. Имахме късмет, че не ни оставиха чисто голи. — Тя се разсмя звънко отново и селяните също се разкискаха.

— Кажете му да си свали ризата — нареди начумереният ефрейтор и посочи Уилъби.

— В никакъв случай — заяви високомерно Изабел. Ефрейторът пристъпи напред и стисна яката на Уилъби.

Разкъса ризата чак до пъпа му и копчетата се пръснаха настрана. Уилъби не помръдваше. Войниците се наведоха напред, за да огледат гърдите му, сочеха мускулестите му рамене и говореха помежду си.

— Какви са тези дивотии? — попита Изабел и ги погледна гневно. — Какво, по дяволите, си въобразявате, че правите?

— Когато мъжът стреля с пушка, прикладът оставя синини по раменете. — Ефрейторът показва тъмните петна по тялото на Уилъби. — Този човек се е бил. Погледнете му ръцете. — Вдигна едрата длан на американеца, за да покаже грубата кожа. — Има ръце на войник.

— Слушайте ме внимателно — извиси глас Изабел, — годеникът на сестра ми е много богат човек, който притежава много земя. Той ловува и ходи на риболов, стреля и язди непрекъснато. Разбира се, че ръцете му са груби. Да не би да си мислите, че по цял ден седи зад бюро? Това е мъж с топки.

Грубите думи предизвикаха нов смях. Ефрейторът от гражданската гвардия кимна, макар да не каза, че приема обяснението ѝ. Погледна строго Уилъби.

— Трябва да позвъня в щаба.

Той се отдалечи с личната карта на Изабел. Тя поклати уморено глава.

— Дяволите да я вземат тази война. Съсипва живота на всички.

Събрали се се съгласиха, а когато Изабел извади цигара, няколко ръце се изстреляха напред, за да ѝ предложат огънче. Тя избра сребърната запалка на кмета.

— Скоро ще разкараме червените и ще ги натъпчем в кучешките им колиби — заяви после. Сложи си слънчевите очила и те предизвикаха сензация, тъй като такива очила, изглежда, бяха символ на високо положение по тези места. Изабел пушеше безгрижно и отмяташе гъстата си кестенява коса. Жадни мъжки очи поглъщаха всяка извивка на тялото ѝ.

Фелисити гледаше в захлас. Сестра ѝ притежаваше лъвско сърце. Не се боеше от нищо, нито от зловещите главорези на Реверте, нито от селяндурите. Фелисити забеляза как Уилъби наблюдава Изабел и разбра, че и той е очарован. Че как иначе! Животът му зависеше от небрежния начин, по който тя размахваше абаносовото си цигаре и полюшваше бедра, все едно краси първия си прием в Испания, а не се намира в затънтено селце в Андалусия.

Вятърът издуваше съсипаната риза на Уилъби и тя плющеше около тесния му кръст, развяваше златната грива на Фелисити около източения ѝ врат. От покривите се разнасяха зловещите крясъци на врани. Всеки от тримата излага на риск останалите, мислеше си Фелисити. Но пък единствената им надежда да оцелеят бе като останат заедно.

След цяла вечност, поне така им се стори, ефрейторът се върна. Отдаде чест на Изабел и ѝ върна документа за самоличност.

— Получихме нареждане да ви помогнем с всичко, което можем, сеньора Албаран. Ще ви придружим до Бадахос. Оттам можете да се качите на влак до Билбао — цялата линия е защитена от нашите части.

— Ние не отиваме в Билбао. Тръгнали сме към Валенсия.

— Валенсия е в ръцете на врага — рече остро той.

— Но там се намира посолството ни. Там ще ни качат на самолет за Англия.

Ефрейторът беше грозно дребно човече с инатливо лице.

— Ако пътувате за Валенсия, ще пресечете територии, повечето от които се контролират от врага. Ще се наложи да изпратя поне един взвод, за да ви защитава.

— Няма да се наложи — отвърна спокойно Изабел. — В момента се води война. Искаме да сте свободни, за да размажете червените, както им се полага. И без това си имате предостатъчно задължения, не искаме да ви лишаваме от хората ви.

— Провинцията е несигурна, сеньора. Трябва да пресечете фронтовите линии. Не мога да ви позволя да продължите.

— Наредено ви е да ни помогнете с каквото можете, нали така?

— Да, но...

— Искам да ни помогнете с храна и бензин. Нищо повече.

Тя се държеше толкова властно, че човекът отстъпи крачка-две.

— Може да не извадите същия късмет следващия път — рече той с изтънял глас.

— Аз съм късметлийка — отвърна тя. — Уверявам ви, че пътуването ни е много приятно. А сега, с ваша помощ, бихме искали да продължим.

— Мога да ви отделя туба бензин, повече няма — заяви ефрейторът. — Предупредени сме да пазим бензина.

— По-добре от нищо — отвърна надменно Изабел.

Ефрейторът издаде заповед. Когато хората му се пръснаха, за да я изпълнят, той огледа и тримата с тънка, студена усмивка. Очевидно подозираше, че са го направили на глупак.

— Права сте, сеньора Албаран. Червените заслужават да бъдат смазани. Испания трябва да бъде прочистена. В нашия град вече започнахме. Сложихме ред във всичко. Изяснихме се. Разбирате ли какво имам предвид?

— Да, струва ми се — кимна Изабел.

— Добре — рече остро той. — Надявам се да информирате многоуважавания си съпруг, че тук, в Торент, си вършим работата както трябва.

— Разбира се. — Тубата бензин беше натоварена отзад заедно с кошница с храна.

— Предайте поздрав на съпруга си. И внимавайте с годеника на сестра си. Каквото и да твърдите, той има погледа на войник. Минете през селския площад, ако обичате.

Фелисити не можеше да повярва, че се връщат в Росинант и потеглят отново. Вдигнаха бариерата и ванът се разтресе. Послушаха ефрейтора и минаха през непавирания селски площад. Беше празно

освен петимата нещастници, увиснали мъртви, вързани за колове пред църквата. Ръцете им бяха вързани зад гърбовете и всеки имаше табела на врата.

Фелисити потисна вик на ужас. Значи това беше имал предвид ефрейторът, когато каза, че били сложили всичко в ред. Беше грозно предупреждение. Изабел извърна глава. Фелисити преплете пръсти и започна да се моли. За пръв път се молеше за душите на мъже, загинали насилствено наскоро.

Минаха по тесните улички и отново излязоха сред природата. Наближаваше обедно време и зимното слънце грееше ослепително, превръщаше каменистия пейзаж в светлини и сенки.

— Току-що ти спасих живота, Уилям — натърти Изабел.

— Да не би да очакваш да ти целувам краката? — Той смъкна съсипаната си риза и я метна зад седалката. Потникът подчертаваше тялото му.

— Щяха да те разстрелят като мъжете на площада. — Изабел беше особено доволна от себе си. — Видя ли как ги заблудих? Извадих душиците им с памук!

Уилъби й отправи една от редките си усмивки.

— Така си беше. Не знам как ти се разминава.

— Поколения на възпитание, скъпи. Човек трябва да знае как да се държи със селяните.

— Ти беше велика. — Този път Изабел седеше в средата. Уилъби я прегърна през врата и я млясна шумно по бузата. Тя се разсмя звънко, отметна коса назад и изпъчи гърди. Фелисити, която все още се молеше за душите на екзекутираните, усети как я прорязва раздражение. Предпочиташе двамата да се карат. Ако бяха решили да основат дружество, посветено на взаимно възхищение, нямаше да може да ги изтърпи. Остана почти доволна, когато двамата се скараха отново и Уилъби попита дали Изабел ще спомене за тази екзекуция в следващия си материал, а тя отвърна надменно, че всяко общество трябва по някакъв начин да унищожава гнилите ябълки.

[1] Кмет (исп.). — Б.пр. ↑

Въпреки че се водеше война, пътищата, по които се движеха, бяха почти празни. От време на време на хоризонта забелязваха димни колони, знаци, че боевете продължават зад горичките сребристокзелени маслини и бадеми, чиито голи клони все още не бяха напъпили.

Стигнаха малка река и спряха, за да се охлади Росинант. Минаваше четири следобед и всички бяха гладни. Решиха да седнат на брега на реката и да проверят какво има в кошницата, която им бяха дали. Оказа се, че вътре има хляб, шунка и вино, но и от това щеше да излезе приличен обяд.

За ужас на Фелисити Уилъби и Изабел се разбираха доста по-добре. Продължаваха да се карат, но сега караницата беше прекъсвана от смях.

— Признай — рече Уилъби, — че единствената причина фашистите да ни пропуснат беше, защото си облечена в тесен пуловер.

— Да изпълниш тесния пуловер е умение.

— Глупости! Това е просто случайност, която имаш по рождение.

— Твоето раждане може и да е било случайност, Уилям Уилъби, но моето определено не е било.

Той се усмихна.

— Много си нахална.

Докато ги наблюдаваше как постилат одеяло върху измръзналата гребна, Фелисити се почувства изолирана. Бяха по-големи от нея, на една възраст. Знаеха какво да кажат, какво да направят. В много отношения тя беше извън техния свят.

Изабел, все още развълнувана след постигнатия в Торент успех, отрязва шунка и направи сандвичи. Беше така чаровна и весела, както Фелисити не я беше виждала, откакто се омъжи за Роберто. Уилъби отвори виното с джобно ножче, очевидно развеселен от бърбенето ѝ. Почти не откъсваше очи от нея. Когато се смееше, в гласа му се долавяше закачливост, която щеше да достави неизразимо удоволствие на Фелисити, ако тя, а не сестра ѝ го беше предизвикала. Почувства се нещастна. Нима не видяха труповете на убитите, нима не се измъкнаха на косъм? Имаше нещо езическо в това веселие, в начина, по който бързо забравиха за смъртта.

Разположиха се върху одеялото, ядоха от семплите сандвичи и си подаваха бутилката. Изабел, Фелисити веднага забеляза, дори не избърсваше гърлото на бутилката, преди да я подаде на Уилъби или

след като я поеме от него. Обикновено беше много придирчива и гнуслива и тази интимност бе напълно нетипична за нея. Колко си подхождат, помисли си тя — Уилъби висок и атлетичен, Изабел женствена и грациозна. И двамата бяха много красиви. Телата им, отпуснати едно до друго върху одеялото, сякаш бяха създадени едно за друго. Бяха цветя и плодове, докато тя, девственицата, бъдещата монахиня, се чувстваше привлекателна като гола пръчка. Очакваше Уилъби да привлече Изабел към себе си и да притисне устни към нейните. Представата за това ѝ се стори мъчителна. Разкъсваше я болка, много по-силна от всичко, което бе изпитвала досега, горчицина, с която нямаше представа как да се справи. Тя смазваше дробовете ѝ, не ѝ позволяваше да диша.

— Какво има, миличка? — попита Изабел, неочаквано забелязала изражението на Фелисити. — Горкичката, съвсем си пребледняла!

— Няма нищо. — Не би могла да изтърпи да остане още дълго край тях. Беше твърде болезнено. Изправи се на крака. — Ще се поразходя, стига да не възразявате.

Докато се отдалечаваше, чу Изабел да шепне театрално на Уилъби.

— Констипация.

Прииска ѝ се да изпищи.

Тръгна по брега на реката, която беше тясна, но бързоструйна, провираще се между скали и плисваше надолу по малки водопади, отправила се към по-пълноводна артерия. Преди дни се поздравяваше, че е видяла доста от живота. Сега обаче имаше чувството, че е видяла прекалено много.

Замисли се за света Тереза от Авила, за чийто живот чете с интерес, но и е известна неприязън, тъй като светицата бе почувствала как ангел забива многократно „дълго златно копие“ в тялото ѝ и я кара да стене от „сладостта на тази нетърпима болка“. Възможно ли беше някой във века на Фройд да не възприеме това като сексуален намек? Пътят, който си беше избрала, щеше да се окаже труден. Наставницата на послушниците я бе разпитвала внимателно, но настойчиво за плътските нужди; а когато Фелисити призна не без срам, че наистина страда от такъв глад, жената остана доволна, вместо да я изгони.

— Трудният за обзядване кон — отбеляза загадъчно тя — става най-добрият, след като бъде обучен.

Фелисити усети как студеният вятър притиска дрехите към тялото ѝ и потрива настойчиво тъканта в гърдите и бедрата ѝ. Труден за обзядване кон. Да, точно така. Ами студената дума обучен? Тя не искаше да бъде обучавана.

Цял живот се беше старала да не се състезава с Изабел. Не ставаше въпрос единствено за огромната сила и авторитет на сестра ѝ; Фелисити не забравяше лоялността и обичта си към нея, които я караха да приеме безропотно ролята на роб, отредена ѝ често от Изабел.

Когато се връщаше отново към детството си, сякаш виждаше пиеса, написана и създадена от Изабел, в която двете с Киара изпълняват поддържащи роли, а голямата им сестра винаги е в средата на сцената. Изабел определяше игрите, тя раздаваше наказанията и ги изпълняваше, наградите и лакомствата също се раздаваха от нея. Изабел водеше парада, а двете с Киара се тътреха покорно след нея.

Всъщност във века на Фройд не беше никаква изненада, че Фелисити бе избрала живот на подчинение — бе възпитавана за него цели деветнайсет години. Не знаеше по какъв друг начин да се държи.

Сега обаче за пръв път ѝ се прииска да се опълчи на Изабел. Искаше Уилъби да гледа нея, не сестра ѝ. Искаше усмивките му, прекрасната топлина, която бликаше от него, когато се смееше. Искаше да поеме ръката му в своята и да се извини за идиотския начин, по който му говори. Искаше да му каже, че вече е забелязала благородството му, идеализма му, куража и галантното отношение.

Искаше да му каже, че докато лежеше притиснала буза на гърдите му, се бе пренесла в истински рай.

Мечтите ѝ не отиваха по-далече. Истината бе, че тя нямаше опит в онова, което следва, за да продължи. Въображението ѝ беше чисто. Искаше тя, не Изабел, да е първа с Уилъби.

— Фелисити!

Сърцето ѝ отскочи в гърлото, когато чу гласа му. Завъртя се рязко и видя, че я следва по брега на реката. Имаше чувството, че ще се разплаче от радост. Остана стиснала ръце, чакаше го да се приближи, а вятърът отмяташе косата от лицето ѝ.

— Уилям!

— Добре ли си? Да не би нещо да те разстрои?

Той не криеше загрижеността си. Фелисити пристъпи към него и едва не се препъна. Ръцете му стиснаха нейните, задържаха я. Тя вдигна лице към него. Беше очарована. Почувства се като света Тереза, пронизана от златно копие право в сърцето.

— Ами... добре съм — заекна.

— Защо избяга така? Да не би да ти е лошо?

— А, не! Добре съм. Мисля... струва ми се, че мъртъвците на площада днес сутринта...

— По дяволите, толкова съм тъп. Трябваше сам да се сетя. Прости ми.

— Няма какво да ти прощавам! Аз съм глупачката.

— Слушай, хлапе, натоварихме всичко във вана. Трябва да потегляме. Скоро ще се стъмни и трябва да намерим място, на което да пренощуваме.

— Разбира се.

Тръгнаха покрай реката и той я прегърна и притисна до себе си.

— Свикнал съм с такива ужасни гледки. Дори не се замислих. А би трябвало. Права си да бъдеш разстроена. Ти си чувствителна. Това е невероятен дар.

Сърцето ѝ биеше толкова бързо, че тя едва имаше сили да говори.

— Не знам дали е чак толкова невероятен. Понякога чувствата ми...

— Разбирам. По-добре е да имаш чувства, дори болезнени, отколкото да бъдеш безразлична. Все го казвах на учениците си. Трябва да умееш да реагираш. Не позволявай обаче нещата да притискат ума ти.

Тялото му бе гъвкаво до нейното, докосваше ханша ѝ, бедрата им се потъркваха, сякаш танцуваха. Той я притискаше съвършено, поддържаше я, но не със сила, движеше се с лекота. Фелисити усети как топлата река от мед отново се излива в слабините ѝ и я кара да почувства всички онези места, които се бе заклела да не забелязва. Свещените удоволствия на душата ѝ бяха събудени отново.

— Разбираш ли какво ти казвам? — попита той и я погледна в очите.

— Да — прошепна тя и пое загрижеността му като слънчоглед, обърнат към слънцето.

— Ако мислиш за ужасни неща, те притежават свойството да полепнат по теб. Аз обаче вярвам, че всичко ни е изпратено — както доброто, така и лошото — с основателна причина. За да се научим.

— Ти си мистик.

— Нищо подобно — усмихна се той. — Ти просто ми напомни, че съм длъжен да виждам нещата, и затова ти благодаря. Не бива да те докосвам по този начин, извинявай. — Пусна я. Тя се почувства толкова нещастна, че едва не извика от мъка. Искаше той да я прегърне отново, но вече приближаваха вана.

Изабел ги чакаше. Тя също бе разтревожена и се засуети около Фелисити.

— По-добре ли си, миличка? Струваш ми се толкова унила.

— Просто едно от глупавите ми настроения. Добре съм, мила, честна дума. — И наистина, сърцето ѝ пееше. Когато беше най-нещастна, Уилям я прегърна и сподели с нея съкровените си мисли. Тя не можеше да си представи по-голяма радост.

Беше почти тъмно, когато стигнаха в следващото село. В сумрака видяха, че войната е вилняла и тук. Минаха бавно покрай изгорелите останки на църквата и кметството, улица с къщи, надупчени от картечен огън, стъклата на прозорците счупени. Нито една от уличните лампи не светеше, но ледената луна се издигаше и хвърляше самотен блясък над пустото селище.

Попаднаха на малка, запусната пивница в странична уличка, където светеше. Влязоха. Старица сервираше на шепата старци, които играеха карти, пиеха вино и слушаха радио. Щом влязоха в бара, разговорът прекъсна. Някой изключи радиото, сякаш беше опасно, че слушат. В настъпилата тишина всички насочиха погледи към тях.

— Нямаме нищо — рече старицата остро в отговор на поздрава на Уилъби. Беше пребледняла, гледаше ги като попарена. — Моля ви, вървете си.

Уилъби огледа неугледното заведение с жал в очите.

— Съжалявам за онова, което се е случило тук — промълви той. Обърна се към старата жена. — Има ли къде да пренощуваме, майко? — попита тихо. — Пътуваме към Валенсия, но тази вечер няма да успеем да стигнем. Много е студено, за да спим навън.

— Нямаме нищо — повтори сухо старата. Заизбутва ги със захабените си ръце. — Тук няма къде да нощувате. Вървете си. Вървете.

— Чакай. — Старец в ъгъла се облегна на тоягата си. — На коя страна се биеш, младежо?

— На страната на републиканците — отвърна без колебание Уилъби. — Дойдох от Америка, за да се бия за Испания. Тези жени не можеха да мръднат заради боевете в Кордова. Придружавам ги до Валенсия. След това ще се върна в частта си.

Старецът кимна.

— Дай им стаята, Мария.

— Не искам никакъв бой — рече старата и в гласа ѝ се прокрадна отчаяние.

— Няма да има бой — кимна Уилъби. — Обещавам. Просто трябва да преспим някъде.

— Дай му стаята — повтори старецът. — Той е наш гост. И е добро момче.

Старицата сякаш грохна.

— Горестна стая. — Погледна недоверчиво Изабел и Фелисити. — Тези жени са дами. Стаята е съвсем простичка.

— Ще сме доволни, независимо каква е — отвърна Уилъби.

— Ще ви я покажа.

Поведе ги нагоре по стълбите към малка, съвсем семпла стая, в която имаше двойно легло и кръст на стената.

— Банята е до нея — посочи тя. — Предупредих ви, че е съвсем обикновена.

Когато слязоха, някой бе пуснал радиото отново и новините бяха потискащи. Хитлер бил изпратил още танкове, военни самолети и нови войски за Франко. Мусолини изпратил бомбардировачи, всичките в Майорка, и сега лесно можеше да се стигне до Барселона или Мадрид. Въпреки че руснаците обещаваха същите оръжия, те така и не били пристигнали. Молбите за помощ, отправени към демократичните страни, Великобритания и Франция, били посрещнати с мълчание. Войната отнемаше живота на хиляди. Испания бавно се предаваше пред силата на фашистите, въпреки това се биеше смело.

Старицата им донесе омлет и няколко филии хляб. Седна при тях, докато се хранеха.

— Случи се миналия месец — започна тя. — Гражданската гвардия се опита да арестува младите мъже в града. Казаха, че били предатели. Започна престрелка, едно от момчетата беше убито. Целият град се вдигна. Грабнаха лопати и секири срещу пушките на гвардията. — Тя им наточи вино механично, докато разказваше монотонно историята. — Изгориха cuartel^[1], полицейското управление, църквата и alcalda^[2]. Синът ми уби брат ми. — Измъчените й очи пробягваха по лицата им, едно след друго. — Прерязва му гърлото с коса. — Как е възможно подобно нещо? Племенник да убие чичо си?

— Не знам — призна Уилъби.

— Сега всички младежи заминаха да се бият на юг. Останаха единствено жените, децата и тези старци.

След това нямаше за какво друго да говорят. Старците си тръгнаха един след друг. Изключиха радиото. В тишината се чу воят на кучетата, останали без стопани. Старицата затвори и се зае да измие чиниите. Тримата се качиха на горния етаж и се изредиха един след друг в примитивната малка баня. Изабел влезе първа. Фелисити се разплака. Изабел също бе мрачна, когато излезе от банята с опъната назад коса.

— Доволен ли си от себе си? — натърти тя с горчивина на Уилъби. — Това е новата Испания, която искаш.

— А, не, аз харесвах старата — отвърна напълно спокойно той. — Поне тогава имаше демокрация.

— Невежи хора грабват косите и си прерязват гърлата. Това ли е твоята демокрация? Пълна съсипия!

Най-сетне Уилъби изгуби търпение с Изабел. Обърна се към нея с пламнали очи.

— Добре, Изабел, да пробваме по твоя начин. Първо ще съберем всички евреи и ще ги разстреляме. След това прибираме социалистите и разстрелваме и тях. После прибираме всички, които приказват за избори, и разстрелваме и тях. Накрая натрисаме по един портрет на Адолф Хитлер във всяка къща, татуираме по една свастика на всяко чело, защото хората имат нужда тъкмо от това, нали? И никакви разправи, нали? — Той почти викаше. Изабел се отдръпна и се сви, но той стисна китката й и я дръпна към себе си. Тя извика от болка.

— Престани! — Фелисити се спусна към него и стисна ръката му. — Нараняваш я! Погледни я!

Уилъби сякаш се изтръгна от пристъпа на ярост. Изабел беше преbledняла с безизразно лице. Цялата трепереше, беше се превила така, сякаш се опитваше да предпази утробата си. Той я пусна и Фелисити прегърна сестра си.

— Да не би да забрави какво ти казах? — подвижна тя през рамо.
— Забрави ли какво ѝ е причинявал Роберто?

Той се обърна.

— Извини ме — рече с надебелял глас.

— Моля ви, престанете да се карате — помоли отчаяно Фелисити, — за бога. Повече не издържам.

— Извинете — повтори Уилям. — Ще отида да видя дали всичко с Росинант е наред. — И излезе.

— Не се тревожи, добре съм — рече Изабел. — Гласът ѝ обаче потреперваше, а кожата ѝ беше студена като лед. Тя затвори очи. — Понякога го мразя.

Макар Фелисити да усети известно мрачно задоволство, щом чу тези думи, враждебността не продължи дълго. Щом Уилъби се върна, той пристъпи към Изабел и се извини нежно, с достойнство, задето я бе нагрубил. Тя беше спряла да трепери и по бузите ѝ потекоха няколко сълзи. Фелисити подозираше, че това е просто номер, но Уилъби, изглежда, се хвана и беше притиснат от разкаяние. След малко започна да гали Изабел по косата, да шепне в ухото ѝ и Фелисити остана напълно изолирана.

— Нямах представа колко страшен можеш да бъдеш — рече Изабел с жален изтънял гласец и вдигна поглед към Уилъби с изражение на мъченица. Фелисити изви възмутено очи. Изабел уплашена? — Освен това не знаех — продължи сестра ѝ, — че притежаваш такова красноречие. Обикновено си мълчиш, Уилям.

Фелисити забърза към банята, за да не слуша. Гадеше ѝ се.

Банята се оказа малка. Дори да бе имало топла вода, Изабел беше използвала всичката. Фелисити стисна зъби. Мивката беше пълна с кестенявите косми на сестра ѝ, а калъпът сапун беше лигав и хлъзгав от пяна. Изпраното ѝ бельо и чорапогащникът висяха безсрамно на рамката за кърпи. Уилъби щеше да ги види. Тя нямаше ли свян? Усети, че копнее за малката, спретната, безупречна килия, която я чакаше, където никой не се караше, никой не флиртуваше, където всичко бе свято и цареше спокойствие. Тя се насапуниса, доколкото може, и

изпра бельото си, после го сви на топка и го прибра в ризата, за да не го остави на показ. Предпочиташе утре да го облече влажно, отколкото да го изложи пред погледа на Уилъби. Излезе от банята безупречно чиста.

Когато се върна в стаята, Уилъби и Изабел бяха седнали на леглото. Изабел беше с гръб към американеца, а той масажираше нежно раменете ѝ.

— Да не би да ви прекъсвам? — попита кисело Фелисити.

— Извинявай много, миличка — обади се с изтощен глас Изабел, — мисля, че ще получа поредния пристъп на ужасната си мигрена.

Въпреки че Фелисити се отнесе скептично, Изабел беше силно преbledняла, очите ѝ бяха подпухнали, все признаци за болезненото главоболие, от което страдаше след смъртта на Пол.

— Вината е моя — заяви примирено Уилъби и продължи да мачка врата ѝ с нежни, силни пръсти. — Държах се като дивак.

— Просто каза онова, което мислиш — отвърна Фелисити и усети, че макар Уилъби да бе проявил грубост, сега всичко се люшна в противоположната посока и това не ѝ беше никак приятно. — Имам аспириин, ако смяташ, че ще ти помогне.

— С удоволствие — отвърна неомощно Изабел. — О, боже! — Притисна ръка към устата си, втурна се към банята и повърна шумно в мивката. — Много се извинявам! Винаги става така!

Накрая тя стана център на вниманието, отпусна се на леглото с мокър парцал върху очите, а Уилъби се суетеше около нея обзет от разкъсващо разкаяние, докато Фелисити чистеше повърнатото в банята.

Аспирините подействаха и след малко на Изабел ѝ се доспа. Само че единственият начин, по който можеше да се почувства удобно, бе с глава на рамото на Уилъби, докато той я прегръща. Нищо друго не помагаше. На Фелисити също ѝ се доповръща. Тя кипеше от яд. Не можеше обаче да направи нищо, освен да лежи до тях, докато Уилъби прегръща Изабел, която скоро захърка. Фелисити така и не можа да заспи, макар да бе уморена.

На следващата сутрин стигнаха до морето и по обяд приближиха покрайнините на Валенсия. Въздухът беше станал мек и топъл след сухия студ във вътрешността на страната. Росинант едва се тътреше, издаваше жални стонове всеки път, когато Уилъби сменяше

скоростите. Всички мълчаха. Не бяха спали добре. Очите на Изабел се затваряха и тя мълчеше.

Сякаш приглушени удари на метална камбана напомняха на Фелисити, че времето им заедно приключва. Налагаше се скоро да се сбогува с Уилъби и да приеме, че няма да го види никога вече. Тази мисъл я прониза.

След жестокото нападение на националистите над Мадрид и бомбардировките над града от самолети на Мусолини и Хитлер републиканското правителство се беше преместило във Валенсия. Основните посолства и дипломатически мисии ги бяха последвали. Оттук щяха да вземат самолет до Париж или Лондон или пък да се качат на кораб до Марсилия.

Успяхме — рече Уилъби, докато минаваха край надписа *Bienvenidos a Valencia*^[3]. Забеляза, че двете жени се вглеждат през прозореца към морето. — Какво ще кажете да поплуваме, преди да продължим?

— Нямам бански — отвърна Фелисити.

— За бога, Фелисити — въздъхна Изабел. — Добре, Уилям, да поплуваме.

Пресякоха портокалови горички към морето и откриха самотен плаж, където се виждаха няколко рибарски лодки, боядисани в какви ли не цветове. Пясъкът беше топъл под краката им. Останаха по бельо и Фелисити хукна към водата стиснала Уилям и Изабел за ръцете, докато се заливаше от истеричен смях.

Водата беше студена, но се търпеше. Хвърли се сред вълните. Усети как нещо се оттича от нея, напрежението и нещастieto трупани през последните седмици. Плискаше радостно Изабел, сестра ѝ също я плискаше. Уилъби се отправи към хоризонта с мощни загребвания, сякаш бе решил да стигне до Майорка. Накрая двете се уплашиха и започнаха да го викат да се върне.

После седнаха на плажа, за да се порадват на слънцето и да изсъхнат.

— Не мога да повярвам, че най-сетне сме тук — отбеляза Изабел. — Господи, това е истински рай. Горкият Уилям, скоро ще трябва да се върнеш при боевете. — Тя си сложи черните очила и се отпусна по гръб, протегна великолепните си ръце и крака. Водата бе направила бельото ѝ почти прозрачно, но пък на нея ѝ беше приятно да

се перчи пред него, да показва повече й беше забавно. — Как е възможно да се върнеш към всичко това?

— Затова съм дошъл — рече сънено той. Беше се проснал по гръб, затворил плътно очи. Фелисити копнееше да отпусне длан върху мускулестия му стомах. — Някой ден ще се върна тук, след като спечелим войната, ще легна на същия този плаж и ще си спомня и двете.

— О, Уилям — извика Фелисити, — не говори така! Няма да прекъснем връзка!

Той й се усмихна и присви очи на яркото слънце.

— Ти ще бъдеш в манастира си с олтара от розов мрамор. Ще си забравила всичко това.

— Никога няма да те забравя — отвърна разпалено тя.

Нещо в гласа й накара Изабел да се надигне и седне.

— Какво не е наред, кукличке? Да не би отново някое от странните ти настроения?

— Не — отвърна нещастно Фелисити. — Просто не искам да мисля за момента, когато ще се сбогуваме.

— И на мен не ми се иска — призна Уилъби.

— Сигурно ти е дошло до гуша и от двете ни, Уилям — рече Изабел и се разсмя. — Ще се разтанцуваш от радост, щом се отървеш от нас.

— Ако трябва да съм честен — продължи тихо Уилъби, — вие двете сте най-интересните, красиви и възбуждащи жени, които познавам.

Последва мълчание. Фелисити усети как очите й се пълнят със сълзи. Въпреки че включваха Изабел, тя щеше да цени думите му завинаги. Чувствата я задавиха и не можа да продума повече.

— Благодаря — рече тихо Изабел. — Ти си нашият герой, знаеш го. — В гърлото на Фелисити се беше надигнала буца, която й попречи да се съгласи. Бяла чайка се носеше над вълните, самотна, изолирана, чиста. Тя се пребори със сълзите. Изабел подръпна къдравите косъмчета високо над бедрата си заедно с ластика на гащите.

— Господи, приличам на горила. Наистина съм се занемарила. — Тя вдигна ръце и погледна наболите косми под мишниците. — Трябва да намеря бръснарско ножче.

Фелисити въздъхна. Изабел, както обикновено, бе в състояние да съсипе всеки момент на нежност. След като знаеше, че той е запленил от нея, защо се държеше толкова вулгарно?

Предстоеше им да преминат няколко пътни блокади, преди да влязат във Валенсия, всяка контролирана от различни военни, включително две, на която дежуреха обикновени мъже и жени в цивилни дрехи, стиснали пушки, поели отговорността да защитават кварталите си. Никой не прояви интерес към Фелисити и Изабел, така че Уилъби успя да си проправи път с обяснения.

В този град на слънце, палми и портокалови дървета, целият в зоната на републиканците, цареше атмосфера на мир, дори празничност. Морето, тъмносиньо, тихо, допринасяше за спокойствието.

Градът беше построен на широк залив, облян от слънцето на Средиземноморието. Бугенвиллии и здравец цъфтяха на фона на медния на цвят камък. Палмови дървета шумоляха около църкви и хотели. Сергиите бяха отрупани с портокали и лимони. Тук почти не личеше, че се води война.

Откриха временното британско посолство край брега, фасадата му бе обърната към пристанището. Уилъби паркира Росинант на улицата отвън.

— Ще ви чакам тук — рече той. Облегна се на волана и се загледа към морето.

Фелисити и Изабел влязоха, стиснали в ръце безценните си британски паспорти. Посолството се намираше в апартамент на втория етаж, малък, препълнен с народ, шумен, но дейният млад аташе ги прие бързо.

— Получихме съобщението ви и изпратихме отговор, но вие така и не сте го получили. Ще бъдете репатрирани веднага щом стане възможно — обясни той, докато седеше зад бюрото, отрупано с документи и паспорти в синьо и златно. — Ще отнеме ден-два, докато ви осигурим места на самолет. Стараем се да изведем всички англичани от страната. Положението непрекъснато се влошава. — Погледна Изабел с неприкрито любопитство. — Позволете да попитам, госпожо Албаран, кога за последен път видяхте съпруга си?

— Преди няколко месеца.

— Разделени ли сте?

— Нещо такова.

— Да имате представа как вижда той изхода от войната? Простете ми, но положението е много объркано и с радост посрещаме всяка информация от хора с... ами... малко настрани от центъра на конфликта, ако мога така да се изразя.

— А, Роберто е убеден, че националистите ще спечелят — отвърна тя. — Можете да ми вярвате, че той определено е далече от центъра на събитията. Испания много скоро ще се присъедини към Германия и Италия като фашистка страна.

— Разбирам. Много ви благодаря. — Аташето докосна върховете на пръстите си и погледна Изабел с неприкрито любопитство. — Това е и нашето впечатление.

— Това е единственото впечатление, което човек може да добие.

— Точно така. Най-добре си намерете стая в някой хотел — за англичани все още се намират стаи покрай paseo marítimo^[4]. Ако извадите късмет, още утре ще летите за дома.

— Утре! — повтори Фелисити.

— Не се притеснявайте за пари — успокои ги дипломатът. — Приоритетът ни е да изведем всички. Досега Валенсия не е била подлагана на атаки, но това няма да е вечно. Няма да ви искат пари, докато не пристигнете във Великобритания. Разполагате ли с достатъчно за стая в хотел?

— Мисля, че да.

— Ако се натъкнете на проблем, кажете им да се свържат с нас. Ние ще платим сметката ви, стига да е в разумни граници. Щом получите стая, обадете ми се, за да ми кажете адреса. Ще поддържаме връзка. — Той стана. — Кажете ми, ако има нещо, с което да ви помогна.

Слизаха по мраморното стълбище, когато Фелисити спря. Не можеше да диша. Сякаш гърдите ѝ се бяха затворили.

— Миличка! — Прихвана я Изабел. — Спокойно. Какво, за бога, става?

— Просто не мога да го оставя — изхлипа Фелисити.

— Кого? — попита изпадналата в недоумение Изабел.

— Уилям, разбира се!

— Уилям ли?

Фелисити обърна преbledнялото си лице към сестра си.

— О, Изабел, толкова е страшно! — Имаше чувството, че сърцето ѝ ще се пръсне. Не можеше да си поеме дъх. Беше уплашена и нещастна.

— Хайде, изтощена си — подкани я Изабел и я поведе надолу по стълбите, — трябва да намерим хотел.

Откриха Уилъби седнал на ниска стена с изглед към плажа, да ближе сладолед.

— Не съм ял такъв от дете — призна той. — Как мина?

— Казаха ни да си вземем най-хубавите стаи във Валенсия на разноски на посолството. — Изабел посочи сладоледа на Уилям и го близна с розовия си език. — Не разбирам защо да не платят и за теб. Та ти си нашият рицар в бляскави доспехи.

— Добре — съгласи се той и отвори вратата на вана. — Да вървим да намерим най-хубавия хотел във Валенсия.

Настаниха се в „Лас Аренас“, помпозен спа хотел, който бе наполовина празен, а останалите гости бяха чужденци като тях и чакаха полети, за да се махнат от Испания. „Лас Аренас“ беше истинска мечта в кремав мрамор, с високи колони като в римски храм. Семейства, облечени в бяло, се разхождаха скрити под слънчобрани по широкия плаж пред хотела. Кей, който напомняше за Брайтън, се издигаше от синята вода. По вълните подскачаха лодки, които предлагаха приятни излети. Все едно нямаше никаква война. Фелисити се чувстваше като бурен в мраморното фоайе. Бяха облечени в зле подбрани тоалети, все още лепкави от солената вода, с пясък по дрехите и в обувките. Хората обаче не им обръщаха никакво внимание.

Уилъби им върна остатъка от парите, но отказа предложението да му вземат стая.

— Стига, Уилям — настоя Изабел. — Порадвай се на малко лукс. Ние ще платим стаята ти тук. Поне това можем да направим.

Той поклати глава и се усмихна леко.

— Трябва да се явя в местния Международен батальон. Те ще ми намерят къде да отседна.

— Твърд под и купа леща!

— Ако имам късмет — съгласи се той.

— Ние предлагаме омари и пресен лаврак в ресторанта — обади се рецепционистът иззад мраморната рецепция. — И френско шампанско. Дамите ще резервират ли маса за довечера?

— И още как — отвърна Изабел. — Слушай, Уилям! Омар и шампанско за вечеря. Нали ще дойдеш с нас? Нека поне ти благодарим, както му е редът.

Той сви рамене.

— Добре, защо не?

— Маса за трима — обърна се Изабел към рецепциониста. — В седем.

Фелисити бе прободена от остра болка, когато Уилъби си тръгна. Не ѝ беше никак приятно да го изпуска от поглед, въпреки че довечера щяха да се видят. Ами ако има въздушно нападение? Ами ако...

— Уилям! — провикна се тя.

Той се обърна.

— Да?

Фелисити го прегърна и го целуна неумело по устните.

— Благодаря ти за всичко.

— Няма защо. — Той се усмихна загадъчно, сякаш мислите му вече бяха другаде. Тя остана да го наблюдава как върви към вратата, висока фигура на фона на ослепителното слънце. Той се обърна и помахна. След това се скри от очите ѝ.

[1] Казарма (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Кметство (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Добре дошли във Валенсия (исп.). — Б.пр. ↑

[4] Крайбрежна алея (исп.). — Б.пр. ↑

Стаята им беше просторна, с огромна веранда и изглед към Средиземно море. Фелисити все още усещаше напрежение в гърдите. Трябваше да се съсредоточава над всяка глътка въздух. Първото, което направи, бе да поръча разговор с Киара, която изписка от радост, щом чу гласа ѝ по телефона.

— Да знаеш само колко много се притеснявах за вас двете! Нямах никакво известие от вас. От дни не съм спала. Във всички вестници пишат единствено за войната. Мислех, че сте заловени от червените. А като знам какви са политическите предпочитания на Изабел, очаквах да са ви изправили пред някоя стена.

— Бяхме заловени — натърти Фелисити. — За малко да ни изправят за разстрел! Между другото, един червен ни измъкна.

— Какво?

— Не е точно червен — продължи Фелисити. — Всъщност той е прекрасен. Изабел разправя, че бил нашият рицар в лъскави доспехи.

— Кой е този образец на мъж?

— Нарича се Уилям Уилъби и е американски доброволец. Бил разквартируван в къщата на Изабел. Направо няма да повярваш в какъв вид е замъкът. Там е квартирата му и той ни се притече на помощ. Спаси ни от един луд болшевик, който искаше да ни застреля, и ни закара от Кордова чак до Валенсия.

— Мили боже, той заслужава медал.

— Ще се погрижа да получи — зарече се Фелисити. — Трябва да му бъде присъдено рицарско звание. Какви приключения само преживяхме. Нямам търпение да ти разкажа всичко, но имаме само две минути, така че разказът ще почака.

— Уилъби ли каза?

— Да. Рисува живота си за нас. Той е висок, красив, смел и... и...

— Фелисити! Ти си влюбена!

Фелисити се изчерви.

— Глупости.

— Напротив, влюбена си! — Веселият смях на Киара се понесе по линията. — О, боже! Това пресуши сълзите ми!

— Стига глупости.

— Да не би това да означава, че онази работа с манастира отпада? Моля те, Фий, кажи ми, че си се осъзнала!

— Не става въпрос да се осъзная.

— Точно това е. Винаги си живяла в свят на мечти, миличка. Затова ти хрумват толкова много безнадеждни идеи. Сега си вкусила малко от истинския живот и се надявам това да издуха паяжините. Доведи въпросния сър Галахад^[1], за да го огледам.

— Ще се постареем — обеща Фелисити. — Той се бие на страната на испанците.

— Сигурно. И на ваша страна. О, Фий, какво прекрасно обаяние. Да науча, че сте живи и здрави... и че онази глупост с манастира отпада!

— Изобщо не отпада — заяви разгорещено Фелисити. — За това и дума не може да става. А дори да можеше — а то не може — той не иска мен. — Погледна Изабел, докато говореше, но Изабел беше твърде заета да оглежда стаята и не обръщаше внимание на разговора. — Той вижда единствено нали знаеш кого?

— Да не би да му е правила мили очички?

— И още как. Нали знаеш как се държат около нея мъжете.

— Знам, разбира се. Подай ми кофата, за да повърна. — Киара издаде неприличен шум. — Ти обаче не можеш да прекараш живота си в сянката на Изабел. Ако си влюбена във въпросния Уилъби, тогава му кажи. Та това е истинска вълшебна приказка — невинната девица, рицарят в бляскави доспехи и драконът. Нали знаеш, че няма начин накрая рицарят да избере дракона? Осигури на това приключение щастлив край. Има да разказваш на внуците си. Не бъди чак толкова срамежлива, Фий!

Фелисити не се сдържа и се разсмя.

— О, Киара. Винаги ме развеселяваш!

— Какъв цвят са очите му?

— Облачни.

— Косата?

— Черна.

— Ясно. Трябва да съобща на пресата името на младоженците.

— Да не би двете с Киара да имате намерение да дрънкате цял ден? — прекъсна ги Изабел. — Искам спа процедури. Заслужаваме ги след всичко, което преживяхме. Освен това министър-председателят Стенли Болдуин ще трябва да се бръкне.

Сигналът по линията извести, че двете им минути са приключили.

— Трябва да затварям, миличка — рече Фелисити на Киара. — Обичам те! Не се притеснявай повече! След няколко дена сме си вкъщи!

Двете с Изабел тръгнаха към спа центъра, където попаднаха в свят на облечен в бяло обслужващ персонал, сауни, термални вани, парни бани, кабинки за масаж, хидротерапия и процедури с лед.

— Най-добре да започнем с кал — реши Изабел. — След това пара.

Отпуснаха се на мрамора, докато момичетата мажеха телата им с топла кал. Изабел въздъхна с наслада и се унесе. След малко топлината и тежестта на калта надвиха Фелисити и тя също потъна в безпамятен сън. Когато се събуди, дишането ѝ се струваше по-леко.

Седнаха една до друга на пейката в парната баня, голи, само с хавлиени кърпи.

— Господи, колко е хубаво да изкараш от тялото си цялата мръсотия — заяви доволно Изабел, докато капките се стичаха по носа ѝ. — Каква е тази работа с Уилям? — попита тя и погледна внимателно Фелисити. — Да не би да си падаш по него?

— Много по-зле е — отвърна приглушено Фелисити.

— О, Фелисити! — Сестра ѝ най-сетне се усети. — О, миличка. Наистина ли?

— Да.

Изабел избърса потта от лъскавото си лице.

— Невъзможно, миличка — рече решително тя. — Никой не може да се влюби само за седмица, най-малкото костелив орех като теб. Това е като лошото храносмилане. Ще мине за ден-два.

— Не знам как се случи — отвърна нещастно Фелисити. — Не мога да спра да мисля за него. Не мога да понеса мисълта, че ще го изгубя. Не знам как ще преживея следващите два часа без него, камо ли останалата част от живота си! — Последните две думи прозвучаха като смес от вопъл и смях. След това Фелисити се овладя и се опита да се държи по-достойно. — Няма смисъл обаче. Ще стана монахиня. А дори да нямах подобно намерение, той е твой.

— Изобщо не е мой — отвърна троснато Изабел. — Това пък откъде ти хрумна?

Фелисити поклати глава. Възможно ли беше Изабел да е толкова задръстена?

— Че вие двамата не отделяте очи един от друг — обясни тя.

— Нещо не си разбрала — намръщи се сестра ѝ. — Между нас с Уилям няма абсолютно нищо.

— Когато ти си в стаята, все едно не съществувам за него. Той те намира за невероятно прекрасна. Двамата сте в пълна хармония. Ти знаеш точно какво да кажеш, за да го разсмееш. Аз съм винаги изключена, елиминирате ме. Дори когато се карате, сте свършени. А пък аз не мога да допринеса с нищо, с абсолютно нищо.

Изабел стисна ръцете ѝ.

— Чуй ме, миличка. Двамата с Уилям сме на една възраст, а ти си по-млада. Разбира се, че имаме много общо, макар той да е тъпанар в политическо отношение. Това съвсем не означава, че сме влюбени.

— Как е възможно някой да не е влюбен в него?

Изабел се усмихна.

— Уверявам те, че ако бях неомъжена, щеше да е съвсем различно. Щеше да ми се стори интересен. Той е от мъжете, по които жените си падат. Само че аз не съм неомъжена. Аз си имам съпруг. Каквото и да мислиш за мен, миличка, аз съм вярна на клетвите, които съм изрекла. Никога не бих изневерила на Роберто. Може и да съм кръгла нула в други отношения, но не и в това.

Фелисити имаше чувството, че огромен, тежък камък се търкулва от сърцето ѝ. Дневната светлина нахлу, прониза я.

— О, Изабел. Бях напълно убедена — прости ми, наистина си помислих...

— Всичко е наред. — Изабел целуна нежно мократа буза на сестра си. — Ако беше мой, щях да ти го дам с радост. Ти го заслужаваш. Но истината е, че никога нямаше да се досетя какво изпитваш към него. Ти през цялото време му говориш като игуменка. Сигурна съм, че горкият човечец няма представа за чувствата ти. Ти сигурна ли си какво изпитваш?

Фелисити беше отпуснала глава в ръцете си. Сърцето ѝ биеше толкова тежко, все едно юмрук блъскаше по заключена врата, а тя бе твърде слаба, за да издържи на натиска.

— Много съм объркана — изрече с усилие. — Не знам нито какво да направя, нито какво да мисля.

— Но това е чудесно. Човек трябва да бъде объркан, когато е на деветнайсет! О, миличка, да благодарим на Господ за Уилям. Ако той те накара да премислиш за манастира, аз ще му бъда най-добрата и любяща сестра, за която човек може да мечтае. Възможно ли е да преосмисляш постъпването в манастира?

— Да — прошепна Фелисити. Не можеше да повярва, че го е изрекла. Но ето че го каза. Камъкът се търкулна надалече, набра скорост и я остави непоносимо лека да се носи във въздуха.

— Алилуя. — Изабел скочи и се разтанцува от радост, докато кърпата не се плъзна и не я остави скандално гола. — Та това е прекрасна новина.

— Стига глупости — сгълча я Фелисити и се усмихна. — Не е толкова просто.

— Разбираме, че е! Най-сетне избра живота! О, миличка, направи ме толкова щастлива! Той все пак успя да те откъсне от онези бездейни монахини! — Тя прегърна Фелисити и мокрите им тела се притиснаха в сауната.

— Нямам ясна идея — отвърна Фелисити. — А остава и незначителният въпрос за чувствата на Уилям. Отнесох се към него като глупачка. Той си мисли, че съм кръгла глупачка. — Потръпна, щом си припомни какво му наговори, задето я е прегръщал. Господи, каква идиотка! Де да можеше да си вземе думите назад!

— Нищо подобно. Той искрено ти се възхищава.

— Как е възможно да ми се възхищава след начина, по който се държах?

— Казах ти истината. Той самият призна. Мисли, че си със забележителен ум и имаш възхитителни принципи.

Дори Изабел да си измисляше, а Фелисити подозираше, че е така, тя усети истинска радост.

— Наистина ли?

— Честен кръст.

— Кога ти е казал?

— При реката, когато ти отиде да се разхождаш, пребледняла като платно. Накара ми се, че не те ценя достатъчно, че се отнасям грубо с теб. Опитах се да го убедя, че си едно нахално насекомо, което има нужда някой да го мачка от време на време, но той дори не пожела

да ме изслуша. Заяви, че притежаваш изключителна душа, че никога не е срещал друга като теб.

— Измисляш си.

— Не си измислям, честна дума. А що се отнася до това, че виждал единствено мен, нима не си забелязала как гледа теб? Фелисити, ти си толкова красива! Много по-красива си от мен!

— Разбира се, че не съм по-красива от теб!

— Напротив. Аз съм изхабена и повехнала. Вече нямам сърце, което да подаря на мъж. Ти обаче си свежа, прелестна, чиста като сълза и млада. В сравнение с мен си розичка. Аз съм престарял магарешки бодил, който има единствено шипове.

Фелисити се разсмя неуверено.

— Магарешки бодил. Как ли пък не.

— Слушай сега. Ако искаш Уилям, можеш да го направиш твой. Той е невероятно романтичен мъж. Романтичен в истинския смисъл на думата. Просто чака да се влюби в теб. Достатъчно е да му покажеш, че го приемаш по този начин. Той си мисли, че си твърдо решила да станеш монахиня, затова стъпва на пръсти около теб.

— Открай време умееш да ме накараш да се чувствам прекрасно — въздъхна Фелисити. — Първо обаче трябва да реша какво да правя с манастира.

— Вече си решила.

— Не, не съм.

— Напротив. Повече не ти позволявам да мислиш за това. Като се влюби в Уилям, доказа, че не си изкуствената светица, каквато искаше да станеш. Във вените ти тече гореща кръв.

— Горещата кръв не е проблемът.

— Ако постъпиш в онзи манастир — продължи настоятелно Изабел, — ще полудееш за нула време. Не си създадена за подобен живот. Ще станеш същата като старата света Тереза, ще си завираш златен кол нали знаеш къде и ще твърдиш, че това е Господ.

— Изабел, отвратителна си!

— Знам. Истината обаче обикновено е различна от сънищата и мечтите ни, миличка. Дори връзката с Уилям да не потръгне — а аз съм сигурна, че ще се получи — самият факт, че го обичаш, означава, че не си подходящ материал за монахиня. Ако не е Уилям, тогава ще бъде някой друг.

— Не, ти просто не разбираш. — Фелисити се усмихна тъжно на Изабел. — Ако не е Уилям, тогава няма да е никой друг.

Изабел заразглежда лицето на Фелисити, сякаш разшифроваше странни руни, изписани на него.

— Тогава — рече най-сетне тя — да видим какво да правим с него.

Цял следобед се разкрсяваха и гласиха. Фелисити си изми косата и я разреса, така че тя заблестя като злато. Изабел им купи нови рокли с последните пари и настоя, че Стенли Болдуин ще плати за останалото, защото го заслужавали, след като тормозел онзи ангел Хитлер.

— Трябва да накараме Уилям да се опомни — рече тя. — Тази война е изгубена. Нали чу какво каза превзетото аташе? Няма надежда за червените. Ще качим Уилям на полета за Лондон.

— Няма да е никак лесно — промълви тъжно Фелисити. — Той е безкрайно отдаден на каузата.

— Вече е дал своя дан. Бил се е за републиката, изгубил е приятели. Не могат да искат повече от това.

— Никой не иска. Той е готов да им го даде.

— Първата ни задача е да го накараме да отвори очи за теб — заяви практичната Изабел. — Всичко останало произтича оттам. Така ще действаме. Ще остана за омара — няма начин да го пропусна — а след това ще кажа, че мигрената отново започва да ме мъчи. Ще се кача в стаята и ще ви оставя сами. Ще има оркестър, танци. Изчакай някоя бавна песен, след това му кажи, че това е любимата ти песен. Той ще те покани на танц. Щом се озовете на дансинга, ще бъде лесна плячка.

— Как само говориш!

— Просто се притисни до него и го погледни в очите. Той ще разбере посланието. Ако се налага, опитай се да отриеш корем в стратегическите му места.

— Изабел! — Фелисити покри уши с ръце и затвори очи.

— Каквото и да правиш, не споменавай манастира. Ако обаче го споменеш, кажи, че си размислила. Да, точно така. Кажи, че вече не си сигурна. Кажи, че се е случило нещо, което те е накарало да си

промениш мнението. Той ще те попита какво. Ти просто прошепни името му и кажи, че се надяваш да разбере.

Фелисити не се сдържа и се разсмя.

— Изабел, това е твърде банално.

— Любовта е банална. Повярвай ми.

— Изобщо не ти вярвам.

— Добре тогава, напиши си собствен сценарий. Просто гледай той да разбере посланието. Не използвай намеци. Мъжете не разбират от намеци. — Тя нагласи флоралната рокля на малките гърди на сестра си. — Изглеждаш прелестно, миличка. Златният ми ангел! Уилям Уилъби е най-големият щастливец на земята! Ако искаш да го поканиш в стаята, просто ми позвъни от рецепцията. Аз ще се скрия в нощта. Дори няма да докосвам леглото, не се притеснявай. Ще го оставя оправено. Може обаче да пръсна няколко розови листенца на възглавницата.

Фелисити не се сдържа и се разсмя.

— Ти и твоите глупости. Не мога да обещаая, че ще стане така. Обещавам обаче да не пускам намеци на Уилям. И няма да танцувам с него. Просто ще му кажа, че го обичам.

Изабел посрещна блесналите едри сиво-сини очи на сестра си и преглътна, сякаш бе останала без дъх.

— Добре. Това ще свърши работа.

Чакаха на масата в новите си рокли, пиеха шери и слушаха оркестъра, който изпълняваше приятни стари мелодии. Странното бе, че Изабел се чувстваше нервна, пушеше цигара след цигара и току опипваше прясно лакираните си нокти. Фелисити имаше чувството, че се носи напълно спокойна над врявата. Чувстваше се много уморена.

Ресторантът беше препълнен. Каквото и да се случваше в останалата част от Испания, Валенсия бе успяла да съхрани блясъка си. Жените бяха с къси пелерини, с гребенчета в косите, мъжете бяха изискани, косите им с брилянтин; сервитьорите носеха табли, отрупани с храна и вино, между масите.

Двете сестри се забавляваха, като критикуваха тоалетите на жените около тях, докато накрая не останаха жертви. Фелисити погледна червилото, което бе останало по чашата ѝ шери.

— Не съм свикнала с грим — рече тя. — Иска ми се да го изтрия.

— Дяволите да го вземат — нервираше се Изабел, — закъснява. Какви игрички ни играе?

— Скоро ще дойде — отвърна спокойно Фелисити. Оркестърът засвири Болеро от „Кармен“. Няколко двойки станаха, за да демонстрират танцувалните си умения. До масата им застана сервитьор и предложи сребърен поднос, на който бе поставена бележка. Изабел я грабна и бързо я отвори. Зачете бързо.

— Забавили ли са го някъде? — попита Фелисити.

Без да каже и дума, Изабел подаде бележката на сестра си. Беше написана с молив на разграфен лист от упражнителна тетрадка.

Извинете ме, че ви разочаровам, но не обичам сбогуванията.

Когато получите бележката, ще бъда на влака за Кордова. Там боевете са тежки и имат нужда от всеки човек. Не мога да остана повече. Подарих Росинант на местната милиция. Те ще го стегнат и използват като полева линейка.

Радвам се, че заминавате оттук. Беше истинска привилегия, че се запознах с вас. Няма да ви забравя.

Хапнете омар!

Смърт на фашизма!

Уилям.

Фелисити вдигна очи към пребледнялата Изабел.

— Съжалявам — рече безпомощно Изабел.

— Всичко е наред. — Фелисити сгъна механично бележката и я пъкна в джоба си. — Просто ми се размина.

— Миличка, не говори така!

— Самата истина е. За малко да допусна огромна грешка.

— Не!

— Проявих се като кръгла глупачка. Колко ме е срам. Било е просто увлечение. Но сега съм спасена. Винаги ще съм благодарна, че стана така.

— Фелисити, моля те! Ще го открием, ще го върнем...

— Оказва се, че съм неспособна да изградя нормална връзка. Не мога да споделя себе си с когото и да било. Не мога да накарам никого да ме обича. Мога единствено да се потопя в глупави мечти, да се слея с други такива като мен. — Фелисити се изправи. Ушите ѝ бучаха. — Сега вече знам пътя. Това е било изпитание и слава на Бога, аз успях да го премина.

— Фий!

Тя се обърна, за да излезе от ресторанта, но незначайно как се оказа, че пода го няма. Падна сякаш от високо и чу звук като от затръшване на метална порта.

[1] Един от рицарите на Кръглата маса, намерил Светия Граал и станал негов пръв пазител. — Б.пр. ↑

2. ИЗАБЕЛ

Холандия, есента на 1938 г.

Пътуването с автомобил се оказа дълго. Есенният пейзаж беше прекрасен, ала тъжен, водата отразяваше студеното синьо небе, листата капеха от дърветата и се трупаха на дълбоки купчини от страни на пътя. Лимузината „Мерцедес-Бенц“ ги завихряше, когато профучаваше. От време на време Изабел се обръщаше и поглеждаше през задния прозорец, за да ги види как танцуват и после се успокояват. През повечето време седеше загърната плътно в кожата от самур и гледаше право напред. В автомобила беше студено. Макс ненавиждаше топлината, тъй като била нетипична за Германия.

— Освен това — добави той и махна капачката на сребърната флашка — ни дава основание за този незначителен грях. — Отпи дълга глътка и ѝ подаде фласката. Изабел едва докосна с устни огнения шнапс и му върна фласката. Той ѝ се усмихна широко и разкри едри бели зъби под безупречно поддържаните си черни мустаци. — Много ти е силна, nicht wahr^[1]?

— Предпочитам шампанско.

— Also gut^[2]. Ще се опитаме да осигурим редовни запаси от напитката направо от източника. — Той се разсмя на собствената си шега, отпи нова глътка и пъкна фласката във вътрешния джоб на наметката си. Макс, високопоставен функционер в Министерството на пропагандата на доктор Гьобелс, обичаше костюмите като повечето нацисти. Днес си беше сложил наметало за пътуване, за да го защити от силния вятър, на който не беше изложен, и ботуши до коленете, за да се предпази от калта, в която нямаше да газни. Протегна дългите си крака и се възхити на лъскавата кожа, наклонил глава на една страна. — Сега ще видиш живата история. Как се чувстваш?

— Честно казано, от цялата тази работа ме побиват тръпки.

— Страх ли те е?

— Да, разбира се.

— Защо?

— Защо ли? — повтори тя. — Макс, този човек беше под леглото ми всяка нощ години наред.

Ясните му сини очи се ококориха от изненада.

— Под леглото ти ли? Милата ми Изабел! — Най-сетне разбра. Прихна. — Аха! Имаш предвид Butzemann! Как се казва Butzemann на английски?

— Торбалан.

— Торбалан! — Той се плесна по бедрото с облечената си в ръкавица ръка. — Онзи, който отнася непослушните деца в чувал.

— Именно.

— Мислиш ли, че сега ще те натъпче в чувал?

— Може би. Не съм била много добро момиче.

— Трудно понасям добрите момичета — отвърна той. — Все пак аз съм Butzemann, нали?

— Понякога си мисля, че си — отвърна Изабел. — Погледна през прозореца към меланхоличния холандски пейзаж с грижливо поддържаните поля и села. Все едно, помисли си тя, пътуваха през картина на Якоб ван Ройсдал с кравите и мелниците.

Той проследи погледа ѝ.

— Какво видя?

— Поля и крави.

— Аз пък виждам отвратително за танкове поле. Мокро, наводнява се лесно, ако населението реши да отвори бентовете.

Стигнаха до малко селце. Както и останалите села, през които минаха, това бе съвършено, като на картина, със спретнати улици, сякаш всеки ден почиствани от розовобузи селянки с плитки. Шофьорът зави по алея, която ги отведе пред внушителна порта. Самата порта, украсена с железни елементи, имаше стряскащ вид. От къщичката на пазача излезе възрастен холандец и след като размени няколко думи с шофьора, им отвори портата. Задачата, изглежда, беше твърде тежка за него. Макс измърмори нещо, обзет от нетърпение.

— Защо държат този немощен старец на портата, дяволите да го вземат? Нелепо.

Най-сетне портата се отвори и мерцедесът се плъзна навътре в имението. Озоваха се в нещо като гора. Минаха покрай параклис,

наполовина потънал в зеленина, все едно пренесен тук от вълшебна приказка. Гората беше гъста, тъмна, но скоро отстъпи пред широк път, обточен от стари брястове. Тук листата бяха събрани на купчини. Мирисът на дим във въздуха издаваше, че градинарите са започнали да ги горят.

В края на пътя се издигаше шато със строг вид, построено от червени тухли и камък. От двете страни се издигаха внушителни крила, а розовата градина отпред, където последните цветове за сезона бяха надигнали глави, все още чакаше да бъде подкастрирана. От едната страна на къщата се виждаше оранжерия. През прозорците оранжевееха портокали.

— Той тук ли живее? — полюбопитства Изабел.

— Това е Хаус Дорн. Ти какво очакваш?

— Не знам. Нещо по-подобно на затвор.

— Но това е затвор, мила ми Изабел.

— Това е имение — отвърна тя и погледна лакеите в ливреи, които излязоха, за да ги посрещнат.

— Въпреки това всяко място, което човек не може да напусне, е затвор. Повярвай ми. Експерт съм.

Лакеите отвориха вратите на мерцедеса. Слязоха. Изабел зараглежда фасадата на шатото с известен страх. Макс обаче беше в чудесно настроение.

— От години не съм идвал тук. Грижили са се за имота, вижда се.

Иконом в бяло сако и бели ръкавици ги въведе. Във фоайето доминираше статуя на конник, виждаха се бюстове и маслени картини. Макс стисна ръката на Изабел.

— Не се притеснявай чак толкова. Той няма да те изяде.

— Родителите ми казваха друго — изсъска тя.

Поведоха ги безмълвно към приемната с тапети от жълта копринена дамаска, пълна с мебели в стил „Бидермайер“. Никой не предложи да поеме връхните им дрехи, което щеше да е ненужно, тъй като къщата беше леденостудена. В единия ъгъл се виждаше красива камина, облечена в плочи, но тя не беше запалена. Целта не беше гостите да се почувстват уютно и добре дошли, нито пък да се застояват. Лицата от семейните портрети ги наблюдаваха, по писалища и маси бяха натрупани грозни, скъпи украшения.

— Може ли да запаля? — попита Изабел. Гореше от желание да пуши.

Икономът поклати бавно глава и успя да покаже, че е шокиран и никак не одобрява, без дори да продума. Слугите ги оставиха сами. В стаята се чуваше единствено тиктакането на старинен часовник. Макс я погледна преценяващо.

— Много си красива. Зашеметяваща.

Изабел кимна, за да благодари за комплимента. Макс се опитваше да я прелъсти от месеци, като използваше съчетание от ласкателства, личен чар, прескъпи подаръци и покани за забележителни събития (като това), за да се почувства тя привилегирована.

Изабел беше почти на двайсет и седем и бе истина, че никога досега не бе изглеждала по-красива. През времето, прекарано в Берлин, тя се бе грижила добре за себе си. Косата, кожата и ноктите ѝ бяха под постоянната грижа на козметичките на булевард „Курфюрстендам“. Статиите ѝ се разграбваха от английските и американски вестници, жадни за новини от Германия, за Хитлер и нацистите. Гласът ѝ бе станал познат по Би Би Си и Си Би Ес, а приходите ѝ бяха значителни. Освен това Роберто най-сетне се беше съгласил да ѝ плаща издръжка (от собствените ѝ пари), така че тя живееше в охолство. Успя да попълни гардероба си. Някои от суперлюксозните вещи като шапката и палтото от самур, с които беше сега, бяха подарък от Макс. Имаше и други обожатели сред нацистите, които отдаваха дължимото уважение на забележителната съпруга (за която се твърдеше, че е лесбийка) на високопоставен партиен функционер, макар никой от тях да не беше настоящ като Макс.

И така, сега Изабел беше по-добре облечена и по-поддържана от когато и да било. Възхищаваха се на краката ѝ, възрастните господа на „Фридрихщрасе“, които шиеха сутиените ѝ, описваха бюста ѝ като божествено творение. Всички бяха единодушни, че единствено Марлене Дитрих може да съперничи на красотата ѝ. Снимката ѝ винаги бе поместена до материалите, които пишеше. С тъмната коса, елегантни дрехи и щедро червило, Изабел не се вместише в предпочитания от нацистите вид. За тях жените трябваше да са руси, без грим, домакини. Тя дори не се стараше да заприлича на този идеал, както правеха жени като Магда Гьобелс с обработените с

кислородна вода руси къдрици и тиролски рокли, измайсторени от известни стилисти. Въпреки това вниманието, което привличаше, показваше, че макар естествената красота на домакините да е нещо чудесно за по-нисшестоящите, висшият ешелон в партията се стремеше към нещо по-космополитно. Бе получавала комплименти лично от Хитлер и Гьобелс, което беше най-значимият знак за одобрение.

Притесняваше я нещо, което Макс каза преди малко. *Всяко място, което човек не може да напусне, е затвор.* Ако имаше любовна връзка, то тя не беше с мъж, а с фашизма, със стила, логиката и мощта на политическата философия, която, изглежда, възстановяваше реда в един хаотичен свят. Изабел бе наясно, че тъй като пътят на Германия се е отклонил значително от този на родната ѝ страна, която обичаше силно, съществува опасност скоро да не може да нарича Англия своя страна.

Страхът от война растеше с всеки изминал ден. Дали бе така, защото Хитлер беше тласнат към подобна стъпка от британската и френска агресия, дали беше истина, че той възнамерява да покори половин Европа, бе спор, който се вихреше без да спира. Така или иначе, ако Великобритания и Германия започнеха война, положението ѝ щеше да стане невъзможно. Какво да прави, ако се стигне дотам? Дали да остане в страна, която воюва с нейната? Дали да се върне във Великобритания и да се примири, че мечтите ѝ са съкрушени, и да приеме неодобрението на цяло поколение?

В Испания бе невъзможно да се живее; гражданската война продължаваше да бушува. Спомни си пътуването от Кордова до Валенсия с Фелисити и Уилям Уилъби също както помнеше ваканциите през детството. След онова донкихотовско приключение Испанската война — и светът — бяха станали много по-тъмни и опасни.

Горката Фелисити! Каква ужасна вечер във Валенсия! Какъв лош късмет, че Уилъби реши да се върне право на фронта. Любовта на Фелисити към американеца беше глупаво увлечение на неопитно момиче, готово да превърне мъжа в идол, но нямаше нищо чудно, нали така постъпват момичетата на деветнайсет. В противен случай половината щяха да влязат в манастири. А Уилъби не беше никакъв идол. Той беше от плът и кръв, висок, едър и красив. Ако беше останал

една-единствена нощ, посоката, в която щеше да поеме животът на Фелисити, щеше да е различна. Той обаче не остана и както често се случва, се оказа, че съдбата на жената зависи от прищевките на мъж.

Чуха гласове, за пръв път, откакто влязоха в смълчаната къща. Възрастен мъж говореше на немски.

— Не, не, няма значение. Ще се видя с тях.

След това към салона приближи почукване на бастун.

Макс вдигна сребърната фласка към нея, намигна, отпи за последен път и я прибра чевръсто тъкмо когато вратата се отваряше. И двамата се изправиха.

Старецът, който се заклатушка в стаята, бе облечен безупречно в раиран костюм, бяла жилетка и бежови гети. Черната му копринена вратовръзка беше захваната с диамантена щипка. Емайлиран кръст бе забоден на ревера му. В едната си ръка държеше абаносов бастун. Другата беше пъхната в джоба на сакото. Без да обръща внимание на Макс, той погледна към Изабел като престаряло възлъщение на имперския германски орел.

Сърцето ѝ блъскаше, но тя се овладя и направи реверанс. Той просто кимна. Освен легендарните мустаци с вирнати нагоре крайчета, извити като ятагани, сега имаше остра брадичка — бяла. Характерният едър нос стърчеше като оцелял контрафорс на съсипана катедрала и той веднага се превърна в Торбалан от детството ѝ, убиеца на деца, покорителя на нации кайзер Вилхелм II.

— Ваше Величество — започна Макс и се поклони сковано, тракна с токовете на ботушите, — благодаря ви за тази аудиенция.

Очите със смъкнати крайчета най-сетне се откъснаха от Изабел и удостоиха Макс с бегъл поглед.

— Така — рече той със стържещ глас, — виждам, че просперираш. — Приседна на крайчеца на един стол, без да вади лявата си ръка от джоба. Изабел знаеше, че е саката по рождение, затова винаги я криеше, когато се намираше сред хора. — Коя е младата дама?

— Ваше Величество, позволете да ви представя Изабел Албаран, съпруга на уважавания ни испански колега Роберто Албаран...

— Значи все още се движиш с чужди съпруги.

Макс се разсмя.

— С разрешението на съпрузите им, разбира се.

— Защо не си намериш своя?

— Някой ден, след време може би.

— Няма време. — Гласът на Вилхелм звучеше глухо като в хралупа. Пръстите, стиснали дръжката от слонова кост на бастуна, не спираха да треперят. — Смъртта те гони по петите. Войната приближава.

— Не се налага да се води нова война — отвърна спокойно Макс.
— Със здрав разум и дипломатичност може да бъде избегната.

— Това ли е посоката, в която Берлин е поел напоследък?

— Както може би предполагате, има хора, чието най-голямо желание е да видят началото на нова война.

— Кои са тези хора?

— Евреите, разбира се.

— А, да. Евреите. — Напоследък, помисли си Изабел, нито един разговор с германци не можеше да продължи повече от няколко минути, преди да се насочи към евреите. — Поотделно може и да са свестни хора.

— Като народ са зловредни. Все трябва да има разрешение.

Кайзерът, изглежда, се интересуваше повече от Изабел, отколкото от Макс. Заобиколените му от бръчки очи пълзяха бавно по лицето и тялото ѝ.

— Разрешение ли?

— Както всяка отрова, трябва да бъдат изхвърлени от тялото, което съсипват.

— Искаш да кажеш посредством насилие ли?

— Искам да кажа, че любезно приканваме евреите да напуснат, при това от много години. Те не ни обръщат никакво внимание. Не знаят какво е доброта, следователно политиката ни трябва да е непреклонна. Надявам се не сте почитател на евреите.

— Аз съм противник на грубото отношение към цивилни.

— Чичо, единственият начин...

— Не ме наричай така — срязва го с леден глас Вилхелм и насочи студените си сини очи към Макс. — Как смееш?

Макс не се смути ни най-малко от забележката.

— Ваше имперско Величество — започна отново той с едва загатната подигравателна усмивка, — единственият начин да се разтърси крепостта на евреите е като физически им се извият

пръстите, един по един, за да отпуснат хватката си от гърлото на Германия. Така каза фюрерът, а доктор Гьобелс...

— Едва понасям Хитлер — изръмжа Вилхелм. — За мен Гьобелс е чиста отрова.

— Както желаете. Надявам се обаче да разберете, че вече приключихме с молбите към евреите и опитите да им набием ум и разум в главите. Положението се променя.

— Това ли дойде да ми кажеш?

— Ние в партията знаем, че за Ваше Величество най-голямата радост ще бъде отново да види Германия велика. Ценим високо подкрепата ви.

— Глупости. Пет пари не давате какво мисля. Самият Гьобелс ми каза почти направо, че не съм от никаква полза за Третия райх.

— Сигурно става въпрос за недоразумение. — Макс се държеше мазно, също като меко масло. — Но да се върнем на въпроса. Възнамеряваме да действваме и много ще се радваме, ако ни окажете публична подкрепа.

— Моята подкрепа, а? — Вилхелм показва жълти зъби като на старо куче, застанало пред младо пале. Обърна се отново към Изабел и я огледа от главата до петите. — Познавам лицето ти — рече той. В гласа му нямаше и следа от удоволствие. Треперещите пръсти докосваха непрекъснато дръжката от слонова кост на бастуна. — Ти си англичанка.

— Да, Ваше Величество.

Той изръмжа.

— Дошла си в Хаус Дорн, за да позяпаш стария си враг.

— Дойдох, за да видя един крал — отвърна тактично тя.

Думите, които изрече, без да мисли, изглежда го подразниха.

— Никога не съм искал тази война. Други я пожелаха. Не и аз. Обвиниха мен. Беше им много удобно да го сторят. — Той прогони спомена за Първата световна война с уморено свиване на раменете. — Ти си от онези англичанки изменници, които си падат по Адолф Хитлер.

— Искрено му се възхищавам.

— Сериозно! Тогава би ли ми обяснила как е възможно този тип да бръщолеви и дрънка в продължение на цял час, без да каже и дума?

— За мен Хитлер е изключително вдъхновяващ оратор.

— Ти нацистка ли си?

— Фашистка — отвърна тя.

— Нямах представа какво е фашизъм — рече презрително той.

— Манифестирала съм по улиците на Лондон с Осуалд Мозли^[3] и фашистите — отвърна гневно тя.

— Мозли! Този надут глупак! Той поредният ти любовник ли е?

— Напълно съм в състояние да се присъединя към политическа партия, без да стана любовница на лидера на партията — отвърна тя.
— Моите убеждения са интелектуални, не емоционални.

Кайзерът продължи да я оглежда, а сбръчканите клепачи криеха влажните му очи.

— Опитът ми е показал, че интелектът не върви с този нюанс на червилото.

— Може би опитът ви със съвременните жени е ограничен — сопна се тя.

Макс, който се наслаждаваше на престрелката, се закашля дискретно, за да прикрие смеха си.

— Ваше Величество, можем ли да разчитаме на подкрепата ви за бъдещите си действия?

Вилхелм дори не го погледна.

— Доникъде няма да стигнеш с тази — заяви той. — Тя няма да отвори крака за теб, колкото и колиета да й купиш.

Изабел се изправи рязко.

— Ще чакам в автомобила — рече тя ледено на Макс. Излезе от стаята, без да погледне назад. Стреснатият лакей, който чакаше във фойето, забърза след нея.

— Фройлайн?

Тя не му обърна никакво внимание. Беше разгневена от нанесените обиди, но също така облекчена, че има възможност да избяга от противния разговор. Така винаги щеше да има възможност да каже, че е обърнала гръб на самия кайзер и се е справила с Торбалан от детството.

Мерцедесът не беше пред Хаус Дорн. Сигурно го бяха преместили някъде, за да не грози пейзажа. Изабел се загърна със самуреното палто, запали цигара и тръгна сама да търси автомобила.

— Мадам! — Обърна се. Тантуреста икономка забърза след нея с чадър. Настигна Изабел. Беше задъхана. — Започва да вали — рече тя.

— Това ще ви трябва.

Изабел погледна към небето. Досега денят беше слънчев, но се събираха черни облаци. Тя протегна ръка към чадъра.

— Благодаря. — Тъкмо навреме. Закапаха едри капки. Тя побърза да отвори чадъра. Двете със закръглената дребна жена се свиха под него и дъждът забарабани по коприната. — Търсех колата си.

— Закараха я отстрани на къщата, за да я измият. Върнете се вътре и ще помоля шофьора да я докара отпред.

— Благодаря, много сте мила.

Върнаха се в къщата.

— Искате ли чаша чай, докато чакате? — попита дребната женица.

— Чудесно.

— Насам, заповядайте.

Изабел тръгна след нея към хола, който нямаше нищо общо с леденостудената приемна, в която ги посрещна Вилхелм. Печка със стъклена врата бумтеше. Недовършен гоблен и книга пред удобно кресло издаваха присъствието на жена.

— Каква прекрасна стая. На кралицата ли е?

— На императрицата — поправи я жената. — Да, нейна е. — Тя дръпна копринен шнур и някъде в къщата отекна далечно звънтене. — Заповядайте, седнете.

Изабел приседна на подлакътника на креслото на императрицата и посегна любопитно към книгата, за да разбере какво чете. Беше история на замъка Хохенцолерн. Намръщи се и я остави.

Дребната женица се оглеждаше в огледало и пригладдаше мократа си къдрава коса.

— И без това щях да я мия днес. Надявам се съпругът ми да не ви е обидил. Напоследък е в ужасно настроение.

— Съпругът ви ли? — повтори Изабел. Срещна в огледалото ясните кафяви очи на другата жена и скочи, сякаш креслото неочаквано бе пламнало. — О! Ваше Величество! Моля да ме извините!

— Защо?

— Взех ви за...

— За прислужница ли? — Тя се обърна и приглади черната сатенена рокля, която Изабел едва сега забеляза, обзета от ужас, че не е униформа на домашна помощница, а старомодна жалейна дреха.

Тъкмо се канеше да възкликне, че е взела императрицата за икономка, но се усети, че така няма да оправи нещата. Младо момиче в колосана бяла престилка се появи на вратата и направи реверанс. Императрицата поръча чай и даде инструкции колата на Макс да бъде закарана пред входа.

— Толкова сте млада, Ваше Величество — рече бързо Изабел, след като момичето излезе. — Затова дори не помислих. Моля да ме извините за небрежното отношение.

Императрицата протегна пухкавата си ръка.

— Аз съм Хермина, принцеса на Шьонайх-Каролат.

— Изабел Албаран. — Изабел докосна върховете на пръстите на другата жена. Императрицата, втора съпруга на Вилхелм, не притежаваше осанката на видна дама, въпреки че бе родена принцеса. Беше дребничка, към петдесетте, с интелигентни тъмни очи и гъста, непокорна коса, която посивяваше и не бе боядисана. Императрицата не си бе направила труда да почисти веждите си, значително по-буйни, отколкото диктуваше модата. Затова пък притежаваше авторитет и решителност. Закима замислено пред Изабел.

— Дъщеря ми е приблизително на вашата възраст. Освен това изгубих син. — Тя посочи черната рокля с небрежен замах.

— Моите съболезнования.

— Видях ви как изскочихте под дъжда и бях сигурна, че ви е обидил. Моля ви, седнете.

— Съпругът ви просто изказа мнението си — заяви Изабел и избра удобен нисък стол пред печката. — Струва ми се, че се държах невъзпитано.

— Да изказва мнението си е както най-изключителното му качество, така и най-голямата му грешка. — Императрицата оглеждаше гостенката. — Омъжена сте, струва ми се, но не за Макс фон Тример.

— Той е просто приятел. — Изабел се поколеба. — Не биваше да идвам тук с Макс. Струва ми се, че съпругът ви ме взе за... за това, на което приличам.

— Но вие не сте това, на което приличате — отвърна императрицата. — Също както и аз не съм онази, на която приличам. Зарадвах се, когато ви видях да излизате от къщата. Затичах се след вас, защото исках да поговорим. Досега не бях чувала за жена журналист.

— Изкарвам си хляба с писане — усмихна се Изабел. — Много жени са го правили.

— Но журналистиката е различна. — Изражението на императрицата показва презрението ѝ. — Животът на онази, която ѝ се е посветила, е различен от този на писателка. Изложена сте на какви ли не обиди и неприятни подмятания. И сте разделена със съпруга си.

Изабел разбра, че императрицата знае доста за нея.

— Не мисля, че имам нужда от закрила.

— Дори от езиците на другите жени ли?

— Стига да не се правя на глупачка, не се срамувам от нищо. А и раздялата със съпруга ми върна свободата.

— Не ви ли накара да се облегнете на други мъже вместо на съпруга си?

— Свикнала съм да разглеждам мъжете и жените като различни видове, които се използват едни други по различни начини. Всеки пол получава каквото може от другия. В идеалния случай това може да бъде постигнато, без да се лее кръв. — Говореше небрежно, но забеляза изражение на неприязън по лицето на императрицата. — Съпругът ми позволява да използвам част от моите пари. Изкарвам колкото мога с писане и предавания по радиото. Всичко останало, което капне в скута ми, приемам с благодарност.

— Не твърдя, че разбирам позицията ви. Но аз съм от старото поколение, а вие от новото.

— Правя необходимото, за да оцелея.

— Не вярвате ли в развода?

— Напротив, също както и в убийството. Не го подкрепям.

— А, фанатизирана католичка.

— Не бих се определила като фанатичка. Дала съм клетви и възнамерявам да ги изпълня.

Хермина перна няколко трохи от едрата си гръд.

— Казват, че съпругът ви се е отнасял зле с вас.

— Не съм се оплаквала от него пред никого.

— Все още ли го обичате?

— Не знам.

Императрицата прие отговора с кимване.

— Аз имах късмет. И двата ми брака бяха много щастливи. И двата пъти се омъжих по любов. — Замълча. — Противопоставих се на първия избор на дъщеря си за съпруг.

— Не одобрихте ли съюза?

— Той беше личният ми секретар. Умен младеж. С връзки, но обикновено момче.

— Нима това все още има значение? — попита Изабел.

— Ако това няма значение, кое друго има? — отвърна малко надменно другата жена. — Както и да е, дъщеря ми обожаваше младежа. Беше му дала сърцето си. Отначало им дадох благословията си. Въпреки положението на младежа. Мислех, че брак с обикновен човек може да й прокара по-лесно пътя в живота. Заради нацистите. Ние, старите семейства, живеем в трудни времена. Хитлер нареди вече да няма титли и касти в Германия. — Тя се опита да имитира грубия говор на Хитлер. — Ein Volk, ein Reich, ein Führer^[4].

Изабел се усмихна.

— Точно така.

— Имам чувството, че искат да сторят с нас онова, което болшевиките направиха с царя и семейството ми.

— Не е възможно!

— В най-добрия случай не ни харесват и ни нямат доверие. Затова си помислих, че няма да е зле Каролин да се омъжи за обикновен човек. Скоро разбрах, че има други, непреодолими пречки за този брак. Младежът беше евреин.

— Разбирам.

— Получих известие от самия доктор Гъобелс. Писа ми по въпроса. Аз, разбира се, спрях брака. На Каролин щеше да ѝ е много трудно. Скоро ѝ намерих по-подходящ съпруг. Женени са от две години. Всичко е спокойно. Питам се обаче дали Каролин някога ще ми прости. Също и дали аз някога ще простя на себе си. — Прислужницата влезе с подноса. Сервизът беше с обрамчени в рози сцени от стария Дрезден, очевидно за ежедневна употреба. Хермина наля чай и предложи маслени бисквити. — Изпращат ми ги от Шотландия. Пробвайте ги. Значи младият Макс е дошъл да разговаря с

Вилхелм за евреите. Напоследък те са единствената тема за разговори. Вие антисемитски настроена ли сте?

— Според мен евреите представляват изключителна опасност за Европа.

— По-голяма от нацистите ли? — попита Хермина с вече познатия черен проблясък на ирония. — Трудно ми е да повярвам. Съпругът ми има много приятели евреи, мъже, на които се възхищава и уважава. Евреите са забогатели благодарение на собствените си усилия и Вилхелм одобрява това. Все пак... — Тя наля още чай. — Вие се движите сред хората от властта, които вземат решенията в Берлин.

— Само социално.

— Можете ли да ми кажете нещо?

— Нещо ли? По какъв въпрос?

— За онова, което планират. — Хермина докосна устни с върховете на пръстите си. В тъмните ѝ очи вече нямаше ирония, по-скоро нещо като молба. — За нас. За моя съпруг и моето семейство.

Изабел осъзна с болка, че императрицата — само по титла — я моли да ѝ даде някаква увереност. Беше в изгнание в Дорн от години и двамата с Вилхелм чакаха да чуят каква съдба са им отредили нацистите. Тя не се притесняваше да моли една чужденка, независима жена като Изабел, за малко информация.

— Не съм с чак такива връзки, каквито си мислите. Ако обаче разбере нещо, ще ви кажа.

Императрицата наля чай и кимна с благодарност.

— Очевидно сте интелигентна жена. Какво виждате в Хитлер? Шепа примитивни идеи, няколко заучени фрази — какво повече има в нацизма?

— Тези идеи преобразиха Германия. Може би в тяхната простота се крие мощта им. Хитлер е в състояние да улови фундаменталните елементи от природата на човека и да ги задейства.

— Тъкмо това ме ужасява в него — призна сухо Хермина. — Ще откриете сама, че тези фундаментални елементи от човешката природа се задействат по много грозен начин.

Мъжете бяха приключили разговора си. Влезе прислужник да повика Изабел. Тя стисна ръката на Хермина и я остави в топлата стая, седнала до украсената емайлирана печка. Кайзерът бе застанал в

коридора заедно с Макс. Тя забеляза с изненада, че не е много висок; при първа среща човек усещаше колко е внушителен и така и не забелязваше височината. Сега обаче безупречните демодирани дрехи му придаваха вид на капризен таласъм от приказка на братя Грим. Стори ѝ се изтощен. Каквото и да му беше казал Макс, то бе изтеглило злобата от изражението му. Макс тракна с токове на сбогуване.

— Довиждане, Ваше имперско Величество.

Вилхелм замахна разсеяно с бастуна си към Изабел.

— Рано или късно ще ви научат да си вдигате полата — заяви той на прощаване.

Тя не отговори, прие тези думи като поредната обида, но щом се качиха в автомобила, се обърна към Макс.

— Какво искаше да каже с това?

— Кой знае? — отвърна Макс. Беше в лошо настроение. — Той е почти изкукал. Не е никакъв Торбалан, ами един немощен, дърт досадник. Май не разбира нищо от онова, което му се говори. Нали го видя как живее?

— Стори ми се, че живеят доста удобно и приятно.

Макс изсумтя.

— Нали знаеш, че му беше позволено да напусне Германия с един влак със съкровища. Шейсет вагона, пълни с безценни предмети! Включително и яхта! Към него се отнесоха безупречно. Как смее да критикува фюрера! Какво ти надрънка дъртата вещица?

— Само, че се тревожат за бъдещето си. Иска да знае дали положението им ще се промени по някакъв начин.

— Можеш да ѝ кажеш, че и двамата ще си живуркат добре, стига да си затварят устата от сега нататък. — Не добави нищо повече, но остана нацупен през целия път до Оснабрюк, където прекараха нощта.

Макс беше роден в Оснабрюк и искаше да ѝ покаже града, но на Изабел ѝ се стори скучен. Въпреки това той я завлече на всички интересни места, изнесе ѝ лекция за възродителния ефект, който националсоциализмът оказал върху икономиката в района. Съсипано от Голямата война, градчето се предало на комунистическите идеи през 20-те години. Евреите, каза Макс, впили нокти в града. Оснабрюк се обърна към Хитлер за помощ. И Хитлер, и Гьобелс изнесли тук речи по време на федералните избори.

— В града е прокарано електричество — рече Макс. — В онзи ден присъствах сред публиката. За мен беше истинско откровение. Чух гласа на фюрера за пръв път и веднага разбрах, че този човек ще отведе Германия много напред. — Бяха застанали на върха на църковната кула и виждаха целия град и околностите. Германски знамена и свастики висяха от древните фасади в старата част на града. Червен залез хвърляше отблясъци след дъждовен и студен ден. Той разпери ръце. — Погледни, Изабел. Благодарение на нацизма от десет хиляди безработни сега има недостиг на работна ръка и това за нищо и никакви пет години. Стичат се работници от цяла Долна Саксония. Какво по-добро доказателство за величието на Адолф Хитлер? Или това, че националсоциализмът е единствената сваятна политика за Европа?

Изабел цял следобед нахвърляше статистически данни в малък черен бележник. Щеше да ги използва за статията, посветена на икономическите предимства на националсоциализма, която пишеше в момента. Подобни сериозни материали се търсеха много, тъй като светът искаше да научи тайната за значителния възход на Германия. Напоследък обаче редакторите на вестници започнаха да настояват за различни статии, които критикуват остротата на Хитлер и изказват предположения за началото на война. Изабел отказваше да пише подобни глупости. Фашизмът беше сила, налагаща мир, и тя щеше да продължи да изтъква в материалите си социалните, икономически и политически преимущества на системата.

Затвори бележника и го стегна с ластик.

— Всичко това е много вдъхновяващо, Макс, но на мен ми е студено и съм гладна.

— Права си, мила. — Заслизаха по дългото, стръмно каменно стълбище и прекосиха площада до хотела. Въпреки че семейният дом на Макс беше в града, той не я покани там и каза, че родителите му няма да разберат връзката им. — Освен това — добави, — там е леденостудено, замъкът е стар, става течение и никак няма да ти хареса.

Затова пък хотелът беше старомоден и удобен, с хубав ресторант, където ядоха еленско месо с диво зеле и варени картофи до бумтяща камина. Поднесоха им местна бира в халби. Изабел я опита, за да достави удоволствие на Макс, въпреки че не обичаше бира, особено

силната и горчива, която правеха в Саксония. Той изпи доста и стана сантиментален с напредването на вечерта, правеше ѝ комплименти за красотата и забележителната интелигентност. Тя беше свикнала да ѝ казват, че е красива, и не го приемаше за постижение; освен това много добре знаеше на какво интелектуално ниво е, така че ласкателствата му не я впечатлиха особено, с изключение на това, че бяха поредният опит да сломи съпротивата ѝ.

Моментът настъпи още щом се качиха. Бяха си взели отделни стаи, разбира се, но на един етаж. Той я изпрати до вратата ѝ, облегна се на касата и ѝ се усмихна.

— Може ли да вляза?

— Няма да стане, Макс.

Той извади сребърната флашка с шнапс от джоба.

— Напълнил съм я отново.

— И без това пи достатъчно, а аз не искам повече.

— Позволи ми да се опитам да променя мнението ти.

— Лека нощ, Макс. — Тя допусна грешката да отключи вратата. Той веднага се шмугна вътре. — Макс!

— Сега те спипах — разсмя се той. Прегърна я, притисна устни към нейните. Неговите бяха горещи, мокри, миришеше на бира. Изабел се опита да го отблъсне. Беше уплашена. Намираше Макс за интересен компаньон и приемаше щедрите му подаръци, защото той я уверяваше, че идват от министерството. Да я притиска по този начин обаче беше отвратително.

— За бога, Макс — възкликна тя и избърса отвратено уста. — Вече ти казах, че това не ме интересува.

— Но мен ме интересува. — Той отново се притисна в нея, изрита вратата и я затвори с тока си. Беше стряскащо силен. Този път тя не успя да се измъкне от прегръдката. Езикът му, необичайно едър и силен, се провря между стиснатите ѝ зъби, докато едната му ръка сграбчи гърдата, а пръстите и палецът започнаха да търсят болезнено зърното ѝ.

Тя се опита да извика, но устата му мачкаше нейната в гротескна пародия на целувка. Беше я притиснал в скрина. Острият ъгъл се заби в бедрото ѝ. Той я наведе назад, докато не ѝ се стори, че гръбнакът ѝ ще се пречупи. Не можеше да диша и я завладя паника.

Най-сетне устата му се отдръпна и тя успя да си поеме дъх. Той се хилеше над нея, очите му блестяха, лицето му беше зачервено.

— Това е по-хубаво от шампанско, нали? — вдигна полата ѝ, пръстите му се опитаха да се вмъкнат между бедрата и да се плъзнат вътре в гащите.

Сега обаче дясната ѝ ръка беше свободна. Тя го зашлеви с всички сили през лицето. Дланта ѝ гореше, когато той отстъпи назад, отворил уста от изумление.

— Какво, по дяволите...

— Как смееш? — попита тя, разтреперана от гняв и шок.

— Изабел!

Тя протегна ръка, за да го задържи настрана, когато той се опита отново да пристъпи напред.

— Стой далече от мен, Макс. Ти си луд. Какво, за бога, те накара да решиш, че можеш да се държиш с мен по този начин?

Дланта ѝ се беше отпечатала на бузата му.

— Какво ме накара да реша ли? — Едрите му бели зъби бяха оголени. — Да не би да си въобразяваш, че можеш единствено да получаваш, без да даваш?

— Вече съм ти казвала, не съм готова.

— Но Макс е готов. — Усмивката му се превърна в грозно подхилкване. — Макс е готов за пътувания до Байройт, да те представя на фюрера, да ти купува кожени палта и да те мъкне по скъпи ресторанти. Колко мъже според теб щяха да те представят на кайзера? Ще те канят на вечери до края на живота ти, само и само да чуят разказа ти за тази среща. Макс обаче получава целувка по бузата и чао, чао, Макс, лека нощ, да си го начукаш.

Той беше побеснял и тя се страхуваше, че ще ѝ налети отново. Постара се да говори спокойно.

— Нямахте да приема нито едно от тези неща, ако предполагам, че в замяна очакваш да спя с теб.

— А какво очакваше?

Тя притисна гърди с ръка. Имаше чувството, че лицето ѝ гори, беше замаяна.

— Не е вярно, че единствено съм получавала, Макс. Открай време пиша хвалебствия за Германия и националсоциализма в материалите си. Статиите ми се ценят. Имам достъп до вестници и

списания, които помагат светът да си създаде мнение. Ти ми даде привилегирован достъп и аз го използвах, за да постигна повече разбиране в чужбина. — Отчаяно се опитваше да оправи смачканата си усукана рокля. — Не беше никак лесно. Знаеш, че се надига враждебност към Хитлер и нацизма, най-вече във Великобритания и Щатите. Значителна враждебност. В момента не е никак лесно да се пишат добри думи за Германия. Особено след завладяването на Австрия.

Усмивката му се беше стопила. Той се беше поуспокоил.

— Аз не съм Германия. Аз съм просто Макс. Но добре, няма да говоря за това кой дава и кой получава. Ще кажа единствено, че те желая. Желая те много силно. В момента изгарям от желание за теб. Нищичко ли няма в сърцето ти за горкичкия Макс?

— Не и по този начин — отвърна тя. — Съжалявам.

— Нямах представа какво мога да направя за теб. Аз съм изключително опитен любовник.

— Сигурно. Само че аз съм омъжена жена.

Странно изражение премина по лицето му.

— Ти сериозно ли говориш? Не знаеш ли, че в момента така нареченият ти съпруг е в леглото с някоя от петте или шестте си любовници?

— Известно ми е — прошепна тя.

— Не можеш непрекъснато да повтаряш, че си омъжена. Нелепо е. Подобно отношение е неприемливо за националсоциализма. Показва преклонение пред една отживелица. Самият фюрер подчертава, че ако браковете са безсмислени за хората, то те трябва да бъдат прекратени.

Изабел мълчеше. Все още се опитваше да овладее дишането си.

— Трябва да се разведеш с него — продължи той. — Според новите закони може да стане за няколко седмици.

— Ами след това? — попита тя. — Искаш да сложа край на брака си, за да ме пхнеш в леглото си. Това съвсем не е националсоциалистическо отношение.

— Ако се разведеш с него, ще се оженя за теб.

Тя веднага усети, че той лъже, въпреки това остана изненадана.

— Не знам какво да кажа, Макс. Дори да се разведе с Роберто, няма да сключи веднага втори брак. Ще ми трябва време — поне две години — преди да започна да мисля отново за брак.

— Две години ли? — изсмя се той. — Две години за жена на двайсет и седем е като две седмици за една зелка на пазара. Времето ти минава, Изабел. Скоро ще повехнеш и ще се вмиришеш.

— Сигурна съм, че си прав — промълви тя. Единственото ѝ желание беше той да излезе и да я остави на мира.

— Трябва да разбереш кои са приятелите ти. — Огледа я цялата с изражение на покровителствено презрение. — Сама си на този свят. Трябват ти приятели, мила моя. В противен случай оставаш сама. Съвсем сама.

Най-сетне той се обърна и я остави, блъсна вратата след себе си. Тя побърза да заключи и за всеки случай подпря дръжката с един стол.

Отиде на мивката, за да се наплиска с вода. Погледна мокрото си лице и се разсмя, а след това се разплака. Плачът не идваше лесно, а тя се насили да спре, преди първите разтърсващи ридания да я повалят. Слепоочията ѝ пулсираха. Усети как мигрената ѝ нахлува с гадене и заслепяващо главоболие.

Подготви се за лягане в мъгла, размаза почистващия крем, а след това си сложи маска за лице. Тази сутрин бе уверила Хермина, че няма нужда от защита, но беше излъгала. Може и да водеше забързан живот, но той бе трагично самотен. Макс беше прав. Най-хубавите години от живота ѝ отминаваха, тя нямаше нито любовник, нито приятели, нито компаньон, никой, на когото да се довери. Като разчиташе на ума си, се обричаше на самота.

Толкова много ѝ се искаше някой да я успокои, че вдигна слушалката на телефона и поръча разговор със сестра си Киара в Лондон. Линията беше необичайно добра (поредното нацистко технологично постижение) и гласът на Киара се понесе ведър и ясен.

— Миличка! — изписка тя, — колко се радвам само, че се обаждаш!

— Дано моментът е подходящ.

— Тъкмо се канех да изляза с Чарли Гроувнър, но грозникът ще почака. Нямаш представа колко е скучен!

— Кой беше той? — попита Изабел, тъй като не успя да си го спомни сред множеството чарлита, джимита, реджита и джорджита, които непрекъснато ухажваха сестра ѝ.

— Едрият с косата.

— Не го помня. Той в първите петнайсет ли е?

— Едва успя да се вреди — изкиска се Киара, — след като чичо му почина и му остави сто хиляди.

— Не е зле. Къде ще те води?

— Грилът в „Савой“, а след това в два нощни клуба в Мейфеър.

— Горкичката.

— Наистина съм достойна за съжаление. Нямах никаква представа какъв е досадник.

— Пийни си джин и стискай зъби.

— Ще удавя мъката си в розово шампанско.

Изабел си представи сестра си в апартамента в Мейфеър, късо подстриганата ѝ коса блести като масло, навила е жицата на телефона на пръста си, а подобното ѝ на елф лице грее жизнено и щастливо.

— Какво си облякла?

— Златно ламе. Ще бъда като гръцка богиня.

— Направо ще го зашеметиш.

— Той вече е зашеметен. Виждам го, че спи в таксито под прозореца ми. Ами ти, миличка? Къде си?

— В Оснабрюк.

— Звучи доста неприятно. И какво правиш на това място, където и да се намира?

— А, тук ли, дойдох, за да ме обиди кайзер Бил и за малко да ме изнасили един нацист.

Киара се разсмя весело.

— Никога не разбирам кога си сериозна и кога не си. Сега сериозно ли говориш?

— Не точно.

— Обзалагам се, че точно това е станало! Кое беше по-неприятно?

— Нацистът, струва ми се. Каза ми, че съм вмирисана зелка на пазарска сергия.

— Леле, ама той имал меден език.

— Да, умее да си служи с думите.

— Как е възможно винаги да привличаш такива противни мъже? Все едно си магнит.

— Той не е толкова лош. Водил ме е на някои интересни места.

— Завиждам ти — рече Киара. — Водиш толкова бляскав живот.

— Стига глупости — отвърна Изабел. — Ти си единствената от нас, на която са й останали пари. Или свобода. На мен ми се доплаква, като си помисля за горката Фелисити, погребана в онзи манастир, а парите й заключени в хазната на Църквата. Аз си обърках напълно живота. Бръмча из цяла Европа, остарявам и ми се носи все по-лоша слава. — Неочаквано й се доплака отново, сълзите напиреха. — Толкова съм самотна, Киара.

— Ела си вкъщи! — Чу как Киара подсмърча. — Прибери се, миличка. Много ми липсваш!

— Имаш ли новини от Фелисити? — попита Изабел и преглътна солените сълзи.

— Нито дума. Освен брошури. Пиша й по нещичко, а тя ми изпраща противните листовки с молитви или снимки на светци.

— Дори не я разбирам тази работа. Тя ме приема като враг, защото в Испания се опитах да я разубедея да стане монахиня.

— Ти си много настойчива. А тя открай време се ужасява от теб. Понякога си твърде властна, нали знаеш?

— Какво стана с нас? Бяхме толкова добри приятелки. Сега дори не се виждаме. Двете с Фелисити съсипахме живота си. Не прави същото, Киара. Трябва да компенсираш нашите провали. Бъди щастлива.

— Виждала ли си се с Роберто?

— Не и от шест месеца.

— О, Изабел, де да можеше...

— Моля те, не казвай „Пол да не е мъртъв“. Роберто си е Роберто. Нищо няма да го промени.

— Тревожа се за теб.

— Добре съм. А ти караш горкичкия Чарли да те чака. Забавлявай се, миличка. И се пази.

— Чакай, Изабел!

Изабел вече затваряше. Киара беше толкова ведра и щастлива. Нямахше право да товари по-малката си сестра. Можеше единствено да се моли тя да избегне трагичните грешки, които двете с Фелисити са допуснали, и да води щастлив живот.

В момента не можеше да мисли трезво. Мигрената й настъпваше, истински дракон над дясното слепоочие, което поглъщаше мозъка й на

едри хапки. Взе шепа хапчета, макар да знаеше, че ефект няма да има, и се отпусна в леглото.

[1] Нали? (нем.). — Б.пр. ↑

[2] Много добре (нем.). — Б.пр. ↑

[3] Английски потомствен аристократ и политик, създаде Съюза на британските фашисти. — Б.пр. ↑

[4] Един народ, един Райх, един фюрер (нем.). — Б.пр. ↑

На следващата сутрин Изабел очакваше Макс да бъде засрамен, да се извини, но той се държеше нахакано, както обикновено, не спомена и дума за случилото се предишната вечер. Закусиха с яйца и тлъсти саксонски наденички, после поеха към Берлин под ситния дъждец. Докато пътуваха, той не спря да говори за шефа си, Гьобелс, величаеше го като гений, който отстъпва единствено на Хитлер.

— Велик ум — въздъхна Макс. — Истински бог. Дори повече от бог.

Изабел се съгласяваше любезно с тези екстравагантни твърдения, въпреки че Гьобелс с подобното на череп лице, змийски очи и накуцване бе един от нацистите, които тя най-малко харесваше. Всеки път в негово присъствие настръхваше, защото той задействаше заради нея чара си, а очите му я галеха по начин, който не можеше да сбърка. Също като Макс Гьобелс беше известен прелъстител на жени, макар да беше женен за Магда, една от любимките на Хитлер, и да имаха шест деца.

През нощта беше взела решение и каза на Макс, когато пристигнаха в Берлин рано следобед и спряха пред блока ѝ на „Курфюрстендам“.

— Връщам ти ги — заяви тя. Остави самуреното палто и шапката на седалката на мерцедеса. — Не мога да ги задържа.

Макс остана поразен.

— Как така? Не ги ли харесваш?

— Обожавам ги — призна Изабел с искрено съжаление и погали лъскавата кожа за последен път. — Само че те ме задължават по начин, който не мога да изпълня.

Той се намръщи.

— Защо да не можеш да си изпълниш задълженията?

— Снощи се опитах да обясня. — Тя погледна късо подстриганата глава на Фриц, шофьора, който седеше, без да помръдва, зад волана облечен в униформа в цвят каки. — Сега не можем да обсъждаме този въпрос. Въпреки това ти благодаря за всичко.

— Твои са. Не можеш да ми ги върнеш. — Тя слезе от автомобила, без да каже и дума повече. Той я последва и стисна ръката ѝ наскрел улицата. — Не можеш да ги върнеш, Изабел!

— Ти ми каза, че това са подаръци от Министерството на пропагандата.

— Именно. Райхминистър Гьобелс ще бъде много обиден.

— Сигурна съм, че могат да бъдат дадени на по-достоеен човек — отвърна сухо тя. — Няма да бъдат прахосани. А и аз почти не съм ги носила.

— Държиш се като глупачка. Изобщо не те разбирам.

— Макс, сигурна съм, че много добре разбираш, че след снощното ти държание не мога да задържа тези неща. Дори не искам да ги виждам повече.

— Моето държание ли? — рече остро той. — Моето държание, а? Ти ме удари през лицето!

— Държа се като животно — сопна се тя.

— Господи! Нима е животинско да направиш на една жена най-големия комплимент, на който мъжът е способен?

— Не е никакъв комплимент да те мачкат и подмятат.

Очите му заблестяха.

— Предложих ти да се ожения за теб.

Тя не искаше да го ядосва повече, като му каже, че не е приела сериозно предложението му.

— Както и да е, не искам тези неща. Връщам ти ги.

— Никакво връщане, мила моя. — Пръстите му стиснаха ръката ѝ. — Твърде късно е да връщаш нещо, което вече си приела. Взела си ги и да, вече си обвързана. Задълженията и обвързаността се приемат много сериозно в нацистка Германия. Те не се запращат със замах в лицето на онзи, който ти е направил подарък. Разбираш ли ме?

Тя дръпна рязко ръка, въпреки че я заболя, тъй като пръстите му бяха много силни. Шофьорът Фриц беше извадил куфара ѝ от багажника и я чакаше с безизразно лице. Самуреното палто беше метнато на ръката му.

— Понякога тонът ти става изключително грозен, Макс — заяви тя. — Не ми е приятно да бъда заплашвана.

Той се ухили отново.

— Че кой те заплашва? Пази кожата. Скоро пак ще ти бъде нужна.

— Казвам ти за последен път — не я искам! Кажй му да я върне в колата. Сбогом, Макс. — Тя се въртна на пети и тръгна към вратата

на блока. Поне апартаментът тук бе платен със собствените ѝ средства. Остана шокирана, когато усети как главата ѝ се извива назад. Макс я беше сграбчил за косата и я теглеше назад, за да я обърне към себе си. Тя ахна от болка. — Макс!

— Забрави нещо. — Целуна я по устата, силно, зъбите му премазаха устните ѝ. Тя се бореше ожесточено, но той продължаваше да стиска косата ѝ и болката беше нетърпима. Очите ѝ горяха от сълзи на унижение, когато най-сетне я пусна. — Така е по-добре — измърка той и сините му очи заблестяха весело. Шофьорът наблюдаваше безучастно. Макс му кимна и той внесе кожата и багажа в блока. — Планирал съм още много забавления — провикна се Макс след нея. — Много скоро!

Шофьорът настоя да качи куфара в асансьора. Остави го в малкия хол, метна кожата на канапето и изляя нацистки поздрав.

— Хайл Хитлер!

Тя погледна самуреното палто, когато той си тръгна. Беше се разстлало върху креслото като отпусната пантера.

Изабел пристъпи към прозореца и остана да гледа след отдалечаващия се огромен черен автомобил. Бе обзета от задъхано чувство на паника, че всичко ѝ се изплъзва.

Писа на императрица Хермина в Хаус Дорн, за да ѝ благодари за гостоприемството, и ѝ предаде зловещото послание на Макс.

„Макс ме увери, че няма опасност положението ви да се промени, но настоява Негово имперско Величество да бъде дискретен, най-вече в публични изказвания за фюрера и за министрите на райха.“

Два дена по-късно получи отговор от императрицата, в който жената ѝ благодареше. Изабел прибра писмото, което с восьъчния печат и обемна хартия с герб беше интересен спомен от странната среща.

Беше ѝ приятно, че се е върнала в апартамента си. Беше го разкрасила, доколкото можа, с розови абажури на лампите, мебелите, покрити с кретон, стари турски килими и картини на цветя, избрани в антикварни магазини. В Лондон би заклемила подобен стил като прекалено женствен, дори сладникаво-сентиментален. Тук, в Берлин, обаче той ѝ осигуряваше убежище от все по-нарастващата грубост на националсоциалистическия стил. Острите му ръбове бяха навсякъде,

агресивни, гръмогласни, празнословни. Почти нямаше сграда, на която да не е закачено знаме със свастика или други от символите на нацизма. Отначало всичко това въодушевяваше Изабел, създаваше у нея чувството, че живее в свършено нов свят. Сега обаче се натрапваше и започваше да я потиска.

Фашизмът беше философия, която даваше на Изабел комфорт, чувството, че в живота има ред и надежда въпреки трагедиите, които бе преживяла. Сега имаше чувството, че наочниците са паднали от очите ѝ и вижда колко малко е разбрала.

Щеше ли да бъде проява на лицемерие да възхвалява нацизма, докато тя самата беше свободна и можеше да прави каквото иска с живота си? Започваше да мисли, че наистина е лицемерие. Утеши се, като пусна Вагнер на грамофона и се понесе на крилете на музиката часове наред.

Вестниците на следващия ден бяха пълни с новини за простреляния Фон Рат във Франция. Седемнайсетгодишен евреин, Гринспан, прострелял германския дипломат Фон Рат в посолството в Париж. Състоянието на дипломата било тежко. Евреинът бил арестуван и признал, че е извършил престъплението, бълвал антинацистки изказвания, които французите се погрижили да получат максимална публичност. От германската преса се надигна гневен вой, заклеяха престъплението с накъсани черни готически заглавия и разтръбиха, че евреите от цял свят нападат германския народ.

Изабел се върна от покупки и завари вратата на апартамента си открената. Сърцето ѝ се сви от страх. Първата ѝ мисъл не беше, че е влязъл крадец. Помисли за Гестапо или още по-зле, за СС. Убийството на Фон Рат бе предизвикало вълна от арести и враждебност към чужденците, която изпита днес в магазините. Но пък тя нямаше от какво да се страхува. Беше приятелка на Германия, пропагандираше националсоциализма, нали така? Въпреки това инстинктът да избяга беше силен, а коленете ѝ омекнаха. Насили се да влезе в собствения си апартамент и да види какво става вътре.

Не видя нито черни, нито кафяви униформи. Затова пък на любимия ѝ фотьойл пред газовата печка се бе настанил с кръстосани крака Роберто.

Тя ахна и пусна пазарските пликове.

— Господи. Какво търсиш тук?

— Посещавам съпругата си — рече спокойно той. Не го беше виждала от месеци и на пръв поглед не забеляза промяна. Пушеше, държеше цигарата по своя характерен начин, между втория и третия пръст. — Изглеждаш така, все едно си видяла призрак.

— Реших, че си от Гестапо!

На него очевидно му стана весело.

— Защо се страхуваш от Гестапо, querida^[1]?

— Всички са нервни след случилото се в Париж. Поставили са постове пред всички еврейски магазини. — Изабел си свали палтото и се отпусна на стола срещу него. — Както и да е, ти си дори по-лош от Гестапо.

— Много по-лош — съгласи се той. Усмихна се. Все още си оставаше най-красивият мъж, когото познаваше, мургав, с черна къдрава коса, сресана назад, много черни очи с гъсти черни мигли и фини черти, наследени от испанските прадеди. Преследваха го и художници, и скулптори, жени на каква ли не възраст и в младостта си бе вдъхновил идеал за мъжка красота. Испанците все още говореха за Роберто Албаран като за Адонис. Единственият недостатък на лицето му бяха зъбите; прекалено остри. Твърдеше, че било така, защото бил роден под знака на лъва и това било доказателство за лъвското у него.

— Между другото, как влезе? — попита тя, когато сърцето ѝ се поуспокои, макар и не много. Шокът да види Роберто беше винаги огромен, макар и по различни причини.

— Имам ключ.

— Откъде го взе?

— Ти ми го даде.

— Не помня да съм ти давала ключ — отвърна подозрително тя.

Той се огледа.

— Направила си апартамента много приятен. Как казват германците? Gemütlich^[2]. Много буржоазен.

— Не е твоят стил, разбира се. Но на мен ми отива. Какво стана с къщата ти в Кордова?

— Нашата къща — поправи я той. — Сега целият юг е в ръцете на Франко, но това ти е известно. Къщата се възстановява. Няма да е лесно да се подменят някои от нещата. Картините, скулптурите. Но аз имам достъп до подобни предмети на специални цени.

— Говориш за военната плячка ли?

— *Vae victis*^[3] — отвърна той. Дръпна за последно и угаси цигарата, присви очи, за да ги предпази от дима. — Те откраднаха от нас, сега ние крадем от тях. Човек трябва много внимателно да избира на чия страна застава. Както направихме ние с теб.

— Тези приказки за солидарност ме стряскат — отбеляза Изабел. Прецени, че коленете ѝ ще я издържат. Стана. — Сигурно трябва да ти предложи нещо. Кафе?

Той погледна тънкия златен часовник, който красеше фината му мургава китка. Беше облечен в антрацитносив костюм на райе с безупречна кройка. Изабел знаеше, че гардеробите му са пълни с такива костюми, с копринени ризи, а чекмеджетата със златни часовници и копчета за ръкавели.

— Едно уиски ще ми дойде добре. — Проследи я с поглед, докато пристъпваше към шкафа. — Всеки път, когато те видя, си по-красива.

— А това не се случва често.

— Миналия месец беше осмата ни годишнина.

Тя се изненада, че той помни. Не бе отбелязала деня по никакъв начин, освен че се почувства тъжна и гневна.

— Не ми се обади.

— Аз празнувах. По свой си начин.

— С някоя уличница, предполагам.

— Сам, с твоята снимка и моите спомени — отвърна той.

Прииска ѝ се да плисне уискито в лицето му, но се въздържа и му подаде чашата с тънка усмивка.

— Какъв сантиментален мъж си бил.

— Една от слабостите ми — отвърна безизразно той. Вдигнаха мълчаливо чаши и отпиха. — Добре ли си?

— Както виждаш. Ами ти?

— Остарявам.

— Не личи.

Той прие комплимента с кимване.

— Харесва ли ти животът при германците?

— Понякога.

— Доста често се срещаш с този Макс фон Гримел.

— Не бих казала, че се „срещам“ с него. Той работи в Министерството на пропагандата. Работата ми пасва на неговата.

— Пасва — повтори той. — Колко нежно звучи.

— Моля те, Роберто, не се преструвай, че ревнуваш. Би било прекалено. — Тя допи уискито. — Изразът идва от дърводелството. Няма нищо общо с пасването на два индивида.

— Въпреки това много често си в неговата компания. А той е силно привлечен от теб, поне така твърди.

— И пред кого го е казал? — попита тя и усети надигащото се раздражение.

— Пред всеки, който е готов да слуша. Твърди, че бил твоят *preux chevalier*^[4].

— Глупости. Много му се иска да ме вкара в леглото си, но между нас няма нищо романтично, уверявам те.

— Въпреки това ти си много красива жена. — Тъмните му очи се плъзнаха по тялото ѝ. Беше облечена в сепла синя рокля, с вълнени чорапи и нито изглеждаше, нито се чувстваше елегантна. Най-сетне очите му спряха на устните ѝ. — Липсваш ми.

Тя не каза нищо, но протегна ръка към бутилката уиски и си наля отново, за да успокои нервите си. Присъствието му я притесняваше силно.

— Ами работата ти? Чувам, че вървяла добре.

— Занимавам се с частни инвестиции. За избрана група много специални клиенти. Правех го в Испания, а сега и в Германия.

— Струва ми се доходоносно — отбеляза сухо тя.

Той сви рамене.

— Наоколо има предостатъчно свободни пари.

— Свободни ли? Може ли и аз да получа малко?

— Говоря за пари, освободени от предишните им собственици. Все някъде трябва да отидат. Устремили са се нагоре. Помагам на окончателните собственици.

Плътните ѝ устни се извиха от отвращение.

— Мръсна работа. Ти най-добре се справяш с подобни задачи.

— *Querida*, към коя класа предпочиташ да принадлежиш, към *pouveaux riches*^[5] или към *pouveaux rauxres*^[6]? Не смей да приемаш кожени палта от нацистите, а след това да ми четеш лекции за моята мръсна работа.

— Не ти чета лекции. — Денят беше ясен, студен. Слънцето залязваше и светлината в апартамента гаснеше. Тя видя, че той носи

малък кожен куфар. Усети напрежението в гласа си, докато питаше: — Колко време ще останеш?

— В Берлин ли? Или с теб сега?

— И двете.

— Утре сутринта имам среща с Херман Гьоринг.

— Не можеш да нощуваш тук.

Той се разсмя тихо.

— Женени сме.

— Ти съсипа брака ни преди години. — Тя се изправи. — Извинявай, трябва да извадя покупките. Радвам се, че се видяхме, но сега вече е време да си тръгваш.

Влезе в малката кухничка и започна да прибира купеното. Чу Роберто да влиза след нея. Прегърна я през кръста и я притегли към себе си. Заля я познато чувство, смесица от страх, гадене и желание. Не можа нито да помръдне, нито да реагира. Дъхът му парна ухото ѝ.

— Не ми се сърди. Животът се отнесе зле към нас.

— Ти се отнесе зле към мен. Нищо не съм ти направила.

— Обърна се срещу мен. След като детето умря, нещо не беше вече същото.

Това бе една от особеностите му, че никога не наричаше Пол по име. Винаги казваше „детето“, сякаш се дистанцираше от неугасващата мъка по смъртта на сина си. Нямахте нищо неугасващо в чувствата му. Всичко беше пресметнато, контролирано. Тя си напомни това сега, когато усети колко бързо започва да бие сърцето ѝ.

— Моля те, пусни ме.

— Ти стана толкова студена — прошепна той. — Винеше мен. Все още ме виниш.

Изабел гледаше напред, без да вижда пакета кафе, които държеше.

— Обвинявахме се един друг — рече тя.

Ръцете му се движеха, едната се спусна по корема и се пъкна между краката ѝ, а другата пропълзя нагоре и започна да милва гърдите ѝ. Искаше да му каже да спре, че няма право. Но мисълта за самотата, която щеше да я притисне, след като той затвори вратата, не ѝ позволи. Беше ѝ липсвал безкрайно много. Можеше да го мрази колкото иска, но и щеше винаги да го обича. Остави кафето и се обърна към него. По лицето му се беше изписало онова желание, което

караше сърцето ѝ да се преобръща. Тя го прегърна през врата, целуна го по устните, отначало предпазливо, след това с нарастваща страст. Беше сама от прекалено дълго. Последният път, когато се люби, беше преди година, може би повече, и то пак с Роберто. Тя знаеше, че той го знае. Нямаше нито сили, нито воля да му откаже и да чака още месеци, преди да се видят отново.

— Мръсник такъв — прошепна. Трепереше. Докосна устните му, бузата с неуверени пръсти. — Защо ми причиняваш това? Да не би всичките ти уличници да са заети тази вечер?

Поведе го към спалнята. Седнаха на леглото ѝ, обсипано с копринени възглавници, мълчаливи спътници на самотата ѝ. Той я целува дълго, устните му бяха опитни, дръзки. Познато чувство на горещо желание, смесено със съжаление и отвращение, се сляха в нея. Преди Роберто не бе опитвала нищо освен неумели целувки в тийнейджърските години. Той я любеше спокойно и внимателно — сякаш следваше някакъв план, често мислеше тя, стъпка по стъпка, не пропускаше нищо, чакаше да приключи с една фаза, преди да се прехвърли на следващата. Изабел се срамуваше от факта, че толкова рядко стига до оргазъм с него. Изпитваше наслада единствено сама. Той със сигурност знаеше как да доставя удоволствие, така че грешката, това вече ѝ беше ясно, беше в нея, не в него. Премина фазите на удоволствие и възбуда с Роберто, достигна някакво ниво, което рядко преминаваше, и знаеше, че е по-добре да приеме нещата каквито са, да се наслаждава на пътуването, макар то да не води доникъде.

Той ѝ помогна да си свали чорапите и огледа краката ѝ с интерес.

— Започнала си да лакираш ноктите на краката. Преди не го правеше.

— Това лято носих сандали. Всички жени в Берлин си лакират ноктите на краката. Ще спра, щом дойде зимата.

— Недей. Харесва ми.

— Харесва ти на мен или при всички жени?

— На теб ти отива особено много. — Той стана и се съблече, сгъна внимателно дрехите си и ги остави на стола. Тя се подпря на лакти и остана така да го наблюдава. Все едно пред нея бе застанала гъвкава котка, може би леопард, чиито движения бяха точни, решителни, нито един косъм не помръдваше. Както винаги ѝ се стори

много еротично да го наблюдава как се съблича. Беше много възбудена. Кръстоса глезени и стисна мускулите на бедрата си, усети приятна тръпка.

— Нито един английски джентълмен не се съблича толкова внимателно — отбеляза тя. — Веднага личи, че не си такъв.

— А какво правят английските джентълмени с дрехите си?

— Хвърлят ги на пода и слугите се заемат с тях.

— Твърде много уважавам дрехите си, за да направя подобно нещо. Освен това ти нямаш прислуга. Кой тогава ще ги вдигне?

— Говоря по принцип.

— Аз не разбирам от принципи.

— Защо се грижиш чак толкова за ризата? Имаш толкова много.

Той огледа внимателно загорелия си корем като самодоволен Адонис.

— Само защото човек притежава твърде много неща, не означава, че трябва да ги занемари.

Този отговор я подразни.

— Да не би да говориш за харема си?

— Нямам харем, скъпа.

Също както той я следеше внимателно, Изабел се осведомяваше за неговите действия и знаеше, че това не е истина. Макар тя да му беше вярна — колкото и да беше нелепо — и да почиташе съсипания им брак, той не споделяше подобни принципи. Изабел не се съмняваше, че Роберто държи на нея и дори я обича по свой начин. Сега обаче ѝ хрумна за пръв път, че двамата нямат общи възгледи. Бяха споделяли толкова малко през осемте години брак, сключен, когато тя беше на деветнайсет: взаимно вълнение към телата си; дом в Испания, който той изостави пръв, след това го съсипаха червените, а сега бе преобразен с откраднатото от нечий чужд живот. Двамата не споделяха почти нищо друго. Със сигурност не и мъката по смъртта на Пол. Скърбяха поотделно. Или може би тя скърбеше, а той просто се изключи и отказа да участва в емоциите, които изпитваше тя. Роберто не изпитваше съжаление към нея и не се стараше да я утеши. В спокойствието и безразличието му тя не намери нищо, което да я успокои или приласкае.

Той я прегърна и я погледна с удоволствие. Дори любенето му, бавно и последователно, не ги свързваше. Между тях нямаше

взаимност. Той се интересуваше от нея, но единствено от тялото ѝ, и то като от предмет — или по-точно колекция от порцеланови предмети, на които да се възхищава — ръце, стъпала, гърди, бедра, всяка част от нея го интригуваше, но не го изпълваше с нежност. Все едно подреждаше пъзел.

Тя не беше достатъчно суетна, за да се наслади, че някой ѝ се възхищава по този студен начин, единствено на физическата ѝ красота, която открай време приемаше за някаква случайност. Докосването на устните му по зърната, натискът на пръстите между краката ѝ — всичко това бе вълнуващо, ала без чувство.

Всъщност в момента Изабел изпитваше към него нещо като презрение, добре прикрито, почти неуловимо, но очевидно за нея, защото го познаваше твърде добре. Това беше отвращение към потръпването на тялото ѝ и унижение, задето той успява да я управлява в леглото, да контролира реакциите ѝ.

Същото ли беше и с другите жени? Винаги ли беше такъв? Може би другите го възбуждаха повече, провокираха го да изгуби самоконтрол, да забрави за търпението?

Помнеше случая, когато той изгуби търпение с нея, когато насилието избухна иззад изтънчената фасада като чудовище, което изскача от езеро. Случвало се беше на два пъти, ужасяващи епизоди, които не продължиха повече от две секунди, но оставиха огнен отпечатък върху ума ѝ. И двата пъти я удари само веднъж, удар в корема, който я повали и я остави без дъх от болка.

Споменът накара цялото ѝ тяло да се свие, сякаш да се защити. Тя отблъсна Роберто от себе си, превъртя се и седна на ръба на леглото, пое си дълбоко въздух.

— Нараних ли те? — попита той и се подпря на лакът.

Изабел не отговори. Стана и си облече халата. Запали цигара и отиде до прозореца, погледна вечерния трафик по „Курфюрстендам“. Мислеше за Фелисити, за глупавото ѝ увлечение по Уилям, как плака, когато той се върна на фронта. Какви горчиви сълзи, първите сълзи от любов! Човек никога не ги забравя. А след това плаче толкова много, че накрая не му остават сили за повече, каквото и да се случи. Тогава просто палиш цигара и чакаш болката да отmine.

Може би за Фелисити беше по-добре, че отиде в манастира, че се отдръпна от живота. Може пък там да не ѝ остава много време да

плаче.

Чу, че Роберто също запали цигара. След малко той се облече. Не я попита защо се е отдръпнала така рязко. Беше твърде овладян човек за подобни въпроси. Отвори куфара, който носеше.

— Искам да подпишеш едни документи.

— Какви документи?

— Продавам къщата и земята в Глостър.

— Защо? — попита тя.

— В момента цената е много добра. А и всеки миг ще започне война и е по-добре да имаш злато в Швейцария, отколкото земя във Великобритания. То не може толкова лесно да смени собственика си.

— Затова ли дойде? — Тя се обърна към него не толкова гневна, колкото отчаяна. — Това ли е причината за идването ти? И за секса? Сигурно така трябваше да ме накараш да направя каквото искаш. Или просто да си осигуриш малко забавление.

Той подаде документите и химикалка.

— Моля те, подпиши.

Тя не помръдна.

— Тази земя е последното, което ми принадлежи. Ти докопа всичко друго.

— Представяш нещата в много грозна светлина, Изабел.

Тя го погледна, този красив, студен мъж, който ѝ беше съпруг, този непознат.

— Татко не е продал и един декар през живота си. Нито пък баща му.

— Е, и?

— Не би трябвало да приема нещо, което той не би одобрил.

Той свали капачката на химикалката, златен „Монблан“, подарък от нея.

— Правя го за теб, querida. Не се инати.

— Не. Няма да подпиша.

— Държиш ли да обясня логиката на тази трансакция?

— Не. Няма да има никаква трансакция. Ще запазя моето парче английска земя.

В кафявите му очи проблесна раздражение.

— Говориш така, сякаш съм ти враг.

— Не знам какъв си, Роберто. Ти не си ми нито съпруг, нито приятел, нито дори враг.

— Предложих ти развод. — Тя не отговори. Обърна му гръб. Единственото ѝ желание беше той да си тръгне. — Ако решиш да останеш моя съпруга, тогава бъди така любезна да се държиш като такава. Оставям документите тук. Подпиши ги утре до обяд. Ще мина да ги взема след срещата с Гьоринг. Вечерта летя за Цюрих.

Изабел остана пред прозореца, допуши цигарата и си наложи да не плаче. Чу, когато вратата се затвори, и видя как съпругът ѝ излиза от блока на улицата. Той не вдигна поглед. След малко спря такси. Червените стопове се сляха с трафика, след това изчезнаха.

[1] Любима, скъпа (исп.). — Б. пр. ↑

[2] Топъл, приятен (нем.). — Б.пр. ↑

[3] Горко на победените (лат.). — Б.пр. ↑

[4] Рицар в блестящи доспехи (фр.). — Б.пр. ↑

[5] Новобогаташи (фр.). — Б.пр. ↑

[6] Новообеднели (фр.). — Б.пр. ↑

На следващия ден реакцията срещу стрелбата по Фон Рат стана още по-ожесточена. Връщаха еврейчетата от училище, еврейските клубове и общества бяха забранени, всички еврейски вестници закрити. Бяха организирани антисемитски демонстрации по улиците.

Роберто се върна по обяд, за да вземе документите.

— Не си ги подписала — отбеляза той и се намръщи, след като ги разгледа.

— Не. И нямам намерение да го правя.

Той я погледна. Тя усети гнева му и се сви вътрешно. Беше решила да му се противопостави.

— Лошо решение, querida — заяви студено той.

— Решението си е мое. Ти ми взе всичко, Роберто. Не ти трябва и това.

— Опитвам се да те защитя. — Той не спори повече. Сви рамене и пъкна документите в куфарчето. — Какво ще правиш, ако избухне война?

— Не знам.

— Германците ще победят.

— Напълно сигурен ли си?

Черните му очи срещнаха нейните.

— Имам неопровержимо доказателство. Видях приготвленията им. Те не могат да бъдат победени. В сравнение с тях британците и французите са като изгубени в гората деца.

— Хитлер не може да се бие и с Франция, и с Великобритания едновременно.

— Хитлер ще прегази Франция за шест месеца.

— Невъзможно.

— И ще нахлуе във Великобритания веднага след това. Мусолини ще се присъедини към него. — Той затвори куфарчето с щракване. — Повтарям въпроса си — любовница ли си на онзи мъж, Фон Гримел?

— Не.

— Защо тогава ми отказа вчера?

— Просто не можах да го направя.

Той се усмихна леко, дали подигравателно или развеселен, тя не можа да определи.

— Внимателно избери на коя страна да застанеш. — Тя не отговори, докато той си обличаше палтото и слагаше шапката.

— Сбогом, Изабел.

— Сбогом, Роберто.

Остана притисната от зловещо чувство. Възможно ли беше Англия, нейната Англия, скоро да я няма?

На следващия ден плъзна новината, че Фон Рат е починал от раните си в Париж. Вестникарските заглавия бяха още по-големи и по-страшни. Гьобелс изнесе озлобена реч по радиото, пръскаше отрова, обещаваеше отмъщение. След това Берлин се укроти и настъпи зловеща тишина.

Изабел тъкмо си беше легнала в полунощ с копие от последния си материал, за да го поправи, когато чу думкане по вратата и гласа на Макс.

— Изабел! Изабел!

Тя стана гневно и отиде до вратата, затегна халата си с колана.

— Какво искаш?

— Отвори вратата!

Стори ѝ се отново пиян и сърцето ѝ се сви. Видя тъмния му силует на фона на красивия витраж на вратата.

— Късно е, Макс. Ще поговорим утре.

— Отвори или ще я избия!

Тя отключи с нежелание. Макс нахлу. Беше в чудесно настроение, ухилен до ушите. Беше облечен в официалната си униформа с черни бричове и ботуши и кафяво сако с лента със свастика. Беше препасал пистолет. Нейният *preux chevalier*.

— Тази вечер ще видиш нещо. Обличай се.

Тя все още държеше в ръка материала. Размаха го пред него.

— Имам работа.

— До утре ще има по-интересни неща, за които да пишеш. — Той дръпна листовите от ръката ѝ и ги разпиля. — Обличай се! И си облечи самуреното палто, студено е!

Беше в такова настроение, че нямаше смисъл да спори с него. Облече се със свито сърце. Макс държеше коженото палто. Лъхаше на алкохол.

— Къде ще ходим? — попита тя, докато той я теглеше бързо по стълбите.

— Ще видиш. Ще ми благодариш.

— Виждала съм демонстрации с факли и огънове за цял живот.

— Този път ще е още по-хубаво. Истинско!

Тя се загърна в палтото. Фриц, шофьорът на Макс, държеше отворена вратата на мерцедеса му.

„Курфюрстендам“ се оказа необичайно натоварен. Около полунощ обикновено притихваше, но тази вечер автомобилите бръмчаха забързано по дългата, широка улица. Огромни алени знамена грееха на светлините на фаровете. Изабел чу викове, но помисли, че чува трясъци от счупени стъкла.

— Какво става? — попита уплашено.

Макс я побутна в автомобила и се качи след нея.

— Знаеш къде да караш — каза той на шофьора. — Хайде.

— Лимузината потегли с рев, скоростта прикова и двамата към седалките. Шофьорът криволичеше между камионите и Изабел едва сега забеляза, че са пълни с мъже, а шофьорът ги кара към мемориалната църква на кайзер Вилхелм. Макс спусна прозореца. — Слушай!

Отвсякъде се чуваше шум на счупени стъкла, който заглушаваше виковете и писъците. Изабел се опита да се съсредоточи над това, което се случва. По широките тротоари, между величествените дървета, хората тичаха грабнали лопати, манивели и брадви. Някои бяха в кафявите униформи на СА, нацистките щурмоваци, сломили комунистическия фронт по времето, когато Хитлер се издигаше на власт; повечето бяха в цивилни дрехи. Неспособна да повярва, тя видя как витражът на известен магазин потръпва и се пръсва на парчета.

— Боже мой — обърна се към Макс. — Те какво правят?

Той се отпусна назад на седалката. Стискаше в ръка сребърната си фласка и между глътките избухна в смях.

— Чакай, чакай, чакай.

Фриц шофираше бързо и сцените отвън профучаваха покрай нея като някакво повторение: спираха камиони, от тях се изсипваха хора, тичаха; размахваха лопати, стъклото се задържаше за миг, след това се пръсваше и се посипваше по земята. Някои от витрините бяха вече счупени и мъжете нахлуваха вътре. Видя една жена да излиза метнала на ръката си наръч кожени палта, мъж тъпчеше огърлици в джобовете си сред руините от витрината на известен бижутериен магазин.

Хората нападаха еврейските магазини. Сега вече ѝ стана ясно. Елегантните, скъпи магазини по „Курфюрстендам“, собственост на евреи, символ на елегантността и богатството на града, бяха разбити и разграбени.

В последните минути видя как съсипват еврейските магазини, шепа мъже от СА бяха застанали пред всеки, крещяха лозунги и насъскваха германците да не пазаруват оттам. Пред „Улуърт“ се бяха подредили множество щурмоваци, тъй като от СА бяха заявили, че създателят на империята „Улуърт“ е евреин. Това беше невероятно.

Подминаха чудесен стар хотел, на който бе отделено специално внимание от метежниците. Отвън бяха паркирани няколко камиона. Вратите бяха съборени, през счупените прозорци излитаха мебели, чаршафи, килими. От четвъртия етаж изскочи бюро, избухна като бомба на тротоара и накара гостите на хотела, изкарани от стаите им, да отскочат.

— Моля те — рече Изабел, когато усети, че трепери неудържимо, — искам да се прибера.

— Ти си у дома, мила моя — рече той през смях, — а ние сме се заели с малко пролетно почистване. Иха, каква нощ!

Фриц потегли отново, като надуваше настойчиво клаксона, когато някой застане на пътя им. Щом видяха, че колата е на партията, останалите автомобили веднага се отдръпваха. Неколцина мъже отдадоха почест с „Хайл Хитлер“, докато минаваха. Лицата бяха напрегнати. Движенията резки. Работата беше сериозна. Навсякъде блестяха счупени стъкла. Това е то, осъзна Изабел. Това обещаваха нацистите. Сега вече връщане назад нямаше. Нищо нямаше да е вече същото. Нито „Курфюрстендам“, нито Берлин, нито Германия, нито светът. Всичко се беше променило.

В края на „Курфюрстендам“ се беше събрала тълпа, за да подвиква и ръкопляска, когато се чупят стъкла. Макс отново избухна в смях.

— Спри за малко, Фриц. Господи, как само ми се иска да имах камера. Какъв цирк!

Фриц спря колата. Изабел наблюдаваше и чувството, че всичко това не е реално, се задълбочаваше. Тук имаше еврейски старчески дом, изтънчен блок в стил ар деко, разположен за по-удобно близо до паркове и магазини. Бяха влезли и в него, всички прозорци зееха, по

тротоара се бяха посипали трески. Объркани съсухрени хорица се лутаха по пътя по пижами и нощници, белите им коси рошави, отворили уста от изумление. Някои стъпваха боси по счупените стъкла. Един полицай, пъхнал палци в колана си, стоеше и наблюдаваше безучастно. Въпреки обикновените дрехи Изабел знаеше, че нападателите са щурмоваци от СА. Личеше по дисциплината и решителността им; веднага ставаше ясно. Кафявите ризи имаха стил, който си беше типично техен. Движеха се като един, продукт на години обучение и тренировки, години на концентрирана агресия. Беше замайващо и ужасно. Видя как подкарват хора към един от камионите.

— Къде ги водят? — попита Изабел.

— В лагерите.

Думата я изпълни с ужас. Първоначално беше просто слух, прие го скептично, като антинацистка пропаганда, но напоследък се говореше все по-често за лагерите. Хората говореха, че в провинцията в Германия се строят концентрационни лагери за всички нежелани лица — цигани, комунисти, инвалиди, евреи.

— Ще ги убият ли? — попита тя, обзета от ужас.

— Ще получат малко лечение — изкиска се Макс. — Нали ги знаеш какви са евреите? Ненавиждат свежия въздух и упражненията. Докато приключим с тях, ще се превърнат почти в хора. Ноздрите му се разшириха и той вдъхна наситения с дим въздух. — Подуши ли? Да отидем да погледнем, Фриц.

Завиха по Фазаненщрасе. Тук, на красив площад, се намираше огромна синагога, една от най-големите в Германия, с неокласическа фасада и впечатляващ купол. Беше около един часът след полунощ. Площадът беше пълен с хора и камиони, включително три пожарни автомобили. Вратите и прозорците на синагогата бяха избити и блестяха от огъня, запален вътре. Чуха се възторжени викове, когато пламъците започнаха да се показват от прозорците на горния етаж. Пожарникарите стояха безучастно и наблюдаваха, ала не правеха нищо, за да спрат огъня. Щурмоваците на СА, свършили работата, бяха весели, облепени на чуковете си и надигаха бутилки.

— Отдавна трябваше да бъде направено — рече доволно Макс. — Представи си — подобно чудовище се е натрапвало на германците години наред. Нали знаеш, че онзи стар глупак Вилхелм им е дарил

зала за бракосъчетания, докато е бил кайзер? Противна работа! Сега ще си платят.

Той слезе от автомобила, стиснал фласката в ръка. Изабел слезе след него с чувството, че е попаднала в ужасен кошмар, който нямаше да има край, от който не можеше да избяга. Горещината от горящата синагога я перна през лицето заедно с миризмата на бензина, с който бе подпалена сградата. Величествената каменна фасада изглеждаше празна също като лицата на старците, които биеха на улицата, но прозорците пламтяха в червено и оранжево.

Тя погледна огнеборците, гордостта на Берлин. И техните лица бяха празни. Стояха със скръстени ръце, облечени в обемни палта, нахлупили шлемове, неподвижни. Дори да искаха да помогнат, скупчилите се „кафяви ризи“ между тях и горящата сграда нямаше да им позволят да се доближат.

На тротоара бе подпален огън, който бълваше пламъци и дим към нощното небе. Кафявите ризи се лутаха напред–назад, пренасяха купчини книги, безценни свитъци и томове от синагогата. Всичко, което можеше да гори, беше хвърлено в огъня. Докато древните книги изгаряха, хвърляха отблясъци върху лицата на хората. Най-сетне една пожарна избумтя. Пожарникарите се задействаха и развиха маркуч. Дълга арка вода се понесе във въздуха. Той обаче нямаше за цел да гаси горящата синагога; мъжете насочиха огъня към покрива на съседна сграда, за да не позволят на пламъците да обхванат и него. Стълбата на пожарната се вдигна във въздуха и пожарникарите насочваха внимателно струята във всички други посоки, но не и към синагогата.

От тълпата се понесе рев на одобрение. Група хора — мъже, жени и деца — бяха изтласкани напред към огъня. Бяха по нощници и пижами или с дрехи, на две на три намъкнати в бързината. В средата мъж от СА беше стиснал за двете ръце равин, човек над седемдесет, с дълги масури над ушите и сива брада до гърдите.

— Погледни този стар скот — рече Макс. — Господи, какво чудовище. Виждала ли си някога нещо по-ужасно?

Кафявите ризи изблъскаха човека почти до огъня, за да види как горят свещените му книги. Семейството му, съпруга, приблизително на същата възраст и няколко деца на различни години, се скупчи около него и се опита да го защити. Лицето на равина беше безизразно, както

много от лицата, които Изабел беше видяла тази вечер, както на жертвите, така и на агресорите. Имаше някакво примирение, почти покорство в очите му, докато гледаше горящите свитъци, сякаш бе предвидил всичко това, сякаш бе знаел предварително какво ще се случи. По-малките деца плачеха безпомощно от ужас.

Щурмовак на СА извади кама и стисна в юмрук брадата на стареца. Започна да я кълца с груби движения, а сетне хвърли къдриците в огъня. Дори това равинът издържа мълчаливо, но поголемият му син се отскубна и се хвърли върху мъчителите на баща си.

Реакцията беше дивашка. Кафявите ризи се нахвърлиха върху младия мъж с юмруци и палки. След секунди и трите момчета на равина бяха пребити, а ботушите на нападателите продължиха да ги ритат в лицата и телата.

— Спри ги! — изпищя Изабел и се втурна напред, за да се намеси. Тъкмо щеше да сграбчи един от щурмоваците, когато Макс я хвана и я изтегли назад.

— Ти луда ли си? — попита той.

— Те убиват момчетата — изплака тя.

— И какво от това? И теб ли искаш да убият? Заради някакви юдеи.

Побоят беше безжалостен. На отблясъците от огъня Изабел видя как тежките ботуши се забиват в безжизнено отпуснатите глави. Писъците ѝ не ги спряха. Дори не я погледнаха, докато крещеше и беснееше. Макс я държеше здраво и наблюдаваше побоя разсеяно. Видя как щурмовак съдира нощницата на момиченце. Детето хукна голо в мрака. Другите жени и момчета също бяха съблечени. Коленете на равина се подгънаха под ударите на палките. Когато пуснаха ръцете му, той се свлече на земята при синовете си.

Глезенът ѝ беше мокър. Тя вдигна подгъва на палтото и видя тъмни петна по чорапите. Беше застанала толкова близо до побоя, че кръвта на равина и синовете му я беше опръскала. Спомни си какво пророкува кайзерът.

Рано или късно ще ви научат да си вдигате полата.

Изабел се отдръпна от Макс, за да повърне. Съдържанието на стомаха ѝ се изля в канавката заедно с всички скъпоценни мечти и с лъжите, които бе приела.

3.

КИАРА

Лондон, зимата на 1938 г.

— Ще се порадваме на бяла Коледа — рече весело Киара, докато слизаше от таксито на стоянката на Бромптън Роуд и поглеждаше към небето. Над пищната величествена фасада на „Харъдс“ от сивото небе се сипеха съзвездия едри бели снежинки. Снегът вече бе натрупал по корнизите над прозорците и вратите на огромния магазин. Тя затвори щастливо очи, докато снежинките се топяха по вдигнатото ѝ лице, по бузите и устните.

Чарли Гроувнър я блъсна отзад, за да може да слезе от таксито. Беше много пиан.

— Ами — започна той и се подхлъзна на тротоара — през коя врата ще влезем? — А след това добави със задгробен глас: — Защото „Харъдс“, също като смъртта, има много порти.

— Насам — рече тя и го поведе сред тълпите, които влизаха и излизаха. Хората твърдяха, че никога не е имало по-натоварена или по-весела Коледа въпреки надвисналата заплаха от нова световна война. Тази Коледа беше най-веселата, която помнеха.

Портиер в зелена ливрея докосна периферията на цилиндъра си, докато влизаха.

— Добър ден, госпожице Редклиф. Напред към целта.

В „Харъдс“ беше горещо. Лъхна ги опияняващ аромат, смес от десетте най-популярни парфюма за сезона. Чарли спря.

— Да ти кажа, доста ми е зле.

— Нали ти казах да не поръчваш трета бутилка шампанско — натякна тя. Откакто научи за наследството, това бе единствената напитка, която той признаваше, при това в огромни количества.

Хората се отдръпваха от него. Буйната му кестенява коса, разрошена от вятъра и шампанското, му придаваше вид на дивак. Беше едър младеж, но изглеждаше слаб и немощен. Попи чело с края на белия си копринен шал.

— Не е от него, сигурен съм, че е от стридите.

— Когато времето е студено, не се ядат стриди — изтъкна тя и се опита да го побутне напред.

— Няма значение кое време от годината е, ако попаднеш на развалена. Трябва да пийна едно бренди.

— Това е последното, от което се нуждаеш.

— Ако не пийна бренди, ще повърна. — Той издаде предупредителен звук.

— О, Чарли! — възкликна нетърпеливо Киара. Не можеше да прецени дали говори сериозно или не. Качиха се в асансьора до ресторант „Джорджиън“, където оберкелнерът, мосю Алфонс от Париж, грейна, докато я поздравяваше.

— Следобеден чай ли, госпожице Редклиф? Заведението е пълно, но ще ви намеря местенце.

— Тук сме заради Чарли, мосю Алфонс. Каза, че ако не изпие едно бренди, ще повърне.

След като огледа набързо лицето на Чарли, мосю Алфонс ги поведе към закътана маса в един ъгъл. Брендите се появи пред Чарли и той го гаврътна на един дъх, а след това, изглежда, заспа, отпуснал брадичка на гърдите си. Киара го побутна, но той не помръдна.

— Мили боже — въздъхна тя. — А пък аз исках да напазарувам за Коледа. Мислите ли, че е добре?

— Понякога тъкмо брендите успокоява стомаха — довери мосю Алфонс. Този път, пред Киара, не си направи труд да доизкусури френския акцент. Заговори естествено, истински господин Алфред от Хакни. — Не че личи. Каквата болестта, такова и лекарството, както се казва. Добре е похапнал на обяд, нали?

— Не мисля, че е изтрезнявал, откакто научи — въздъхна Киара.

— Пожелавам му късмет. Да ви донеса ли нещо, госпожице Редклиф? Чай, нещо от количката?

— Само чаша вода, благодаря ви, мосю Алфонс.

Той забърза да изпълни поръчката. Беше почти четири часът, времето за чай, и ресторантът жужеше от разговори, отекваше смях. Масите бяха отрупани със сребърни чинии за торта. Сервитьорите се стрелкаха насам-натам с колички. Ресторантът беше украсен за Коледа, на стените бяха закачени едри бели венци, а елхите бяха накичени със сребърни дрънкулки. Изкуствено осветеният витражен таван

придаваше усещане за слънчев ден, въпреки че навън валеше. Киара се огледа и видя две познати лица. Ръце в ръкавици ѝ помахаха весело. Тя също помаха, малко срамежливо. Някои, както забеляза, я наблюдаваха развеселени. Имаше чувството, че е център на вниманието. Опита се тайно да сръчка Чарли, за да го събуди, но той издаде някакъв гъргорещ звук и тя бързо се отказа. Главата му висеше на гърдите, несресаната кестенява коса наполовина покриваше лицето му. Дори за най-незаинтересувания наблюдател нямаше съмнение, че той спи дълбоко. Мосю Алфонс ѝ донесе чашата вода.

— Спи като бебе, нали?

— Нищичко не чува. Как мислите, мосю Алфонс, колко ще спи?

Алфонс огледа Чарли с опитно око.

— Доста, струва ми се.

— А сега е най-натовареното ви време. Моля за извинение. Страхувам се да го събудя, да не би да... нали знаете. Да не повърне.

— Не се притеснявайте, госпожице Редклиф. Дайте му час, за да се съвземе, след това аз ще се опитам да го раздвижа.

Час! Киара подръпна надолу бялата си велурена ръкавица и погледна часовника си. Пълният с изкушения „Харъдс“ я очакваше, до Коледа оставаха няколко дни, а тя беше вързана със Спящия красавец. Беше толкова лесно да се измъкне и да напазарува сама, да се надява на най-доброто, но се страхуваше да го остави без придружител. Той можеше да се изложи пред хората, при това по много начини. Като се изключи, че беше непрекъснато пиян, Чарли беше много приятен млад човек. Тя се чувстваше отговорна за него. Повечето му приятели бяха вдигнали ръце от пиянството му, освен използвачите, които се надяваха да изкопчат нещо от него.

Киара въздъхна и отпусна брадичка в дланта си. Тя беше най-малко красивата от момичетата на семейство Редклиф, но нямаше нищо против. Мислеше, че сестрите ѝ са двете най-красиви жени на света, и те ѝ липсваха безкрайно. Фелисити беше станала монахиня в манастира в Уестморланд, Изабел пък беше изгубена бог знае къде — Киара не се беше чувала с нея от седмици — в ужасната нацистка Германия. Тя самата не проявяваше интерес към религия или политика, тъй като нито ги разбираше, нито я вълнуваха.

Имаше чипо носле и устни, които можеха да бъдат наречени пълни, горната малко по-пухкава от долната. Беше блондинка,

златните ѝ коси късо подстригани, тъй като цветът се забелязваше прекалено много, когато ги оставеше дълги, и хората по улиците я зяпаха, а тя не обичаше да привлича внимание. Неморалните момичета имаха коси с такъв цвят и един приятел веднъж ѝ направи забележка, а тя възкликна, че неморалните момичета постигат този ефект с боя, докато нейната е естествена. Той бе отвърнал, че това няма значение.

Типичната за Итън къса подстрижка, която не беше на мода в епоха, когато се възхищаваха на водопади от къдрици, ѝ придаваше дяволит вид. Често я описваха като gamine^[1], което ѝ беше безкрайно неприятно, защото показваше самохвалство, но също така намекуваше за приказност, за необикновена и старомодна увереност, с която правеше впечатление на околните. Колкото и да беше необикновено за естествена блондинка, Киара имаше кафяви очи, които понякога ставаха закачливи, дори в случаите, когато мислите ѝ бяха напълно невинни. На двайсет и три тя вече застаряваше и времето ѝ да се мотае из Лондон неомъжена беше към края си. Изабел се омъжи на деветнайсет, а Фелисити отдаде верността си на Исус на същата възраст. Майка им се беше омъжила на седемнайсет. Ето че тя, жена със средства, достатъчно привлекателна, добре облечена и приятно забавна за вкуса на повечето хора, беше все още необвързана и чакаше търпеливо Чарли Гроувнър, който вече бе започнал да хърка.

— Каква очарователна картинка. Уна и лъвът.

Киара вдигна стреснато поглед към високия господин, който я бе заговорил. Както бе погълната в мисли, тя дори не бе забелязала кога е приближил.

— Моля?

— „Тъгува Уна сломена — цитира той, — а в краката ѝ полегнал е лъвът и бди.“ Само дето в този случай лъвът е сломен, а Уна бди.

— Не познавам стихотворението — отвърна тя студено любезно.
— От Шекспир ли е?

— Спенсър. „Кралицата на феите“.

— За съжаление не го знам. — Мъжът беше в гълъбовосив костюм с розов карамфил в бутониерата и човек би си казал, че е конте, ако не беше вратовръзката му на кафяво и тъмносиньо райе, което означаваше, че е бил в гвардията. Киара знаеше това, тъй като баща ѝ носеше такава. Отношението ѝ стана малко по-топло, колкото да му се усмихне. — Чарли може и да прилича на лъв, когато го

погледне човек, но всъщност е нещастно изгубено агънце. Наследи крупна сума и празнува.

— И аз така чух. — Той не поглеждаше към Чарли, наблюдаваше нея с повече интерес, отколкото бе прилично. Тя обаче се зарадва на присъствието му. Вниманието на изискан джентълмен на този етап от живота ѝ беше спасение.

Той беше от онези безупречни мъже, за които инстинктивно си наясно, че знае как трябва да постъпи и какво да каже. Косата му бе безупречно подстригана и отиваше безкрайно много на безупречния костюм и безупречния акцент. Слепоочията му бяха посребрели, беше слаб, висок, на около петдесет. Очите му, помисли си тя, са сиво-зелени като стените на замък и зимен пейзаж, макар да е по-загорял, отколкото бе типично за англичанин по това време на годината.

— Чарли вашият любим ли е? — попита той.

— Не, не ми е любим. Аз се явявам нещо като негова бавачка, поне докато не изтрезнее.

— Заемате се с непосилна задача.

— Може и така да се каже. Всеки друг би се отказал.

— След като Чарли не е вашият любим, тогава кой е?

— Нямам любим.

— Наистина ли? Разбирам, че на младото поколение му липсва инициативност, но нямах представа, че нещата са стигнали чак дотук.

Той умееше да представя нещата по шеговит и едновременно с това ласкателен начин, поднесен сухо, галантно и забавно. Мосю Алфонс забеляза господина и забърза към масата.

— Господин Кортфийлд! Мислех, че си тръгнахте.

— Качих мама на такси и се върнах да спася младата дама, Алфред. Тъжна картинка.

Алфонс/Алфред намигна на Киара.

— Тъжно е, наистина, господин Кортфийлд. Да ви донеса ли нещо?

— И така — обърна се мъжът любезно към Киара. — Какво ще прием? Може би кампари?

— Нямам представа какво е това — отвърна тя.

— Тогава трябва да разберете — заяви той. Дръпна стол и седна.

— Две кампарита, Алфред. Знаеш как го харесвам.

— Веднага, господине.

Оберкелнерът се забърза.

— Майка ви ли, казахте? — полюбопитства Киара.

— Сигурно ви се струва невероятно, че престаряло същество като мен има майка — рече мрачно той, — но е така. Тя се е захванала със зъби и нокти за живота.

— Толкова ли е стара? — попита Киара.

— На сто и единайсет.

— На сто и единайсет! — възкликна младата жена.

Той имаше прекрасно оформени устни, които изглеждаха строги, докато не се разтеглиха в усмивка.

— Тя няма да остане никак доволна, че съм издал възрастта ѝ, но е в края на шейсетте.

— О! Аз пък си помислих, че говорите сериозно!

Той изви вежда.

— Надявам се, че след като си направих труда да ви спася, няма да се окажете глупачка.

— Не бива да оставате, ако мислите, че ще бъде неприятно — отвърна тя.

— Със сигурност няма да остана, ако се окажете образец на празноглава млада дама без цел в живота като онези, с които Лондон е пълен напоследък, обикновено придружени от празноглави младежи без цел. — Той погледна приятеля ѝ.

— Какво ви прихвана, та доведохте младия Чарли тук в това състояние?

— Обядвахме в Мейфеър, след това исках да напазарувам за Коледа също като почитаемата ви майка. Нямах представа, че ще припадне.

— Вие сте Киара Редклиф.

— Точно така. Моля да ме извините, но аз не ви познавам.

— Нищо. Не сме се срещали, но аз ви следя. Зорко.

— Така ли?

— Казвам се Оливър Кортфийлд. Познавах баща ви. Служихме заедно в картечарски отряд през последната война.

Тя бе очарована.

— Колко вълнуващо, че сте били с татко!

— Много се натъжих, когато почина. Той беше от най-умните и прекрасни хора.

Това описание ѝ достави удоволствие.

— Близки ли бяхте?

— Беше ми командир. Бяхме другари войници, не приятели.

— Другари войници. Добре звучи. Като казвате „последната война“, мислите ли, че ще има нова?

— Ще има нова война. Въпрос на време е. — Той барабанеше с пръсти по покривката на масата. Тя забеляза, че има силни, фини ръце. — Не го казвам, за да ви депресирам, а защото сестра ви е в Берлин.

— А, значи познавате Изабел?

— Знам коя е. Тя обаче от няколко години подкрепя каузата на нацистите, напълно погрешно според мен. Тази страна скоро ще влезе във война с Германия. Крайно време е да се прибере у дома.

— И аз така мисля! Много се тревожа за нея! Не сме се чували, откакто разбиха всички витрини.

— *Kristallnacht*.

— Да, така наричат събитието.

— Не са разбивали единствено витрини. Изпратили са трийсет хиляди в концентрационни лагери. — Очите му вече не бяха забулени, бяха станали бистри, пронизващи. Пръстите му спряха да барабанят. — Не сте ли се чували оттогава?

— Тя не отговаря на телефона си. Писах ѝ, пусках телеграми. Свързах се с посолството, но посланикът е отзован, а хората от персонала нямаха никаква информация за нея. Разговарях с един от редакторите ѝ и той ме увери, че била добре, но не знаеше подробности. — Киара си пое дълбоко дъх. — Все ще се появи. Много ѝ е неприятно, когато вдигам шум, но наистина съм притеснена.

— Ако искате, мога да направя запитване. Имам връзки във Форин Офис.

— Би било чудесно! — възкликна тя.

Той бръкна в джоба на самото си и извади малко черно тефтерче и молив. Наблюдаваше го, докато си записваше телефонните номера и адреси, които тя му даде, и всичко това я успокои. Той беше мъж, който вдъхваше спокойствие. Притежава аристократични черти, помисли си тя, макар да нямаше точна представа какво има предвид. Носът му беше прав, дълъг, имаше подчертани скули и добре изразена челюст. Погледът му беше стряскащо прям. Не бе от хората, които искаш да са ти врагове.

Алфонс донесе кампаритата. Киара остана очарована от цвета на напитката, за която не бе чувала досега, но вкусът я стресна.

— Много светско — отбеляза тя. — Къде открихте тази напитка?

— На Ривиерата.

— Наистина ли ви харесва? Или я пиете просто за да привлечете вниманието към себе си?

Той отметна глава назад и се разсмя. Достави й удоволствие, че е предизвикала този искрен смях, който разкри прекрасни бели зъби.

— Трябва да внимавам с вас.

— Да, трябва — съгласи се тя. Забеляза, че откакто Кортфийлд седна на масата им, двамата привличат вниманието на гостите. Още няколко ръце в ръкавици помахаха. Освен това забеляза, че добре сресани глави се доближават и жени, които тя не познава, хвърлят любопитни погледи. — Много ли приключения преживяхте с татко по време на Голямата война?

— Обичайното — отвърна уклончиво той. — Засипвах ни с куршуми и снаряди. Позволете да ви попитам дали имате симпатии към нацистите?

— Мили боже, не. Това не се предава в семейството, нищо подобно.

— Не ги ли одобрявате?

— Ужасни са.

— Мисля, че го казахте много точно. — Той допи чашата и погледна отново часовника си. — Трябва да вървя.

Тя остана разочарована.

— Налага ли се?

— Да. Но ще ви отърва от Чарли. — Отпусна ръка на рамото на спящия Чарли. — Хайде, стари друже — рече тихо. Чарли не откликна, когато Киара го сръчка, но сега отвори веднага кървясали, гуреливи очи.

— Добре — изломоти той. — Тръгвам. — Надигна се неуверено, подкрепян от Кортфийлд. — Извинявам се, че бях такъв досадник — обърна се той към Киара.

— Ще поддържаме връзка — обеща Кортфийлд.

— Благодаря ви за всичко — рече тя. Остана да наблюдава как двамата мъже излизат от ресторанта, старият подкрепяше младия за лакътя. След това остана сама с алената напитка пред себе си. Пробва

отново и потръпна. Не беше сигурна дали я обожава или ненавижда. Повика Алфонс, но Кортфийлд беше платил сметката. Беше свободна да напазарува за Коледа.

[1] Дяволито, закачливо момиче (фр.). — Б.пр. ↑

Коледата щеше да е ужасна без Изабел и Фелисити. Щеше да е първата, на която трите са разделени. На празника щеше да обядва в „Савой“ е цяла тълпа други самотни деца. Щяха да свират „Орфиънс“, щяха да потанцуват. Не се очертаваше кой знае колко весело. След смъртта на родителите си сестрите винаги се стараеха да са заедно за рождени дни и Коледа. Коледа, която не прекарваха у дома, беше нещастна Коледа. Най-щастливата, която помнеше, бе по времето, когато малкият Пол беше жив. Обожаваше малкото ангелче. Щеше да ѝ бъде много приятно да е леля. В някои отношения прие смъртта му дори по-тежко, отколкото смъртта на родителите си. Просто не беше честно. Бебето остави зейнала пропаст. След това пък стана ясно, че Роберто е гадняр, Изабел се вманиачи по фашизма, а Фелисити... Фелисити бе изгубена завинаги и за двете.

Киара пристигна у дома с пакетите и откри, че домашната помощница Инес е счупила още една ваза, този път антична „Колпорт“, която беше на майка ѝ. Парчетата бяха пръснати по масичката за телефона, олтара на срама на Инес, където бе оставила бележка, накапана със сълзи, в която се извиняваше. Киара въздъхна и хвърли пъстрите късчета в кофата за боклук.

Малкият ѝ апартамент в Мейфъър се намирал в Тисбъри Меншънс, блок близо до художествената галерия, в която работеше четири дни в седмицата. Работата не беше трудна — възрастният собственик, господин Кавъндиш, много я обичаше — и я устройваше. Беше интересна, заплащането беше сравнително добро, особено в случаите, когато продадеше важно произведение. От време на време реставрираше по нещо в ателието отзад, почистваше и лакираше стари платна, деликатна работа, в която бе станала експерт. Не ѝ трябваше нищо повече. Както Изабел изтъкна наскоро, тя беше единствената от трите, която бе опазила наследството си. Имотите на родителите им бяха завещани на три еднакви части. Фелисити бе наследила вещите на майка им, Изабел къщата, а Киара финансовите инвестиции. Бе използвала голяма част, за да купи апартамента си в Тисбъри Меншънс, чиято цена се покачваше с всяка изминала година, а в банката имаше две хиляди лири.

Тя беше и единствената от трите, която „бе направила нещо“ с живота си. Изабел и Фелисити имаха идеи. Киара често се питаше защо тя няма. Беше много практична. Беше инвестирала в картини —

малък Писаро, още по-малък Реноар. Беше убедена, че тези вложения ще нараснат като стойност. Никога обаче не се увлече по нещо като сестрите си. Сигурно не беше достатъчно емоционална. Може би затова не се беше влюбила досега, макар да бе заобиколена от изгодни партии.

Тъй като щеше да празнува Коледа в „Савой“, тя купи дребни подаръчета за приятелите си, химикалки, вратовръзки и евтини бижута. Освен това взе опаковъчна хартия и панделки. Тъкмо бе започнала да опакова подаръците, когато телефонът звънна. Обаждаше се леля й Патси — не беше истинска леля — а братовчедка на майка й, от хората, които „се намесиха“ след смъртта на родителите им и все още се приемаха като *in loco parentis*^[1].

— Разбрах, че си пила чай с Оливър Кортфийлд в „Харъдс“.

— Господи, тамтамите на джунглата са започнали да бият. Не съм пила чай. Той ме спаси от неловка ситуация.

— Значи се е върнал в Англия.

— Освен ако не е бил призракът му. Стори ми се много мил.

— Сигурно — отвърна сухо Патси. — Той е най-изкусният прелъстител на млади момичета след Дон Жуан.

— Колко вълнуващо! За нещастие не се опита да ме прелъсти. През повечето време цитираше поезия.

— Това е едва първата стъпка, миличка. Ти наистина си невинна. Не е уместно да те виждат с него.

Киара се опита да завърже панделката и стисна слушалката с брадичка.

— Защо не? Направи ми впечатление на съвършен пример за английски джентълмен.

— Той дори не е англичанин — изсумтя леля Патси. — Майка му е францужойка. Ужасно женище.

— Така ли? Каза, че бил заедно с татко във войната.

— Тогава за последен път се е държал достойно.

— Значи е истина.

— Да, истина е. Баща ти го препоръча за Военен кръст.

— Не спомена това. — Дотук с обикновените неща. — Каза, че ще намери Изабел.

— Той си има свои цели за постигане. Нещо като шпионин към Форин Офис е.

— Наистина ли?

— Не се прехласвай. Тези хора не знаят какво са морални скрупули. Носи им се лоша слава. Когато бях млада... — какво е това шумолене?

— Опаковам подаръците за Коледа.

— Виж, исках единствено да кажа, че Оливър Кортфийлд е живото доказателство на поговорката, че колкото по-апетитна хапка изглежда мъжът, толкова по-малко доверие трябва да му се има.

— Не забелязах да е чак толкова апетитна хапка. Сигурно е два пъти по-възрастен от мен.

Последва мълчание.

— Мила моя Киара. Просто се дръж настрана от него. Избери някой от младите мъже и се омъжи бързо за него. Друг съвет не мога да ти дам. Скоро ще има военна повинност, помни ми думите. Тогава всички ще ги изпратят на война. А ти си почти стара мома.

— Нямам нищо против да бъда стара мома, лельо Патси, но със сигурност не желая да остана вдовица по време на война. — Киара поклати глава и затвори. Леля Патси не успя да я накара да се отдръпне от Оливър Кортфийлд. Тя бе заинтригувана. Замисли се за краткото време, което прекараха в „Харъдс“. Стори ли ѝ се прелъстителен? Беше много галантен и ѝ помогна, нищо повече. Това, че беше герой от войната и таен агент, правеше нещата още по-приятни, защото бе намерил време в натовареното си ежедневиe, за да помогне на почти непозната. Нямаше търпение да се срещнат отново, за да разбере защо леля Патси мисли този мил човек на средна възраст за безогледен прелъстител.

На следващата сутрин в галерията телефонът звънна. Беше Чарли, който ѝ се стори със силен махмурлук и много засрамен.

— Не знам как да ти се извиня. Засрамен съм. Ти си истинско съкровище, задето не ме изостави.

— Господин Кортфийлд качи ли те в такси вчера?

— Много по-добре стана. Откара ме до нас в ягуара си. Изчете ми една лекция, Господ да го благослови. Вкара ме в правия път. Кълна се, че повече няма да пия.

— Дано е така — отвърна строго тя.

— Кълна се. Той откъде се взе, между другото?

— Минаваше и видя, че не мога да се справя сама. Каза, че сме били като Уна и лъвът.

— Не съм ги чувал.

— И аз не бях. Чарли, ти знаеш ли нещо за господин Кортфийлд?

— Какво да знам?

— Че млади добродетелни момичета трябвало да внимават с него.

— Да, малко си пада женкар, така разправят. Съпругата му почина преди години и оттогава не се е женил повторно. Защо? Да не би да ти се е пуснал?

— Нищо подобно.

— Тогава не бих се притеснявал. Едва ли те е харесал за съпруга.

— Така ли? — отвърна надменно тя. — Толкова ли съм отблъскваща?

— Наполовина на възрастта му си.

Тя му затвори и отиде при младата двойка, която разглеждаше платно на Дега, пастел на балерини. Самата тя бе харесала картината, великолепно изображение с много плът и отровназелен тюл, но господин Кавъндиш искаше петстотин за нея, а това ѝ се стори прекалено. Успя да ги уговори да оставят депозит. Продажбата щеше да ѝ донесе дващест и пет гвинеи. Остана доволна.

Надяваше се Кортфийлд да открие нещичко за Изабел, но минаха дни и той така и не се обади, затова Киара започна да се пита дали не ѝ е дал празно обещание.

Три дена преди Коледа той влезе в галерията много весел, в палто от камилска вълна и с чадър (навън се сипеше сняг).

— Добро утро, господин Кортфийлд — поздрави скромно тя. Перна снежинките, посипали се по раменете на балтона му. — Искате ли да си купите картина?

— Какво ще ми препоръчате?

— Разполагаме с прелестни френски импресионисти. Господин Кавъндиш има изключително набито око.

— Виждам. — Той огледа обувките, роклята и лицето ѝ. — И картините са красиви.

— Да не би да си играете с мен, господин Кавъндиш? Леля Патси ме предупреди да се пазя от вас.

— Добър съвет — отвърна той. Огледа галерията. — Тук само губите силите и възможностите си.

— Нима?

— Би трябвало да правите нещо много по-смислено с живота си.

— Художествената галерия не е ли нещо смислено? А и аз не ставам за никаква друга работа. Бях посредствена в училище.

Той я погледна иронично.

— Искате да кажете, че сте били мързелива?

Киара се намръщи обидено.

— Вие сте много дразнещ човек.

— Не мога да повярвам, че сте била посредствена. Притежавате предостатъчно интелигентност и характер. Жалко, че сте пропилили годините в училище, но все още имате време да поправите грешката си.

— А, добре, хуквам тогава да спася света, какво ще кажете?

— Мога да ви намеря работа, по-подходяща за качествата ви.

— Сигурна съм, че можете.

— Нося ви новини за сестра ви. Не сте ли в обедна почивка?

— До два.

— Тогава позволете да ви поканя на обяд в моя клуб. Намира се зад ъгъла.

— Ще си взема палтото и шапката — рече с готовност Киара.

Снегът се вихреше около тях. Беше много студено. Кортфийлд я стисна за ръка и я притегли към себе си под чадъра.

— Как е майка ви? — попита тя.

— Замина на лов за елени в Шотландия.

— Това да не би да е поредната ви шега?

— Съвсем не.

За щастие клубът се оказа „Будъл“, който наистина се намираше зад ъгъла на Сейнт Джеймс Стрийт. Киара беше заинтригувана. Открай време искаше да надникне в този бастион на мъжкото усамотение, беше минавала покрай внушителната фасада много пъти и се бе взирала към полилея през арковидните прозорци.

Очакваше старомодна атмосфера с дъбова ламперия и черна кожа, но клубът се оказа много красив, по-скоро приличаше на къща в провинцията, таванът и камините бяха в неокласически стил. След

като я разведе из залата за пушене и трапезарията, където имаше картини на коне и хрътки, Кортфийлд я поведе към горния етаж.

— Къде отиваме?

— Нямам никакво намерение да ви деля с останалите стари досадници — заяви той.

В малка частна зала със запалена камина беше подредена маса. Обстановката беше очарователна. Над камината бе закачена картина на Стъбс с кобила и малкото ѝ жребче. В средата на масата се виждаше ваза с кукуряк.

— Любимите ми цветя — посочи Кортфийлд и изтегли стола ѝ.

— Много мъжествено.

Обслужваше ги оплешивяващ сервитьор, накичен с медали на ревера на сакото. Нито той, нито Кортфийлд си казаха и дума. Обядът беше семпъл, но много вкусен, агнешки котлети на грил с картофи соте и хубаво божоле.

— Сестра ви май си е променила мнението за фашизма — каза той на Киара. — Била е много близка с неприятен тип, Макс фон Примел, един от лакеите на Гьобелс. Докато е писала одобрително за националсоциализма, е била в много изгодно положение. Струва ми се обаче, че на Kristallnacht е станала свидетелка на небивала жестокост и е написала остра статия, в която заклеява нацистите. Der liebe^[2] Макс спрял статията и наредил да я арестуват.

— Господи. — Киара остави ножа и вилицата. Беше шокирана.

Той наля нова чаша вино.

— Пийте. Съвсем преbledняхте.

— Тя добре ли е?

— Да. Изгонена е от страната и е пристигнала в Париж на следващия ден. Струва ми се, че е добре. Дала радиоинтервю за „Си Би Ес Нюз“.

— Нацистите нали не са я наранили?

— Не и физически. Затова пък са я оплюли във вестниците си. Статията ѝ ги е притеснила. Приели са я като нож в гърба. Очевидно тя се е свързала с кайзер Вилхелм в Дорн. Той направил изявление, в което изразил възмущението си за начина, по който се отнасят към евреите. Нацистите са много чувствителни, когато става въпрос за Вилхелм. Никак не им е приятно той да ги критикува.

— Тя ми каза, че се е срещала с кайзера. Не бях сигурна дали се шегува или не.

— Не се е шегувала.

— Къде е сега?

— Опитвам се да открия. — Той замълча и отпи глътка божоле, сякаш обмисляше следващите си думи. — Радвам се, че е прозряла истината. Нацистите бяха успели да привлекат на своя страна видни англичани. Това е част от митологията на Хитлер, че нацисти и англичани споделят обща философия. Както и повечето неща, които той говори, това са пълни глупости.

Киара побутваше храната.

— Тя сигурно е много нещастна. Беше така увлечена по фашизма.

— Сега обаче е в много изгодната позиция да убеди други, че това не е пътят към световен мир. Бих искал да поговоря с нея.

— Затова ли ме поканихте на обяд? Заради връзката ми с Изабел? Той я погледна преценяващо.

— Имам и това предвид.

— Би трябвало да ви се разсърдя.

— Само че не е единствената причина. Много се интересувам от вашите качества, макар да са добре скрити.

— Наистина се държите неприятно.

— Накрая на Изабел няма да ѝ остане друго, освен да се върне в Англия. Опитвам се да я върна у дома.

— Надявам се да успеете. — Киара погледна внимателно Кортфийлд. Започваше да разбира защо леля Патси го нарича „изгодна партия“. Не че беше красив като филмова звезда. Очарованието му се състоеше в други неща; например увереността, че постъпва правилно, че знае какво говори, че е силен както външно, така и вътрешно. Не бе срещала друг човек с толкова убедителен авторитет. Ами начинът, по който я наблюдаваше, толкова внимателно, толкова проникателно, сякаш тя бе единственото, което бе от значение за него на този свят.

— За много хора — продължи той — Хитлер е просто маниак. Униформи, дисциплина, патриотизъм. Това изглежда разумно, докато човек не осъзнае, че всичко се гради върху омраза.

— Изабел често вижда само външната страна на нещата. Не се вглежда достатъчно навътре. Действа, без да мисли. Фелисити — по-

малката ми сестра, е тъкмо наопаки. Тя само мисли, без да действа.

— Тъкмо в това се крие разделянето на полюси в живота. Поне до този извод съм стигнал за четирийсет и шест години. — Тя пресметна бързо. Беше двацет и три години по-стар от нея. Точно два пъти по-възрастен. Той се усмихна едва-едва, сякаш бе прочел мислите ѝ. — Освен това е и главният проблем, който се разглежда в „Хамлет“. По една случайност се играе в Олд Вик. Веднъж вече ходих този сезон. Представлението е блестящо, най-доброто в историята. Имам билети за утре вечер. Искате ли да дойдете с мен?

Очите му не се откъсваха от нейните. Тя откри, че не може да погледне настрани, а и не искаше. Когато я наблюдаваше по този начин, усещаше тръпка в стомаха, вълнение, издаващо, че може да се случи нещо, което изглеждаше невъзможно, недопустимо, неразумно, но което обещаваше, че тръпката ще стане по-силна и ще я завладее напълно.

Киара не отговори. Усещаше, че се намира на кръстопът, че ако откаже, животът ѝ ще продължи както досега, а ако се съгласи, ще поеме в коренно различна посока. Никога досега не бе имала подобно чувство. По устните на Кортфийлд продължаваше да трепка бегла усмивка, сякаш се бе обзаложил сам със себе си и чакаше да види какъв ще бъде резултатът.

— Добре — чу тя гласа си.

— Ще ви взема в шест — рече той.

— Добре — повтори тя. Чувстваше се по-замаяна от когато и да било.

— А сега пудинг. Бейлис ми каза, че препоръчва портокаловия крем. Прав е. Наистина е хубав.

Якият сервитьор не беше казал и дума, въпреки това Киара кимна.

— Чудесно. — Беше толкова лесно, помисли си тя, че взе такова решение и сега животът ѝ щеше да се промени. Приведе се напред и зашепна. — Никога не съм виждала толкова мълчалив сервитьор.

— Кой, Бейлис ли? Проклетникът не спира да бърбори. Истински папагал. Беше мой ординарец през войната. Налагаше се да му запушвам устата, за да престане да дрънка.

Тя го погледна, подпряла брадичка на ръката.

— Започвам да ви разбирам.

— Наистина ли?

— Казвате ужасни неща, но те са просто шеги.

— Зависи дали си заслужава да се шегувам със събеседника.

— С мен, за съжаление, лесно можете да си правите шеги.

— Тогава ще ви бъде доста трудно.

— Как тогава да разбере дали сте сериозен?

Кортфийлд, изглежда, се замисли.

— Когато съм напълно сериозен, ще видите една-единствена сълза да се стича по бузата ми.

— Невъзможен сте.

Портокаловият крем наистина се оказа превъзходен, пухкав и ароматен. Пиха кафе. Малко след това тръгнаха по снега към галерията. Кортфийлд я подслони под чадъра си, докато тя отключваше вратата.

— Птичката отново влиза в позлатената си клетка — рече той.

— Харесва ми в позлатената клетка — отвърна Киара.

— Значи не се интересувате от предложението ми за работа?

— Не ми казахте какво е то.

— А, занимавам се с износ на метал.

— Износът на метал звучи ужасно скучно.

— Има и интересни моменти. Предложението остава.

— Ще ви съобщя, щом реша да разперя криле.

— Добре. — Той я остави с усмивка и пое сред снежната виелица. Тя се почувства необяснимо щастлива.

[1] Заместник на родителите (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Любимият (нем.). — Б.пр. ↑

На Киара не ѝ беше хрумвало, че няма да се чувства неловко с мъж, който цитира поезия, за която дори не е чувала. Не бе и предполагала, че ще се радва да отиде да гледа Шекспир и ще ѝ е приятно с човек, който я предизвиква в толкова много отношения, но нали това беше част от вълнението. Чувстваше се поласкана, че толкова изискан мъж се интересува от нея, макар интересът му да беше бащински. Същевременно знаеше, че в интереса му няма нищо бащинско. Той не флиртуваше с нея, не правеше намеци, но начинът, по който очите му задържаха нейните, караше сърцето ѝ да препуска. Караше я да мисли за себе си в нова светлина.

Въпреки че се шегуваше с нея, никога не я правеше на глупачка. От трите сестри единствено Фелисити можеше да бъде наречена начетена и това бе така, защото искаше, а не благодарение на образованието ѝ. Нито един от родителите им не одобряваше „интелектуалките“. И без това бе достатъчно зле, че семейството изповядва римокатолическа вяра, но това беше по наследство. Представителите на фамилия Редклиф приемаха, че някои мъже са умни, докато жените трябва да се стремят към обратното, освен ако не искат да се превърнат в странни птици като братовчедката Фенела, която живееше в Кеймбридж с по-млада жена, известна единствено като приятелката на Фени, или Фелисити, чиято ужасна съдба се сочеше в рода като последствие от прекалено много учене и четене. Чичовци и лели, които им подадоха ръце след смъртта на родителите им, поддържаха същата философия. Изабел поне бе записана в пансион за два месеца и бе сравнително образована. Киара се приемаше за напълно невежа. Затова пък Оливър Кортфийлд смяташе, че тя е способна на велики дела — освен ако това не бе така наречената Първа стъпка, както подчерта леля Патси.

Беше развълнувана, че ще прекара вечерта с него. Той беше забавен. Разсмиваше я. Освен това беше хубаво, че ще я видят с него, защото всички си мислеха, че е в глуха линия.

Следващата вечер той я взе в шест, както бе обещал, в дълъг, елегантен „Ягуар“. Вниманието ѝ бе приковано от готовия за скок сребърен звяр на носа.

— Нов символ — обясни Кортфийлд. — Не съм сигурен, че ще се задържи. Прилича на попарена котка. — Колата беше нова, миришеше на кожа. Стори ѝ се много мощна.

— Има нещо за вас в жабката — подхвърли той, докато минаваха по моста „Ватерло“.

Тя отвори и откри вътре кутийка с три бонбона.

— Много мило.

— Изяжте ги сега. Не мога да понасям хора, които тайничко мляскат шоколад до мен по време на представление.

— Няма нищо тайничко в начина, по който ям шоколад, господин Кортфийлд — увери го тя. Бонбоните бяха ръчно правени, всеки украсен с буквата „К“.

— Вашият инициал е върху тях.

— Всъщност вашият. И моля те, наричай ме Оливър.

— Ще изям един сега, а останалите ще отнеса у дома, за да ги хербаризирам.

— Много ли бонбони си хербаризирала в албума си?

— Не. Единствено карамела, който ми подари кралят.

Представлението беше в модерни дрехи, с модерни декори, което я заинтригува. Докато седеше до Оливър Кортфийлд в тъмния салон, Киара имаше чувството, че преживява нещо много интимно, защото макар да следеше внимателно действието, тя усещаше присъствието на кавалера си, но искаше и да разбере защо той хвалеше толкова много пиесата. Хамлет — млад актьор, Алек Гинес — тъжеше и размишляваше в неугледен костюм и вратовръзка, изричаше репликите си с отмерен, меланхоличен глас. В антракта отидоха на бара и Оливър поръча шампанско. Попита я какво мисли за представлението дотук.

— Той е много добър. Но е обикновен. Все едно е млад чиновник в банка, не принц.

— Това разочарова ли те?

— Питам се защо ми каза, че е най-добрият Хамлет в историята.

— Може би заради времето и мястото. — Сред множеството хора, които разговаряха, пушеха и пиеха, Оливър изглеждаше великолепно в официално сако. Киара забеляза, че жените често хвърлят погледи към него, но той не им обръща внимание. Наблюдаваше единствено нея. Тя беше облечена в малка рокля от сребърно ламе, избор, за който съжаляваше, тъй като в Олд Вик беше студено, но пък изглеждаше като фея.

— Може би проблемите на Хамлет не са приложими единствено в средновековна Дания, ами и тук, сега, сред всички нас.

През втората половина от пиесата Киара размишлява над казаното от Оливър. Когато Хамлет най-сетне бе тласнат да действа и да убие злия крал, беше прекалено късно и той вече умираше. Може би това беше предупреждението, за което Оливър говореше. Тя стана с останалите от публиката, за да ръкопляска възторжено на Гинес. В очите ѝ имаше сълзи.

Представлението беше дълго и Киара усети, че е гладна. Оливър я заведе в „Булестен“ в Ковънт Гардън. Не беше идвала тук преди; компанията ѝ предпочиташе елегантните хотели в Мейфеър. Тук беше съвсем различно, парижки ресторант с наситени цветове и аромати, със съвременни стенописи от представления в цирка и ниско надвиснали лампи с копринени абажури, подобни на балони.

— Каква красота! — възкликна тя.

Това, изглежда, му достави удоволствие.

— Според мен е най-красивият ресторант в Лондон.

Беше пълно с народ. Масата им беше в един ъгъл, близо до стенопис с ален клоун и яркосин кон в жълт обръч. Киара беше във възторг. Това бе съвършеното място след дълъг спектакъл на „Хамлет“.

— Ти наистина имаш изтънчен вкус — обърна се тя към Кортфийлд.

— Присъствието ти го потвърждава — усмихна се той.

— Това е друго. Казваш хубави неща, но те никога не звучат като комплименти. Ненавиждам комплиментите. — Тя се съсредоточи над менюто, което беше на френски. — Планираш всичко много внимателно, нали?

Забеляза, че той си е сложил очила, за да прочете менюто.

— Открил съм, че така имам най-добри шансове за успех.

— И как преценяваш успеха тази вечер?

— По блясъка в очите ти.

Тя го погледна закачливо.

— Нищо повече от това ли?

— Какво повече може да има, мила Киара?

— За мъжете успехът с жените означава повече от просто блясък в очите. — Тя отново насочи вниманието си към менюто. — Мисля да взема *sole meunière*^[1]. А ти?

— *Bouillabaisse*^[2].

— Много съм невежа. Дори не знам какво е това.

— Препоръчвам ти я. Риба хек можеш да ядеш навсякъде в Лондон.

— Добре — съгласи се тя и затвори менюто. — Какво удоволствие е да ме напътстваш.

Той прибра очилата в джоба си.

— Между другото, не съм такъв тип човек. Когато казвам, че преценявам успеха по това дали си щастлива, говоря сериозно.

— Мили боже, една-единствена сълза се стича по бузата ти.

— Имаш проблем с очите.

— На мен обаче не ми трябва очила, за да прочета менюто.

Очите му заблестяха.

— Къде ще прекараш Коледа, орлово око?

— В „Савой“.

— С Чарли ли?

— И други от същото тесто. Не ме разбирай погрешно. Никак не ми е приятно да прекарам Коледа в хотел. Само че вече не ми останаха сестри.

Самият Булестен дойде, за да вземе поръчката им. Оказа се весел човек с клонест нос, който поздрави „Оливер“ през смях и много приказки на френски. Поклони се галантно над ръката на Киара и погледна одобрително към деколтето ѝ. След като взе поръчката и ги остави, Оливър каза:

— Можеш да прекараш Коледа с мен. Ще организирам малък семеен обяд у дома, в Оксфордшър. Тъкмо ще се запознаеш с мама.

— Тя не беше ли на лов за елени в Шотландия?

— Вчера по здрач е убила един с тринайсет разклонения на рогата. Ще го опечем за обяд.

— Целият ли, на коледния огън ли?

— Именно.

— Не мога — отвърна тя със съжаление. — Вече съм обещала на другите.

— Тогава ще го оставим за друг път — отвърна той. Замисли се за момент. — Ще бъда отново в Лондон на двайсет и осми. Какво ще кажеш да вечеряме заедно?

— Мисля, че ще бъда свободна — отвърна тя.

— Само като изключим книгата за добро държание, която леля Патси сигурно ще ти подари. Коя ще бъде тази година? „Наръчник на

младото момиче за църковната архитектура“ ли?

— Плашиш ме. Знаеш всичко. — Шегуваше се с него, въпреки че се чувстваше така, както в ягуара, когато той натискаше газта, а именно че нещата се движат твърде бързо и макар да е вълнуващо, е и страшно.

За аперитив пиха коктейл „Негрони“, много по-цивилизована напитка, поне според нея, от кампари. Бе една от най-щастливите вечери, които помнеше. Обсъждаха пиесата, говориха си за незначителни неща, шегуваха се един с друг. Тя го разсмя, като му разказа забавни случки от детството, за Фелисити и Изабел и техните прекрасни ексцентрични родители, които никога нямаше да остарееят.

— Не е възможно да си родена в Адълструп — рече той и остави изненадано ножа и вилицата.

— Защо?

— Прекалено свършено. Онова прекрасно стихотворение — „всички птици в Оксфордшър и Глостър“.

— Стихотворението е прекрасно, съгласна съм, но Адълструп е малко, скучно място. Къщата дори не е в село. Стара фермерска къща, на осем километра. Сега е на Изабел. Не бих избрала да съм родена там. Дори в стихотворението е едноминутна спирка на влак.

— Напротив. Боговете избират умно. Няма нищо по-красиво от английската провинция. А косата ти е с цвета на зряло лятно жито. — Той ѝ се усмихна. — Адълструп е свършен.

— Добре, така да бъде.

— И не е много далече от моя дом. Ние сме съседи.

Кортфийлд беше много чаровен. Ресторантът беше забележителен, а храната превъзходна. Bouillabaisse се оказа яхния от риба, миди и скариди, ухаеше на чесън, зеленчук, забранен в Адълструп. Оливър ѝ каза, че англичаните имат най-добрата риба в Европа, само че не го знаят и отказват да я ядат, освен ако не е увита във вестник заедно с пържени картопки.

Няколко човека спряха при тях. Оливър, изглежда, познаваше половин Лондон. Само веднъж тя се почувства неловко, когато семейство Лангфорд дойдоха, за да поздравят Оливър. Мъжът беше грубоват и сърдечен, но жената, тъмнокоса трийсетина годишна красавица, не притежаваше такива качества. Не каза почти нищо, но

наблюдаваше жадно Оливър. На тръгване стрелна Киара с поглед, в който имаше притаена горчива ревност.

— Коя е тя? — попита Киара, след като двойката излезе.

— Моника Лангфорд ли? Има конеферма в Девън. Отглежда главно състезателни коне.

— Имах предвид каква ти е на теб?

— Приятелка. Джайлс е вторият ѝ съпруг. Той ми е нещо като колега.

— Тя е зашеметяваща. Обзалагам се, че бе готова да те наругае.

— Защо го казваш?

— Погледна ме по много странен начин.

— Не ѝ обръщай внимание — рече пренебрежително той. — Тя е странна жена.

Киара усети, че той не ѝ казва истината, и това силно я притесни. Но в крайна сметка, това си беше негова работа, а и тя се интересуваше много повече от бъдещето, отколкото от миналото.

От известно време бе спряло да вали. Той паркира пред апартамента ѝ в малките часове на нощта и двамата слязоха от автомобила на притихналата леденостудена улица, а над тях намигаха звездите. От устата на Киара излизаха облаци пара.

— Вечерта беше истинско вълшебство.

— Ще я запомня — отвърна той.

— Аз също. — Изпрати я до вратата. Там тя се обърна и го погледна. — Благодаря ти, Оливър.

— Ще се видим след три дни. — Най-неочаквано ѝ се видя цяла вечност, огромна бездна от време, която все някак трябваше да преодолее. Помисли си — надяваше се с присвиване в стомаха — че той ще я целуне по устните, но Оливър просто докосна бузата ѝ. — Честита Коледа, Киара.

Не използва асансьора и тича два етажа нагоре. Хвърли се на леглото и зашепна.

— Толкова съм щастлива... щастлива... щастлива!

[1] Панирано филе от хек със сос от кафяво масло, магданоз и лимон (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Традиционна провансалска яхния от риба (фр.). — Б.пр. ↑

На следващия ден галерията затвори за Коледа весело и щастливо: младата двойка беше купила картината на Дега, без да се пазари за цената. Господин Кавъндиш даде на Киара комисионата в нови банкноти от по пет лири. Тя веднага му ги връчи обратно и отнесе у дома нещо, което отдавна беше набелязала — малко, поизтъркано маслено платно с бели облаци на синьо небе, което господин Кавъндиш оптимистично твърдеше, че било на Констабъл. Все още не беше почистено. Тя се прибра и постави придобивката си над камината, очарована от интересната композиция и стихийните мазки. Когато ѝ останеше време, щеше да почисти картината и да ѝ сложи лак. С една красива позлатена рамка щеше да изглежда великолепно.

Все още нямаше новини от Изабел, но от Фелисити пристигна картичка с рядко съкровище — един-два реда, написани със собствения ѝ почерк, в които обясняваше, че щели да присъстват на девет служби по Коледа, и ѝ пожелаваше щастлива 1939 г. Картичката бе поставена на полицата над камината до предполагаемия Констабъл.

Дали Фелисити пишеше толкова рядко, защото не ѝ позволяваха от манастира, или защото нямаше желание или възможност, Киара не знаеше. Беше я посещавала няколко пъти, откакто стана монахиня. Нито едно от посещенията не беше приятно. На два пъти, когато направи голямата грешка да не съобщи предварително, тя чака напразно и след два часа ѝ съобщи, че Фелисити няма възможност да се види с нея. Трети път не повтори грешката. Останалите посещения преминаха в скована официална атмосфера, бяха почти нетърпими. Фелисити, която навремето беше толкова весела и открита, седя със скръстени ръце и сведени очи, отговаряше едносрично на въпросите на Киара и очевидно нямаше търпение да си тръгне. Средната сестра разбра, че не е добре дошла. Единственото, на което се надяваше, бе това да се промени с годините.

Писмата ѝ до Фелисити, пълни с новини и клюки, изглеждат предизвикваха раздразнение, тъй като Фелисити отговаряше с къси напечатани молитви или снимки на светци, които Киара приемаше като забележки за фриволния живот, който водеше. Затова напоследък рядко пишеше. Надяваше се тези писани на ръка думи да са първият белег за промяна.

Коледата беше бяла, най-бялата през този век, поне така казаха по Би Би Си. Великобритания беше потънала в сняг. Момчетата се биеха със снежни топки на Пикадили Съркъс. Денят беше сух под влиянието на високоатмосферен фронт от Скандинавия или нещо подобно. На няколко пъти привечер преваля мокър сняг.

Коледа в „Савой“ беше много шумна и весела. Огромният ресторант беше препълнен и украсен екстравагантно. Обичайните приятели на Киара бяха тук, издокарани, настанени на четири големи маси, събрани заедно. Всички твърдяха, че това била най-хубавата коледна вечеря досега. След пудинга със сливи оркестърът на „Савой“, „Орфиънс“, засвири коледни песни в ритъма на фокстрот в бляскавата бална зала. Киара се носеше във вихъра на танца с няколко от членовете на компанията, която Изабел шеговито наричаше Първите петнайсет. „Орфиънс“ бяха страхотни, толкова невероятни, че тя затанцува куикстеп вместо фокстрот.

Когато спря, за да си поеме дъх и да изпие чаша студено шампанско, Киара се оказа до познатата си Мойра Гилицан. Докато вадеше пъстроцветни лентички от косата си, Мойра се обърна към Киара.

— Успя да смачкаш фасона на Чарли.

— Нима? Как?

— Той разправя, че непрекъснато ти звъни, а теб все те няма. Освен това са те виждали с Оливър Кортфийлд. Качила си се в автомобила му.

Киара се замисли над чутото.

— Не разбирам защо Чарли се дразни. Не му принадлежа.

— Разбира се, че не му принадлежиш. Само че всички си мислеха, че между вас двамата има нещичко. Включително и Чарли.

— Бях с него единствено защото всичките му приятели го зарязаха, когато започна да пие толкова много.

— Именно. Доказа, че можеш да се държиш като истинска съпруга. Той си мисли, че си супер. — Мойра беше много подмолно създание, с малки очички, лунички и остър нос, който не пропускаше да завре в работите на другите. — Защо ме гледаш така сериозно? Той просто е наследил някакви сто хиляди лири!

Киара погледна към другия край на балната зала към мястото, на което Чарли седеше с група млади мъже и изглеждаше много унил.

— Нямах представа, че се чувства по този начин.

— Цяла вечер се налива с газирана вода — на Коледа, представи си! А ти дори не забелязваш!

— Ако спре да пие, да го направи заради себе си, не заради мен.

— А пък ти почти не си му проговорила през цялата вечер. Всички забелязаха.

— Не им е работа да забелязват подобни неща — рече раздразнено Киара. — Не ми е приятно да клюкарстват за мен.

Мойра наведе къдравата си глава по-близо до Киара.

— Твоят Оливър Кортфийлд иска само едно, да знаеш. Така че се пази. След като те има, ще те разкара.

— Ти познаваш ли го?

— Не, разбира се. Не се движа в такива изискани кръгове.

— Значи не знаеш нищо за него — сопна се раздразнено Киара — и не би трябвало да говориш подобни неща.

— Извинявай, че съм сигурна — рече Мойра и се опита да имитира подигравателно акцент кокни. — Просто повтарям онова, което казват всички.

— И какво казват всички? — попита тя.

— Че си прекалено неопитна, за да го гледаш със звезди в очите. Да не говорим, че е достатъчно възрастен, за да ти е баща.

— Това има ли значение?

— Ще има значение, когато те зарече, скъпа. Репутацията ти е безупречна. Всички мъже го знаят. Затова се тълпят около теб като мравки около бучка захар. Чарли иска да се ожени за теб. Всички искат. Ако тръгнеш с Оливър Кортфийлд обаче, това ще се промени. Всички ще искат онова, което е имал той. Но никой няма да пожелае да се ожени за теб. Схващаш ли?

— Аз не искам да се омъжа за Чарли. Нито пък за някой друг от тях.

Мойра я погледна любопитно.

— А ще се омъжиш ли за Кортфийлд, ако ти предложи?

— Никога няма да ми предложи.

— Най-сетне схвана — рече Мойра. Киара не отговори. — Ще се позабавляваш два месеца. Дори аз забелязвам привличането, миличка.

Само че ти трябва да използваш главата си.

„Орфиънс“ започнаха да свирят „Ламбет Уок“ и всички се отправиха към дансинга.

Чарли Гроувнър забърза към Киара. Приличаше на тъжния лъв от „Магъосникът от Оз“. Тя стана да танцува с него и двамата се завъртяха сред множеството.

Ноцта беше весела, с изключение на заяждането на Мойра и това, че Чарли се правеше на бито куче. Наистина ли всички си мислеха, че излиза сериозно с Чарли? Май щеше да се окаже вярно, че нито едно добро дело не остава ненаказано. Киара нямаше намерение да създава подобно впечатление. Но поведението на Чарли снощи ѝ подсказа, че той е останал с подобно впечатление. Нямаше никакво намерение да се чувства по този начин. Искаше да направи добро. А със сто хиляди в джоба, Чарли лесно щеше да ѝ намери заместница.

Не ѝ беше никак приятно, че хората говорят за нея, че обсъждат живота ѝ. Само че нямаше как да го избегне. Може би беше безотговорна. Може би не беше чувствителната сестра, както си мислеше. За добро или за зло, тя най-сетне беше открила любовта, която очакваше. Може пък да беше странна, ексцентрична, объркана и неблагоприятна като Изабел и Фелисити.

Три дни по-късно Оливър беше отново в Лондон и я заведе в „Куалино“ за вечеря. Облече нова рокля в бледосиня коприна с дръзко деколте на гърба, сложи си златната верижка, наследство от майка ѝ. Той не ѝ направи комплимент директно — никога не го правеше — но начинът, по който очите му се спряха върху нея, беше повече от ласкателен. Накара я да се почувства желана, а това бе нещо ново, въпреки че около нея винаги имаше мъже, също като мравки около бучка захар, както се изрази елегантно Мойра. Нито един мъж не я бе карал да се почувства желана по този начин, желана заради самата себе си, заради това, което е. Нито един мъж не я бе карал да чувства, че ще знае какво да прави с нея, след като вече е негова. С изключение на Оливър.

„Куалино“ беше пълен до пръсване. Също като в „Булестен“ тук идваха повече възрастни хора, богати, модерни, които знаеха как да си поръчат ястие, как да се обличат, как да танцуват. Оркестърът беше

американски, много добър. Свириха „Чай за двама“, „Коледен суинг“, „Орлови нокти“, „Нощ и ден“. И този път няколко човека дойдоха да поздравят Оливър и да се запознаят с Киара, въпреки че тази вечер тя не забеляза жена, която вероятно му е стара любовница.

— Чувствам, че всичките ти приятели ме оглеждат — рече тя. Бяха поръчали суфле от раци за ордъвър, което им беше поднесено като по учебник и беше леко като морска пяна. — Изненадана съм, че не поискаха да ми видят зъбите и копитата.

— Зъбите и копитата ти нямат нужда от оглеждане. Очевидно е, че са безупречни.

— Истина е, нали? Всички искат да научат с кого си.

— Според мен искат да научат ти с кого си.

— Ти си центърът на вниманието, Оливър.

Той поклати глава.

— Ти май наистина нямаш представа.

— За кое?

Той се усмихна мило, но така и не отговори. Това беше поредният му не-комплимент, който я накара да ѝ стане по-топло, отколкото ако бе чула друго.

— Имам новини за сестра ти.

— Казвай!

— Вече не е в Париж. Качила се е на влак от Тар дьо Лион преди няколко дена. Носела е два куфара.

— Къде е тръгнала?

— По всяка вероятност е заминала за Марсилия. Но това е просто предположение.

— Как откриваш подобни неща?

Той сви рамене.

— Просто клюки.

— Не ти вярвам. Значи наистина си шпионин. Не можеш ли да наредиш да я следят?

— Нямаме ресурси за това, мила моя — рече той със съжаление. — Щом разбере къде се намира, лично ще се свържа с нея.

— Ти знаеш ли, че тя отгледа двете ни с Фелисити? Аз бях на осем, когато татко почина, на дванайсет, когато мама го последва. Лоша възраст да изгубиш родителите си. Наглеждаха ни лели и чичовци, но Изабел пое ролята на лидер на клана.

Той я погледна любопитно.

— И как беше като лидер на клан?

— Душичка. Тиранин. Не мога да повярвам, че по онова време е била на петнайсет. Двете с Фелисити изпитвахме страхопочитание към нея. Истината е, че все още изпитваме същото. Поне аз. Изабел оформи живота ни. Тя определяше правилата. Тя ни заплашваше, утешаваше и оформяше като личности. Къде ли щяхме да се озовем без нея? Беше великолепно. Същевременно беше напълно луда. Нищо чудно, че всички станахме такива откачени. О, Оливър, ако знаеш как, моля те, върни я у дома!

— Ще се опитам — обеща той.

И храната, и обслужването бяха великолепни. Самият Куалино се гордееше, че върши всичко *comme il faut*^[1]. Според Оливър това беше единственото място в Лондон, където човек може да разчита на луксозно обслужване, също както у дома. За доказателство Киара зърна принц Джордж, брат на краля, и съпругата му, графинята на Кент, седнали с приятели близо до оркестъра. Кралската компания изглеждаше много развълнувана.

— Истински красавец е, когато се смее — отбеляза Киара.

— Прави всичко по силите си, за да убеди хората, че Хитлер е безобиден — подхвърли Оливър. — Също като братята си той си представя, че войната с Германия може да бъде избегната.

— Това не е ли благородно намерение?

— Много благородно — заяви сухо Оливър. — Благородна мишка, която уверява обикновените мишки, че котката няма да ги изяде. Какво да очаква човек? Вече станахме свидетели на зрелището как херцогът на Уиндзор прави преглед на батальон от СС.

— Не мислиш ли, че можем да избегнем войната?

— Не — отвърна сухо той. — Това е просто замазване на очите. Мнението ми е коренно различно — войната е неизбежна и трябва да се подготвим да я спечелим на всяка цена. — Огледа се. — Питам се колко ли от всичко това ще съществува след няколко години. Следващата война ще се води с тежки бомбардировачи. Ще бъдат флотилии, стотици. Разрушенията ще бъдат страшни.

Тя остана поразена от изражението му. Отпусна ръка върху неговата.

— Може да не се стигне до това.

— Права си. — Странното изражение се стопи и той се усмихна отново. — Тогава може би все още ще бъдем тук и ще се наслаждаваме на съвършеното щастие.

— Наистина ли се радваш на съвършено щастие? — попита тя.

— В този момент, да.

— И аз.

За момент погледите им останаха преплетени. Киара отново усети топлината в стомаха, вълнението от възможностите, обещанията. Дори Лондон да се окаже в руини, мислеше си тя, няма да ме интересува, стига да съм с Оливър.

Край масата им спря двойка. Мъжът беше възрастен, с побеляла коса и набраздено лице, а жената много красива, облечена в драматично зелено. Приличаше на чужденка и беше приблизително на възрастта на Оливър. Оливър стана и целуна жената по бузата.

— Здравей, мила. Не знаех, че тази вечер си тук.

— Видях те, когато влезе, *chéri*^[2] — отвърна тя с неприкрит акцент. Стрелна Киара с остър поглед. — И разбира се, красивата ти дама.

— Веднага ще ви запозная. Това е Киара Редклиф. Киара, това е майка ми, Сесил дьо Робияр.

Киара пое бялата ръка с червени нокти, която се протегна към нея.

— Приятно ми е — каза тя. Значи това беше майката на Оливър, описана от леля Патси като „ужасна жена“! Веднага стана ясно, че не е човек, на когото Патси би се възхитила. Ниско изрязаната копринена рокля, гарвановочерната коса и червилото бяха най-вулгарното, което жена на шейсет може да си позволи. Не че някой можеше да даде на Сесил дьо Робияр повече от четирийсет години. Киара рядко бе виждала толкова безупречно бяла кожа без бръчки. Никой не си направи труд да представи кавалера ѝ, който бе застанал крачка назад, разговаряше с други и много приличаше на олицетворение на порока във вечерно облекло.

— *Vous êtes si jolie, ma petite*^[3] — подчерта Сесил. — *Quel âge avez-vous*^[4]?

— *J'ai vingt-trois ans, Madame*^[5].

Тя се обърна към сина си с извита вежда.

— *Tu l'as arrachée à son berceau*^[6]!

Оливър кимна лениво с глава към кавалера на майка си.

— Tu l'as arrachée à son cercueil^[7]!

Тази размяна на реплики малко шокира Киара, но нито Оливър, нито майка му се притесниха.

— Отиваме на нощен клуб, chéris — заяви тя. — Ангъс каза, че „Куалино“ вече е подходящ единствено за средната класа. Дори кралските особи са започнали да идват тук. Това е целувката на смъртта. Ще дойдете ли с нас?

— Не. Не сме модерни като теб. Въпреки това ти благодаря, мила.

Сесил дьо Робияр погали Киара по бузата. Младата жена забеляза, че очите ѝ са малко по-светлозелени от тези на Оливър и много по-студени.

— Остани на двайсет и три завинаги — подхвърли тя. — Това е единственият ми съвет.

Тръгнаха си. Докато гледаше след Сесил, Киара забеляза, че тя има фигура като пясъчен часовник, подчертана от дръзката кройка на роклята. Извитото дупе и прекрасно оформените бели рамене се скриха сред тълпата.

— Направо от шотландските чукари — отбеляза тя.

— Не съм казал, че е ходила по чукарите. Казах, че е била на лов за елени. И както сама виждаш, застреляла е благородно животно.

— Значи не сте го опекли на Коледа.

— Той вече е опечен — отвърна добродушно Оливър — и мога да те уверя, че ще бъде оглозган до кокал.

— Не ми е приятно, когато говориш толкова цинично — рече Киара и усети, че поради някаква необяснима причина върху съвършеното ѝ щастие бе паднала сянка.

— С майка като моята, мила, е най-добре да си с ясен поглед. Тя живее благодарение на джентълмени като този. Когато интересът ѝ към този изстине и тя се отегчи, ще го преживя известно време, след това ще си намери друг.

— Представяш я като вампир. — Вместо да отговори, той просто сви рамене. Сервирах ястието им, suprêmes de volailles à l'archiduc^[8], но крехките пилешки гърди не я привлякоха. — Трябва да имаш достатъчно пари, за да се грижиш, за нея, Оливър.

— Разбира се, че имам — потвърди той. — Мога да я поддържам в достоен комфорт до края на живота ѝ.

— Тогава защо се държи по този начин?

— Защото е Сесил. Тя е от породата на самотните ловци. Предпочита сама да си осигурява вечерята със собствени нокти. Не ме гледай така шокирано.

— Това ме натъжава.

— А не трябва. Живее по този начин от момиче. — Той посочи чинията ѝ. — Пилето е превъзходно, пробвай.

Тя пробва хапка.

— Говори с нея доста жестоко.

— Винаги си говорим по този начин — отвърна Оливър и за пръв път показва нетърпение, каквото досега тя не бе забелязвала. — Родила ме е, когато е била на седемнайсет. След като изпълнила задължението си към баща ми, поне така тя виждаше нещата, решила, че е време да се повесели. Да се прави на любяща майка и съпруга не било за нея. Все пак била много красива. Разби сърцето на татко и моето, ако може да се каже, че малките момчета имат сърца. Обичам я, но не изпитвам сантиментални чувства към нея.

Известно време Киара яде мълчаливо, умът ѝ беше пълен с образи, които думите бяха извикали. Спомни си острия поглед в зелените очи, безупречната бяла кожа, която приличаше на мрамор.

— Ти като нея ли си? — попита тя.

— Аз нямам нужда от парите на друг, Киара.

— Нямах предвид това. Студен човек ли си?

Тя не мислеше, че той ще ѝ отговори. Красивото му лице беше като маска.

— В някои отношения — отвърна най-сетне той.

— А прескачаш ли от жена на жена, като вземеш онова, което искаш, за да се прехвърлиш на друга, след като се отегчиш?

Той отново се замисли над въпроса ѝ.

— Имаше периоди в живота ми, когато бях точно такъв.

Тя срещна погледа му.

— А с мен така ли е?

Той се отпусна назад на стола.

— Защо измъчваш главицата си с подобни въпроси сега? Дори не сме започнали.

— Аз съм започнала, Оливър — призна тихо Киара.

— Надявам се нямаш намерение да проявяваш чувства като в евтин роман — усмихна се той.

— Чувствата ми съвсем не са като в евтин роман — отвърна напълно спокойно тя. — Просто искам да знам дали ще се проявя като глупачка, ако продължа да се виждам с теб.

— Това ли започнаха да подмятат хората?

— Да. Само че аз не отдавам особено значение на приказките на хората. Питам те заради себе си. Ако винаги си се отнасял към жените по този начин, мога ли да очаквам нещо различно?

Той се замисли за момент, сякаш ставаше въпрос за нещо, над което не се бе замислял досега.

— Държа се по определен начин, защото не съм открил любовта.

— Никога ли не си обичал жена? — попита тя, неспособна да повярва.

— Навремето обичах една жена изключително много. Само че тя е мъртва от години.

Киара усети разкъсваща болка от ревност. Не можеше дори да диша. Как да се съревновава с мъртва жена, която има специално място в сърцето му и нито остарява, нито прелестта ѝ повяхва? Същевременно знаеше, че Оливър е голямата ѝ любов.

— Не се ли надяваш отново да намериш любовта?

Той ѝ се стори напълно безразличен по въпроса.

— Надявам се.

— А жените нямат нищо против да експериментираш върху сърцата им, така ли?

— Може пък експериментът да им допадне. В интерес на науката.

— Значи предложението е приятно прекарване без каквато и да било обвързаност, без съжаление и упреци, когато всичко свърши, така ли?

— Има и по-лоши оферти — усмихна се той. Сега вече очите му бяха студени.

— И единственият ми шанс да те задържа, е като те накарам да се влюбиш в мен?

— Понякога представяш нещата твърде опростено.

— Не мога по друг начин. Аз съм простиച്ък човек.

— Мила, как бихме могли да си дадем обещания един на друг още отсега?

— Но ти говориш така, сякаш връзката ни е неизбежна.

— Това е друг въпрос. А ти позволяваш едно великолепно приготвено ястие да изстине.

Киара въздъхна.

— Ще ми се да знам какво те кара да се вълнуваш.

— Фактът, че някой ден ще бъда мъртъв.

Сянката над нея сякаш стана още по-черна.

— Оливър!

— Не е кой знае колко сложно. Тъкмо това направлява решенията ми. Всички дребни неща — страх, суета, срам — всички тези неща са без значение пред смъртта, остават единствено нещата, които са важни.

— Мисълта, че ще умра, не ми е никак приятна.

Той кимна.

— Че как иначе. Ти си млада.

— Но ти не си стар. Защо мислиш за смъртта?

— Видях предостатъчно смърт от 1914 до 1918 година. Трудно се забравя. Сега предлагам да прекратим този разговор, мило момиче, и вместо това да ядем, да прием и да се веселим.

След това не ѝ позволи да задава сериозни въпроси. Тя удави мъката си в подобното на нектар вино и се опита да се задоволи с онова, което ѝ казваше той.

„Ламбет Уок“ бе сигналът, че е време дансингът да се напълни. Докато наблюдаваше как преуспяващите клиенти на „Куалино“ се перчат, мятат глави и крещат „Ой!“, Киара си каза, че ще свързва тази мелодия с влизането на Оливър в живота ѝ дълго след като него вече го няма.

Отидоха на дансинга заедно, когато оркестърът засвири бавна версия на „Орлови нокти“. Той танцуваше прекрасно, държеше я леко, но уверено в прегръдките си. Тялото му беше силно и топло. Беше много лесно да следва ритъма му. Оливър умееше да накара всеки да прави онова, което той иска. Захаросаната мелодия я обгърна, залюля я в транс на омайна еротика. Двамата не танцуваха, любеха се. Телата им се докосваха, пръстите им се преплитаха. Душите им се сляха в едно. Това беше нещо, което не можеше да бъде измерено според

стандартите на леля Патси или Мойра Гириган. Те нямаше да разберат нищичко, нито тъгата, нито радостта. Можеха единствено да видят онова, което Оливър нарича дребни неща — страх, суета, срам. Той беше прав. В края на живота човек не се обръща назад, за да се поздрави, че е бил ръководен от тези емоции.

Оливър я откара до тях в малките часове на нощта. Паркира пред блока, но не слязоха от автомобила. На бледата светлина Киара погледна силуета му.

— Не искам тази вечер да свършва.

— Моята няма да свърши. Трябва да си събера багажа — обясни той. — След няколко часа заминавам от Лондон. Ще отсъствам две седмици.

Сърцето ѝ се сви. Да не би натякванията ѝ по време на вечерята да го бяха отблъснали?

— Къде отиваш?

— В чужбина.

— Къде в чужбина?

— А, на различни скучни места — отвърна уклончиво той.

— Износ на метал ли?

— Да.

— Ще бъдеш ли в опасност?

— Не.

— Ще ми пишеш ли?

— Не. Ще се прибера у дома по средата на януари. Ще ти се обадя, щом се върна.

— Ще ми липсваш, Оливър. — Тя го прегърна през врата и вдигна устни към неговите. Той, изглежда, се поколеба за кратко. След това я прегърна и я целуна. Младата жена усети, че я обгръща топлина, както на дансинга, но този път беше много по-завладяващо. Отвърна на целувката му страстно, неумело, устните ѝ смазани под неговите. Това бе суров израз на нуждата ѝ, на страха да не го изгуби. Целувката беше почти груба заради страстта и приключи за секунди.

Той се отдръпна и нежно свали ръцете ѝ от врата си.

— Не мисли прекалено много, докато ме няма — рече.

Изпрати я до входа, но не ѝ позволи да го целуне отново.

Тя му благодари по странен, официален начин за вечерта и затича нагоре с надеждата да го види как потегля, но закъсна и щом се

изправи на прозореца, ягуарът му беше потеглил.

- [1] Както трябва (фр.). — Б.пр. ↑
- [2] Мила, любима (фр.). — Б.пр. ↑
- [3] Много сте красива, малката ми (фр.). — Б.пр. ↑
- [4] На колко години сте? (фр.) — Б.пр. ↑
- [5] На двайсет и три, мадам (фр.). — Б.пр. ↑
- [6] Да не би да си я взел от люлката? (фр.) — Б.пр. ↑
- [7] Да не би да си го взела от ковчега? (фр.) — Б.пр. ↑
- [8] Специалитет, деликатес от птиче по царски (фр.). — Б.пр. ↑

Въпреки че ѝ беше казал да не мисли много, през следващите дни, скучни, празни, тя не прави почти нищо друго. Преповтаряше разговора им. Откри, че Хамлет на Алек Гинес се връща отново и отново в мислите ѝ. Когато се сблъскат със злото, обикновените хора трябва да действат. Само че описанието на Оливър за бомбардировачи, които ще съсипят Лондон на пух и прах, я ужасяваше. Струваше ли си подобна жертва? Не беше ли по-добре да се даде на Хитлер онова, което иска, и да се избегне войната?

Насилваше се да бъде весела. Излизаше, срещаше се с хора. На Нова година отиде на бала на изкуствата в Челси заедно с Чарли и група приятели. Маскира се като неубедителна Клеопатра, а Чарли като още по-неубедителен Антоний. Нямаше значение. Сред тълпа от над пет хиляди, повечето студенти, изпълнили Албърт Хол с шум и цвят, никой не забеляза костюмите им. Навсякъде се вихреха танци, веселието бе прекалено, трескаво, също като целувката ѝ с Оливър в колата му, и то поради същата причина — усещането, че тази ера е на приключване, че това са последните щастливи моменти за много време напред. Имаха маса на балкона, но слязоха долу, в мелето, за да потанцуват.

Когато удари полунощ, хиляди балони бяха пуснати от купола. Те се спуснаха над веселящите, крехки балони в цветовете на дъгата, които се пукаха, подскачаха, носеха се, издигаха се от топлината и шума. А шумът в залата беше оглушителен. Всички пожарни в Лондон зазвъняха с камбаните си. Шлепове и баржи надуха сирени в Темза. Някой изсвири „Олд Ланг Сайн“ на огромния орган и всички запяха с бумтящите ноти. Сред цялата тази истерия Киара забеляза хора, които плачеха, не се сдържа и също се разплака. 1939 година бе започнала.

Излязоха навън. Улиците около Албърт Хол бяха пълни с подивели хора, които не спираха да крещят. Хвърляха снежни топки, скачаха върху преминаващи таксите и се качваха по улични лампи, прескочиха парапета на парка и там направиха снежен човек. Група леко облечени момичета се качиха на мемориала на Албърт, размахваха бутилки шампанско и пееха. Пристигнаха полицаи и надуха свирките си. Приятелите на момичетата започнаха галантна битка с полицаите.

Киара нямаше апетит за веселба през цялата нощ както в минали години. Успя да убеди Чарли да я прибере и той я остави с огромно

неудоволствие у тях към един след полунощ.

Тя се отскубна от пиянските му опити да говори с нея и когато това не се получи, той я целуна. Киара се отърва от него и отиде да си легне. В мислите си пожела на Оливър щастлива Нова година, където и да беше той. Много ѝ липсваше. Запита се какво ли правят Изабел и Фелисити и как празнуват.

Тъкмо беше заспала, когато я събуди настойчив звън от входната врата. Реши, че Чарли става нахален, и се опита да не обръща внимание, но звъненето продължи. Тя стана и натисна копчето на интеркома.

— Кой е?

— Сесил дьо Робияр. Пусни ме да вляза.

Силно изненадана, Киара натисна копчето. След малко Сесил се показва на вратата. Беше с палто от норка, гарвановочерната ѝ коса рошава. Говореше ясно, отчетливо, но незнайно как Киара остана с впечатлението, че жената е много пияна.

— Ще платиш ли на таксито? Ня'ам пари.

Твърде стресната, за да спори, Киара слезе по халат и плати на нетърпеливия таксиметров шофьор безобразно висока сума. Той избръмча да търси други веселяци. Когато се качи в апартамента, Сесил беше метнала норката върху канапето и се опитваше да запали газовата печка, както беше в изключително тясна бяла рокля и високи обувки.

— Mon dieu, il fait froid ici^[1] — измърмори тя. — Вие, англичаните, имате лед във вените.

Киара запали огъня. Той пламна веднага. Сесил застана пред него и потри ръце.

— Какво имаш за пиене?

— Само уиски.

— Става.

Киара ѝ сипа солидно количество.

— Да не би да се е случило нещо?

— Какво? Не, нищо. Ангъс стана невъзможен. Злобен. Заклучи ме навън. — Тя гаврътна уискито, без да благодари, и потръпна. — Той е свиня.

— Как ми намерихте адреса?

— Оливър ми каза да те наглеждам. — Допи чашата и протегна ръка за още.

— Много мило — отвърна сухо Киара, — но съм съвсем добре.

— Ще остана тук тази нощ — заяви Сесил. Каза го така, сякаш няма никакъв спор по въпроса, въпреки това стрелна Киара леко намръщено, същевременно въпросително с крайчетата на зелените си очи.

— Разбира се, щом искате — отвърна Киара. Сложи тапата на бутилката уиски и я прибра. — Ще ви оправя канапето.

— Никакво оправяне. Ще спя под vison^[2]. Ще ми бъде по-топло, отколкото с резервното ти одеяло. — Сесил изрита обувките на високи токчета, вдигна роклята, за да освободи чорапите, и показа голото си бедро. Олюля се леко.

— Внимавайте.

— Тогава ела. Помогни ми. — Киара ѝ помогна да си свали чорапите. Миришеше на уиски и на „Апре Лонде“. Забеляза, че по бялата ѝ ръка има синини, където някой мъж я беше стискал. Сесил отказа да се съблече и се сви на канапето под коженото палто. Огледа се със студените си очи. — Добре поне, че имаш вкус към картините. Да не би любовниците ти да ти ги подаряват?

— Отивам да си легна — заяви Киара и пристъпи към вратата.

— Недей, чакай. — В гласа на Сесил се прокрадна жална нотка. — Остани малко при мен.

— Трябва да поспите.

— Съвсем за малко — рече умолително тя. Киара приседна уморено до нея. — Харесваш ли Оливър? — попита тя.

— Да.

— И аз го харесвам. Но аз го създадох такъв, какъвто е. — Сесил затвори очи. — Не се отнасях много мило с него. Имах си собствен живот. *Que voulez-vous*^[3]?

Киара седеше и чакаше умората да надвие Сесил. Когато тя се отпусна, изглеждаше по-невинна и гневът се стопи. Щом реши, че е заспала, Киара стана тихо.

— *Il a été trahi par les deux femmes plus important de sa vie*^[4] — заяви сънено Сесил. — Майка му го напусна, а съпругата му почина млада. Той никога вече няма да се довери на друга жена. Остави огъня да гори.

Киара беше много уморена, когато си легна.

Събуди се рано, замислена над хилядата и един въпроси, които да зададе на Сесил — за работата на Оливър, за жените в живота му, за детството му, за съпругата му, коя е Моника Лангфорд, дали наистина е шпионин. Когато обаче влезе в хола, Сесил и палтото от норка ги нямаше. Газовата печка беше спряна и единствената следа от нощната посетителка беше ароматът на „Апре Лонде“.

Като размисли, Киара реши, че е много по-вероятно Оливър да е дал адреса ѝ на майка си, в случай че Сесил има нужда от убежище, а не, както тя твърдеше, „да държи под око“ Киара. При тази мисъл ѝ стана приятно, защото намекваше, че тя е надежден човек. Сесил не се появи повече. Само че пророческите думи на жената, също като неясна мъдрост на някоя ясновидка, не я оставяха на мира. Оливър е бил предаден от двете най-важни жени в живота си. Повече няма да прояви доверие. Тя никога няма да успее да го накара да я обикне. Но така или иначе, той беше изчезнал от живота ѝ.

1939 година започна мрачно, снегът се редуваше с дъжд и суграшица, докато лондонските тротоари не заприличаха на реки от киша. Новините бяха стряскащи. Вестниците бяха пълни с материали, че германците възнамеряват да нахлуят в Холандия и да използват холандските летища, за да бомбардират Великобритания. Сред вилицата от обвинения и отричане напрежението растеше и вероятността за война ставаше все по-реална. Хората вече не казваха „ако“, а „когато“.

Фашизмът триумфираше в Испания. Националистите, с подкрепата на Мусолини, се опитваха да завземат Барселона, което щеше да сложи край на Испанската гражданска война. Бежанци се стичаха от града към Франция. Във вестниците пишеше, че щяло да има страшно клане, когато Франко превземе Барселона, че се е зарекъл да избие до крак онези, които са му обърнали гръб. Киара благодари на Господ, че Изабел вече не е в Испания. Въпросът беше къде се намира.

Междувременно в Лондон започнаха да прииждат многобройни евреи, жалки, объркани семейства, които очевидно нямаха почти нищо освен дрехите на гърба си и обикаляха улиците.

Тя се зае да почисти малкото платно с небе и облаци, което бе купила. Жълтеникавият лак падна и разкри изящен пейзаж. Може би господин Кавъндиш беше прав и платното наистина беше на Констабъл. Старият търговец на картини имаше набито око, точно както бе казал Оливър.

Тя мислеше непрекъснато за него. Първоначално мисълта за двуседмичната раздяла ѝ се струваше непоносима. Но така ѝ остана време да разсъждава над чувствата си, които изпреварваха ума. Така можа да прецени какво би било бъдещето с Оливър.

Може и да беше глупаво да казва, че е влюбена, след като го познаваше от нищо и никакви няколко седмици. Тя обаче беше наясно, че дори да не го обича сега, много скоро ще го обикне и че любовта ѝ ще бъде истинско, трайно чувство. Как точно го разбра, си оставаше мистерия, поне донякъде. Той беше властен, мил и я възбуждаше сексуално. Но това не беше достатъчно, за да обясни страстта ѝ. Това беше нещо, което избликваше дълбоко в нея, сякаш бе спало през целия ѝ живот и бе чакало тъкмо този момент и този мъж, никой друг. Беше посяло коренната и бе изникнало от нея.

А знаеше толкова малко за него. Същевременно го познаваше интимно. Как така? Може би от времето, когато е бил цар във Вавилон, а тя християнска робиня, както в старото стихотворение. Копнееше за завръщането му, нямаше търпение да се озове отново в ръцете му и да му признае всичко, което беше скътано в сърцето ѝ.

Инес се върна след празниците и двете направиха почистване на апартамента. Галерията отвори отново и Киара се върна на работа. На първия ден имаше малко посетители и тя направи продажба. Може би пред опасността от война хората влагаха парите си в материални неща. Говореше се, че златните бижута са недостъпни. Дилърите ги изкупуваха, за да се спасят от инфлацията.

На второто ѝ утро на работа двойка бежанци пристигна в галерията — съпрузи на трийсетина. Личеше, че дрехите и на двамата са били хубави, но сега бяха поизносени. По лицата им се беше изписало учуденото изтощение на хора, чийто живот е бил разбит. Говореха слабо английски. Носеха пакет, увит в кафява хартия, който дадоха на Киара да отвори. Тя остана удивена, когато видя платно на Рембранд, портрет на младо момиче, вероятно дъщеря му Корнелия.

Двамата бяха успели, незнайно как, да го изнесат нелегално от Германия въпреки бдителността на нацистите.

— Тази картина е много ценна — каза им тя.

Мъжът кимна уморено.

— Знам, разбира се. Колко ще ми дадете?

— Трябва да я отнесете в „Сотби“ — посъветва го тя. — Наблизо е. Ще ви упътя. Ще спечелите поне десет хиляди лири.

— Вие плащате тези пари? — попита жената и погледна Киара с измъчени очи. — Тези десет хиляди?

Киара погледна платното, несъмнено шедьовър.

— Моят работодател ще ви даде най-много половината от тази сума. Може би две-три хиляди. Занесете картината в „Сотби“.

— Веднага ли ни платят?

— За съжаление, не — там е аукционна къща. Ще отнеме няколко месеца.

— На нас ни трябва пари веднага — отвърна мъжът. — Не можем чакаме месеци. Разбирате?

Тя позвъни на господин Кавъндиш, който пристигна в галерията половин час по-късно. Очите му заблестяха, щом видя картината. Той излезе с бежанците, елегантен в раирания си костюм и цилиндър. Тя така и не разбра колко е платил за Рембранд, нито какво е направил с него. Той не ѝ каза. Може и да го беше прибрал в сейфа си.

През втората седмица на януари настроението ѝ отново се подобри. Оливър беше казал, че ще се върне приблизително по това време. Тя тръпнеше от вълнение. Когато пристигна писмо, адресирано до нея с почерк, който не познаваше, сърцето ѝ запя. Оказа се, че не е от Оливър. Беше написано на лист с името на манастира на Фелисити в Уестморланд. Беше кратко.

Скъпа госпожице Редклиф,

Пиша ви във връзка със сестра ви.

Със съжаление трябва да ви съобщя, че от известно време тя е в лошо здраве, макар лекарят да ни уверява, че няма непосредствена опасност.

Въпреки това игуменката смята, че посещението ви ще ѝ се отрази добре.

Уикендите не са удобно време за посетители. Всеки друг ден от седмицата е подходящ.

Бъдете така любезна да се свържете с нас по телефона, за да уточним деня и часа.

Писмото беше подписано от сестра Тереза Маргарет, наставницата на послушниците като Фелисити. След като прочете писмото, Киара се паникьоса. „В лошо здраве“ ли? Какво точно ѝ беше? Защо не знаеше нищо? Нямало „непосредствена опасност“. Това пък какво означава? Че по-късно ще има опасност ли? Да не би Фелисити да умира?

Тя се зае незабавно да организира пътуването, което означаваше да си вземе ден отпуск от работа (уикендите не били подходящи, така ли? Те да не би да си въобразяваха, че никой не работи?) и да намери къде да отседне за една нощ в Апълби. Господин Кавъндиш се съгласи да я освободи в четвъртък. Тъй като тя не работеше в петък, щеше да разполага с ден и половина да се види с Фелисити, ако се върнеше в събота. Обади се в манастира и потвърди часа на посещението си. Монахинята, с която разговаря, не можа или не пожела да ѝ каже подробности за състоянието на Фелисити.

За да стигне от Лондон до Апълби, трябваше да пътува с два влака, първо до Карлайл, а после от Карлайл до Сетъл. Втората част от пътуването беше популярна през лятото, защото пътят бе един от най-живописните на север, минаваше се по виадукти, водопади и диви поля. В средата на зимата обаче гледката беше потискаща. Хълмовете бяха покрити със сняг; долините бяха кафяви, брулени от вятъра. Връх Пенигент беше бял като смъртта. Колко самотно изглеждаше всичко! Киара погледна през прозореца на купето и се замисли над необикновената съдба на по-малката си сестра. Защо избра такъв път в живота? Двете с Изабел положиха огромни усилия да я откажат. Фелисити дори замина за Испания, за да се махне от Англия и от влиянията, които я тласкаха да постъпи в манастир. Това не се получи. Заради гражданската война се наложи бързо да се махнат от Кордова, а когато се върна, Фелисити веднага постъпи в манастира. Киара така и не разбра подробности за пътуването. Подозираше, че Изабел, както

често се беше случвало, е пипала прекалено грубо и вместо да спаси Фелисити, я е тласнала в нежеланата посока.

Взе си стая в „Мъртън Армс“, малък хотел в Апълби, който бе почти празен. Времето беше лошо, за да отиде на разходка, непрекъснато преваляваше сняг, вятърът пронизваше, затова тя повика такси, което да я откара в манастира, на километър и половина, може би три от града.

Сградите на манастира заприличаха на Киара на крепост още първия път, щом ги видя. Бяха построени от местен гранит, покривът беше от плочи и стряскаха, въпреки че еркерите на прозорците и великолепно гравирани вертикални колони на прозорците бяха красиви. Влезе през тежка метална порта в тихия манастирски свят.

Дворът беше потънал в мъгла и сестрите, облечени целогодишно в тежки кафяви роби, с лица, оброчени от бели забрадки, приличаха на ефирни призраци. Рядко вдигаха очи от земята и Киара чу единствено тих шепот от малкото, с които се размина. Отведоха я в чакалня и ѝ казаха да седне. Ритъмът в манастира не се променяше, чуваха се приглушени камбани, тихи процесии от забулени фигури преминаваха от една сграда в друга. Нима това беше привлякло Фелисити, този ред, спокойствието, толкова различни от хаоса, който цареше в детството им?

Сестра Тереза Маргарет най-сетне се появи, жена на средна възраст, чието лице можеше да мине за мило, ако си позволи да се усмихне. Поздравя Киара без капчица топлина.

— Сестра ви е в лечебницата — рече тя. — След малко ще ви заведе. Преди да се видите с нея, искам да ви помоля да сте много тиха в нейно присъствие и да не я възбуждате по никакъв начин.

— Разбира се. Сестро, моля ви, кажете ми, какво ѝ е на Фелисити?

— Какво ѝ е?

— Каква е болестта ѝ?

— А, да. Има упорита кашлица, която не се поддава на никакво лечение. Правиха ѝ тестове за туберкулоза и емфизем. Също и за охтика. Не е това.

— Тогава какво е?

— Първо, тя страда от физическо изтощение. Кашлицата я уморява непрекъснато. Понякога е трудно да се каже дали тя е

причината или симптом на заболяването ѝ.

— Откога е така?

— От няколко седмици.

— И състоянието ѝ не се ли подобрява?

Сестра Тереза Маргарет се поколеба за момент. Седеше както седят сестрите, свила ръце на кръста. От позата ѝ лъхаше колкото спокойствие, толкова и желание за отбрана. Хлътналите ѝ бузи и дълъг нос бяха зачервени от студа.

— Лекарят не е на това мнение, но аз съм убедена, че болестта на сестра ви е до голяма степен въображаема.

— Май не ви разбирам — призна Киара. — Какво имате предвид, като казвате въображаема?

По лицето на сестра Тереза Маргарет премина раздразнение, сякаш мислеше, че Киара е много глупава.

— Може би трябва да я видите още сега. Заповядайте.

Киара я последва. Стъпките на сестра Тереза Маргарет бяха почти безшумни дори по каменното стълбище, което водеше към лечебницата. Чуваше се единствено шумоленето на дрехите ѝ. Какво ли е, питаше се Киара, да обличаш едни и същи дрехи всеки ден, никога да не виждаш нищо цветно, да потънеш в това монотонно ежедневие?

Лечебницата се оказа малка. Фелисити беше единствената пациентка. По-възрастната сестра, която се грижеше за нея, се представи като сестра Джон, пое щафетата от сестра Тереза Маргарет и въведе Киара. Фелисити лежеше на тясно болнично легло с желязна рамка, точно под прозорец високо на стената, чиято светлина падаше върху нея на бели ивици. Когато Киара приближи леглото, сестра Джон седна на стол наблизко. Стана ясно, че възнамерява да остане там по време на посещението.

Киара погледна сестра си. Едва позна онази Фелисити, с която бе расла. Беше с гола глава. Косата ѝ, навремето светла, гъста, сега беше късо подстригана, приличаше на безцветна вълна. Лицето ѝ бе изтъняло, бузите и очите хлътнали. Имаше измъчен вид. Погледна Киара сякаш объркано. След това заговори тихо.

— Киара! Ти дойде!

— О, Фий! — Очите на сестра ѝ се напълниха със сълзи, когато се наведе да целуне някога закръглената буза.

Усети как тънките ръце на Фелисити я прегръщат. Двете останаха за кратко прегърнати. След това Фелисити се отпусна назад.

— Изглеждаш прекрасно, мила. — Поне очите ѝ все още бяха очите на Фелисити, светлосивото на баща им, обрамчени с дълги, тъмни мигли. — Чувала ли си се с Изабел?

Тъй като тя беше съвсем немощна, Киара прецени, че е най-добре да не ѝ разказва за бурния живот на Изабел и онова, което бе научил Оливър.

— Знам само, че сега е във Франция и е добре.

— Много се радвам. Непрекъснато мисля за нея.

— И аз.

— Преодоля ли манията по нацизма?

— Мисля, че да.

— Слава богу.

— Много си слаба, Фий.

— Не е толкова зле. — Киара обаче видя, че ръцете ѝ треперят от усилие, докато се опитва да се надигне, за да седне в леглото. Помогна ѝ и подреди твърдите възглавници, за да ѝ бъде удобно. — В лечебницата съм от седмица. Сигурна съм, че скоро ще ме пуснат. Много е уютно тук, нали?

Нима съзря искрица от стария хумор в очите на Фелисити? Киара погледна голите стени. Нямаше нищо освен дървен кръст, който да раздвижи монотонността. Тук дори не ѝ се стори много чисто. Със сигурност не беше боядисвано от години.

— Прекрасно е. — Погали късо подстриганата глава на Фелисити. — На пипане си като Амброуз.

Фелисити се засмя тихо. Амброуз беше плюшеното мече на Киара, което тя не остави, докато не се разпадна от ласките ѝ.

— Чувствам се малко като него в последния стадий на съществуването му, готов да се разпадне на парченца — промълви тя.

— Защо? Какво ти се е случило?

— Никой не знае. Аз съм медицинска загадка. И тежа на всички.

— Ти винаги си тежала на всички, така че не ми казваш нищо ново.

— Така си е. Добре ли прекара Коледа и Нова година?

— Вие с Изабел ми липсвахте. Липсват ми Коледите, които прекарвахме заедно. — Киара чу сестра Джон да се намества на стола

зад нея. Постара се да не обръща внимание на безмълвната вълна от неодобрение. Беше решила, че ръцете на Фелисити треперят от усилието да се намести, но сега забеляза, че цялата Фелисити трепери, че пръстите ѝ са нестабилни, че ръцете ѝ се тресат. Дори лицето ѝ беше нестабилно, единият клепач се спусна в някаква пародия на намигване, а устните ѝ потръпнаха. Опита се да прикрие ужаса си.

— Прекарах Коледа в „Савой“, а Нова година в Челси.

— Май не съм ти липсвала много.

— В „Савой“ беше доста скучно, докато в Челси беше истински хаос. Почти буквално. Някои от момичетата се напиха до безумие и се качиха на монумента на Албърт почти без дрехи...

Сестра Джон се изправи.

— Моля ви! Налага се да ви помоля да напуснете!

— Много се извинявам — отвърна разкаяно Киара. Да не би по лицето на Фелисити отново да се появи следа от усмивка? Или пък беше нервен тик? Така и не можа да определи. — Както и да е, получих картичката ти, много ти благодаря.

— Нашата Коледа беше красива. Имаше служба в полунощ. След това... — Фелисити май нямаше какво друго да каже. Очите ѝ се преместиха към дървения кръст на стената. — Не мислиш ли, че Коледа е много тъжна? Това малко бебе, толкова невинно. А после какво са му сторили. Той е роден за това. Просто не мога да мисля.

— Тогава недей.

— Но трябва!

— Не сега. Докато си тук, трябва да си почиваш.

— Кажи им да ми позволят да стана, мила. Трябва да се върна на работа. Така само губя времето на всички!

— Шшшт. Оздравявай. Нищо друго.

Сега Фелисити се разтрепери още повече. Киара чу как тракат зъбите ѝ. Очите ѝ бяха широко отворени, втренчени напред, бялото подчертаваше ирисите.

— Просто не знам защо ме държат тук. Аз съм силна. Глупаво е.

— Какво казва лекарят?

— Той казва... той казва... — Киара мълчеше и чакаше сестра ѝ да продължи. Стори ѝ се, че Фелисити наблюдава нещо обзета от невидим ужас.

— Не трябва ли да си в болница? — Киара погледна примитивната лечебница и сниши глас. — Сигурна съм, че тук те обичат, но нямат нужните ресурси, за да се грижат за теб както трябва.

— Ще се оправя.

— Сестра Тереза Маргарет ми каза, че си болна от седмици.

— Шшшт — настоя Фелисити.

— Много си отслабнала.

— Ще се оправя — увери я сестра й със странен, задъхан глас. След това гърдите й изхъркаха и тя започна да кашля. Не беше туберкулозната кашлица, която Киара очакваше. Беше странна, лаеща кашлица, която разтърси слабото тяло на Фелисити, сякаш някой я беше ударил.

Сестра Джон се надигна с въздишка и започна да бърка нещо в една чаша.

— Извинявай... — започна Фелисити. — Не исках да... правя... така.

— Няма защо да се извиняваш, мила. — Киара стисна раменете й. Сестра Джон й даде лекарството, някаква течност с цвят на тебешир, която Фелисити успя да изпие на малки гълтки. Въпреки това кашлицата продължи, накъсана, настойчива, а всеки пристъп свършваше с хъркане в гърдите.

— Не трябва ли да извикаме лекар? — обърна се Киара към монахинята. Сестра Джон поклати нетърпеливо глава. Започна да удря Фелисити по гърба, между плешките. Фелисити не възрази, но това също не помогна. Острата кашлица продължи, докато устните й не посиняха. Киара се уплаши. Тялото на сестра й се вдърви. От устните й покапа слюнка. Тя изглеждаше толкова крехка, единствено кашлицата я зареждаше с някаква енергия, сякаш я бе обладала и искаше тя да трепери, докато не се разпадне.

Най-сетне Фелисити се отпусна разтреперана на възглавниците. Започна да диша отново, но трудно, сякаш на гърдите й имаше някаква тежест. Киара забеляза, че в хлътнатините на гърлото й се е събрала пот. Положи ръка на гърдите й и усети как лудешки бие сърцето й. Фелисити не можеше да говори. Пристъпът я беше изтощил.

— О, Фий — промълви тя, — не може да продължаваш по този начин.

Фелисити се усмихна немощно.

— Този беше... лек — изхърка тя. — Извинявай, че те притесних. Но сега, мила, просто съм малко уморена. Май... най-добре... да си почина малко.

Киара я целуна по челото.

— Довечера ще остана в „Мъртън Армс“. Утре ще дойда да те видя.

Фелисити кимна. Очите ѝ вече се затваряха.

Киара се върна при сестра Тереза Маргарет. Докато прескачаше през стъпало надолу, тя си каза, че трябва да се овладее. Само че не беше никак лесно.

Сестра Тереза Маргарет я чакаше най-горе на стълбите в обичайната си поза.

— Не можете да я оставите така — започна остро Киара. — Трябва незабавно да бъде преместена в болница.

Лицето на сестра Тереза Маргарет беше като издялано от камък.

— Ще продължим този разговор в кабинета ми, ако не възразявате. — Поведе я нанякъде с тихата си плъзгаща се походка. Кабинетът и се оказа тясна килия, в която бюрокрацията във формата на шкаф за документи и бюро се смесваше с духовното, представено от няколко религиозни снимки на стената. Тя се настани зад бюрото, стисна ръце и погледна Киара през очилата без рамки. — Кажете. За какво искате да говорим?

— Фелисити не може да остане в онзи неугледен затвор. Трябва веднага да бъде преместена в болница. Тя е тежко болна.

— Не съм съгласна с вас — отвърна сестра Тереза Маргарет. — Не вярвам да е много болна.

— Вие чули ли сте кашлицата ѝ?

— Чувам я денонощно — отвърна сухо монахинята.

— И според вас това не е болест, така ли?

— За мен това е чудесен начин да се привлича вниманието.

Киара беше потресена.

— Тя не се преструва, ако това имате предвид!

— Лекарят не откри органична причина за кашлицата. Опитът ми подсказва, госпожице Редклиф, че или има, или няма причина.

— След като причината не е органична, значи е психологическа!

Сестра Тереза Маргарет ѝ отправи тънка, студена усмивка.

— А, да. Психологическа. Думата е много на мода напоследък, нали? За съжаление не вярвам в психологията. Твърде много се употребява. Психологията поощрява слабости и извинения, които трябва да бъдат приети и коригирани. Вярвам, че за нещата има много по-простички причини и резултати, отколкото психолозите се опитват да ни представят.

Сестра Тереза Маргарет, изглежда, изпитваше прикрито удоволствие от тези думи и очите ѝ блестяха. Киара се постара да запази спокойствие.

— И вие вярвате, че Фелисити се преструва.

— Вие избрахте думата, не аз.

— А вие коя дума ще изберете? — попита Киара.

— Бих казала, че тя се убеждава в нещо, което не съществува.

— Това е дефиницията за психологически проблем!

— Това е дефиницията за прищявка!

На Киара ѝ се прииска да издере самодоволното лице.

— Настоявам сестра ми да бъде преместена от манастира и да получи медицински грижи в прилична клиника — настоя тя.

— Можете да настоявате колкото желаете. Нямаме никаква власт между тези стени.

— Не можете да я държите като затворник!

— Никой не я държи като затворник — заяви с леден глас сестра Тереза Маргарет. — Ако иска да постъпи в болница, ще бъде заведена веднага. Тя не е проявила подобно желание. Що се отнася до това, че лечебницата е „неугледен затвор“, както се изразихте, сестра ви вече отне предостатъчно от оскъдните ни ресурси, ограниченото ни време и търпение.

Сърцето на Киара блъскаше от гняв. Гласът ѝ трепереше.

— Тогава трябва да си тръгне.

— Тя иска да остане. Не притежавам власт да я изгоня. — Монахинята вдигна ръка, за да спре отговора на Киара. — Отнесете въпроса към сестра Хелън, игуменката. Повече нямам намерение да обсъждам този въпрос с вас.

— Тогава искам да се срещна със сестра Хелън.

— Доколкото разбрах, ще прекарате нощта в Апълби. Сестра Хелън ще се срещне с вас утре сутринта. — Сестра Тереза Маргарет стана и посочи вратата, без да каже и дума повече.

-
- [1] Мили боже, тук е студено (фр.). — Б.пр. ↑
- [2] Визонова кожа (фр.). — Б.пр. ↑
- [3] Какво искате (фр.). — Б.пр. ↑
- [4] Той беше предаден от двете най-важни жени в живота си (фр.). — Б.пр. ↑

Киара трепереше от ярост през целия път до селото. Арогантна, студена, зловна жена! Как бе възможно Фелисити да живее в тази потискаща обстановка? Трябваше да излезе от манастира час по-скоро, а сега възможността беше отлична. Останеше ли, беше обречена.

Небето се сниши. В средата на следобеда притъмня. Вятърът виеше около хотела. Киара усети, че е потисната, когато гневът я напусна. Вечеря рано в трапезарията и си легна рано, заслушана във вятъра, замислена за Фелисити. Това ведро ангелско дете да стигне дотук!

На следващата сутрин снегът продължаваше да вали и обгръщаше света в бяло. Тя пристигна в манастира в девет и й казаха, че игуменката ще я приеме веднага. Сестра Тереза Маргарет не се мяркаше. Млада послушница заведе Киара до кабинета на сестра Хелън.

Сестра Хелън, игуменка на манастира, беше поне на осемдесет. Лицето ѝ, обрамчено в бяла забрадка, беше топло, с ясни сини очи, потънали сред паяжина от бръчки. Тя пое ръцете на Киара в своите.

— Благодаря ви, че дойдохте чак тук, за да ни видите — започна и стисна лекичко пръстите на младата жена. — Сигурно ще пиете чаша чай.

Разоръжена от посрещането, напълно различно от това на сестра Тереза Маргарет, Киара прие поканата за чай и седна на удобния стол, който ѝ показа сестра Хелън. На стената имаше единствено снимка на папата и кръст. През арковидните прозорци се виждаше как вали сняг и натрупва по камъните.

— Когато мама се караше на някого в Донегал — започна сестра Хелън, — тя казваше: „Поговорих си с този и този“. Разбрах, че вчера сте си поговорили със сестра Тереза Маргарет.

— Извинете ме, ако съм била груба, пресвета майко. Много се тревожа за Фелисити.

Игуменката наклони глава.

— Сигурно.

— Сестра Тереза Маргарет, изглежда, вярва, че тя се преструва, за да привлича внимание. Не мога да приема това. Не е характерно за Фелисити.

— Моята политика е да не се меса в отношенията между послушниците и наставниците им. Независимо с какво впечатление

сте останали, сестра Тереза Маргарет не е нито студен, нито безчувствен човек. Тя е прекрасна наставница на послушниците. Напълно се доверявам на преценката ѝ.

— Значи и вие вините Фелисити.

— Не виня никого. Тя е болна и когато открием правилното лечение, ще се оправи отново, ако така е рекъл Господ.

— Според мен Фелисити трябва да бъде преместена в болница. Не може да бъде оставена да кашля така. Кашлицата я изтощава. — Донесоха чай, а за Киара имаше бисквита. Младата жена продължи да разказва на игуменката за тревогите си за Фелисити, за възмущението от студенината на сестра Тереза Маргарет. Всеки път, когато замълчаваше, игуменката кимаше, изчакваше я да събере мислите си и да продължи. Едва когато каза всичко, по-възрастната жена заговори:

— Вие и семейството ви сте били против решението на сестра ви да стане монахиня.

— Не че двете с Изабел не уважаваме призванието на кармелитките. Просто чувстваме, че Фелисити взе грешно решение.

Сестра Хелън кимна спокойно.

— Но това е призванието на сестра ви, а решението е нейно.

— Тя беше съвсем млада, пресвета майко!

— Когато сестра ви дойде при нас за пръв път, аз не се впечатлих от младостта ѝ, а от увереността ѝ. Тя приближава третата година от послушничеството си. Може скоро да положи първите клетви. Вярвам, че тя има специален принос към нашето сестринство, към паството ни. Вярвам, че с Божията благословия ще води дълъг и благословен живот сред нас. Виждам, че Христос я е докоснал, и това ме изпълва с радост. Но... — Тя скръсти малките си ръце под робата и се усмихна на Киара. — Религиозният живот не е скучен и монотонен, както вярват някои хора. Аз често го сравнявам с пейзажа около нас. Има висини и тъмни долини. Човек може да остане в блато или пък да изтича на слънце. Може да падне и да се нарани. Може да се окаже, че прекосява поле, което му се струва безкрайно. Може да поеме в грешна посока и да се изгуби. А може да се върне отново у дома. Това е пътешествие. Както всички други пътешествия, има кризи. А сега няма съмнение, че Фелисити е в криза.

— Значи има нужда от помощ!

— Тя получава помощ.

— Не и от сестра Тереза Маргарет!

— Помощта, за която говоря, идва от Господ. Господ ни изпраща тези кризи, за да ни даде сили.

— Ами ако тя не е достатъчно силна?

— Някои неща се постигат със силата на волята, а други само с Божията воля.

Киара усети как надеждата ѝ се стопява. Игуменката може и да изглеждаше мила и добра, но бе с желязно сърце.

— Тогава какво може да се направи?

— Обещавам ви, че сестра ви ще получи медицинските грижи, от които се нуждае. Лекарят ще я прегледа отново следващата седмица и отново ще започнем тестове. Обещавам да ви държим в течение. А тя се оправя. Тя върви по свой път. И в момента е поела в правилната посока. — Игуменката се надигна бавно заради артритни болки. — Сега вървете при нея. Опитайте се да разберете какво казва Господ през нея. — Разговорът, макар и напълно незадоволителен за Киара, беше приключил. Тя благодари на игуменката без много ентузиазъм и двете тръгнаха към лечебницата, сподиряни от ледения вятър, който навяваше сняг по сивите камъни. — И още нещо — заговори игуменката. — Преди известно време сестра ви получи религиозното си име. Вече не е Фелисити. Казва се сестра Албърт. Трябва да се научим да го използваме. — Тя се прекръсти и благослови Киара.

Фелисити се беше променила от вчера. Седеше в леглото и изглеждаше по-жизнена. Освен това се държеше по-студено и по-сдържано.

— Извини ме, че вчера се изложих така — каза вместо поздрав тя. — Знам, че те стреснах.

— Току-що говорих с игуменката — рече Киара и седна до леглото ѝ. — Каза ми да те наричам сестра Албърт от сега нататък. Доста трудно. Може ли да ти казвам Бърт?

Фелисити не се усмихна.

— Кръстена съм на свети Албърт от Йерусалим, който е написал правилата на кармелитките.

— А приятелите му как са го наричали?

— Ваша Светлост. Бил е епископ.

— А какво ще кажеш за Бърти?

— Казвай ми просто Фелисити. Няма значение.

— Извинявай, не бива да се шегувам. Как искаш да ти казвам?

— Както и да е, стига да не показваш прекалено явно презрението си към мен.

— О, миличка — отвърна шокираната Киара. — Не изпитвам презрение към теб.

— Напротив. И двете с Изабел ме презирате. Не помага с нищо. Нима не виждате? Не помага!

— Моля те, миличка. — Киара не искаше да предизвика нов пристъп на кашлица. — Не изпитваме презрение. Просто се тревожим за теб, както и ти се тревожиш за нас.

— Тогава недейте. Аз съм добре.

— Знам — опита се да я успокои тя.

— Повикали са те да дойдеш и да ме видиш, защото бях болна. — Киара забеляза, че Фелисити се опитва да спре да трепери, като стиска юмруци и притиска лакти към ребрата си. — Не за да дойдеш и да започнеш да се разпореждаш. Да се правиш на спасителка. Да обиждаш всички наред.

— Фелисити...

— Не да започнеш кампания, за да ме извадиш от манастира. — Очите ѝ бяха като блед огън. — Не да се разпореждаш и налагаш, все едно ме притежаваш.

Фелисити бе научила за разговора ѝ със сестра Тереза Маргарет. Киара се почувства смазана.

— Извинявай.

— Как смееш? — Фелисити трепереше от гняв. — Как смееш да идваш тук и да се държиш по този начин? Това е домът ми!

— Извинявай — повтори Киара, — но...

— Не искам да се връщаш никога вече.

Сърцето на Киара се сви.

— О, миличка, не можеш да искаш подобно нещо от мен!

— Мога и го искам. Тук съм от три години, а вие двете с Изабел все още говорите така, сякаш съм дете, което не знае какво иска. Няма какво повече да си кажем.

— Фелисити!

— Съжалявам, че са те накарали да дойдеш чак тук. Сега, ако обичаш, върви обратно да водиш прекрасния си живот в Лондон.

Киара протегна ръка към Фелисити.

— Не ми го причинявай.

Фелисити пренебрегна протегнатата ръка.

— Върви си.

— Прости ми, миличка. Уплаших се, когато те видях толкова болна. Просто исках да те заведа в болница.

— Вън! — изпищя Фелисити. Звукът отекна в каменните стени.

Киара стана.

— Може ли да ти пиша?

Фелисити обърна лице настрани.

— Най-добре забрави за мен.

— Не мога да го направя.

— Моля те, Киара, върви си.

Беше на каменното стълбище, когато чу, че Фелисити започна да кашля отново с онзи дрезгав животински лай. Докато стигне до спалните помещения, звукът се превърна в писък, който се надигаше изпод земята, подет от вятъра.

Когато се върна в Тисбъри Меншънс, Алф, портиерът, показва плешивата си глава през прозорчето.

— Вашият младеж се отби и остави бележка, госпожице Киара.

— Благодаря, Алф. — Реши, че бележката е от Чарли, но с огромно удоволствие откри, че е от Оливър. За Алф, ветеран от Омдурман, Оливър със сигурност беше „младеж“. Бележката беше написана на страница, откъсната от малкия му черен бележник, и беше съвсем кратка. „Можеш ли да дойдеш с мен на концерт и вечеря утре вечер в 18:30?“ Отдолу беше написал телефонен номер в Уайтхол. Удоволствието ѝ се стопи заради тази липса на сантименталност след дългата двуседмична раздяла. Той за пръв път ѝ даваше телефонен номер, на който да се свързва с него.

Тя позвъни и попадна на остър женски глас, който се съгласи да предаде съобщение на господин Кортфийлд, а след това затвори бързо. Киара нямаше представа на кой концерт ще ходят. Важното бе, че той най-сетне се е върнал в Лондон и е възхитително, вълнуващо близо!

През деня изпита нещо като ожесточение към Фелисити. Дългото пътуване до манастира беше истинско фиаско, ала не по нейна вина. След като сестра ѝ беше решила да остане с монахините, тогава така

да бъде. Нека се пържи там. Дори на наставницата на послушниците ѝ беше дошло до гуша от нейните измишльотини; сестра Тереза Маргарет почти нарече Фелисити измамница. Нито сестра Тереза Маргарет, нито игуменката намираха, че Фелисити е в опасност. Най-доброто решение бе да не обръща внимание на сестра си, докато тя не се опомни сама и не разбере, че е била обхваната от лудост. Киара трябваше да живее собствения си живот, освен това Оливър се беше върнал. Нямаше нищо по-важно.

Тъй като поканата ѝ се стори твърде официална, тя облече изискана черна рокля с голи рамене и шия. Хубавото на късата ѝ коса бе, че не се налага да ѝ отделя грижи и внимание. Погледна се в огледалото и ѝ се стори, че е ужасно млада и невинна. Нищо чудно, че онези дърти свраки в манастира не се отнесоха сериозно към нея. Дали и Оливър я възприемаше по същия начин? Как да се покаже като позитивна? Май нямаше начин. Да се наплеска с грим беше глупаво. И без това не използваше много козметика, наследство от майка ѝ, която не понасяше „цветовете на войната“ (въпреки че Изабел обожаваше грима и го използваше щедро).

Оливър пристигна точно в 18:30. Тя го покани да се качи в апартамента ѝ — не искаше да го посрещне на улицата. Сърцето ѝ биеше от вълнение. Прегърна го, когато го видя, и усети истинска експлозия от радост.

— Липсваше ми!

Той я погледна с усмивка.

— И ти ми липсваше. — Беше във вечерно облекло, изглеждаше изключително представителен, но по лицето му се бе изписало напрежение, което го нямаше преди две седмици. Тя забеляза обтегнати бръчки около очите и устата му. Въведе го в апартамента си. Той обиколи, разгледа картините ѝ, извади няколко книги и ги отвори.

— Очарователно — заяви.

— Имам коледен подарък за теб. — Докато го нямаше, Киара реши да му подари малкото платно с облаците. Подаде му го, внимателно увито в златна хартия. Наблюдаваше лицето му, докато разопаковаше подаръка си, и видя как изражението му се промени.

— Киара, прекрасно е. Трогнат съм.

— Господин Кавъндиш мисли, че е на Констабъл. Може да е просто оптимист, но според мен е прав.

— Ще приема мнението ти. Безценен подарък. Благодаря ти. — Той я целуна нежно по устните и я остави разтреперана до пръстите на краката.

Когато се качиха в колата, тя го попита къде е бил.

— По работа в Париж — отвърна той.

— Износ на метал ли?

— Някой ден наистина ще изнасяме натам огромни количества метал.

— Успешно ли беше пътуването?

Той се поколеба.

— Помниш ли как ти казах, че е наш дълг да се подготвим да победим във войната?

— Разбира се.

— Е, вярвам, че работата ми в Париж беше успешна. Достатъчно успешна, за да имаме предимство.

— Това е чудесно!

Той я погледна.

— Но по този въпрос не трябва да се говори, Киара.

— Няма да кажа и думичка — обеща тя. Разказа му за пътуването на север, за битката с игуменката и сестра Тереза Маргарет.

— Чайлд Роланд на тъмната кула се качи — подхвърли той.

— Така се почувствах. — Каза му как е заварила Фелисити. Той слушаше внимателно.

— Това е нервен срив — заяви, когато тя приключи.

— Какво означава това? — попита Киара и го погледна разтревожено.

— Емоциите й са опънати до крайност и тя не може да се справи. Виждахме войници в подобно състояние по време на войната. Наричаха го психическо разстройство вследствие на тежките бойни условия. Кашлицата е най-вероятно пристъп на астма. Тя има чувството, че се задушавя, че не може да диша.

— Кое й причинява това?

— Живота, който си налага да води, въпреки че го ненавижда.

— Но тя се държи толкова враждебно, Оливър. Не иска и да чуе да напусне манастира, дори да отиде в болница. Настоява, че знае какво върши. Не мога да се върна там, след като не ме иска.

— Или ще се научи да приема живота там, или ще напусне по своя воля.

— Така ли ставаше с войниците по време на войната?

Той ѝ се усмихна мрачно.

— Онези, които напуснаха по своя воля, ги разстрелваха на зазоряване, ако нямаха късмет да са попаднали на офицери, които умеят да проявяват съчувствие, а повечето офицери не знаеха какво е съчувствие. Нещо като твоята сестра Тереза Маргарет. Наричаха го страх. Понякога си мислех, че всички имаме психическо разстройство. Живеехме с него.

— Ами ако не можеш?

— Живеехме с него, независимо дали можехме или не.

— Хората преодоляваха ли го?

— Повечето от нас, да. Надявам се и Фелисити да го преодолее. Предполагам, че всички поели по този път преживяват някаква криза. Ти, разбира се, трябва да поддържаш връзка с нея, независимо че тя ти е забранила. Не бива да я изоставяш. — Той замълча. — Мога лично да я посетя и да ти кажа мнението си, ако държиш на него.

— Това ще означава много за мен! Защо си толкова мил?

— Имам чувството, че го дължа на баща ти. И на теб.

— Благодаря ти, Оливър. — Киара се поколеба. — Леля Патси каза, че татко те е препоръчал за медал за храброст.

На него, изглежда, не му стана приятно.

— Баща ти ме е препоръчвал за много неща. Навремето не възразих, но по-късно ми се искаше да съм отказал.

— Защо?

— Струваше ми се безсмислено.

— Но те са ти били дадени, защото си бил смел. А аз се гордея, че татко е видял храбростта ти.

— Мила Киара — рече сухо Оливър, — правил съм много неща, продиктувани от страх, но замаскирани като смели дела. Това са думи, които не означават много. Виждал съм как мъже хвърлят медалите си в реката.

— Ще ми разкажеш ли някой ден?

— Някой ден — съгласи се той.

Пристигнаха в Роял Албърт Хол. Сега беше съвсем различно от новогодишния карнавал, на който Киара бе присъствала преди две

седмици. Културната лондонска публика се беше събрала, за да слуша великия испански челист Пабло Касалс, който щеше да изпълни три произведения на чело, включително Елгар, чиято музика почти не бе изпълнявана пред публика след катастрофалното първо изпълнение след войната. Случаят беше горчив, тъй като родната Каталуния на Касалс в момента бе стъпкана от Франко с помощта на Мусолини.

— Кървава каша — каза Оливър, докато се настаняваха в ложите. — Барселона е съсипана от тежки бомбардировачи, хиляди бежанци се изсипват във Франция всеки ден. Французите държат границата отворена, поне засега, но просто не могат да се справят с цялото това множество. Изпращат испанците в лагери, където храната не достига, няма медицински грижи, спят в палатки. Студено е, дъждовно. Газят до глезените в кал. Децата умират. А всеки ден прииждат нови.

— Говориш така, сякаш си видял всичко със собствените си очи — рече Киара и го погледна. — Там ли беше?

— Така се говори.

Тя постави ръка върху неговата.

— Оливър, моля те, не ме лъжи. Държа на теб много и искам да знам истината.

Той наблюдаваше как оркестърът се настанява на сцената и известно време мълча. След това заговори.

— Трябва да ти кажа нещо, Киара. Сестра ти е в Барселона.

Киара едва не скочи от мястото си.

— Изабел ли?

— Не можах да я намеря. Много съжалявам. Търсих къде ли не, но в града цари небивал хаос. Трудно се пътува. Улиците са блокирани с развалини от бомбардировките, влаковете не вървят. Подаването на електричество и вода се прекъсва за дни наред. Няма нито гориво, нито храна. Съжалявам, че ти казвам всичко това. Надявах се да ти донеса по-добри новини.

Киара беше ужасена.

— Тя какво прави там?

— Казала е на някого, че след Берлин иска да покаже фашизма такъв, какъвто е в действителност. Очевидно е решила да отразява гражданската война от страната на републиканците. Качила се е на влак за Марсилия и оттам някак се е добрала до Барселона.

— Мили боже. Дали някой някога е имал по-луди сестри от моите? Мястото и на двете е в лудницата. Тя защо не ми каза, че ще замине?

— Не знам. Написала е материал, но британските вестници не го искат заради досегашната ѝ връзка с нацистите. Американците са пуснали част от него. Дала е ново интервю за Си Би Ес. Съжалявам, Киара. Имах неин адрес, но вече не живееше там.

— Колко време още ще издържи Барселона?

— Въпрос на седмици е.

— Тя дали ще прояви достатъчно здрав разум да замине преди края?

— Да се надяваме. Поръчах на разни хора да се ослушват за нея. Ако я открият, обещавам ти да се върна и лично да я потърся.

— Не знам дали да ѝ ръкопляскам, или да избухна в сълзи. Изабел е единствената жена, която познавам, способна да направи нещо толкова откачено. А ти си отишъл от Париж чак до Барселона, за да я търсиш.

Той се усмихна.

— Искан ми се да я бях намерил.

Тя се вгледа в очите му.

— Това е най-прекрасното нещо, което някой е правил за мен. — Отпусна глава на рамото му. — Ти си съвършен, великолепен рицар. Благодаря ти, Оливър.

Той я целуна по косата. Диригентът излезе сред вълна от овации, но появата на Касалс бе посрещната с оглушителен рев и всички се изправиха на крака. Дребният оплешивяваш каталунец, почти на шейсет, беше смятан за най-великия челист в историята. Съдбата на страната му допринасяше за драматичната му поява тази вечер. Сякаш множеството почитатели на музиката крещяха против Франко, Хитлер, Мусолини и останалите фашистки диктатори на века, които заедно съсипваха културното наследство на света.

Касалс свири великолепно. Върхната точка на изпълнението му беше Елгар и Киара усети как очите ѝ се наливат със сълзи. Музиката сякаш редуваше надежда и отчаяние, донасяше тръпка на патос и страст. Младата жена стискаше ръката на Оливър и мислеше за сестрите си. Когато го извикаха на бис, Касалс свири соло, каталунска фолклорна песен,

станала символ на съпротивата срещу фашизма. Тя предизвика бурни овации.

След концерта Оливър я заведе в „Мезон Пруние“, на няколко пресечки от апартамента ѝ. Ресторантът се славеше като най-хубавия рибен ресторант извън Париж. Беше пълно с хора, които бяха ходили на театър в официално облекло. Решиха да седнат на бара и да похапнат от великолепните хапки, с които се славеше мадам Пруние. Започнаха с брускети със стриди и бутилка „Марсо“.

— Цяла вечер мисля за Изабел — призна Киара. — Сигурно ѝ е трудно, също като на Фелисити. Срамува се, че е вярвала във фашизма. Но също така е преживяла жестоко разочарование. Отнето ѝ е нещо, от което е имала нужда. Горката Изабел! Животът ѝ отне всичко.

— За нея има работа, когато се върне — подхвърли Оливър.

— С теб ли?

— С хора, които познавам.

— Представям си Изабел като Мата Хари — обясни Киара, — как прелъстява чуждестранни дипломати в будоара си.

— Работата, която имах предвид, не е толкова романтична, но е много по-полезна — усмихна се той. Светлината на бара озаряваше лицето му. — Идващата война ще разтърси всичко. Ще промени Великобритания. Жените ще работят на места, до които не са имали достъп.

— Звучи вълнуващо.

— И наистина е вълнуващо. Години наред сме пренебрегвали половината си работна ръка, половината от таланта, половината от силите си. Повече не можем да си го позволим. Трябва да използваме всички сили — и мъжки, и женски. Тази война няма да бъде като предишната, в която ще се бият млади мъже някъде далече, докато животът у дома си продължава както обикновено. Това ще бъде повсеместна война, в която ще участват всички мъже и жени, ако се налага, и децата.

— Ти непрекъснато мислиш за война.

— Работата ми е да се подготвям за нея, милото ми момиче.

— Всичко в мен потръпва, когато ме наричаш милото ми момиче. — Тя се облегна на бара и го погледна. — И каква точно е работата ти, милото ми момче?

— Вече ти казах — отвърна развеселено той. — Аз съм скромнен бизнесмен.

— А пък аз съм императрицата на Китай. Ти си шпионин. Признай си.

— Ако бях, със сигурност не бих говорил по този въпрос в елегантен ресторант — заяви той. — Сигурен съм, че дамата в наметка от норка зад теб е вражески агент.

Киара погледна през рамо.

— Това е графинята на Халифакс и ти много добре го знаеш. Освен това никой не ни слуша. Харесва ми, когато изглеждаш такъв строг и говориш за дълг към нацията. Сигурна съм, че ме мислиш за лекомислена пеперудка.

— Нищо подобно. — Двамата похапваха сандвичи със сьомга. Той наля още вино в чашата ѝ. — Но мога да кажа единствено, че с ум като твоя, потенциалът ти се губи в галерията на стария Кавъндиш.

— А, значи ламтиш за ума ми, така ли? Какво разочарование. А пък аз си мислех, че е заради малкото ми право носле.

— Ламтя за теб, цялата.

— Значи леля Патси се оказва права.

— Май да.

Тя въздъхна с престорено отчаяние.

— Ще трябва да се оставя да бъда погълната като този нещастен малък сандвич.

Сега вече очите му се смееха.

— Можеш да се спасиш.

— Как?

— Можеш да избягаш.

— Ами ако предпочитам да бъда изядена?

— Тогава трябва да извикаш: „Изяж ме, изяж ме“, като прасенцата в приказките.

— Не искаш ли да ме изядеш? — попита тя.

— Предпочитам те тук, пред мен — отвърна тихо той.

Киара приближи устни до ухото му.

— Но аз искам да ме изядеш повече от всичко на света — зашепна тя. Забеляза как изражението му се променя. — Прекалено дръзко ли се държа?

Той я погледна в очите.

— Не. Съвършена си.
— Разбира се — отвърна тя и вдигна чашата вино към устните си, — ти ще бъдеш първият.
Той изви вежди.
— Първият ли?
— Струваш ми се изненадан. Какво си представяше?
— Когато каза, че... май предположих...
— Че съм, както хората казват, светска жена? Не, Оливър. Не съм. Казах го, защото не съм била по-сигурна в нищо на света. Освен това ти казах, че съм девствена, защото ти си изискан и опитен мъж и се страхувам, че ще ти се сторя прекалено наивна.
Той, изглежда, се смути.
— О, Киара. Не знам какво да кажа.
— Обидена съм — заяви тя и си взе нов сандвич, — че ме мислиш за такова момиче. Мислех, че наивността струи от мен.
— Така е.
— Защо тогава си представи нещо друго?
— Времената се променят. Младите жени вече не се интересуват от подобно нещо. Да се опазят чисти, нали разбираш. Така ли е?
— Тази млада жена се интересува — отвърна простичко тя. — Струваш ми се объркан. Наистина ли това е чак такова предизвикателство?
— Не и в практичен смисъл — отвърна тържествено той. — Права си. Срамувам се, че си помислих друго.
— Така и трябва. Не знам с какви точно „млади жени“ си имал връзка, господин Кортфийлд. Или може би аз съм луда също като сестрите си. Предпочиташ ли да съм „опитна“, както се казва?
— Не. Ти си различна от другите.
— Тогава, надявам се, разбираш с каква голяма чест те удостоявам — добави закачливо Киара.
— Разбирам.
Тя чукна чаша в неговата.
— Но...
— Но също така забелязвам и разликата във възрастта ни.
— О, стига глупости — отсече Киара. — Това пък какво общо има с другите неща?
— Хората могат да кажат, че се възползвам от теб.

— Не мислех, че си от онези, които се интересуват какво говорят другите, Оливър.

— Не съм, но сега ще говорят за теб. Хората са злобни.

Сервираха им две порции салата от омар. Киара разрови замислено своята и извади листенцата естрагон.

— Не обичам естрагон. Защо изобщо го слагат? Има особен вкус. Освен това хората вече са започнали да говорят за нас.

— Какво говорят? — попита тихо той.

— Че съм твърде млада за теб. Че ще съсипе репутацията ми.

— Ясно.

— Че никога няма дори да помислиш да се ожениш за мен. — Тя вдигна очи към него. — Че искаш единствено завоевание, а след това ще си тръгнеш. Истина ли е всичко това?

— Не искам завоевание. Ти не си връх Еверест. Що се отнася до брак, няма ли това да е дори по-зле от завоевание?

— Не разбирам как.

— Аз съм точно два пъти по-възрастен от теб.

— Благодаря ти, аз също бях пресметнала.

— Ако се оженим, аз ще бъда на петдесет и три, когато ти си на трийсет. Когато си на четирийсет...

— Тези сметки вече съм ги направила, Оливър — прекъсна го нетърпеливо Киара.

— Значи си наясно, че след време ще бъдеш млада жена, омъжена за старец.

— За по-възрастен мъж — поправи го бързо тя. — Това съвсем не е същото. А ти съвсем не създаваш впечатление на грохнал човек, скъпи. Тъкмо обратното. Ти си дъб, а те са вечни.

— Много си мила. Само че нищо не е вечно. Накрая дори дъбовете падат. Тогава ти ще останеш вдовица.

— Не знам за това. Утре може да ме блъсне автобус.

— Мен също. Като изключим шофьорите убийци, първият изход е много по-вероятен.

— Тогава е най-добре да започнем живота си заедно по-скоро, вместо да се мотаем — отвърна спокойно тя. — Защо да чакаме?

— Ти ме тормозиш.

— А ти ме дразниш. Щяхме ли изобщо да водим този разговор, ако не ти бях казала, че съм девствена?

Той се замисли за момент.

— По всяка вероятност нямаше.

— Предпочиташ ли да легна с няколко млади мъже, мои познати, и след това да се върна при теб с опит?

Очите на Оливър заблестяха.

— Не. Ще се почувствам длъжен да ги убия.

— Аха! Най-сетне искрица страст! Хладнокръвието ти ме вбесява.

— Старая се да бъда разумен.

— Леля Патси ще остане силно впечатлена. Само че аз не съм леля Патси.

Той ѝ се усмихна.

— Леля Патси не би си играла с храната.

— Леля Патси може да изяде моя естрагон. Ще ѝ го пратя по пощата. Може да го пъкне в пуловера си. Отказвам цял живот да се съобразявам с онова, което мисли леля Патси или някой друг. Престани да ми се смееш!

— Изобщо не се смея — отвърна той.

— Очите ти се смеят. Майка ти ми каза, че никога няма да се довериш на друга жена.

Той изви вежди.

— И кога успя да ти го каже?

— На скалите в Шотландия.

— Какво друго ти каза?

— Попита ме дали те харесвам. Отговорих с да. Тя каза, че също те харесва. Но каза, че те е оставила като малко момче, съпругата ти е починала млада и затова не можеш да се довериш на друга жена.

— На Сесил често ѝ се случва да говори като героиня от мелодрама от миналия век. Не е препоръчително да я приемаш сериозно. Значи ме харесваш.

— Луда съм по теб — погледна го Киара в очите. — Не понасям глупостите ти като „да бъдем разумни“. Ако нямаш намерение или да ме прелъстиш, или да се ожениш за мен, тогава престани да се виждаш с мен.

Той се опитваше да скрие усмивката си.

— Това ултиматум ли е?

— Скоро ще бъде. Трябва да вземеш решение, Оливър. Няма да ти позволя да се отнасяш с мен както към другите жени в живота ти.

— Как точно съм се държал?

— Приемал си ги за развлечение.

Оливър обърна глава настрана. Барът в „Мезон Пруние“ беше украсен с мотиви със златни рибки, раци и водорасли. Той ги заразглежда замислено.

— За мен не си развлечение — заяви той. — Нито една жена не съм възприемал като развлечение. Само че обстоятелствата в живота ми не позволяват да се радвам на уютен дом. Не прекарвам достатъчно време в Англия. Викат ме в чужбина често, заминавам бързо и никога не съм сигурен кога ще се прибера. — Срещна погледа ѝ спокойно. — Или дали ще се върна.

— Оливър!

— Не го казвам, за да се правя на мелодраматичен, а за да ти разясня фактите. Работата ми е странна. Общувам със странни хора. За мен няма установени часове, не работя от девет до пет, нямам свободни уикенди. Дори когато съм в Англия, не разполагам с времето си. Не мога да обсъждам с никого с какво се занимавам, дори с теб. Изчезвам от погледа също като белия заек в „Алиса в страната на чудесата“, но един ден просто няма да се появя отново и това ще бъде краят. — Той описваше кръгчета по бара със столчето на чашата. — Аз съм много потаен мъж, но не в смисъла, който ти влагаш. Ако светът беше различен, щях да го пратя по дяволите и да живея като провинциален буржоа с любимата си — това си ти. Само че Адолф Хитлер се погрижи нито един от нас да не се пенсионира скоро. Това няма абсолютно нищо общо с майка ми или със смъртта на жена ми. Просто нещата стоят така.

— Значи се налага да те приема какъвто си — при твоите условия — или изобщо да не те приемам.

— Това невъзможно ли е?

— Не — отвърна бавно Киара. — Не е невъзможно. Разбирам условията ти. Не искам да остана без теб. Ако ме искаш за любовница, тогава ще ти бъда любовница. Но ти също трябва да бъдеш моят любовник, Оливър. За времето, когато сме заедно, до деня, в който те освободя — а това може и да е никога — ще принадлежиш единствено

и само на мен. Няма да има други. Единствено Англия и аз. Това са моите условия. Приемаш ли ги?

Той я погледна много сериозно за момент, след това ѝ се усмихна.

— Да. Приемам.

— Тогава ме отведи у дома.

4. ИЗАБЕЛ

Испания, зимата на 1939 г.

Както в цялата болница, и в стаята на сестрата на отделението цареше безпорядък заради събитията. Покрай стените се виждаха шкафове за папки с отворени врати, съдържанието им бе наполовина изсипано навън. Стетоскопи, апарати за кръвно и части от уреди бяха натрупани на бюрото с огромни рула марля, шишета йод и купища папки. Шумът в болницата не спираше, носеше се нестроен, също като на гара. Изабел седеше в малката стаичка и се вслушваше в него. Тук не бе тихо място за възстановяване; звучеше точно каквото беше, продължение на войната, която бушуваше навън в града. „Саградо Корасон“ беше пълна с хиляди ранени мъже, а сега, заради все по-тежките бомбардировки, с жени и деца. Болните и ранените се изсипваха от отделенията в коридорите и дори (въпреки студа и дъжда) под всеки заслон, който намереха около болницата.

Тя бе строго облечена в един от тъмните си берлински костюми, имаше шапка с малка дантелена воалетка пред очите. Воалетката помагаше. Лицето ѝ беше добре познато и дори сега понякога хората я познаваха на улиците и резултатът беше неприятен. Дори когато не я познаваха (а снимката ѝ беше навсякъде), хората зяпаха дрехите ѝ. Барселона беше умиращ град и хората в него бяха в окъсани дрехи. Въпреки това тя продължаваше да носи донесените от Берлин тоалети. Нямахме други.

Погледна часовника си. Чакаше вече цял час, въпреки че пристигна точно в уреченото време. Това беше немалък подвиг за Барселона и тя усети раздразнение. Пищещата машина я чакаше в апартамента ѝ, заредена с нов лист. Беше късен следобед и валеше като из ведро. Може би облаците щяха да попречат на бомбардировачите тази вечер. Но може и да не успееша. Дори без въздушно нападение барикадите, които се вдигаха всяка вечер из целия град, щяха да превърнат прибирането ѝ у дома в кошмар.

Най-сетне сестрата на отделението пристигна. Влезе бързо в стаята, жилава шотландка на средна възраст със закръглени румени бузи и строги сини очи. Беше с колосана бяла шапка с червен кръст на нея. Престилката ѝ, забеляза шокираната Изабел, беше опръскана с кръв. Сестрата кимна отривисто на младата жена и започна да сваля престилката. Не се извини, задето я бе накарала да чака.

— Аз съм сестра Харис. Вие сигурно сте госпожа Албаран.

— Да.

— Можете да го видите, но за кратко — заяви тя. — Не повече от десет минути, ако обичате.

— Десет минути! Но аз чакам от цял час.

— Не можех нищо да направя. Не го карайте да говори без нужда. И никакво театралничене, моля ви. И без това е изстрадал достатъчно.

Изабел потисна раздражението си.

— Няма да има никакво театралничене — прошепна тя.

— И още нещо, той не обича да го докосват.

— Няма да го докосвам.

Сестрата сгъна изпръсканата с кръв престилка. Започна да връзва нова. Огледа дрехите на Изабел.

— Извинете, че ще го кажа, но не трябва ли да вършите някаква военна работа?

— Аз съм журналист. Работата ми е да отразявам войната. Не ни карат да носим униформи — добави тя.

— Браво на вас — отвърна сестрата и изпъна новата престилка.

— Бихте ли ми казали какви са нараняванията му?

— Освен изтощението и фрактурите, загуба на зрението.

— Загуба на зрението ли? Какво означава?

— Вие какво мислите, че означава? — сопна се сестра Харис и стисна тънките си устни. — Сляп е.

Изабел заговори с усилие.

— Завинаги ли ще остане сляп?

— Не мога да кажа — отвърна сестрата и взе папка. — Най-добре побързайте, ако искате да го заварите буден. Отделение тринайсет. Направо по коридора, втората вляво.

— Благодаря. — Изабел се изправи. Беше вече излязла, когато сестрата се провикна след нея:

— Бъдете така добра да се върнете при мен, преди да си тръгнете.

Изабел се запровира през препълнения коридор. Когато пристигна в отделението, млада сестра излизаше назад и теглеше количка. На нея бе положено тялото на мъж, полупокрит с окървавен чаршаф. Изабел започваше да свиква да вижда смърт. Отстъпи, за да мине сестрата, и зърна едното безжизнено око на пациента.

Влезе в отделението. Беше пълно с хора. Имаше шестнайсет легла, всички пълни, освен освободеното току-що. Санитар сваляше окървавените чаршафи. Уилъби беше в далечния край, до прозорец, покрит с кафява хартия, както всички други прозорци в Барселона. Очите му бяха превързани, но тя позна лицето му на мига.

Седна тихо на стола до него. Беше леко изправен в леглото, отпуснал ръце с дланите нагоре върху одеялото. Изабел погледна часовника си. Разполагаше с десет минути. Уилъби бавно обърна глава към нея.

— Здравей, Уилям — започна тя. — Аз съм, Изабел. — Не последва реакция. — Не очаквах да те видя отново. Казаха да не те разстройвам и да не те докосвам. И да не ми говориш. Освен това ми дадоха точно десет минути.

Той мълча дълго и тя помисли, че не я е чул. Най-сетне попита.

— Как е Фелисити?

— Постъпи в манастира. Скоро след като се разделихме във Валенсия. На сигурно място е, в северната част на Англия.

Той кимна бавно. Лицето му — онази част, която се виждаше — беше изпито, бледо. Тя помнеше добре красивия нос и уста.

— Съжالياвам, че те повикаха — рече той.

— Аз пък никак не съжالياвам. Радвам се да те видя. — Говореше искрено. Беше прекосила града предпазливо, изпълнена с възмущение, но след като видя Уилъби в това състояние, се зарадва, че е дошла, и усети срам от предишното нежелание да дойде. — Искам да изясня нещо, Уилям. Промених мнението си. За фашизма говоря. Бях в Берлин и видях какво причиняват на евреите там и... Замълча. — Срамувам се от досегашните си убеждения — продължи след малко. — Върнах се в Испания, за да пиша за войната. За да разказвам на хората какво се случва. И за да призная, че съм допуснала грешка. Затова съм тук. Не е лесно. Но се уча.

— Те искаха име. — Той говореше, без да влага емоция. — Твоето беше единственото, за което се сетих. Нямам си никого друго. — Посочи към празното легло. — Той беше последният от старата ми част.

— Моите съболезнования.

— Запознала си се със сестра Харис.

— Да. Тя не ме хареса много. Чувството е взаимно.

— Тя е свестен човек. Опита се да го спаси. — Лицето му беше все още обърнато към празното легло, сякаш го вижда. — Раниха ни заедно. И мен, и него.

Изабел погледна часовника си. Не бе реагирал на думите ѝ за промяната на мнението. Опита отново.

— Сбърках, Уилям. Много сбърках и се държах глупаво. Не искам да мислиш, че съм същият човек, както преди две години.

— Никой от нас не е същият. — Той докосна писмата на шкафчето до себе си.

— Искаш ли да ти ги прочета? — попита тя. Той кимна.

Вече бяха отворени. Тя ги взе и разгърна първия лист.

Писмото беше написано на хартия с розов оттенък и виолетово мастило. Вътре беше пъхнато малко сухо цвете. Изабел зачете.

— „Скъпи Уилям, надявам се...“ — Замълча и очите ѝ се плъзнаха по редовете, видяха клишетата и обикновените фрази, наредени една след друга. — Я, тя наистина се е омъжила за галантериста.

Уилям кимна.

— Ти се оказа права — рече той.

— Естествено. Добре че не можеш да видиш цвета на мастилото — добави сухо тя. — Това е скрита благословия. Дай да ти прочета другото. От майка ти е. „Мило мое момче, липсваш много на всички. Много се гордеем с теб, но нямаме търпение да се върнеш у дома при нас. Направи повече, отколкото трябваше. Освен това много се страхуваме за теб. Искаме да виждаме ведрото ти, весело лице сред нас. Няма да понесем да те изгубим, нито аз, нито сестрите ти...“ — Тя спря да чете. Той беше вдигнал ръка.

— Добре — рече. — Не е нужно да четеш повече.

— Нито едно не беше много весело. — Тя сгъна писмата и ги прибра. — Къде те раниха?

— При Толедо. На рождения ми ден.

— На колко години си?

— На двайсет и седем.

— И аз. Все си мислех, че си по-млад. Странно. Какво се случи в Толедо?

Той се замисли.

— Не помня точно — отвърна най-сетне. — Казаха ми, че е била граната... но... не помня. Бях много уморен.

— Няма значение. Мислиш ли понякога за пътуването ни до Валенсия? Аз мисля често. Беше забавно, нали? Ти беше странстващият ни рицар. На един много стар и ръждясал Росинант.

— Да — отвърна тихо той.

Тя свали малката си шапчица и нагласи воалетката.

— Господи, струва ми се, че е било преди цяла вечност. Бяхме толкова млади. Всичко приемахме на шега. Нямахме представа какво ни чака. Тогава не можех да повярвам, че Фелисити ще постъпи в манастир. Все си мислех, че ще си промени мнението. — Погледна устните на Уилъби. — Тя си мислеше, че е влюбена в теб.

Уилъби обърна превързаното си лице към нея.

— Фелисити ли?

— Да, горкичката. Ти сигурно не си забелязал. Беше просто увлечение, разбира се. Тъй като ти не дойде на вечерята, тя остана с разбито сърце. Ако беше дошъл, всичко можеше да е различно.

Той мълча дълго.

— Не знаех.

— Откъде да знаеш. Не трябваше да ти казвам нищо. Забрави. — Зазвуча звънец. Посетителите започнаха да си събират нещата и да се подготвят да си тръгнат. Тя си сложи отново шапката и нагласи воалетката над очите. — Трябва да вървя. — Срамуваше се да признае, но изпита облекчение, че става. — Ще се постарая да дойда отново — рече, макар да не беше убедена. — Имаш ли нужда от нещо? Да ти донеса ли нещо?

Уилъби поклати бавно глава.

— Няма какво. Не е нужно да идваш отново. Аз съм добре.

— Ами... — Тя се поколеба. — Довиждане, Уилям.

Той кимна и обърна лице настрани. Изабел се замисли дали да не го целуне, след това се отказа. Излезе от отделението. Надяваше се да

избегне нова среща със сестра Харис, но жената се показа на вратата на стаята си и я повика.

— Госпожо Албаран! Насам, ако обичате.

Изабел се подчини с нежелание на властно изречената команда.

— Не разполагам с много време — заяви тя и седна.

— Няма да ви задържам. — Сестра Харис седна зад бюрото и отвори папка. — Бихте ли ми казали каква е връзката ви с капитан Уилъби?

— Приятелка съм му. По-точно казано, познати сме. Защо питате?

— Че ви е посочил за най-близък роднина, означава друго — тросна се сестрата.

— Уверявам ви, че няма нищо повече, сестра Харис. Семейството му е в Щатите и от онова, което ми каза, всичките му другари са загинали.

— Да. Последният умря от кръвоизлив преди час. Затова трябваше да чакате. — Тя вдигна студените си сини очи към Изабел. — Не можем да направим почти нищо повече за него.

Изабел се намръщи.

— Звучи зловещо.

— Искам да кажа, че скоро ще го изпишем. Леглото ни трябва за по-тежки случаи.

— По-тежки ли? Какво по-тежко от случая на Уилям? Та той е сляп!

— Напълно. Ранен е, докато се е опитвал да спаси хора от ротата си, които били ранени и под тежък обстрел. Показал забележителна храброст, докато се опитвал да се добере до тях. Гранатата, която го ранила, е избила повечето от онези, които се е опитвал да спаси. Той самият има доста изгаряния и фрактури, които зарастват добре. Загубата на зрението се дължи на обгаряне на роговицата. Но и очите му се възстановяват добре. Сега лекарите казват, че сигурно има необратима увреда на оптичните нерви. Подозирам обаче, че загубата на зрението му се дължи на друг фактор.

— Какъв друг фактор?

— Слепотата е доказан признак за психологическо разстройство.

— Искате да кажете, че умът му е увреден ли?

— Не — отвърна нетърпеливо сестра Харис. — Не говоря за увреда на мозъка. Преживеният шок е психиатрично състояние.

— Значи трябва да бъде преместен в психиатрично отделение.

— Нямаме психиатрично отделение, госпожо Албаран. Достатъчно работа имаме, за да възстановим телата им. Не можем да възстановяваме и душите. Те просто са прекалено много. А опитът ми подсказва, че до един са за психиатрията. Просто има нужда от период на възстановяване.

— А това какво общо има с мен?

— Ще изпиша капитан Уилъби и ще го оставя на вашите грижи.

Изабел беше твърде шокирана и не отговори веднага.

— За съжаление това е напълно невъзможно.

— Защо да е невъзможно?

— Просто не разполагам с емоционални ресурси, за да се справя. Самата аз съм за психиатрията.

— Не ви разбирам.

Студенината на сестра Харис започна да омръзва на Изабел.

— Така ли? Може би защото сте лишена от човешки чувства.

— Аз не се оставям на чувствата си — заяви сухо сестрата. — Просто си върша работата. Повечето от ротата му са мъртви. А най-близките му роднини са на осем хиляди километра. Той може никога вече да не види слънчева светлина. Не е нужно да ми говорите за безценните си чувства. Просто се погрижете за него, както подобава. Не чувствате ли, че му дължите нещо?

— Той ли го е казал?

— Не е казал нищо.

— Тогава не можете да ме задължавате...

— Състоянието му няма да се подобри тук — прекъсна я сестрата. — Той няма нужда от много грижи. Ще можете да пишете по цял ден, докато си почива. Не е кой знае какво.

— Сам се е забъркал в това — рече възмутено Изабел. Непреклонната, настойчива шотландка я притискаше в ъгъла.

— Самата истина. След като не изпитвате никакво етично задължение към него, няма ли у вас поне капка лично задължение?

— Не разбирам за какво намеквате.

— Той нямаше да ни даде името ви, ако не чувстваше, че му дължите нещо. — Очите на сестра Харис бяха толкова студени, сякаш

знаеше отговора на въпроса, който бе задала. Тя затвори папката. — От вас зависи дали ще му се отплатите.

Изабел си беше намерила апартамент близо до парка „Гуел“ в Грасия, над Барселона. Блокът бе облеган на хълм, стигаше до стръмен, виещ се път и гледката оттам беше забележителна. Засега районът не бе бомбардиран, тъй като бомбите падаха над пристанището и центъра. От балкона си Изабел имаше панорама към града и разрушенията, които бомбардировачите бяха причинили. Всеки ден се виеха нови колони дим, издигаха се и хвърляха димна завеса над Барселона, която не се разсейваше.

Тя имаше две стаи. Едната бе превърнала в кабинет, където бе поставила пишещата си машина върху разклатена малка масичка. До нея бе натрупана купчинка страници — романа, който бе започнала да пише скоро след пристигането си в Барселона. Имаше поръчка от списание „Лайф“ за статия от пет хиляди думи, посветена на последните дни на града. Имаше и неофициална поръчка от „Тайм“ за по-къс материал. Чувстваше обаче, че журналистиката не е достатъчна, за да опише видяното и преживяното. Не можеше да изрази единствено в статии мащабите на войната, чието начало бе видяла преди почти четири години и на чийто край ставаше свидетелка в момента. Също като Хемингуей, чийто роман за Испанската гражданска война бе очакван с нетърпение, тя се бе обърнала от репортажите към по-свободна форма на писане, която вярваше, че ще ѝ позволи да разкаже по-дълбока истина, отколкото просто да предава фактите. Тази война не беше триумф. Беше истинска трагедия.

Откри, че романът е истинско освобождение след журналистиката. Той отвори част от нея, която досега бе затворена, способността да мечтае. Затова сега с огромно раздражение премести стария „Ремингтън“ и недовършеното копие в спалнята. Присъствието на Уилъби в апартамента ѝ щеше да е огромен товар. И без това се изхранваше трудно; Барселона беше под обсада и ежедневното търсене на пресни продукти означаваше дълги опашки в магазините, за да попадне на някакви остатъци тук или там. Електричество, вода и газ имаше само от време на време. За да получиш чаша кафе, се искаше огромна изобретателност. Не можеше да сготви нищо. Ако Уилъби беше със здраво тяло, можеше да ѝ помага поне малко. А сега щеше да е просто още едно гърло за изхранване.

Най-сериозното предизвикателство щеше да бъде липсата на усамотение. Беше живяла сама безкрайно дълго. Струваше ѝ се

нетърпимо да има мъж в къщата. Гореше от възмущение, докато приготвяше леглото на Уилъби, и проклинаше сестра Харис, а след това проклинаше и себе си, защото е позволила да я въвлекат в това. През 1936 г. той им помогна, но тя не трябваше да се оставя да я изнудят заради това. Просто не беше честно.

Въпреки това направи стаята колкото е възможно по-удобна и тя бе готова за него, когато го докараха от „Саградо Корасон“ в средата на следобед. Изабел излезе, за да посрещне линейката. Санитарят, който бе докарал Уилъби, ѝ носеше малък пакет с всичко, което сестра Харис бе успяла да отдели — превръзка с марля, шишенце капки, които трябваше да слага в очите му по четири пъти на ден, и шишенце с аспириин. Самият Уилям беше облечен в униформа, наметнат с кожух, за да му топли. Всичките му вещи се побираха във войнишка торба.

Изабел пое ръката му, за да го отведе в апартамента си, но той я отблъсна нетърпеливо.

— Не съм инвалид. Просто ми кажи къде отивам.

Тя потисна раздражението си, докато той се препъваше по стълбите и опипваше пътя си по коридора. Днес ѝ се стори по-силен, но не беше в по-добро настроение от нея.

— Не съм искал да идвам тук — заяви Уилям, когато стигнаха пред нейната врата.

— И аз не съм те канила — отвърна ясно тя. — Но ето че си тук.

— Ако имаше къде другаде да отида, щях да съм там.

— Няма значение. И без това съм ти длъжница.

— Сестра Харис ли ти го каза? Не ми дължиш нищо, Изабел. Щом мога да си тръгна, ще се махна. — Посегна към торбата и я отвори. — Имам малко пари. Не са много, но ще са от помощ. — Подаде ѝ пачка банкноти. — Вземи ги.

Изабел се поколеба за момент, след това взе парите.

— Гладен ли си?

— Не.

— Сестра Харис ме инструктира да те храня. Хърбав си като улично куче.

— И така се чувствам.

— Предупредих те да избереш мъдро страната, на която да застанеш.

— Ти какво правиш тук?

— Онова, в което съм най-добра — неподходящ избор.
Уилъби изръмжа.

— Ето че станахме двама. — Завъртя се опипом из апартамента, като следваше напътствията ѝ. Сестра Харис я беше предупредила, че той не обича да го докосват. Предпочиташе да си блъска главата и ожулва прасците. Когато най-сетне стигна до леглото си, беше изморен. Отпусна се на него, висока фигура с превързани очи. Тялото му съвсем не беше отпуснато. Целият беше напрегнат и гневен, но не можеше да промени нищо. Вината не беше нейна.

— Отивам да пиша — заяви Изабел. — Каж ми, ако тракането на машината те притеснява.

— След онази болница — отвърна той — нищо не ме притеснява.

Тя го остави сам и работи два часа. Макар да усещаше присъствието му, то не беше натрапчиво, както се боеше. Изабел беше толкова отчайващо самотна от толкова отдавна, че бе удоволствие да знае, че в апартамента има още някой! Когато настъпи вечерта, тя направи супа и двамата се нахраниха заедно за пръв път. През повечето време мълчаха, но поне не се караха.

— Сега трябва да ти сложа капки в очите — рече тя, когато приключиха.

— Те изобщо не помагат, мътните ги взели — изръмжа Уилъби. Въпреки това я остави да му ги сложи. Трябваше да го направи, както ѝ каза сестра Харис, на свещи. По-силна светлина не биваше да докосва очите му, в противен случай всеки шанс за възстановяване щеше да е безвъзвратно изгубен. Шотландката я предупреди, че капките са изключително болезнени и че Уилъби ще се съпротивлява. Той обаче не спори с нея и си съблече ризата. Остана да седи търпеливо, докато тя махаше превръзката. Когато я остави настрана, той отвори бавно очи.

— Виждаш ли нещо? — попита тя.

Той поклати глава едва забележимо.

— Не.

Изабел поднесе пламъка на свещта няколко пъти пред очите му, точно както ѝ бе показала сестрата. Видя пламъка да се отразява в очите му, но зениците не реагираха, останаха разширени и неподвижни. Ако това бе резултат от психологическата травма, то

тогава ефектът ѝ беше много мощен. Инстинктът ѝ казваше, че това състояние ще се запази. Тази мисъл ѝ се стори особено потискаща.

— Сега ще ти сложа капките. — Уилям седна на леглото и вдигна лице към нея. Очите му я гледаха, същевременно минаваха през нея, уж я виждаха, а всъщност не виждаха нищо. Сложи по две капки във всяко око. Тялото му се напрегна и той стисна юмруци, а по бузите му потекоха сълзи.

— Извинявай — рече тя и се намръщи състрадателно. — Знам, че боли.

Беше по-слаб, отколкото го помнеше, стомахът му твърд като дъска. Известно време не можа да проговори.

— Помниш ли — рече най-сетне той, — когато ме изкъпа?

Изабел се усмихна.

— Помня. — Избърса сълзите от лицето му и отново сложи превръзката. — Нуждаеш ли се от нещо за болката? Имам аспирин, който сестра Харис ми изпрати.

— Май ще отида да спя.

Тя намери пижамата му в торбата — нямаше почти никакви вещи — и му помогна да се преоблече. Отстрани забеляза дълъг ръбест белег.

— Ранявали са те и преди.

— Шрапнел — отговори лаконично той, — на Сегра. Изглежда по-зле, отколкото беше.

— Трябваше да се прибереш след това.

— Не виждах смисъл да започна една работа и да не я докарам докрай.

— Ти си оставаш бял рицар — отбеляза сухо тя.

— Не. Отказах се от тази работа с белия рицар. Не се изплаща.

— Кой тогава ще спаси света?

— Нищо не може да спаси света — рече уморено Уилям. — Светът не заслужава да бъде спасен.

— Какво ще правиш сега?

— Не знам. — В гласа му се прокрадна отчаяние. — В това състояние не ставам почти за нищо — добави с горчивина.

— Можеш отново да започнеш да преподаваш — предложи тя.

— Да. — Той вдигна ръце и ги кръстоса пред лицето си. — Ще се върна и ще уча хората да не се правят на глупаци.

Тя лежа будна дълго след като го остави, замислена за последния път, когато се видяха. Той беше толкова жизнен, толкова деен. Тъжно бе да види в какво се е превърнал този млад идеалист — в огорчен, сляп циник, който сигурно лежеше буден също като нея и мислеше как ще прекара остатъка от живота си в мрак.

Следващите дни протекоха сравнително тихо. Лошото време се задържа и италианските бомбардировачи, изпратени от Мусолини на помощ на приятеля му, диктатора Франко, останаха далече. Битката за Каталуния беше изгубена и врагът скоро щеше да се озове пред портите на града. Напливът към Франция се увеличаваше въпреки ужасните условия, с които бежанците са сблъскваха там. Мнозина предпочитаха да гладуват във френската кал, вместо да се подложат на отмищението, което Франко бе обещал.

Тя вече свикваше с присъствието на Уилъби. По странен начин си припомняше какво е да имаш дете, някой, който зависи от теб, който не може без нея. Не че той беше взискателен. Приемаше много по-малко грижи, отколкото тя бе готова да му предостави. Струваше й се, че се е заключил в кутийка с китайски пъзел, а слепотата на свой ред е заключила вътре психологическата увреда, която е преживял, че самата увреда пък е заключена заедно с политическото му разочарование. Да стигне до него бе почти невъзможно. Поне можеха да разговарят — като хора, преживели заедно нещо — за последния път, когато се бяха видели.

След като ги оставил във Валенсия, Уилъби се върнал на фронта. През по-голямата част от изминалите три години се бил по река Сегра, серия от ожесточени схватки на страната на губещите срещу все по-мощната националистическа армия, подкрепяна от Хитлер и Мусолини, както и от марокански наемници, на които плащал Франко. Ранявали го няколко пъти и в една кесия, преплетени заедно, тя откри шепа военни отличия, които испанското правителство му беше присъдило. Стана й любопитно, че се е срещнал с Хемингуей, журналист, на когото се възхищаваше искрено.

— Цели два дена обсъждахме Жан-Пол Сартр, Джон Стайнбек и Ан Ранд, докато националистите обстрелваха позициите ни — разказа

й той. — Това беше едно от най-странните преживявания в живота ми. Той е умен човек, но нещастен. Пие като смок.

Изабел му разказа срамежливо за романа, който бе започнала.

— Не се виждам като велика писателка, нищо подобно. Просто има неща, които се казват по-лесно в роман.

— Разбираемо е. Ще ми почетеш ли от него?

— Мисля, че вече си страдал предостатъчно — подхвърли иронично тя.

— Моля те — настоя той.

Поради най-различни причини Изабел се чувстваше неловко да използва Уилъби за слушател. Той обаче прояви искрен интерес. Същата вечер, след като се нахраниха, тя му прочете първите три глави от книгата. Уилъби слушаше внимателно. Кой знае защо, заради превръзката на очите му й беше по-лесно да му чете; не се чувстваше чак толкова неловко. Той седеше, без да помръдва, и слушаше внимателно. Когато тя приключи, Уилъби кимна.

— Точно каквото очаквах.

— Аха. Повърхностни незрели глупости ли?

— Не. Великолепно е.

Тя се разсмя от изненада.

— О, Уилям! Не е нужно да ме ласкаеш.

— Не те лаская — отвърна тихо той.

— Не можеш да ми кажеш, че си очаквал нещо великолепно от мен. Достатъчно пъти си подчертавал, че греша.

— Бяхме на противоположни страни — напомни й той. — Това обаче не означава, че не виждам — и не уважавам — великолепието ти. Ти си брилянтна. И романът ти е брилянтен. Ако искаш да ти кажа защо мисля така, ще ти кажа. Но ми се струва, че си наясно със собствените си качества. И знаеш, че книгата ще бъде добра.

Неочаквано Изабел усети как в гърлото й се надига буца.

— Благодаря. Това означава много за мен. Изгубила съм значителна част от самоувереността си. Бях... — Тя замълча. — Бях съвсем сама.

— Аз също. — И двамата мълчаха известно време. — Мъчно ми е за Фелисити — въздъхна най-сетне той. — Не съм съгласен с теб, че става въпрос за глупаво увлечение. Човек може да изпита силни чувства за кратко време, чувства, които нито ще се стопят, нито ще

изчезнат. Аз така и не спях да мисля за теб през изминалите три години. Знаех, че ще се срещнем отново. Може би само още веднъж, за последен път. Знаех обаче, че не е приключено.

Изабел не каза нищо по този въпрос.

— Видях съпруга си точно преди Kristallnacht — сподели тя. — Появи се в Берлин изневиделица. Живял известно време в Рим, срещал се с различни жени. Искаше да спя с него. Бях толкова самотна, че се съгласих. Свалихме си дрехите и си легнахме. — Сама не знаеше защо разказва всичко това на Уилъби. Може би защото той беше с превързани очи и ѝ се струваше, че се изповяда пред свещеник, който не я вижда.

— Само че не можах да го направя. След това той поиска да подпиша документ, с който да му прехвърля някаква собственост. Май това беше единствената причина, поради която искаше да спи с мен — да се увери, че ще подпиша.

— Съжалявам, Изабел. Знаем, че ти го обичаш.

— И го обичам, и го мразя.

— Чета статиите ти. Всичко, което си написала за Франко и Мусолини и Хитлер. Събрал съм ги всичките.

— Сега се срамувам от тях.

— Умееш да пишеш. Пишеш и се обосноваваш прекрасно. Просто все още не беше видяла истинското лице на фашизма. Хитлер бележи такива успехи, защото твърди, че иска мир, а води войни. Повечето хора се заблуждават. Слушат какво им казва, не гледат какви ги върши. Едва когато видиш какво прави, тогава разбираш какъв добър лъжец е.

Тя му сложи капките в очите, манипулация, от която започваше да се страхува, защото знаеше колко много го боли. След това той я накара да остави превръзките свалени за известно време. Поседяха в тъмното и слушаха радио. Ла Пасионария^[1], войнствената революционна деятелка, която бе истинско вдъхновение за левите през ранните години от войната, изнесе реч. Говори пламенно както винаги, но Уилъби си остана пълен с горчивина.

— Избягала е в Москва, където ѝ е мястото. Знаеш ли кое ме отвращава най-много в тази война? Не фашистите и техните бомбардировачи, а начинът, по който комунистите ни забиха ножа в гърба. Ние ги помолихме за помощ. Те изпратиха специалисти по

мъчения, апаратчици и убийци. Ти се срамуваш, че навремето си поддържала Хитлер. А пък аз се срамувам, че носех сърп и чук на раменете си. И двамата бяхме глупаци, Изабел.

Речта на Ла Пасионария беше последвана от музикална програма с класическа испанска китара. Тихите звуци се понесоха в нощта и напомниха за времето на мир, преди войната и предателството. Беше ден за упреци. Изабел се бе наслаждавала на компанията му и топлината на мнението му. На следващия ден обаче Уилъби ѝ се стори по-студен и далечен от когато и да било. Почти не ѝ проговори през целия ден. Седеше в креслото с превързани очи и наведена глава. За какво мислеше, какво си спомняше, тя дори не можеше да си представи. Когато ръцете им се докоснаха случайно, Уилъби трепна, сякаш кожата ѝ го прогори.

Същата вечер, докато му слагаше капки в очите, той заговори.

— Не мога повече така. Няма смисъл.

— Сестра Харис каза да не се отказваме — напомни му тя.

— Имам чувството, че огън прогаря мозъка ми.

— Нека ги слагаме още няколко дни — помоли тя. — Друго нямаме.

— Добре. — Уилъби се стегна и тя капна течността в невидждащите очи. Той отпусна глава и потрепери от болка.

— Не ми е приятно, че ти причинявам това — рече тя.

— Това е теория на тъпия доктор — рече Уилъби. — Мисли си, че обгоряла тъкан покрива зениците ми и тези капки ще я изгорят. Смятам, че просто ми става по-зле от тях.

— Абсолютно нищо ли не виждаш?

— Нищичко — призна отчаяно той. Избърса сълзите. Пламъкът на свещта трепкаше пред едрите, взрени напред очи, но зениците не реагираха.

— Не се отказвай — помоли тя.

— Съжалявам, че съм такъв страхливец — рече той.

— Не си страхливец, Уилям. Сестра Харис ми каза, че си опитвал да спасиш някои от хората си, когато се е случило.

— Правя повечето неща, защото не мога да гледам как някой страда. Не можех да понеса, че ще видя как избиват тези хора. Просто не можех. Затова се върнах да ги взема, въпреки че нито един от нас нямаше шанс. Това беше проява на глупост и малодушие.

— И аз съм същата страхливка.
Той вдигна лице.
— Страхувам се от мрака.
— И аз се страхувам от него. — Тя докосна ръката му. — Не си сам. Аз съм тук.
— Сигурно си изтощена. Трябва да поспиш.
— Ами ти?
— Добре съм. Мисля си за разни неща.
— Може би не трябва да мислиш толкова много.
— Какво друго му остава на един слепец? — попита той иронично.
— Говори — подкани го тя. — Толкова ли е трудно?
Той помълча известно време.
— Гласът ти се променя вечер.
— В какъв смисъл?
— Не е толкова уверен. По-открито звучи.
— А как звучи през деня?
— Като затворена врата.
— Може би стаята е празна.
— Струва ми се, че си просто тъжна и самотна.
Изабел седна до Уилъби на леглото.
— Много ми е мъчно за момичето ти в Щатите. Написала ти е много тъпо писмо.
— Мислеше, че съм пълен глупак, след като съм тръгнал за Испания.
— Имаше ли друга? След като дойде в Испания?
— Нищо сериозно.
Тя усети как я бодна ревност.
— Какво означава това „нищо сериозно“?
— Става въпрос за сестрата на един приятел, Васкес. Двамата с него отидохме до Мадрид за един уикенд. След това си писахме известно време.
В гласа ѝ се прокрадна жестокост.
— Тя красива ли беше?
— Да — отвърна той. — Загина по време на бомбардировка.
— О, Уилям, съжалявам.

— Васкес беше заловен на Сегра. Фашистите го застреляха, въпреки че беше ранен. — Той сви рамене. — Край на историята.

Тя нямаше какво да каже. Нямаше смисъл да повтаря, че съжاليا. Пожела му лека нощ и отиде в стаята си. Както всяка друга вечер, сънят не бързаше да я споходи.

[1] La Pasionaria — Пламенната, Цветето на страстта, както са наричали Долорес Ибарури, която е сред създателите на комунистическата партия в Испания (исп.). — Б.пр. ↑

На следващия ден вече не валеше. Празното небе се изви над града с обещание за въздушно нападение вечерта. Уилъби беше мълчалив и напрегнат, отговаряше на въпросите ѝ едносрично. Съжаляваше го, ала не успяваше да се добере до него в заключения му свят. Той се движеше опипом из апартамента и се опитваше да свърши, макар и тромаво, ежедневни задачи като да оправи леглото и да си изпере дрехите. Когато Изабел му каза, че ще свърши всичко това вместо него, той изръмжа, а щом тя настоя, ръмженето стана гърлено.

Тя излезе, за да се срещне с фотожурналиста, когото бяха изпратили от списание „Лайф“, млад унгарец, Роберт Капа, който вече си бе създал репутация на военен фотограф. Пийнаха по чаша в малък бар, недалече от апартамента ѝ. Капа, евреин, не скри, че няма доверие на Изабел.

— Довчера беше на страната на нацистите. Днес си за демокрацията. Каква ще бъдеш утре? — Той имаше силно изразен източноевропейски акцент и непрекъснато попипваше фотоапарата на врата си. Черните му очи бяха подозрителни. — Не вярвам на хора, които си сменят току-така мнението. Нали разбираш какво имам предвид?

— Ако хората не си променят мнението, няма надежда за човешката раса.

Капа изсумтя и нави лента във фотоапарата.

— Да. Гледай да не хукнеш обратно при Хитлер, преди материалът да види бял свят.

— Няма. Ако исках да бъда на печелившата страна, нямаше да си променя мнението, нали така?

Той сви рамене.

— Фашистите ще изгубят войната. Никой не може да се бие със Съединените щати. Испания е точка за тях. Следващата страна ще бъде точка за нас. — Той с нежелание ѝ подаде снимки. Макар да бяха малки, Изабел видя драмата на тях: хората бързаха към бомбоубежища, вдигнали ужасени погледи; разрушени сгради; отчаяни републикански войници и измъчени граждани. Тя се съгласи да напише материала си около снимките, за да може статията да има смисъл. Спомена случайно Уилъби и Капа вдигна заинтригувано поглед.

— Уилъби ли? Да, натъквал съм се на него няколко пъти. Едър мъж, интелектуалец. Напълно сляп ли е? Завинаги ли?

— Мисля, че да.

— Снимката ще бъде супер. Заведи ме при него, става ли?

— Нека първо говоря с Уилям. Той е нещастен. Може да не се съгласи да го снимат.

Капа докосна снимките.

— Не съм ги снимал, след като съм разговарял с хората. Разбираш какво имам предвид. Първо снимам, след това искам разрешение. Това е война. — Той се ухили и показа лекъосани зъби. — Що за журналистка си ти? Не виждаш ли интересното в тази история? Няма ли да пишеш за него в статията?

— Той не е материал. Той е приятел.

— Да, сигурно. И мой приятел е. Сляп американец? Каква по-добра пропаганда искаш! Нека поговоря с него, става ли?

— Добре — съгласи се с нежелание тя.

Излязоха от опушения бар и усетиха сухия северен вятър откъм Пиренеите. Капа се сви в палтото си и погледна разтревожено към небето.

— Ясно е. Довечера ще дойдат бомбардировачи.

Изкачиха хълма към апартамента ѝ. Тя не беше сигурна как Уилъби ще реагира на идването на Капа. Унгарецът вече проверяваше фотоапаратите. Качиха се по стълбите. Изабел отключи вратата на апартамента и я отвори. Жилището беше малко и от входната врата се виждаше балконът. Уилъби беше застанал на него, силуетът му очертан на фона на студеното небе, опрял револвер в слепоочието си. Трябваше ѝ секунда, за да разбере какво става. Тя изпищя името му.

— Уилям! — Капа щракаше с фотоапарата, докато Изабел се втурна към балкона, отчаяно опитвайки се да спре Уилъби, преди да дръпне спусъка. Стисна ръката му с пистолета и я свали. Той ѝ се стори замаян и ѝ позволи да вземе оръжието от пръстите му. Тя го метна от балкона в храстите долу и се обърна вбесена към него. — Какви ги вършиш? Ти луд ли си?

— Нямахте да го направя — промълви той. — Просто... мислех...

Тя обаче не му повярва.

— Глупак такъв! Как е възможно да си толкова глупав! — Плачеше, удряше го по лицето и гърдите с юмруци. — Как можеш да ми причиниш подобно нещо?

— Изабел...

— Страхливец! Пъзльо! Щях да те намеря мъртъв. Как мислиш, че щеше да ми се отрази това?

— Извинявай. — Уилъби стисна неумело ръцете й, за да я накара да спре да го удря. Коленете й омекнаха и тя се отпусна върху него. Той я прегърна грубо, докато тя плачеше на гърлото му. — Извинявай, Изабел. Не исках да те плаша.

Известно време останаха смълчани, притиснати един до друг. Тя чуваше някъде отдалече как фотоапаратът на Капа щрака, но когато най-сетне се отдръпна от Уилъби, унгарецът си беше тръгнал и бе оставил входната врата отворена. Изабел трепереше от студ и шок. Влязоха вътре и младата жена наля последните глътки от безценния си коняк. Гърлото на бутилката дрънчеше в ръба на чашата.

— Гадина такава — рече разтреперано тя. — Никога няма да ти простя това.

Той мълчеше. Опипа пътя си до канапето и седна. Лицето му бе напълно безизразно.

— Какво, за бога, те беше прихванало, Уилям? — попита тя. — Не съм и помисляла, че си такъв пораженец.

— Не съм пораженец — прошепна той. — Но не мога да вися като товар на врата ти.

— Не си никакъв товар, дяволите да те вземат!

— Какво друго съм? Не мога да ти помогна с абсолютно нищо. Всеки момент, в който съм тук, е като натрапничество.

Тя остана поразена, че е създала у него подобно впечатление. Гневът й започна да се топи.

— Ако съм те накарала да се чувстваш по този начин, моля те, разбери, че не е било нарочно. — Тя погледна лицето му, което й заприлича на затворена врата. — Отначало се проявих като егоистична мръсница. Не исках да се занимавам. Признавам го. Срамувам се от начина, по който се чувствах тогава. Вече не е така. Ако ти... — Тя се поколеба, след това продължи по-тихо. — Радвам се, че си тук, Уилям.

Той й отправи една от редките си горчиви усмивки.

— Каква ирония. Толкова години мечтаех да съм отново заедно с теб. Не съм си и представял, че ще бъде по този начин. Дори не мога да видя лицето ти. А сега съм напълно безполезен за теб. Просто тежест, товар, който трябва да носиш.

Тя мълчеше. Изпи коняка на един дъх и усети как прогаря стомаха ѝ.

— Нямах представа, че се чувстваш по този начин — рече найсетне. — Все си мислех, че вие с Фелисити...

— Фелисити ли? — отвърна остро Уилъби. — Фелисити е дете. Беше ми жал за нея. Но това е всичко. Не е имало друга освен теб. — Той отпусна тежко глава в ръцете си. — Наистина ли нямаше представа?

Тя се върна назад.

— Веднъж или два пъти Фелисити каза нещо... но аз я убедих, че греши. Сигурно съм искала да я харесаш. Господи, тя държеше на теб чак до мига, в който изчезна. Много се надявах това да спре откачената ѝ идея да стане монахиня. Надявах се ти да сложиш край на това ѝ намерение.

— Само за това ли си мислила?

— Не бях в много добро душевно състояние, Уилям. Определено нямаш никакви романтични илюзии.

— Тръгнах си, защото те бях изгубил. Ти щеше да се качиш на самолета за дома на следващия ден, без да погледнеш назад. Не исках да се сбогуваме. Може да бе проява на страхливец, да, така е. Само че ти си в мислите ми всеки ден от тогава до сега.

— Не съм и разбрала как се чувстваш. Дори да бях разбрала, Уилям, щях да ти кажа, че е абсолютно невъзможно. Не бях за ухажване.

— Нямах намерение да те ухажвам. Просто исках да си в безопасност. По пътя... чувствата ми се промениха.

— Било е увлечение, Уилям. Също като чувствата на Фелисити към теб.

— Повече е. — Уилъби вдигна лице от ръцете си. — Иначе щях да го превъзмогна.

Изабел се засмя.

— Да не би да си забравил как се карахме?

— Не съм.

— Бяхме като котка и куче. Ти ме наричаше с каквито обидни имена се сетиш. Помниш ли как ме разтърси онази нощ в странноприемницата? Бях ужасена от теб! Ти ме мразеше от мига, в който ме видя.

— Не се държа много мило.

— Трябваше да те накажа по някакъв начин.

— Не съм искал да се влюбвам в теб — рече той. Тя трепна.

— Просто се случи, при това бързо. Дори когато се карахме, аз си мислех: какъв дух има тази жена, колко е красива. Затова ти се ядосвах толкова. Не можех да се накарам да те мразя, както би трябвало.

— Не ми спести сарказма си.

— Той беше единственото ми оръжие.

— При това остро.

— Ти си силна, Изабел. Човек трудно пробива защитната ти стена.

Тя поклати глава.

— За съжаление това не е истина. Аз съм лесно ранима. Просто съм се научила да го крия.

— Караше ме да се чувствам като кретен. Държеше се с такова превъзходство, гледаше ме отвисоко, говореше ми като на четвъртокласник.

— Странно. Аз пък си мислех, че ти говориш така на мен.

— Тя допи коняка и усети, че започва да се успокоява. — Всъщност ти стигаше до сърцето ми, въпреки че не си признавах. Ти пръв ми показа каква съм глупачка. Ако не друго, то поне ме накара да се замисля. Краят на този процес беше Kristallnacht. Тогава всичко стана ясно.

Той изсумтя.

— И за теб, както и за целия свят. Светът видя истинската същност на Хитлер. Когато дойдох в Испания, никой не разбираше. Наричаха ни червени, комуняги. Сега вече е твърде късно да бъдем реабилитирани. А и без това половината от нас са мъртви. Ние сме изгубено поколение.

Той говореше с такава горчивина, че тя започваше да разбира защо бе опрлял пистолет до главата си.

— Ти поне можеш да си доволен, че си бил прав. Освен това си направил нещо благородно и смело. За друго не можем да се надяваме в този живот.

Уилъби въздъхна.

— Дори не трябваше да си в Барселона. Трябва да се махнеш веднага, докато още можеш.

— Ще преживея всичко — заяви тя. — Чак до самия край.

Сега беше негов ред да се ядоса.

— Не ставай глупава, Изабел. Горчивият край ще бъде стрелкови отряд. Ако фашистите те хванат, ще те изправят до стената като предател. Никога няма да ти простят. Франко не знае какво е милост. — Беше се обърнал към нея. Превръзката придаваше по-мрачно значение на думите му.

— Все още не се е стигнало дотам.

— Не оставяй измъкването за последния момент. Обещай ми.

— Ще ти обещаю, ако ти ми обещаеш никога повече да не мислиш за самоубийство.

Той се намръщи.

— Не мога да обещаю да не мисля по този въпрос. Обещавам обаче да не го правя. Най-малкото в твоята къща. Днес нямаше да го направя.

— Тогава на какво си играеше навън? — попита Изабел. — Няма да ми мърмориш, че излизам, докато ти си опрял пистолет в главата си.

— Просто се питах какво е усещането. Какво става след това. Дали сме свободни. Дали ни чака нищото.

— И двамата сме виждали предостатъчно смърт — рече уморено тя. — По всичко личи, че няма нищо.

— Мислех те за заклета католичка.

— Тази работа приключи много отдавна. — Двамата замълчаха. След известно време тя слезе в градината, за да потърси пистолета му сред олеандрите. Най-сетне го намери и му го върна. — Дал си ми дума.

Той извади умело куршумите и ѝ ги подаде.

— Сега доволна ли си?

Пръстите им се докоснаха. Тя пое тежките студени куршуми и ги задържа за момент в дланта си. Неочаквано усети, че може единствено да му се довери. Върна му ги.

— Задръж ги. Не съм ти надзирател в затвор.

Почти не говориха до края на деня. Тя премисляше онова, което ѝ беше казал. Странното бе, че не чувстваше неудобство, след като той ѝ призна, че я обича. Остана трогната. Открай време го приемаше като

собственост на Фелисити. Сега обаче Фелисити беше в манастир, а и Уилям не проявяваше никакъв интерес към сестра ѝ. Горката Фелисити. Той обаче беше тук, беше неин и присъствието му я зареждаше с топлина и колкото и да е странно, с чувство на сигурност. Уилъби може и да беше сляп, но притежаваше сила, която вдъхваше увереност. Изабел знаеше, че той на свой ред се уповава на нейната сила. Бяха двойка. Тя започваше да го вижда по нов начин.

Вечерта Изабел отново му сложи капки. Започваше да чувства, че го подлага на ненужен тормоз. Не ѝ беше никак приятно да го вижда как потръпва от болка. Самата тя изпитваше болка, докато го гледаше.

— Струва ми се, че тези капки повече вредят, вместо да ти помагат — подхвърли, докато му превързваше очите. — Повече не искам да ти ги слагам.

— Слава богу — промърмори той. — Излей тази проклетия в мивката.

Тя направи точно това. Уилъби се отпусна на леглото и закри очи с ръце, започна да диша дълбоко. Изабел остана да гледа високото мускулесто тяло, белезите и синините, които все още не бяха избледнели. Спомни си как го наблюдаваше, докато сваляше униформата си, за да остане гол първия ден, когато се запознаха. Беше млад и невинен. Още тогава беше красавец. Спомни си радостта, която му носеше животът, блестящата усмивка, която беше изчезнала. Доплака ѝ се, защото младостта и щастието му бяха унищожени.

По-късно, през нощта, се събуди от кошмар, чиито подробности изчезнаха в мига, в който отвори очи. Беше сънувала Фелисити, също и Уилям. У нея остана чувство за самота. Беше взела решение.

Стана и отиде в стаята на Уилъби. Той лежеше по гръб, превръзката беше на очите му, но Изабел веднага разбра, че не спи.

— Аз ли те събудих? — попита тихо тя.

— Чух те, че викаш.

— Сънувах кошмар. — Косата ѝ беше вързана, както винаги, когато си лягаше. Тя развърза панделката и остави кичурите да се разстелят. Седна до него, наведе се и целуна голото му рамо.

Той се напрегна.

— Какво правиш?

Тя го целуна още веднъж по голото рамо.

— Изабел...

— Шшшт. Не говори. — Продължи да го целува леко и нежно по гърдите и зърната. Не бързаше. Беше решила да направи този миг прекрасен и за двамата.

Най-сетне докосна устните му със своите. Той пое лицето ѝ в ръце и я целуна жадно. Опита се да свали превръзката, но тя го спря.

— Остави я.

Започнаха да се целуват с нарастващо нетърпение. Изабел беше по-опитна, по-настойчива, но Уилъби беше по-страстен. Тя видя как изпод превръзката потичат сълзи.

Заради брачните клетви беше запазила верността си към съпруг, който ѝ изневеряваше от години. Сега клетвите — и въпросният съпруг — вече не означаваха нищо. Тя се чувстваше свободна, владееше собствената си сексуалност за пръв път, откакто се бе запознала с Роберто.

Не искаше да мисли за съпруга си. Не поставяше под въпрос импулса, който я тласна към леглото на Уилъби. Знаеше, че не е влюбена в него, знаеше и че никога няма да бъде. Но беше самотна жена, а той самотен мъж; за момента поне единствено това имаше значение. Беше дошла да намери утеха и за двамата. Състраданието, което изпитваше към него, отначало я караше да е нежна, но желанието ѝ набъбна. Много отдавна не бе усещала чужда кожа до своята.

Уилъби не проговори отново. Макар да не можеше да я вижда, той бе изцяло съсредоточен върху Изабел. Изследваше кожата ѝ с устни и върховете на пръстите си, вдъхваше аромата ѝ, поемаше я цялата. Целуваше я по корема, премести се надолу, между разтворените бедра. Тя го обгърна с крака, докато той опознаваше тялото ѝ, докато я проучваше с устни. Преплете пръсти с неговите.

Сега беше неин ред да проучва него. Бе очевидно, че Уилъби никога не е изпитвал удоволствие като това, което тя му доставяше. Реагираше на всяко нейно докосване, сякаш бе откровение. Той беше попаднал в свят без светлина, където всичките му останали сетива бяха възпламенени.

Най-сетне влезе в нея, а след това нищо друго нямаше значение. Трупаният години наред глад се изля. Сексът с Роберто беше методичен, внимателно планиран и изпълняван. Уилъби не беше такъв. Той бе завладяващ, навлизаше дълбоко в нея, страстно, покриваше

лицето и гърлото ѝ с целувки. Тялото му докосваше точно където трябва нейното. Изабел не можеше да мисли трезво. Все едно яздеше препускащ жребец, който я водеше неотклонно към целта. Чу го как мълви името ѝ отново и отново.

След това двамата се отпуснаха заедно, изтощени, прегърнати. Не си казаха нищо.

Най-сетне Изабел го остави да потъне в дълбок сън, докато тя лежа будна дълго, прегръщаше го, защото не искаше да изгуби това чувство.

На следващия ден го заведе до „Санта Еулалия“, прочутата готическа катедрала на Барселона.

— Да не би да се опитваш да ме покръстиш? — попита Уилъби, когато тя го въведе в просторното, тъмно, ечащо пространство.

— Не, харесвам те такъв, какъвто си.

— Тогава какво търсим тук?

— Тихо. Не повишавай глас.

— Тук няма жив човек — отвърна той. — Дори аз мога да разбера. — Беше прав. Огромната катедрала беше празна. Официалното неодобрение към религията и изчезването на свещениците бе изпразнило църквите. Рядко се провеждаше служба и винаги тайно. Дори камбаните вече не биеха. — Мислех, че вече не вярваш.

— Господ е тук.

Изабел покри косата си с шал и запали свещ. Той я изчака търпеливо, докато тя се молеше с очи, впити в олтара. Сякаш присъствието ѝ беше семенце и животът нахлу в празната катедрала. След серия от удари и стържене органът засвири тихо, пръстите на музиканта сякаш се опитваха да намерят полузабравените ноти. Влезе възрастна жена и започна да мете боклука, който бе навлязъл с вятъра през вратата. Най-сетне пристигна и необръснат свещеник, прозявайки се, хлътна в изповедалнята. Погледна Уилъби мрачно, подозрително, докато дърпаше перденцето. Мъже в униформи не бяха често срещана гледка, след като толкова много църкви бяха осквернени и разграбени. Изабел коленичи до решетката и се изповяда за пръв път от много години.

Държеше здраво ръката на Уилъби, докато излизаха от катедралата и вървяха по тесните улички на готическия квартал.

Хората ги наблюдаваха. Уилъби беше запомняща се фигура, висок, жизнен, крачеше без колебание въпреки превръзката на очите.

— Какво изповяда пред свещеника? — полюбопитства той.

— За теб. Какво правим.

— Чак такъв грях ли е?

— Това е прелюбодеяние. Смъртен грях.

Уилъби, изглежда, се развесели.

— Той какво каза?

— Попита дали възнамерявам да повтора греха. Отговорих, че възнамерявам. Той каза, че изповедта ми не била валидна. Но пък беше много мил.

— Този много мил свещеник би ме изправил до стената за разстрел, ако имаше как.

— А пък ти би изгорил църквата му.

Уилъби се разсмя.

— Знаеш, че не съм анархист.

— Но не си и вярващ, нали?

— Може пък да съм вярващ... стига свещениците да не са с фашистите.

— Не всички.

— В Испания — отвърна сухо Уилъби — майката църква е препасала пистолет. Христос е с войнишки ботуши, Мария кара танк. Ти запали ли свещи?

— Невъзможен си. Няма да разговарям с теб.

— Значи си запалила. Нима е възможно да вярваш в тези врили-некипели?

— Да — отвърна кратко тя.

— Добре. Просто се питам защо е всичко това.

Изабел го погледна в лицето.

— Исках да те представя.

— На Господ ли? Той не се интересува от мен.

— Е, аз му напомних за съществуването ти.

По средата на площада двамата спряха, без да обръщат внимание на хората около тях, и той я привлече до себе си и я целуна.

— Да се прибираме и да повторим греха. Обещала си на свещеника, че ще го направиш. Не ми се иска да потъпчеш обещанието си.

Повториха греха няколко пъти. Този грях беше толкова сладък, че не можеха да живеят без него. Той ги завладя, както те се завладяваха един друг.

Тя лежеше по очи на леглото, гола. Уилъби разтриваше гърба ѝ. Той също беше гол. Ръцете му бяха чувствени, силни. Не я виждаше, но усещаше всеки сантиметър от кожата ѝ, беше съсредоточен над нея до такава степен, че не усещаше нищо друго.

— Какво виждаш? — попита го тя.

— Теб. Също като картина на Гоя.

— Вече не съм млада. Сигурна съм, че въображението ти е по-добро от действителността.

— Познавам всяка твоя извивка. Това е моята действителност. Няма нищо по-хубаво.

— Учиш се да бъдеш любовник и да казваш правилните неща.

— Сигурно си имала много.

— Хиляди.

Гласът му се промени.

— Наистина ли?

Тя се усмихна.

— Във въображението си. Бях девствена в деня на сватбата.

— Значи... — Той замълча. — Аз съм само вторият, така ли?

— Ако искаш да мислиш така.

Той продължи с масажа. Ръцете му бяха уверени, масажираха мускулите и им носеха спокойствие.

— Мислила ли си, че този ден ще настъпи?

— Когато Мануела те въведе във вилата онзи ден, бях толкова ядосана, че можех да те застрелям на място.

— Само заради някакво зеле ли?

— Защото крадеше последното, което имах за крадене. Имах желание да съблека грозната ти униформа, да те унижа по същия начин, по който аз бях съблечена и унижена. — Тя се превъртя лениво. Уилъби целуна гърдите ѝ, след това сипа олио върху кожата ѝ и започна да го втрива в извивките. Тя наблюдаваше лицето му. — Би трябвало аз да се грижа за теб.

— Ние се грижим един за друг.

Любиха се бавно, но с нарастваща страст. Познаваха телата си добре и всичко се случваше нежно и леко. В последните мигове

Уилъби свали превръзката от очите си и сякаш се вгледа в нейните. Когато приключиха, тя докосна лицето му.

— Почти чувствам, че можеш да ме видиш.

— Почти мога.

— В представите си ли? Или с очите.

— Не мога да определя разликата.

— Ти си много странен човек.

— Двамата сме странни хора.

Тя забрави романа си, пишещата машина бе прибрана в калъфа си. Живееха един за друг и всичко друго — войната, съдбата на Европа — изгуби значението си. Тя почти не се сещаше, че има съпруг, сестри. Уилям беше животът ѝ.

Зимата стана по-студена. Войната бе в застой и настъпи нещо като мир. Бомбардировачите спряха да идват. На юг от града и двете страни почиваха и ближеха раните си. Настъпи нещо като празнота, която те изпълниха със страстта си.

Дните се превърнаха в седмици. Те почти не забелязваха. Любеха се по два пъти на ден, понякога по три пъти. Беше им нужно заради съществуването им, по-необходимо дори от храната. Телата им, слаби и празни от глад, се търсеха като елементи на пъзел, който има смисъл единствено когато е подреден, и е напълно нелогичен, когато не е.

Сложиха част от безценните си дърва в стария бойлер, за да стоплят вода за баня, истински лукс, и влязоха заедно във ваната. Атмосферата беше като мечтание, мъждукащата крушка осветяваше парата, която се вдигаше. Изабел се беше отпуснала в ръцете му, положила глава на рамото му.

— Плачеш ли? — попита той.

Тя дори не бе усетила; избърса очи.

— Не знам.

Знаеше. Цикълът ѝ не беше дошъл втори месец. Знаеше какво е да е бременна. Познаваше чувството. Беше почти сигурна, че чака второ дете. Не беше никаква изненада. Двамата не бяха взели предпазни мерки, сякаш желанието ѝ бе да има дете от него. Неизказаното желание, за което дори не бе посмяла да мисли, се беше сбъднало.

Разсеяно забеляза някакво разтърсване, което притисна гърдите ѝ. Усети как водата във ваната плисва нагоре по гърдите ѝ. От тавана се посипа прах. Тя се напрегна. Нова експлозия разтърси банята. Последва още една. Приближаваха и сега през прозореца се чу бръмченето на бомбардировачите и воят на сирените. Бледите пръсти на търсещите светлини раздраха нощното небе.

— Въздушно нападение! Трябва да слезем в мазето!

Измъкнаха се от ваната и започнаха да опипват пода за дрехите си, когато нова бомба разтърси сградата. Изабел изпищя и покри главата си, когато парчета дърво и мазилка паднаха от тавана. Крушката угасна и ги остави в мрак. Двамата с Уилъби се стиснаха за ръце и хукнаха през апартамента.

На стълбището цареше хаос. Цели две седмици не бе имало бомбардировки и хората бяха престанали да се готвят за тях с надеждата, че някак, като по чудо, ще спрат. Присъединиха се към тълпата, която тичаше надолу по стълбите към мазето, родителите бяха притиснали до себе си сънени деца. Старица носеше клетка с папагал. Единствената светлина бяха отблясъците от противовъздушната отбрана близо до блока. Нова бомба избухна на близка улица и прозорците се изпочупиха и парченцата се посипаха наоколо, раниха лицата.

Колене и лакти изблъскваха Изабел. Уилъби се стараеше да я предпази от тълпата, използваше силата си, за да си проправи път. Те бяха сред последните, които успяха да се доберат до мазето.

Вътре беше препълнено, пращият въздух бе осветен от малка маслена лампа. Семейства се бяха свили под ниски тухлени арки. Няколко бебета плачеха, но както винаги, децата мълчаха, сгушени до родителите си.

Двамата с Уилъби се промушиха на тясно местенце в далечния край. Бомбите падаха навсякъде около сградата. Подът трепереше под краката им при всеки взрив. Хоросанът, който държеше тухлите, изглеждаше крехък като тебешир. Изабел усети, че тухлите се разхлабват и клатят като изгнили зъби. Мисълта за директно попадение бе ужасяваща. Блокът, вече на сто години, щеше да рухне, както много други като него в Барселона, и да ги смаже под тонове отломки в мазето. Или пък някоя запалителна бомба щеше да излее

разгорял се фосфор тук долу и те щяха да измрат сред писъци в истински ад, създаден от човешка ръка.

Въздушното нападение продължи дълго, сякаш за компенсация след дългия период на мир, на който се радваха. Уилъби прегърна Изабел и я притисна до себе си, но тя така и не откликна. Една-единствена мисъл се въртеше в главата ѝ: нямаше работа тук. Това вече не беше нейната страна, не бе и нейната война. Тя принадлежеше на свое място. Не изпитваше почти никакво съчувствие към разтрепераните хора наоколо; тази битка беше тяхна и щеше да приключи зле. Макар да бе изгубила слабостта си към фашизма, Изабел не можеше да се обвърже с друга кауза. Беше опитала, но очевидно се заблуждаваше. Единственото, което изпитваше, беше дълбоко разочарование.

Бомбите престанаха да падат, бомбардировачите се отдалечиха, върнаха се отново и отново се отдалечиха. Часовете се нижеха. След дълго мълчание засвириха отбой. Хората станаха схванати, изтръпнали от неудобните пози, в които се бяха свили, и излязоха от убежището, блъскаха се на излизане, също както се бяха блъскали, за да влязат.

Вече бе утро. Излязоха навън и започнаха да се вглеждат през сивия дим. Бомбите, паднали близо до блока им, бяха изкоренили дървета в парка и бяха срутили сгради на улицата. Всичко беше променено. Купища развалини блокираха пътя като черва, потекли от разкъсани коремни. Витрините бяха счупени, на метри наоколо бяха пръснати стъкла. Виждаха се телата на хора, неуспели да открият убежище навреме. Замаяни и разстроени граждани се опитваха да помогнат на санитарите от линейките, които товареха мъртвите и прехвърляха ранени на носилки. Хората продължаваха да поглеждат уплашено към небето. Понякога бомбардировачите се връщаха през деня, за да довършат започнатото.

Наблизо закуцука разплакано дете. Викаше майка си. Изабел коленичи и прегърна момиченцето, опита се да го успокои или по-скоро да успокои себе си. Детето се отскубна и затича по улицата. Забеляза, че превръзката на Уилъби е паднала, и той я наблюдава.

— Ти виждаш.

Той кимна уморено.

— Да.

— Кога се случи?

— Снощи. На стълбите.

Изабел се изправи.

— Как така започна неочаквано да виждаш?

— Защото се налагаше.

Тя го наблюдаваше спокойно.

— Нима всичко това е било игра, Уилям?

— Знаеш, че не беше игра.

— Значи е вълшебство. Не можеше да виждаш, а сега изведнъж можеш.

— Не съм искал да виждам.

— Преструвал си се.

— Не.

— Тогава какво?

— Последното, което видях, бяха телата на приятелите ми, разкъсани от снаряд. След това не исках да виждам нищо повече. — Той огледа съсипаната улица. — Сега ми се иска отново да бях сляп.

— Много удобно — подхвърли тя с горчивина. — Просто отговори на въпроса ми. Можеше ли да виждаш през всичкото това време?

Той сви рамене.

— Бях с превръзка.

— А когато я сваляше?

— Не виждах нищо. Досега.

— Добре. — Изабел му обърна гръб. Спомни си, че сестра Харис й беше казала, че слепотата на Уилъби е психологическа и се дължи на шок. Незнайно как и защо, внезапното му излекуване задълбочи разочарованието й. Почувства се уморена, изхабена, използвана. Беше започнала връзка с него, а ако не беше сляп, едва ли щеше да стигне дотук. Това бе поредната клопка на живота, поредният капан, заложен от мъж, и тя се беше хванала доверчиво. Заради него изостави работата си. А сега по всяка вероятност носеше детето му. Животът й бе преобърнат по средата и тя бе изгубила контрол над него.

Сякаш прочел мислите й, той заговори:

— Не съм искал да те заблуждавам, Изабел.

— Но ме заблуди.

— Не е било нарочно. Мислех, че никога повече няма да виждам.

— Замълча. — Ти ме излекува, Изабел.

— О, Уилям — рече уморено тя, — това е толкова банално.

— Не и за мен.

— Не съм светица. Не правя чудеса.

— Всеки миг с теб беше чудо — рече нежно той. — Мила, не е възможно да се сърдиш, задето виждам отново.

— Можел си да виждаш през всичкото време — отвърна тя. — Просто си слагаше превръзката, за да се изключиш от света.

Той стисна ръката ѝ.

— Не е така. Представяш нещата така, сякаш нарочно съм се преструвал. Не съм. Очите ми бяха изгорели и не можех да виждам. Не се ли радваш за мен?

Тя погледна в очите му, сиво-сини и ясни. Беше се изгубила в него за известно време. Сега обаче чувстваше, че излиза от другата страна на мъглата. Също както той се беше научил да вижда, така трябваше да се научи и тя.

— Радвам се за теб — отвърна и се опита да се усмихне. — Разбира се, че се радвам.

Двамата се върнаха в сградата, без да говорят.

От онази нощ нататък имаше бомбардировки всяка нощ. Уморените армии подновиха боевете. Черен димен облак забули Барселона и остана така, дори северният вятър не успя да го разнесе.

Една сутрин Изабел се събуди рано и стана, без да буди Уилъби, за да отиде чак до далечната „Саградо Корасон“. В болницата беше понатоварено от когато и да било, цареше пълен хаос. След бомбардировките бяха придошли ранени цивилни, повечето жени и деца, които сега пълнеха коридорите. За щастие тя завари сестра Харис в стаичката ѝ и жената ѝ отдели няколко минути.

— Той вижда отново — заяви Изабел троснато, без всякакви любезности. — Оказахте се права. Било е на психологическа основа.

Сестра Харис не реагира.

— Истерия. Парализа и слепота не са рядко явление. Някакви остатъчни симптоми?

— Не. Всъщност е пълен с енергия.

Сухотата в отговора на Изабел накара сестра Харис да извие светлите си вежди.

— Имате ли връзка с него? — попита направо тя.

— Вие искахте точно това.

— Не става въпрос какво съм искала — сопна се шотландката. — Помолих ви да се грижите за него. Не да го използвате за собствени цели.

— Ако питате мен, тъкмо обратното е — рече студено и гневно Изабел. — Той ме използва за своите цели. Преструваше се на сляп, за да спечели симпатията ми. След като вече съм негова, не е нужно да се преструва и зрението му се върна, за да му е по-удобно.

— Слепотата е изчезнала с половия акт ли?

— Не е чак толкова прозаично. Той ми позволи да го развеждам като питомна мечка в продължение на няколко седмици. Беше много трогателно. Чудото се случи по време на въздушно нападение, но ми се струва, че преструвките са му омръзнали много преди това.

— Преструвки ли? Сигурна ли сте, че става въпрос за преструвки?

— А вие как ще ги наречете?

— Със сигурност не бих ги нарекла преструвки, ако по този начин искате да намекнете за систематична, нарочна заблуда. Психологическите наранявания са сложни. Много е трудно човек да се

преструва убедително. Докато се грижех за капитан Уилъби, той беше съвършено сляп. Зениците му бяха неподвижни и не реагираха. Човек може да твърди, че не вижда, но не може да контролира разширяването и свиването на зениците. — Вместо отговор Изабел сви рамене. — Искам да видя капитан Уилъби — продължи сестра Харис. — Много се радвам, че зрението му се е върнало, но едва ли психологическите му проблеми са приключили.

— Ще му кажа. Двамата можете да се поздравите. Получи се чудесно. Вие искахте да се отървете от него. Той искаше да се пъхне в леглото ми. Аз се оказах съвършената глупачка.

Сестра Харис побутна купчина папки с късите си пръсти, обсипани с лунички.

— Това ли е всичко? — попита нетърпеливо тя.

— Не — отсече Изабел. — Не е всичко. Аз ви направих услуга. Сега вие ще ми направите.

Върна се в апартамента вечерта и донесе стар хляб. Това беше единственото, което успя да купи във все по-гладния град. Уилъби седеше пред пишещата й машина и удряше клавишите. Фактът, че пипа машината й и безценните запаси от хартия, я изпълни с възмущение. Мина покрай него, влезе в кухнята и започна да вади покупки от торбата.

Чу го как маха листа от машината „Ремингтън“. Прокрадна се зад нея и я прегърна през кръста.

— Добре ли си?

— Добре съм — отвърна тя остро. Беше напрегната.

Той отпусна брадичка на рамото й и погледна през прозореца към сумрака и тежката сянка на дима.

— Прилича на края на света. Притесних се за теб. Нямахте те много време.

Тя се почувства като котка, готова да съска и дере с нокти.

— Недей. Твърде тежък си.

— Извинявай. — Той вдигна брадичка и се опита да я целуне по врата. Къде беше?

— Остави ме на мира поне този път. — Тя го отблъсна и влезе в спалнята. Той я последва, изпълнен с недоумение.

— Нещо нередно ли съм направил?

— Не — отвърна тя. — Сега отивам да се измия.

— Ще запаля бойлера.

— Няма нужда. И студената вода става. — Започна да се съблича с гръб към Уилъби. Той я наблюдаваше от вратата и очевидно не разбираше, че тя иска усамотение.

— Толкова си красива. — Изабел не отговори. — Какво се е случило днес с теб? — попита той.

— Нищо.

— Каж ми истината. — Отново се опита да я прегърне и целуне, но тя го отблъсна. Едва се държеше на крака.

— Недей!

— Какво, по дяволите, ти става?

— Нищо! Приключи.

— Кое е приключило? — попита той.

— Всичко. Всичко приключи.

— Изабел!

Тя се отскубна от него, влезе в банята и блъсна вратата в лицето му. Седна на ръба на ваната и махна окървавената превръзка между краката си. Кръвотечението, изглежда, бе намаляло. Не успя да сдържи риданията, които я разтърсваха.

Уилъби отвори вратата.

— Добре ли си?

— Излез оттук — рече задавено тя. — Не те искам тук!

Той обаче бе видял кръвта във ваната. Лицето му пребледня.

— Какво си направила?

— А ти какво мислиш?

— Това нормално ли е? Искам да кажа...

— Не, не е нормално — сопна се тя. — Направих аборт. — Облегна се на стената и затвори очи. Уилъби стоеше като замръзнал.

— Защо? Защо го направи?

— А ти как мислиш?

— Трябваше да ми кажеш.

— Защо?

— Имах право да знам.

Тя чу смеха си.

— Право да знаеш! Ти си смешен.

— Господи, Изабел! Чак толкова ли съм под нивото ти, че трябваше да убиеш бебето ми?

— Не исках бебето ти! Животът ми не е ли достатъчно съсипан?

— Представяш нещата така, сякаш аз съм този, който е съсипал живота ти!

— И ти се постара, Уилям.

— Какво, за бога, съм направил? Ти направи всичко! Ти трупаш разрушение върху разрушение. А сега си убила детето ни! — Той сви юмруци. — Защо?

— Погледни през прозореца, Уилям! Погледни света! Погледни себе си! Погледни и мен! Така ли ще отглеждаме дете?

— Тази война ще свърши. Животът ще продължи. Само че без детето ни. Какъв смисъл има?

— Няма смисъл да ми приказваш. Не можех да родя това дете. Точка.

Той покри лицето си с ръце.

— Къде отиде? На някоя тъмна уличка ли?

— Отидох при сестра Харис. Тя ме изпрати при лекар. — Показа на Уилъби ръката си. Брачната халка, която винаги носеше, вече я нямаше. — Струва ми халката.

Стана от ваната и се облече. Утробата я болеше от процедурата. Единственото ѝ желание беше да си легне и никой да не я закача, но Уилъби ѝ беше препречил пътя. Лицето му беше изопнато и изпълнено с горчицина.

— По собствените ти нелепи стандарти си извършила смъртен грях.

— Това си е моя работа, не твоя.

— Дотук с религията ти.

— Аз съм наказана. Това е моят ад.

Той избухна.

— Молитвите и убийствата са всичко, което вие, хора, знаете! Това ли направи с предишното? Затова ли те е оставил съпругът ти?

— Теб какво те интересува? Войната е изгубена. Ти ще си заминеш след седмица, месец.

— Никъде няма да ходя.

— Разбира се, че ще си заминеш. Не мога да се вържа с едно копеле, което никой не иска. Направих каквото трябваше. Ти не

трябваше да правиш нищо, няма да страдаш. Не ме съди. Какво си ти, Уилям? Момче, което изживява великото си приключение. Тази страна не е наша, войната не е наша. Прекарал си живота си сред книги. Защо дойде тук? За да стреляш с пушка и да изгубиш девствеността си с първото испанско момиче, което е отворило крака. Мислиш ли, че ще бъдеш добър баща на моето дете?

Уилъби я зашлеви. Настана ужасно мълчание. Тя не го погледна повече.

— Върви си.

— Изабел, не исках да го направя.

— Вън. Събирай си нещата и си заминавай. Сега виждаш и можеш да излезеш сам.

— Моля те, нека да...

Усети, че му крещи:

— Просто си върви! Махай се! Вън!

Изблъска го настрани, побесняла, неутешима.

— Добре — кресна той. — Заминавам си! — Влезе в спалнята им и започна да тъпче нещата си във войнишката торба.

Тя все още нямаше сили да заплаче. Отиде до пишещата машина и погледна клавишите. Денят, преминал като сън, неочаквано ставаше остър като нож в ума ѝ, обективът на камерата намираще фокус: отиването до болницата, разговорът със сестра Харис, безразличните сини очи на жена, която върши нещо полезно, се вглеждаха в странния феномен безполезно съществуване. Стаята на гинеколога, нетърпението, с което прекъсна обърканите ѝ обяснения.

— Ще го направим сега — заяви остро той.

— Сега ли? Мислех си за утре...

— Утре може и да не сме тук. Аз съм готов.

— Не очаквах да стане сега!

— Защо тогава дойдохте при мен? След това ще можете да си тръгнете веднага. Чакат ме и други пациенти. Искате ли да прекратите бременността или не?

Изабел се почувства притисната в ъгъла, въпреки че вече беше взела решение — или поне така си мислеше.

— Да, да... искам — заяви тя.

— Pues, no le damos mas vueltas a la cosa. Какво носите?

Тя бръкна в портмонето за пари.

— Това достатъчно ли е?

— Никакви пари. Приемам единствено злато. — Погледът му спря на лявата ѝ ръка.

Никога нямаше да забрави как след толкова много години, докато сваляше пръстена на Роберто от пръста си, го изви, за да мине през кокалчето, плъзна го и ръката ѝ неочаквано стана лека, а тя усети стряскащото чувство, че остава без котва. Щом видя тънката златна халка да потъва в джоба на бялата престилка, част от нея сякаш бе отрязана, отчуждена, продадена, за да мине в чужди ръце.

Легна на кушетката с отворени крака. Опита се да не вика заради острата, студена болка на инструментите, които разкъсваха тялото ѝ, за да отворят рана в утробата ѝ, да разкрият тайния живот, части от нея, части от Уилъби, части от някой друг, които се бяха захванали там.

След това дойде чегъртането на кюретата, без упойка — нито той предложи, нито тя поиска — болката беше силна, непоносима. Тя се разплака. Лекарят и сестрата замълчаха, след като си казаха нещо.

— Вече не сте бременна.

Оставиха я да полежи в приемната петнайсет минути. След това направи място на жена в напреднала бременност. Двете не се погледнаха. Не можеше да се определи коя е по-нещастна, онази, която щеше да роди, докато фашистите тропат на портата, или другата, която бе унищожила детето сама. Не помнеше как се прибра.

Неочаквано ѝ се прииска да пише за това. Да остави черните букви върху бяла хартия. Да го увековечи. Седна на бюрото и сложи лист. Пръстите ѝ се отпуснаха върху хладните вдлъбнати клавиши. Усети, че Уилъби е на вратата и я наблюдава.

— Сбогом, Изабел.

Тя не вдигна поглед.

— Сбогом.

Пръстите ѝ започнаха да печатат, първоначално бавно, след това все по-бързо, а тракането им заглуши отдалечаващите се стъпки и хлопването на входната врата.

5. ФЕЛИСИТИ

Лондон, лятото на 1942 г.

Младият мъж в бюро по труда беше кривоглед и Фелисити нямаше представа дали гледа нея или стената зад нея, на която бе закачена мръсна карта на Британските острови, покрита с отпечатъци от палци и постери, които приканваха англичаните да копаят за победата и да ядат по-малко хляб. По лицето му се бе изписало неприкрито презрение.

— Не владеете нито стенография, нито машинопис.

— Не.

— Нямате опит в деловодството?

— Никакъв.

— И не можете да готвите? — попита той, неспособен да повярва.

— Не мога да сваря дори яйце.

— Шиете ли?

— Не, съжалявам.

— Владеете ли някакъв занаят?

— За съжаление, не.

— И не можете да се присъедините към сухопътните части?

Фелисити погледна постера с яка млада жена, вдигнала вила.

— Опитах се да ви обясня. Бях болна. Получавам астма при физическо усилие.

Младият мъж започна да чопли пъпка на брадата си. Едното му око продължаваше да гледа над все още късо подстриганата ѝ коса и бледо лице, а другото беше две крачки назад. Очевидно беше защо не е мобилизиран. Никой не би му поверил пушка заради този страбизъм. Дори пред това момче, което беше на нейната възраст, Фелисити се засрами. Почувства се като Роб Уилтън в радиопрограмата: „Денят, в който войната избухна, жена ми ме попита: Каква полза има от теб?“.

— Никога ли не сте работили?

— Разбира се, че съм работила. Бях в манастир през изминалите пет години.

— Нещо като монахиня ли?

— Да, нещо като монахиня.

— И какво правехте в манастира?

— Бях библиотекарка.

— Нямаме свободни места за библиотекарки — отвърна той. — Търсим секретарки, селскостопански работници, хора за занаят и за физически труд.

— Мислех си за работа във фабрика за муниции.

Той изцъка презрително.

— Фабрика за муниции. Всички искат да работят във фабрики за муниции.

Фелисити мислеше, че това е опасна и непопулярна работа, и остана разочарована.

— Така ли?

— Добро заплащане, добри часове на работа, стол, сигурно място. Там назначават единствено каймака.

— Ясно. — Тя веднага разбра, че не е причислена към каймака.

— Библиотекарка в манастир — повтори той, неспособен да повярва, и поклати глава. — И защо не работите вече там?

— Не ви влиза в работата — сопна се Фелисити.

— Напротив — отсече той. — Това е досегашният ви опит, нали? Трябва да разбере какъв опит имате, за да знам къде да ви изпратя.

— Предишният ми работодател вече нямаше нужда от услугите ми — заяви тя напрегнато след кратко мълчание.

Той взе писалката.

— Как се казва?

— Господ.

Той се намръщи.

— Монахините ли ви изхвърлиха?

— Сама напуснах. И дойдох тук — рече тя и се подготви за нови въпроси. — Води се война. Искам да дам своя принос. Какви са възможностите за военните?

— Няма да ви вземат — реши той. Отвори дебела тетрадка. — Значи можете да сервирате, нали?

— Да, мога.

— Мога да ви изпратя в британски ресторант. Ще трябва да подпишете бланка, в която потвърждавате, че не възразявате да работите в опасна зона.

Тя се надяваше на нещо по-героично и остана разочарована.

— В ресторант ли?

— Британски. Нищо ли не знаете? Това са обществени кухни за хора, които не могат да се прехранват сами. Германците умират да пускат бомби там.

Тя се пооживи. Това вече звучеше по-благородно.

— Струва ми се, че ще бъде добре.

— Три лири и шест шилинга на седмица.

Не беше много.

— Тези пари ще ми бъдат ли достатъчни, за да се издържам?

— Налага се да разберете, нали?

— Да, ще разбере.

Той попълни няколко бланки в различни цветове и попи внимателно мастилото.

— Знаете ли какво бих ви препоръчал? — рече, когато ѝ подаде картата с назначението. — Да си останете в манастира. Следващият!

Тя си взе газовата маска и фенерчето, проправи си път през препълнената чакалня и пое по мрачното стълбище.

Както винаги, излизането на улицата беше истински шок. След като бе прекарала години зад стените на манастира, улиците на Лондон ѝ се струваха поразително трескави. Такситата се стрелкаха в различни посоки, автобусите дрънчаха, а да се пресече улицата бе изпитание на нервите, с което не успяваше да се справи. През повечето време, докато беше навън, се чувстваше замаяна, останала без дъх.

А и Лондон беше променен. Преградни балони висяха като гигантски голи охлюви в небето. Витрините бяха заковани освен малките дупки, през които минувачите можеха да надничат, парковете бяха разорани от окопи, стени от чували с пясък бяха издигнати около важните сгради. Най-шокиращи бяха доказателствата из цял Лондон за немските бомбардировки, които бяха откъснали части от града, очевидно безразборно и на сляпо бяха изравнявали със земята църкви, жилища на бедни, фабрики, къщите в Белгрейвия и театрите в Уест Енд. Това е сляпа злоба, мислеше си тя, циклопът Полифем хвърля канари по Одисей, без да вижда и без да се интересува къде падат.

Слезе в метрото, подмина смазаните бездомници, чиито домове бяха сринати със земята и те нямаха къде другаде да отидат, сгушили се във всички ъгли, които бяха намерили. Нервите ѝ бяха опънати до крайност. Чувстваше се така още от мига, в който напусна манастира. Най-сетне бе проумяла, че е нещастна в манастира. Сега коричката върху раната бе паднала и остави раната отворена, а и всичко я болеше, всяко впечатление я караше да тръпне. Едва понасяше да вижда тези нещастни семейства, които живееха в мръсотията на коридорите на метрото, превърнати почти в просяци. Пусна малко дребни монети, не че можеше да си позволи, и забърза.

Киара, която работеше в Комисията по цензурата до четири, беше в кухнята си и оттам се носеха фантастични аромати. С наситените си цветове, миризми, прекрасните картини и лампи от „Тифани“ апартаментът ѝ приличаше на гнездото на бляскава фея. Затова Фелисити се чувстваше като нощна пеперуда, безцветна, сива. Когато влезе, се погледна в огледалото в коридора и се увери, че представата ѝ не е погрешна. С изпитите си бузи приличаше на бледа сянка на онова, което беше. На мястото на някогашните пищни къдрици сега растяха странни безцветни кичури, щръкнали на всички посоки. Беше на двайсет и четири, но изглеждаше изхабена.

Дрехите ѝ — събрани от стари тоалети на Киара и новите, които си купи от магазин втора ръка — не помагаха. През повечето време беше облечена в много широки, избелели кадифени панталони и пуловер. Киара каза, че прилича на бежанците от левия бряг.

Сега тя надникна от малката кухня.

— Правя пиле *chasseur*^[1]. Няма да се бавя, миличка.

— Мирише прекрасно. — Умението на Киара да създава гурме ястия от нищо беше невероятно. Фелисити започна да слага малката маса за двете.

— Как мина? — попита Киара, докато съдовете дрънчаха.

— Много добре — отвърна тя и се опита да не разкрива колко е потисната.

— Наистина ли?

— Намерих си работа.

Киара затанцува жига с черпака в ръка.

— Браво!

— Ще работя в стол.

— Това ли искаш?

Фелисити беше твърдо решена да се покаже весела.

— Както каза чиновникът, не търсят библиотекарки със специални познания за духовната литература от шестнайсети век. — Двете седнаха да похапнат. Яхнията беше превъзходна и Фелисити веднага го каза.

— Половин заек изпод тезгяха на месаря — рече Киара. — Не казвай обаче на никого. Къде се намира столът?

— Британски ресторант в Канинг Таун.

— Кога започваш?

— В събота.

— Горкичката. По цял ден ще си потънала до раменете в мазни чинии — предположи Киара. — Няма да ти хареса. Защо не ми позволи да уредя нещо в министерството?

Това си оставаше болезнен въпрос. Оливър Кортфийлд, с когото Фелисити не се познаваше и който вършеше някаква тайнствена работа, понякога в чужбина — говореше се, че бил в МИ5 — бе задействал връзките си, за да уреди Киара в Министерството на информацията. Работата ѝ бе да обуздава прекалено песимистични в репортажите си вестници и да ги принуждава да представят нещата малко по-ведро. Киара наричаше работата си: „Да, нямаме банани“, както се пееше в популярната песен за несломимо оптимистично настроен зарзаватчия, който отказвал да каже „не“. Фелисити не одобряваше използването на връзки и отказа предложението на Киара да ѝ намери работа.

— Нямам нищо против трудната работа — рече напрегнато тя. — Не си търся топло местенце.

Съжали за думите си в мига, в който ги изрече. Обаче беше закъсняла. Усети, че Киара се обиди.

— Работата ми не е просто топло местенце — отвърна натъртено тя. — Като се опитвам да контролирам онова, което казват във вестниците, все едно спирам непреодолима сила. Трябва да пробваш някой път.

— Няма да критикувам работата ти, ако ти не критикуваш моята. Киара отмести чинията си.

— Ще ми се да не си беше дала всичките пари на Църквата. Изабел те предупреди, че ще стане така, и се оказа права.

— Те ще ми ги върнат.

— Кога?

— Не знам. Когато Господ реши. Междувременно разполагам с точно четирийсет и две лири и шест шилинга и трябва или да работя, или да прося.

— В манастира ти беше по-добре.

— Същото ми казаха и в бюрото по труда.

— Ето, виждаш ли. — Киара стана от масата, без да си е дояла, и пристъпи към прозореца със скръстени ръце. Погледна навън. Двете с Фелисити все още не бяха в най-добри отношения. Дали това ще се промени, не се знаеше. Онова катастрофално посещение, преди да избухне войната, все още бе надвиснало над тях като призрак. Светлият шлем от яркозлатиста коса на Киара блестеше като нощна лампа. Променила се е, мислеше си Фелисити. Вече не беше жизненото, малко глуповато, наивно момиче. Беше станала по-тиха, по-твърда. Може би причината бе, че всеки ден ѝ се налагаше да се сражава с вестникарски редактори. И войната, и любовта бяха променили Киара и я бяха превърнали в жена, момичешкото у нея вече го нямаше. — Ти обаче никога не се вслушваш в съветите на другите.

Фелисити също бе изгубила апетита си. Тя остави ножа и вилицата.

— Слушам и не мога да повярвам. Беше ми сърдита, че влязох в манастира, а сега си ми сърдита, че съм излязла.

— Може да е така, защото никога не направи усилие да обясниш защо влизаш и защо излизаш — отвърна сухо Киара.

— Защо трябва да обяснявам — отвърна Фелисити. — Това си е моя работа. Както и да е, съмнявам се, че ще разбереш.

— Разбирам, че направи пълна каша от живота си — рече остро Киара. — Нелепо е да мислиш за тежък труд в твоето състояние. Погледни се — слаба си като вейка и бледа като призрак. Няма да изкараш и ден в натоварения стол.

— Много ти благодаря за доверието. Някога да ти е минавало през ум, че с така наречените си съвети само повтаряш, че не ставам за нищо.

— Не е вярно.

— Откакто се помня, двете с Изабел ме мачкате. Присмивате се на всяко малко постижение, на всеки мой стремеж. Каквото и да съм искала да направя, вие ми казвахте, че не ставам.

— Миличка, чуй ме — обърна се към нея Киара. — Ще ти заема пари, докато Църквата освободи зестрата ти. Върви да поживееш в провинцията, докато заякнеш. Там ще бъдеш на чист въздух и ще разчиташ на здравословна храна.

Фелисити поклати глава.

— Чак толкова ли искаш да ти се махна от пътя?

— Не се дръж противно. Тревожа се за теб. Искам да се махнеш от Лондон, да не си при бомбардировките, а на спокойно и безопасно място.

— Благодаря, няма нужда. Имах достатъчно тишина и спокойствие за цял живот. Дошло ми е до гуша да не правя нищо. Искам да дам своя принос. Щом си намеря квартира, веднага ще се изнася.

— Не искам да се изнасяш — отвърна раздражено Киара.

— Ти си ми сестра. През всичките тези години ми липсваше ужасно. Можеш да останеш, докато искаш, разбира се. Не бъди толкова остра.

Само че Фелисити се държеше остро. Не можеше да се сдържи. Чувстваше се като таралеж, наежил бодлите си от едната страна, уязвим от другата. Ако бодлите не бяха насочени към света, тя беше безпомощна.

Измиха чиниите и подредиха кухнята. Вечерта беше приятна и в апартамента беше много топло, а и двете се чувстваха неловко заедно.

— Ще се поразходя в парка — реши Фелисити и отново излезе.

Хайд Парк беше на пет минути от апартамента на Киара в Тисбъри Меншънс, където лондончани се събираха след цял ден работа, за да потърсят някакво военновременно развлечение. Пъстри екипи от Войските за вътрешна отбрана се упражняваха със старинни пушки, момчета играеха крикет, семейства бърбореха с работници, които запълваха кратери, оставени от случайно паднали бомби. Тя се отдалечи от тълпата и навлезе сред дърветата, където беше спокойно, с изключение на двойките, които се целуваха във високата трева и не обръщаха внимание на овцете, пуснати да пасат.

Какво даваше право на Киара да ѝ говори като на дете? Тя нямаше морално превъзходство. Но пък винаги говореше за манастира като за нещо неприлично, докато истината бе, че Киара е любовница — факт, известен на всички — на по-възрастен мъж, който идваше и си отиваше, когато пожелае. Колкото и да отричаше, Оливър Кортфийлд правеше живота ѝ много удобен — работа на високопоставено място в цензурата, подаръци като коприна, шоколад и парфюми, които трудно се намираха. Къде беше моралът?

Мъже и жени правеха каквото си искат — доказателство бяха гърчещите се в тревата двойки, ръце вдигаха полите, устните бяха впити като пиявици. По всичко личеше, че войната и смъртта са страшни афродизиаци. Светът коренно се бе променил през петте години, които бе прекарала в манастира. Жените ругаеха и пушеха, гримираха си лицата, показваха краката си, боядисваха си косата. Войниците се клатушкаха и подсвиркваха, пъхнали палци в коланите, груби и безцеремонни.

Фелисити знаеше, че греши във всичко, което прави. Тя не приличаше на тях, не можеше да говори като тях, нито се обличаше като тях, нито мислеше като тях. Още по-лошо ставаше, признаеше ли, че е била в манастир в продължение на пет години. Хората се отдръпваха от нея, все едно е била в колония за прокажени.

Бяха изминали едва три седмици, откакто манастирът отвори порти и я пусна навън. Като се връщаше назад, единствено последните дни ѝ бяха ясни. Периодът между решението да напусне и разрешението за освобождаване беше обгърнат в мъгла. Повечето време прекара сама в килията си. Никой, дори сестра Тереза Маргарет, не направи опит да я разубеди; всъщност тя усети безмълвното облекчение на много от сестрите и правилно предполагаше, че те са знаели, че това ще се случи.

Седеше в килията си освободена от работата си в библиотеката, неподвижна, същевременно бе подложена на топли и ледени вълни, които отговаряха на душевното ѝ състояние. Господ вече не я искаше. Това съсипващо заключение дойде като гръм, обясни защо в продължение на пет години се бе чувствала окаяна и нещастна. Той я бе призовал — в това не се съмняваше — а след това ѝ беше обърнал гръб. Също като сватбения гост в притчата тя бе прогонена от гощавката.

Защо? Какво не бе направила както трябва? По какъв начин бе погазила правилата? Да не би защото позволи да се отклони за миг заради широките рамене и сини очи на Уилям Уилъби? Да не би Господ да бе ревнив? Отговор нямаше. Тя обаче знаеше, че вече не е добре дошла.

Излезе от манастира като таралеж, мигаше често–често, ситнеше. Не бе изготвила смислен план за живота си навън. И наистина, какво можеше да прави? Всичко, което научи в манастира, напредъкът, който постигна, бе изчезнало в мига, в който прекрачи навън. Нищичко не бе от значение извън манастира. Беше постъпила там на деветнайсет и излезе на двацет и четири, без да има какво да покаже — не разполагаше с нещо, което светът да приеме за талант или умение. Все още не беше член на онази видна група, която хората наричат Клуб на порасналите.

Ако искаше да оцелее в страшното лето господне 1942, налагаше се да започне от дъното и да си проправи път нагоре, да се научи на всичко, докато стане неразличима от „нормалните“ хора около нея, дори от онези, които се съвкупяваха безсрамно в краката ѝ под дърветата на Хайд Парк.

Автобусът, който я откара на работа в събота, мина по целия Ийст Индия Док Роуд. Това бе пътуване през разрушения. Ийст Енд беше понесъл цялата жестокост на бомбардировките. Можеше единствено да си представи нещастieto и загубата на живот. Фабриците бяха съсипани, газопроводите бяха пламнали с ужасяваща сила и оставиха сгърчени стоманени скелети. Железопътни депа, работилници и складове бяха изравнени със земята.

Най-жалки бяха обикновените домове, чиито странични стени или фасади бяха срутени и всичко вътре се виждаше като в куклена къща. Цели общности бяха превърнати в пустош, тъй като пълните с народ, тесни улици с къщи бяха сочни цели за обикновени и запалителни бомби.

Хората, които се лутаха сред руините, бяха замаяни, стояха скупчени на групи или се редяха на опашки за помощ като сомнамбули. Купища отломки бяха пръснати наоколо сред мрачния район, осеян с докове, депа и индустриални сгради. Тя разбра защо я накараха да подпише бланката, в която се съгласяваше да работи в опасна зона.

В тази част на Лондон преградните балони изпълваха небето, бяха хиляди и се простираха чак до безкрая. Едновременно призрачна и величествена гледка. Между фабриките мърна мътната сива река и забеляза поразен кораб, наполовина потънал в Темза, а баржите се поклащаха около него и се опитваха да го изтеглят или нагоре, или надолу по течението.

Кондукторът я докосна по рамото.

— Твоята спирка, сладурче.

Фелисити слезе от автобуса. Във въздуха се носеше мирисът на скорошни бомбардировки, с който тя вече бе запозната, на наскоро угасени пожари, скъсани водопроводи и изтичащ газ. Откри ресторанта лесно. На табелата пишеше: „Тринидад Стрийт Бритиш Ресторант“, но на това място нямаше никаква романтика. Намираше се в една от арките под викториански влаков мост, каменна арка между авторемонтен салон и аукцион, където се продаваха вани втора ръка, тоалетни чинии и мебели от бомбардирани къщи. Вратата беше заключена, затова тя почука. Беше подранила с два часа, но искаше да направи добро впечатление и да започне така, както възнамеряваше да продължи.

— Не можеш ли да четеш? Затворено е. — Намусена млада жена, стиснала парцал, отвори вратата няколко сантиметра. Преди да я затвори, Фелисити побърза да избъбри:

— Аз съм Фелисити.

— Моля?

— Фелисити Редклиф. Явявам се на служба.

— Какви ги дрънкаш?

— Днес трябва да започна работа. — Тя показа картата.

— Защо не каза веднага?

Момичето я пусна с нежелание.

Ресторантът имаше спартанската атмосфера на всички военновременни институции. Столовете бяха натрупани върху дълги маси, докато намусеното момиче миеше пода. Стените бяха голи, таванът — тухлен купол. В далечния край беше плотът за сервиране.

— На кого да се представя? — попита Фелисити.

Младата жена кимна към кухнята, към която имаше преграда.

— Управителката.

Фелисити влезе срамежливо в кухнята. Посрещнаха я купища мръсни чинии, тенджери и тигани, натрупани в мивка. Жена с изпънат гръб седеше на една маса и попълваше нещо. Вдигна за миг глава и разкри тясно мъжко лице с очила с рогови рамки.

— Кажи?

— Аз съм Фелисити Редклиф. Би трябвало да започна работа днес.

Жената посочи мивката.

— Тогава започвай. Добре че си подранила. Предшественичката ти не се появи снощи. По-късно ще те представя.

Сърцето на Фелисити се сви. По всичко изглеждаше, че мрачното пророчество на Киара се сбъдва. На една закачалка видя престилка, сложи я и се залови за работа. Остатъците от храна по чиниите бяха засъхнали и втвърдени. Водата беше толкова студена, че ръцете я заболяха. Беше твърде срамежлива, за да помоли да ѝ пуснат бойлера. А пък калъпът зелен сапун започна да прогаря пръстите ѝ веднага. Тя се зае упорито. Тенджерите бяха най-зле, загорели, а емайълът отказваше да даде наслоените черни пластове дори когато търкаше с препарат. Гърбът ѝ започна да се схваща и ръцете ѝ изтръпнаха. Нали нямаше да се пречупи заради някакви си чинии?

— Знаеш ли какво правиш?

Острият въпрос я изтръгна от трансa. Управителката беше застанала до нея.

— Какво? — въздъхна тя и се запита каква ли грешка е направила.

— Строиш новия Йерусалим.

— Нещо нередно ли правя? — заекна Фелисити.

— Новият Йерусалим в зелената, приятна Англия. Може и да мислиш, че това е скромна работа. — Очите заблестяха иззад очилата. — Само че тя е изключителна. Точно така. Дори това. Това е бъдещето, Редклиф. Нова Британия. Казвам се госпожица Олсоп.

— Приятно ми е — отвърна Фелисити. Госпожица Олсоп беше около четирийсетте, жена с вид на стара мома, тип, с който Фелисити вече се беше сблъскала в живота си като монахиня, и гореше от нетърпение да постигне нещо — в нейния случай социализъм. — Надявам се не съм...

— Казаха ми за теб. Не спирай да работиш, чака те много, през което трябва да преминеш. Привилегирован живот, който обаче не те е задоволявал. Постъпила си в манастир, но и там не си намерила мястото си. — Фелисити се намръщи. Младежът от трудовата борса, изглежда, беше казал абсолютно всичко, което знаеше. А тя се надяваше да избегне подобни разкрития.

— Така — продължи госпожица Олсоп, — дошла си на правилното място, Редклиф. Тук си в къпа. Ще откриеш цяло общество. Дами от висшата класа, също като теб...

— Не съм дама от висшата класа — прекъсна я задъхано Фелисити, но госпожица Олсоп не ѝ обърна внимание.

— ... продавачки, прислужници, доста са от простолюдието, разбира се. Всички са обединени от общата кауза: да помогнат на пролетариата във великата му борба срещу фашизма.

— Кокалеста ръка стисна изтръпналото ѝ от болка рамо. — А новият световен ред ще бъде построен, Редклиф. Ще бъде построен. — Госпожица Олсоп огледа внимателно лицето ѝ. — Все още си бледа и личи, че идваш от манастир. Красиво момиче си. — Дъхът ѝ миришеше на ментови бонбони.

Фелисити бе прекалено погълната от задачата, за да мисли за Новия Йерусалим. След няколко часа щяха да пристигнат стотици, които да чакат храна. Как, за бога, се управляваше тази кухня? Купчината за миене намаляваше едва-едва. Изглежда силите я напускаха, а бе работила едва час. Да припадне, преди да е започнала новата си работа, щеше да бъде твърде унизително. Тя обаче усети как гърдите ѝ се стягат. Пристъпът на астма не беше далече. Беше болна твърде дълго в манастира; физическите ѝ сили ги нямаше отдавна. Последните месеци оцеля единствено благодарение на духовна енергия. И сега се опита да призове малко гориво.

След още час кухнята се напълни с млади жени, всички приблизително на нейната възраст, но много различни от нея във всяко друго отношение. С прически и червило, те бърбеха като пъстропери папагали, докато влизаха. Фелисити погледна през рамо ококорено към тесните панталони, опънати върху широки задници, късите поли, които откриваха голи крака (някои все още бяха с размазаните линии от снощните „ръбове на чорапи“), и блузи, разтегнати над щедри гърди.

— Коя е тая, дет ше помага? — попита висок глас с кокни акцент зад нея. Фелисити се сви в себе си като застрашена мида.

— Леле, т'ва е монахинята — обади се друга.

Избухна смях и той накара Фелисити да се свие още повече. Тайната ѝ — ако може да се каже, че е имало тайна — беше известна на всички. Здравно женско тяло се настани до нея и едро лице, увенчано с бухнала червена коса, се вгледа в нейното.

— Какво са ти направили? Превърнали са те в истинска попова лъжичка. Да не би да са използвали косата ти за възглавниците на игуменката?

— Не е... още не е пораснала — отвърна Фелисити и цялото ѝ лице пламна.

— Това е повече от ясно, миличка. Струваш ми се слабичка. Не си свикнала с това, нали? — Як ханш я блъсна отстрани. — Върви да бършеш и трупаш, аз ще мия.

— Ти знаеш ли за двете монахини в банята? — Друго едро тяло, също в опънати дрехи и със силно гримирано лице, се появи от другата страна на Фелисити.

— Не — отвърна невинно тя.

— Едната каза „Къде е сапунът?“, а другата отговорила, „Да, нали!“.

Фелисити не разбра нито шегата, нито смеха, който я последва. Продължи да бърше и трупа, заклещена между двата яки задника на асистентките си, които се казваха Джинджър и Айлийн. Тяхната живост я успокои поне донякъде; вече не се страхуваше, че ще падне на пода.

Някои от момичетата бяха започнали да готвят. Щяха да поднесат ирландска яхния и нещо, което миришеше на пудинг от пържоли и бърбеци. Разговорите около Фелисити, които тя долавяше само отчасти, накъсани от шумовете на кухнята, ѝ отвориха очите. Всички момичета бяха неомъжени. Снощи Шърли беше „миткала“ не с един, ами с двама американски войници и беше много доволна от себе си и се надяваше да се видят и тази вечер. Марлийн имаше работа във фабрика в Скорсуик, далече от бомбите. Лили беше „пропуснала“ три месеца и пресмяташе дали Еди ще се прибере навреме за бяла сватба. Айви била толкова пияна снощи, че някакви мъже трябвало да я

отнесат у дома и никой не знае какво се е случило след това. Домът на Модри бил улучен от бомба и семейството ѝ заминало за Нюкасъл.

Повечето от разговорите им се въртяха около мъже и секс. Войната не ги интересуваше особено. В манастира разговорите за чувства — камо ли за физическа близост — бяха табу. Дръзкото разголване на най-интимни и анатомични детайли я шокираше. Макар да принадлежеше на същото поколение като тях, Фелисити се чувстваше като съвсем различен биологичен вид. Не знаеше нищо за секса и мъжете. Шегите им (когато ги разбираше) бяха скандални, а езикът им груб.

Те поне знаеха какво правят. Печките, мивките и кухните им бяха познати, както приемните на Фелисити. Госпожица Олсоп не издаваше команди, но седеше и размишляваше над Новия Йерусалим иззад блестящите си очила. До обяд храната бе стотвена, чиниите извадени, целият стол бе готов за гладните. Нетърпелива опашка вече се трупаше пред вратата, лица с хлътнали бузи надничаха през прозорците. Лондончани, както научи Фелисити, бяха винаги гладни. В манастира гладът можеше да бъде потиснат с хляб и маргарин и чаша чай, а по време на храна се отдаваха на тихи мисли. Вече съжаляваше за онези дни. Стомахът ѝ ръмжеше.

Заедно с пет други момичета се настаниха зад тезгяха, въоръжени с черпаци, с които да сипват. Имаше три ястия с месо, макарони със сирене и бъркани яйца. Имаше и пудинг (ябълков кръмбъл), както и купи воднисто пюре и преварено зеле. Фелисити беше пред тавата с макарони и сирене — бледа, лепкава маса, от която се носеше воня на мръсни крака.

— Така, момичета — провикна се госпожица Олсоп, — усмихнете се, ако обичате!

Всички оголиха послушно зъби. Вратата се отвори и гостите нахлуха. Сега вече госпожица Олсоп се развихри и надигна глас, който изпълни помещението.

— Не се блъскайте! Подредете се един зад друг, ако обичате! Само по едно ястие на човек! Билети на касата!

Системата беше съвсем простичка. За шест пенса на клиентите се полагаше месо, яйца или сирене, пудинг и чаша чай. Паят с пържоли и бърбеци струваше девет пенса. Макароните със сирене бяха

популярно ястие и Фелисити попадна в истински хаос, вземаше билети и раздаваше порции в протегнатите към нея чинии.

Първоначално парадът от лица пред нея я обърка. Имаше майки с неизмити очи и слаби дечица, чиито домове очевидно бяха разрушени; възрастни ергени или вдовци с платнени шапки; заможни двойки, чиито купони бяха свършили и те оглеждаха със съмнение порциите си, сякаш не бяха свикнали на подобно нещо; млади хора, които приличаха на бегълци от дома, спали на открито: няколко клошари и алкохолици, войници и моряци в отпуск, поляци и чехи, най-различни хора, сблизени от глада. На никого не бе отказано. Някои се усмихваха и благодаряха на Фелисити, други избягваха очите ѝ и се мръщеа, сякаш им беше неприятно да приемат благотворителност. Някои умоляваха шепнешком за по-големи порции и орловото око госпожица Олсоп веднага ги сгълчаваше.

Докато работеха, момичетата около Фелисити продължиха да разговарят.

— Та казах, че няма начин. А той разправя, че имало и още как. Следващият, моля!

— Не, скъпи, не мога да ти дам и яйца, и сирене, съжалявам. Обръщам се аз и гледам, че ми зяпа под полата. Така го шамаросах, че тъпите му очила отхвърчаха. Следващият!

Към два часа черпаците вече дрънчаха по дъната на тавите. Последните бяха изведени и чистенето започна. Макар и уморена, Фелисити отново застана пред мивката. Сега обаче беше прихванала от жужащата енергия на жените наоколо, която я тласкаше напред. Освен това непосилната на пръв поглед задача да се нахранят гладните, бе изпълнена, а и сега вече имаше топла вода.

Освен вицовете, повечето от които тя не разбираше, другите момичета не я изолираха. Сега, след като работата бе приключена, около нея се събра група.

— Какво е да си монахиня? — попита дребна жена, прилична на птичка, с къдрици и кръгли очила. Казваше се Пеги.

В първия момент Фелисити се почувства объркана и се запита как да обясни нещо толкова отвлечено.

— Ами животът на кармелитките е много тих — започна тя. — Разполагат с много време за молитви... да мислят...

— Струва ми се прекрасно — въздъхна Пеги.

— Струва ми се пълна досада — подхвърли друга.

— Няма начин да е по-досадно от скапаната война. Направо ми писна от нея. А вие трябва да носите едни и същи дрехи всеки божи ден, нали?

— Абсолютно същите — отвърна напълно сериозно Фелисити.

— Разправят, че трябвало да се къпете с робата, да не би Господ да ви види голи.

— Господ ни вижда голи така или иначе — подхвърли бързо Фелисити, тъй като не искаше да говори за баните.

— Ти защо си тръгна? — попита Джинджър, самоуверената червенокоска, която първа се притече на помощ на Фелисити на мивката. — Те ли те изхвърлиха?

— Аз сама се изхвърлих — уточни тя.

— Да не се е стигнало до разни лудорийки, а?

— О, не. Просто бях... чувствах се много нещастна там, при това от доста време.

— А ти какво очакваше, когато влезе в манастира? — попита Джинджър направо.

— Истината е, че очаквах истинско щастие.

— Как така? Без мъже, без музика, без пиячка, без танци? — Джинджър беше красива едра жена, която сигурно се радваше на големи успехи сред силния пол, предположи Фелисити. Изглежда новата ѝ приятелка не се интересуваше от друго. — Че то е все едно да се погребеш жива.

— Не го приемах по този начин.

— Колко време изкара там?

— Почти пет години.

— Пет пропиленни години от живота ти. — Каза го Гладис, красиво момиче от Уелс с много бяла кожа и зелени очи, което се вгледа любопитно в очите на Фелисити. — Не съжаляваш ли?

— Съжалявам само, че взех грешно решение — призна Фелисити. — Навремето обаче мислех, че постъпвам правилно.

— Не понасям религията — заяви Гладис. — Задушавах се от нея като дете. Сега трябва да ме усмъртиш, ако искаш да ме вкараш в параклис. Но ти сигурно си от дълбоко религиозно семейство.

— Всъщност всички от семейството ми бяха ужасени. Решиха, че съм полудяла. Повечето все още не ми говорят.

— Въпреки това ти постъпи в манастир — учуди се Гладис.
— Да.
— А сега си тук.
— Да!
— Не би трябвало — обади се Джинджър.
— Защо не? — не разбра Фелисити.
— Да, защо? — попита Гладис, готова да ѝ се притече на помощ.
— Да не би да искаш да я накараш да се чувства нежелана тук?
— Не казвам, че е нежелана — натърти Джинджър и пое в ръце няколко десетки чинии, — но мястото ѝ не е тук.
— И защо да не е?
— Първо, тя е дама. Никога през живота си не е влизала в кухня, освен за да поръча обяда. Не може да различи мивката от задника си. Трето, погледнете я само. — Джинджър остави чиниите с трясък върху плота. — Тя е парниково цвете.
Последва смях, чуха се възражения. Кокни акцентът на Джинджър прорязва гласовете:
— Не казвам, че вината е нейна, нищо подобно. Само че не е създадена за тежка работа. Толкова е слаба, че не може да вдигне и калъп сапун. Още малко и ще припадне, а днес е едва първият ѝ ден. Тя направо ще се разпадне и ще вземе да повлече двајсетина от най-хубавите чинии на Негово Величество.
Всички зяпнаха Фелисити, а тя стоеше и не смееше да помръдне, отпуснала ръце над мивката, обзета от желание земята да се отвори и да я погълне. Дори госпожица Олсоп я наблюдаваше изпитателно. Фелисити усети как я залива вълна на замайване, сякаш думите на Джинджър ще се окажат истина и тя всеки момент ще падне на земята. Отвори уста.
— Знам, че тялото ми е на слаба и немощна жена — чу тя гласа си, — но имам сърцето и нервите на крал, при това на краля на Англия.
Възцари се мълчание.
— Ама тя какви ги приказва? — попита обърканата Джинджър.
Госпожица Олсоп се разсмя тихо.
— Навря те в миша дупка, Джинджър Пъркинс. Тя цитира историята. Връщайте се на работа, момичета, моля ви.
Отново се възцари хаос. Гладис сръчка Фелисити.

— Браво — прошепна тя. — Не ѝ се оставяй. Тя е много нахална. Фелисити обаче се чувстваше смазана от словесната престрелка, беше като крехък сал, който незнайно как не бе потопен от траулер. Добре поне, че никой повече не я притесняваше, и тя се сви с надеждата да си остане невидима. Изкара някак следващите часове и когато стана четири, всички бяха готови да си тръгват.

Докато Фелисити си обличаше палтото, Джинджър се приближи. Сърцето на младата жена се сви. Джинджър сви юмруци и ги подпря на ханша. Погледна я гневно.

— Каква беше тази работа със стомаха на краля?

— Кралица Елизабет го е казала през 1599 г., когато испанците се канели да нахлуят.

— Така ли? — погледна я подозрително Джинджър. — Ти да не би да се подиграваше с ръста ми?

— О, не! Ръстът ти е свършен.

Джинджър захапа пълната си долна устна и огледа спокойно Фелисити.

— Не мога да те пусна да се мотаеш така. Косата ти е в трагично състояние. Веждите ти са като на комедианта Джордж Роби. А мустаците като на Лойд Джордж.

— Чак толкова ли е зле? — попита Фелисити с немощна усмивка.

Джинджър пое ръката ѝ в своята с червен маникюр и я стисна собственически.

— Идваш с мен.

Момичетата излязоха от ресторанта на шумна група и веднага привлякоха вниманието на всички мъже на улицата. Звънкият им смях и писъци на престорен ужас — на Фелисити скоро ѝ стана ясно — бяха за привличане на вниманието на противоположния пол, чиито представители бяха съвсем наясно какво става. Някои от момичетата ги чакаха мъже и те се отделиха от групата. Тя се остави Джинджър да я поведе нанякъде.

— Къде отиваме?

Джинджър не обърна никакво внимание на въпроса.

— Пази се от онази Гладис Уилямс. Те уелсците са до един чаени листа.

— Чаени листа ли?

— Крадци. Не може да им се има доверие.

— На всички ли? — попита Фелисити.

— Нито на ирландците, нито на шотландците. Всички северняци са един дол дренки. Единствените, на които може да се има доверие, са лондончани. При това само на онези от Ийст Енд.

Пристигнаха пред една врата и Джинджър натисна звънеца. Жената, която отвори, беше изненадващо изискано привидение на окаяната улица, носеше дълга рокля с перли. Беше на средна възраст, с натезали клепачи и цигара в кехлибарено цигаре. Огледа Фелисити от главата до петите.

— Да видим кого ми водиш.

— Това е Фелисити, госпожо Хънт. — Джинджър побутна Фелисити напред с уверена ръка. — Току-що е избягала от манастир.

— Ясно — отвърна бавно госпожа Хънт и дръпна от цигарата.

— Можете ли да я поспретнете?

— Мога да пробвам.

— Тогава ви оставям — рече Джинджър и пое по улицата. — Довиждане!

Фелисити се уплаши, когато я видя, че си тръгва.

— Ти къде отиваш?

— Събота вечер е — подхвърли през рамо Джинджър. — Нямам време за губене!

— Влез в хола. — Госпожа Хънт протегна спокойно ръка и дръпна Фелисити вътре.

Холът на госпожа Хънт бе оборудван като козметичен салон с най-различни малки масички. На всяка бяха натрупани мазни бутилчици и приспособления. Самата жена изглеждаше замаяна като сомнамбул, впечатление, което се подсилваше от черните сенки за очи и тежкия грим.

— Да не би да си се прекачила през стената, миличка?

— Нещо такова.

— Колко време беше монахиня?

— Почти пет години.

— Значи половината ти живот. Е, момичето вече не е в манастир. Питам се обаче дали ще успеем да избием манастира от ума на момичето. — Отведе Фелисити до прозореца и я огледа, докато бавно дъвчеше цигарето. — Добре поне, че си кльошавка — заяви най-сетне

тя, — това е истинска благословия. И лицевите ти кости са хубави. Вежди, един и четири пенса. Горна устна, два шилинга — ще оправим тази работа с машината и няма да пораснат отново. Маникюр, един шилинг. Коса половин крона, но не гарантирам нищо. И ще ти направя маска. Ще дойдеш следващата събота и ще видим какво друго трябва да се направи. Какво ще кажеш?

Излизаше почти седем шилинга. Цената на красотата беше безобразно висока. Фелисити извади портмонето си и преброи монетите вътре.

— Може ли да остане да ви дължа половин крона до следващата седмица?

— Струва ми се, че мога да ти имам доверие — заяви бавно госпожа Хънт. — Да започвам ли?

Фелисити огледа бедната малка стая. Споменът, че я бяха нарекли парниково цвете, я накара да се реши. Тя пристъпи към бъдещето.

— Да, благодаря.

[1] По ловджийски (фр.). — Б.пр. ↑

Почти нищо от онова, което последва не беше приятно. Електролизата (госпожа Хънт извади от малко куфарче устройство, подобно на писалка, включено към акумулатор) беше най-противна и изтръгването на всяко косъмче над горната ѝ устна бе съпроводено от остра болка. Веждите ѝ бяха почистени с пинсета и процедурата също се оказа болезнена. Ноктите ѝ бяха оформени, минати с пила, подкъсени, изгладени и лакирани в розово.

Госпожа Хънт се зае с косата ѝ с много остра ножица. Докато се занимаваше с нея, на вратата се звънна два пъти. И първия, и втория път влязоха мъже, които бяха тактично въведени в приемна отзад.

— Клиенти, миличка — обясни госпожа Хънт провлечено. — Не се притеснявай, ще чакат.

— И тях ли ще разкрасявате? — попита невинно Фелисити.

— Не точно, миличка. Но ще ги накарам да се чувстват красиви, не се тревожи. Трудно ми е да преценя кой е естественият ти цвят. Блондинка си, нали?

— Преди бях.

Госпожа Хънт протегна ръка към кислородната вода.

— Отново ще бъдеш, миличка.

Резултатът от подстрижката, миенето и сушенето се оказа изненадващ. Когато се погледна в огледалото, Фелисити видя, че госпожа Хънт беше успяла някак да превърне щръкналите ѝ кичури в къдрици, които почти ѝ отиваха. Дори цветът бе променен от безлично сиво (което се появи в манастира) в нещо като предишното златно. Веждите ѝ бяха по-тънки и оформени, придаваха ѝ по-приятно излъчване. Горната устна беше всичко друго, но не и красива, защото бе подпухнала и зачервена от електролизата, но госпожа Хънт я увери, че червенината ще избледнее за ден, най-много два.

— Сега ще ти направя масаж — рече тя. — След това маска. Имаш хубава кожа. Истинска благословия.

След като я натиска, стиска и търка, тя наплеска лицето на Фелисити с нещо кално, което миришеше на блато.

— Трябва да лежиш неподвижно дващест минути, миличка, тъкмо ще се погрижа за един от господата. Нека мислите ти бъдат невинни и чисти.

Фелисити се постара да я послуша и остана да лежи, усещаше как маската бавно съхне и изпъва кожата на лицето ѝ. От горния етаж

(където госпожа Хънт се качи с един от господата) прозвуча серия от ритмични приглушени удари, сякаш някой танцува румба на дивана. Честотата на ударите забърза постепенно и спря изведнъж. След малко господинът слезе долу и излезе дискретно. Възможно ли бе госпожа Хънт да... Фелисити потърси любезна дума... да го е забавлявала? Сигурно скоро щеше да забавлява и втория господин. В този ден, помисли си Фелисити, видях истинския живот.

Преди Фелисити да си тръгне, госпожа Хънт ѝ продаде (и ѝ показа как да използва) остатъка от нечие червило, наполовина използвана очна линия, поочукана пудриера с малко пудра вътре и половин бурканче вазелин за миглите.

— Това е истинско злато, миличка — обясни госпожа Хънт. — Напоследък е много трудно да си намериш козметика. Ела пак следващата седмица. Ще продължим с обучението ти. — Единият клепач в тъмносиньо намигна леко.

Докато пътуваше с автобуса към дома, Фелисити оглеждаше ръцете си. Кремовете и процедурите на госпожа Хънт ги бяха направили отново млади и красиви. Не си беше давала сметка колко са напукани и сухи. А пък розовият лак бе прекрасен избор. Проблемът сега беше как да ги опази на новата си работа. Трябваше да попита Джинджър Пъркинс как опазва ръцете си.

Чу шепот и вдигна глава. Подразни се, когато видя двама войници да я зяпат. След това усети, че това не са погледите, на които бе свикнала. В тях прочете нещо ново — истинско възхищение. Единият се ухили и намигна. Тя направи физиономия и извърна глава. Това ли бе всичко, за да се превърнеш от изрод в обект на желание?

Върна се в Тисбъри Меншънс в девет вечерта. Денят ѝ беше безкрайно дълъг. Беше изтощена, но щастлива. Влезе. Киара слушаше радио, но стана и я погледна.

— Притесних се за теб. — След тези думи се закова на място. — Господи. Какво си направила? С червило ли си? Веждите ти!

— Отидох на фризьор и козметик — отвърна небрежно Фелисити. — Протегна пръсти, за да им се възхити. — И на маникюр.

Киара я наблюдаваше мълчаливо.

— Ето че се присъедини към съвременните жени. Със замах.

Фелисити докосна горната си устна.

— Подутото ще спадне. Направиха ми електролиза. Мислех, че ще ти бъде приятно! Нали изглеждам добре?

— Изглеждаш различно, миличка. Не може да се каже обаче, че имаш вид на почтена жена. Всъщност, ако трябва да сме честни, имаш малко вид на уличница.

— Поредната ирония на живота — тросна се Фелисити. — Приличам на уличница, но съм напълно почтена. Докато при теб е тъкмо обратното.

Беше го казала бързо — и с горчивина — но обидите за един ден ѝ бяха предостатъчни. Влезе си в стаята и остави Киара с отворена уста.

Началото на уикенда им не беше никак добро и след този разговор двете почти не си проговориха. Оливър липсваше на Киара. Той беше в Европа още от пролетта, но на Фелисити ѝ беше неприятно, че трябва да се отнася към сестра си като към вдовица. Половината жени във Великобритания имаха любим човек в Европа. Идеята на Киара, че трябва да я съжаляват, дразнеше Фелисити. Тя нямаше кого да обича — и никой не обичаше нея — и самотата на това състояние беше нещо, за което Киара нямаше никаква представа.

Не биваше да забравя Изабел.

Изабел се беше върнала в живота им със замах. Последния път, когато се видяха, тя поддържаше Хитлер и Мусолини в британската преса като фашистка, докато сега вече се бе превърнала в защитничка на онеправданите. Мрачният ѝ роман — не можеше да бъде наречен автобиографичен, макар да имаше много елементи на автобиография — се превърна в сензация, когато излезе миналата година. В него имаше и подробно описание на сексцени, и на аборта, сложил край на връзката.

След това излезе очевидно нагласената снимка в „Лайф“, на която Изабел изтръгва пистолета на Уилъби от ръката му, за да предотврати самоубийството му. Отчаянието, спасено от надеждата. Беше богата и много въздействаща смес, която разстрои дълбоко Фелисити. Истината бе, че след като прочете „Страна на сърцето“ (внесена тайно в манастира и прочетена тайно под масата в библиотеката, подвързана в кафява хартия), Фелисити разбра, че повече не може да остане в манастира.

Уилям Уилъби заемаше специално място в сърцето ѝ години наред. Любовта ѝ към него може и да беше младежко увлечение, но тя го беше съхранила каквото бе в началото, беше го заключила в душата си като нещо свято. Книгата на Изабел беше отворила дарохранителница и бе осквернила всичко вътре. Самата Изабел признаваше, че се бе държала грозно и жестоко с Уилям, че бе изцедила емоционалния сок от връзката и след това го бе захвърлила. Този факт изпълни Фелисити с горчивина. Сега тя не само го беше докоснала, но и осквернила.

Най-сетне се беше развела с Роберто и се наслаждаваше на печалната слава, с която бе известна. Сега се намираще в Америка и мобилизираще военна подкрепа за англичаните настървено като алкохолик, който проповядва срещу демоничната напитка.

„Срещала съм се с Хитлер и съм го гледала в очите“, започваха лекциите ѝ. Завършваха с оглушителни аплодисменти, след които започваха да ваят долари.

Така единствено Фелисити, злощастната, оставаше с нищо. Нямаше дом, нямаше приятели, нямаше пари, нямаше удобен мъж закрилник, беше цвете, расло под похлупак, на което всички се подиграваха и подхвърляха остри забележки.

Как се случи? Беше поела по път, който сърцето ѝ подсказваше, че е правилен, добър, истински. Той обаче я отведе в апартамента на сестра ѝ, нежелана, грозна и необичана, облечена в дрехите на друга жена, с грима на друга жена. Можеше да вини единствено себе си, но защо се получи така?

Научи едно, че работещите момичета по на двайсетина години не ходят на работа без грим, затова в понеделник сутринта използва червилото и пудрата, които госпожа Хънт ѝ беше показала как да си слага, и тръгна към Тринидад Стрийт.

— Изглеждаш чудесно — рече одобрително Гладис Уилямс. — Сега вече никой няма да те обижда.

— Кой я е обиждал? — попита нападателно Джинджър. — Нека пробват, Гладис Уилямс. — По-късно Джинджър мина покрай Фелисити, докато тя белеше планина от картофи, и спря, за да погледне косата и ноктите ѝ. — Добре те е нагласила.

— Много ти благодаря, Джинджър. Беше много мила. — Фелисити се поколеба. — Дойдоха едни мъже...

— Е, и?

— Тя се качи на горния етаж с тях.

— И?

— Искях да попитам дали тя...

— Какво? Дали не е шантаж ли? — Джинджър я погледна презрително. — Ти как мислиш?

— Не знам какво да мисля. Само че, ако ще се връщам там...

— Знаеш ли как я наричат мъжете? Дали са ѝ именце, което се римува с Хънт, но не е точно същото. Не се тревожи, няма да прихванеш нищо от нея. Тя си подбира хората. И знае какво прави. Сега поне изглеждаш като човешко същество. Ходи при нея и може скоро да завъртиш същата работа. — Развеселена от шегата си, Джинджър я остави.

Седмицата, която последва, беше трудна. Физическият труд в кухнята — белене на зеленчуци, търкане на тенджери и тигани, бърсане на подове — щеше да е по силите на всяка обикновена жена на нейната възраст. Само че Фелисити беше свалила много килограми, дългите пристъпи на астма бяха отслабили организма ѝ. В края на всеки ден беше изтощена и щом се прибереше, се сблъскваше с леденото неодобрение на сестра си, което никак не ѝ помагаше.

Тя обаче продължаваше с усилие на волята, без да обръща внимание на чувствата си. Всеки ден на Тринидад Стрийт беше като театрална пиеса, пълна с дързък хумор, социална драма и грубовато, но мило отношение. Понякога имаше и разправии. Ако момичетата се разгорещяха, госпожица Олсоп нареждаше да излязат навън, което означаваше на смрадливата задна уличка, където се намираха кофите за боклук. Понякога жените се връщаха с издрани лица, но обикновено всичко в ресторанта вървеше гладко и всички се разбираха, а Фелисити откри, че се вписва сред останалите. Досега не бе изпитвала подобно чувство.

Силите ѝ бавно се връщаха. В края на седмицата госпожица Олсоп я похвали.

— Добре се справи, Фелисити. Знаех си аз. Доволна съм от работата ти.

Много отдавна не беше чувала толкова топла похвала от някого.

— Благодаря, госпожице Олсоп.

— Влагаш много старание. Възхищавам ти се. А външният ти вид се е подобрил значително. Ние тук може и да сме социалистки, но това не означава, че трябва да плашим околните с вида си! — Госпожицата се разсмя. — А ти се озова в къпа и се оказа, че си истинско злато. — Докосна с обич косата на Фелисити. — Буквално.

— Тя май е лесби — рече Джинджър, докато излизаха, — но ти сигурно си свикнала с това.

— Защо да съм свикнала? — сопна се Фелисити. — Всички си въображават, че знаят всичко за монахините! Нищичко не знаете!

— Добре де, споко — разсмя се Джинджър. — Ще се видиш ли с госпожа Х?

— Дължа й половин крона.

— Ще повървя с теб. — Айлийн, едрата приятелка на Джинджър, тръгна с тях. — Радвам се, че си малко по-опърничава. Ще се окажеш сваятна. Тази вечер ще излезеш ли?

— Къде?

— „Парамаунт“.

— Какво е това?

— Ама ти нищо ли не знаеш? Парамаунт Данс Хол, Тотнъм Корт Роуд.

— Не — побърза да откаже Фелисити.

— Защо?

— Не съм добра в танците.

— Че на кой му пука? — разсмя се Айлийн. — Събота вечер е! Всички излизат, за да се повеселят, не да печелят награди. Повечето момичета от стола ще бъдат там. Ти какво ще правиш? Ще седиш до радиото и ще си мечтаеш да си друга ли?

Мисълта, че съботната вечер ще премине точно така — под неодобрителния поглед на Киара — смаза Фелисити. Не можеше да е по-зле.

— Може и да дойда — рече тя с нежелание.

— Гледай да дойдеш — заплаши Джинджър, — или ние ще дойдем и ще те измъкнем от вас.

— Само че нямам какво да облека.

— Вземи рокля от госпожа Х. И без това ми писна да гледам тези кадифени панталони. Върни ги на уличницата, от която си ги задигнала.

— Ще те чакаме — настоя Айлийн. — Осем и трийсет. Да не ни вържеш тенекия?

Госпожа Хънт имаше много закачалки с красиви рокли от изкуствена коприна, всичките за седем и шест пенса. Както много от вещите, които тя продаваше, включително и себе си, дрехите бяха използвани от други. Фелисити избра една с розови рози върху зелени листа. Никога през живота си не бе избирала нещо толкова пъстро и весело. Само че убитите цветове, на които бе свикнала от дете, сега изглеждаха древни като Ноевия ковчег. Имаше нужда да се обърне още малко внимание на косата ѝ, да ѝ се направи нов маникюр и когато остави госпожа Хънт на господата ѝ, беше обедняла с единайсет шилинга.

За съжаление Киара бе избрала този ден да ѝ подаде маслиновата клонка.

— Дадох ми два билета за рецитал на пиано — каза тя, когато Фелисити се върна у дома. — Мора Лимпани ще свири Брамс. Искаш ли да отидем?

— Трябваше да ми кажеш по-рано — отвърна нещастно Фелисити. — Обещах на момичетата от работата да отида да потанцувам с тях.

— Ти? Ще танцуваш?

— „Парамаунт“ на Тонтъм Корт Роуд — отвърна с неудобство Фелисити.

Киара я погледна строго.

— Дано си намериш свестен моряк там. Къде-къде по-добро от Брамс.

— Съжалявам, Киара — рече със съжаление Фелисити, но Киара вече се беше нацупила и я гледаше намръщено. Нямаше какво повече да се каже.

Когато облече купената от госпожа Хънт рокля, тя придоби ново самочувствие. Дрехата беше лека, ефирна и Фелисити се чувстваше като гола. След като години наред беше обличала пластове дрехи зиме и лете, този парцал от пъстър найлон ѝ се струваше неприличен, сякаш обмисляше дали да не тръгне по бельо. За щастие вечерта беше топла.

Във връзка с бельото, когато направи няколко експериментални пируета, полата се наду като балон и се вдигна почти до бедрата. Можеше ли да облече такава дреха на танци? Та тя беше крайно

неприлична. Искаше ѝ се да попита Киара, но от нея не можеше да очаква подкрепа. Просто се налагаше да ограничава движенията си и да прави малки стъпчици — най-много валсове и фокстрот. И да протегне ръце към бъдещето. Сърцето ѝ започна да бие по-бързо. За последен път беше ходила на танци преди цяла вечност, като тийнейджърка. Очакваше вечерта със смесица от страх, любопитство и вълнение. Стомахът ѝ се беше свил на възел и тя не усещаше глад, затова и не можа да хапне нищо. Облече си палто и се сбогува с Киара.

Фелисити излезе от метрото и „Парамаунт“ се оказа от другата страна на улицата. Не можеше да го пропусне. Под пулсиращите неоновы надписи, също като портал към вълшебна електрическа страна, тълпа от няколкостотин човека се блъскаха шумно с неколцина потни полицаи, които се опитваха да пазят реда. Прииска ѝ се да има кавалер — например един от многото едри младежи в униформа — докато влизаше сред множеството. Блъскаха я и я притискаха от всички страни, докато си проправяше път към входа, и най-сетне влезе в залата. Сърцето ѝ биеше оглушително.

Вътре попадна на натруфено, блестящо и прекрасно зрелище. Огромната зала беше пълна с танцуващи. В далечния край огромен оркестър свиреше джаз. От тавана висеше огледална топка и разпиляваше светлини наоколо с всяко завъртане. Прожектори осветяваха тълпата, променяха цветовете си и се въртяха, и къпеха танцуващите в топлите цветове на дъгата. Фелисити стоеше като в сън, с отворена уста. Не бе очаквала подобна магия. Под тези меки, искрящи светлини всички изглеждаха красиви — жените с блеснали бузи и ръце, лицата, вдигнати към мъжете. Поне половината мъже бяха в униформи, както и много от жените. Цивилните мъже бяха във фракове или тъмни костюми, жените в пъстри рокли, които спомагаха за вълшебството.

Някой я стисна за ръката и я изтръгна от трансa. Беше Айлийн.

— Току-що ми изкара пет кинта — изкрещя тя. — Всички се обзаложиха, че няма да дойдеш! — Тя повлече Фелисити към дансинга в далечния край, където до стената беше подредена редица от плюшени канапета. Там бяха насядали момичета, а мъжете около тях стояха готови да изпълнят всеки техен каприз. Позна момичетата от Тринидад Стрийт. Джинджър беше в средата, огненочервената ѝ коса блестеше под светлините на огледалната топка. Ако си мислеше, че са

с тежък грим на работа, той беше нищо в сравнение с вида им сега. До една бяха кралици, всички недостатъци заличени с козметика, косите безупречно сресани, движенията грациозни, заобиколени бяха от грижовни ухажори, които им носеха напитки и цигари.

Неочаквано Фелисити разбра защо живееше за събота вечер. В тази калейдоскопска нирвана войната беше приключила. Кратерите от бомби, строгостта, въздушните нападения, работата, опасностите, утрешният ден — тук тези неща не съществуваха. Тук бе вълшебното царство на нежния джаз, на издутите като балони рокли и ярките цветове.

— Не предполагам, че ще дойдеш — посрещна я ухилената Джинджър. — Малка Фелисити, току-що ми струва един шилинг. Някой от вас да ѝ донесе напитка!

Запознаха се. Джинджър беше с „редовния“ си, Албърт, ефрейтор със същото телосложение като нейното.

— Я — рече ведро Фелисити. — Името ми в манастира беше сестра Албърт. — Съжали за тези думи в мига, в който настъпи мълчание и Джинджър изви очи. Албърт ѝ се притече на помощ с виц. Очевидно имаше огромен запас от колоритни вицове, които караха момичетата да се превиват от смях.

Повечето от другите мъже, скупчили се около момичетата, бяха американски войници, униформите им бяха по-елегантни, отколкото на английските им колеги (чиито груби вълнени дрехи изглеждаха обемисти). Неколцина от тях бяха чернокожи мъже, първите, които Фелисити виждаше. Един от тях, гигантът Ърл, който говореше тихо и тя едва чуваше гласа му заради музиката, ѝ купи напитка, яркорозова смес, която имаше невинен вид, но след малко Фелисити усети, че ѝ се вие свят.

Жалко, че си представяше как ще танцува валс и куикстеп! Танците, които помнеше от тийнейджърските си години, нямаха нищо общо с веселото подмятане, което видя тук. Дори бавните песни бяха пълни с движение, а бързите бяха направо неудържими. От време на време барабанистът — който дори за неопитните уши на Фелисити бе изключителен — подемаше соло, при което двойките се разделяха и подскачаха дивашки на пулсиращия ритъм.

— Да потанцуваме? — прошепна Ърл до ухото ѝ.

— За съжаление не знам нито един от тези танци! — отвърна смутено тя.

— Това е приятна, бавна мелодия. Просто ще се държиш за мен. Скоро ще свикнеш.

Той я поведе към дансинга и я притисна до себе си. Ритъмът беше бавен, но въпреки това имаше стъпки. Тя веднага разбра, че Ърл е много добър танцьор. Достатъчно бе да го прегръща и да следва движенията му. Замисли се за Уилям Уилъби и затвори очи.

Подът поддаваше под краката ѝ. В навалицата нямаше защо да се чувства неловко. Беше почти невъзможно да се говори заради бумтящата музика, така че Ърл дори не пробва. Когато оркестърът засвири бърза мелодия, тя понечи да се спаси.

— Това е джитърбъг! — изкрещя той и я дръпна обратно. Фелисити нямаше представа какво да прави, но Ърл очевидно нямаше нищо против. Той я въртеше и извиваше с лекота. Достатъчно беше тя да стои със стегнати крака, за да не рухне. Въртеше се също като парцалена кукла. Полата ѝ се надигаше на кръста, точно както се бе притеснявала, че ще стане, и откриваше гащите ѝ. Нямаше значение. Всички останали гащи на дансинга бяха на показ. Освен това партньорите на някои момичета ги обръщаха наопаки, краката им разтворени, така че всички виждаха бельото им. Тя се кискаше задъхано. Ърл я завъртя през рамо и стаята я последва.

След това Ърл ѝ купи нова напитка и за нейно разочарование отиде да танцува с друга партньорка, която беше много по-добра от нея, и тя остана на пурпурното кадифено канапе. Отпи от газираната напитка и се почувства замаяна и пияна.

Не остана сама дълго. Джинджър се върна от дансинга заедно с Албърт, поруменяла, сграбчи ръката ѝ и я вдигна на крака.

— Трябва да отида до едното място. Ела. — Едното място беше препълнено с момичета, вмирисани на пот и парфюми, които се блъскаха. Джинджър си проби път до една от мивките и напудри бузите и носа си. Говореше на Фелисити пред огледалото. — Радвам се, че се отърва от Ърл. Черните са забавни, но ченгетата ги бройкат и навън винаги има неприятности с тях. Слушай сега. Има един янки, който иска да се запознаете. Много се интересува от теб.

— Наистина ли?

— Пилот е. Сладур, но не се перчи. Тъкмо твой тип.

Фелисити погледна отражението си в огледалото, бледа, с нищо незабележима блондинка с много къса коса и едри, уплашени очи. Че кой сладур би се заинтересувал от нея?

— Аз нямам тип.

Джинджър я погледна ядосано.

— Стига с твоите тъпотии. И да не вземеш да оплескаш нещата. Ясно?

— Ясно — чу тя отговора на Фелисити от огледалото.

Джинджър направи уста на О и си сложи алено червило.

Една от вратите на кабинките се отвори. Тя се втурна натам и дръпна Фелисити след себе си. Почти нямаше място и за двете. Джинджър си свали гащите и седна на тоалетната, погледна Фелисити.

— Имаш ли си гумичка?

През седмицата на Тринидад Стрийт Фелисити научи какво е гумичка. Остана шокирана от въпроса.

— Не, разбира се!

Джинджър извади малко пакетче от чантата си.

— Накарай го да си сложи, дори да разправя, че си има.

— О, Джинджър! Аз няма да...

— Вземи го — настоя нетърпеливо Джинджър. — Не се знае кога може да ти излезе късметът.

Поруменяла от срам, Фелисити взе малкото пакетче от Джинджър.

— Нямам намерение да спя с напълно непознат!

— Не, разбира се. Но двамата с него ще бъдете стари приятели преди края на нощта, скъпа. Казва се Франк. В пакетчето има три.

Оркестърът си почиваше, когато се върнаха при групата си, така че оживените разговори в цялата зала бяха прекъснали. На бара беше блъсканица. Лампите бяха запалени, цветните прожектори изключени, но огледалната топка продължаваше да се върти и разпращаше сребърни петна из заведението. Момчетата бяха купили още напитки и Фелисити скоро стискаше в ръка поредната чаша в бонбонени цветове със сладък вкус. Ама те защо си въобразяват, че жените пият единствено сладникави неща, питаше се тя.

— Това е Франк — чу тя гласа на Джинджър. Фелисити вдигна поглед от напитката си. Той се оказа висок, тъмнокос мъж с кадифени кафяви очи и красиви, малко латински черти. Униформата му беше

безупречна, самото закопчано, очевидно шито по поръчка за слабото му тяло. Сребърни крила блестяха на джоба на гърдите му. Той пое ръката ѝ.

— Много ми е приятно да се запознаем — рече. — Слушал съм много за теб.

— Тогава, за съжаление, няма почти нищо друго, което да научиш — отвърна тя и се засмя нервно.

Той продължи да я държи за ръката и да я гледа в очите.

— Искрено се съмнявам. — Гласът се оказа кадифен също като очите, които я галеха. Бяха приблизително на една възраст, но той излъчваше самоувереността на значително по-възрастен мъж. Забеляза яркозелената ѝ напитка. — Това изглежда противно.

— Защото е — увери го тя.

— Какво искаш?

— Татко винаги пиеше скоч — рече смело тя.

— Този човек ще ми хареса. — Той бръкна в джоба на куртката си и извади сребърна фласка. — Уверявам те, че това е много похубаво от всичко, което сервират на бара. — Той отвори фласката и ѝ я подаде. Сега вече бе принудена да отпие. През нея премина топла вълна. Тя се олюля и се облегна на него.

— О, силно е.

— Имам приятел в Шотландия. Взема скоча от местната дестилационна фабрика. Дванайсетгодишен е.

— Прекрасен е — рече с дрезгав глас Фелисити.

Усмивката му беше ленива. Топлите лешникови очи не се откъсваха от лицето ѝ. Кичур тъмна коса висеше над челото му. Джинджър се оказа права. Той беше абсолютен сладур.

Оркестърът засвири отново. Светлините угаснаха, на тяхно място се завъртяха цветните прожектори.

— Ще танцуваме ли? — протегна ръка той.

Беше забележителен във всяко отношение. Танцуваше стилно, притискаше я до себе си с ненатрапчива самоувереност, докосваше бузата ѝ със своята, за да могат да разговарят въпреки високата музика. Ето че вечерта изведнъж стана много по-интересна.

Беше много приятен. Казваше се Франк Карило и беше роден в нюйоркския Саут Сайд, син на италиански имигранти. Имаше няколко

братя и сестри. Беше разпределен в Норфък за почти цяла година. Когато го попита дали е пилот, той се разсмя.

— Аз съм само втори лейтенант. Аз съм бомбардировачът в летяща крепост. Ако обаче оцелея още двайсет и четири мисии, ще кандидатствам в школата за пилоти.

Несигурността му дали ще оцелее в следващите мисии я разстрои. Франк беше първият войник, когото срещаше. Той, изглежда, приемаше опасността спокойно. Вече бе летял двайсет и два пъти над Германия. Мястото му беше на носа на самолета, в плексигласов балон, откъдето контролираше пускането на бомбите.

— Как се сдоби с тази толкова опасна работа? — попита го тя.

— Имах много по-добро възприятие за дълбочина от останалите момчета — обясни той. — Затова се интересувам толкова много от теб. Забелязвам, че в теб се крие дълбочина.

— А пък аз забелязвам, че си тръгнал на лов — отвърна дръзко тя.

Той се усмихна.

— Нима?

— Да. И аз имам добро възприятие за дълбочина.

— Значи имаме много общо.

— Много си хитър.

— Надявам се.

Фелисити погали рамото му.

— Дори униформата ти пасва съвършено. И аз щях да ловувам, ако рискувах живота си всеки ден и бях далече от дома и не знаех дали ще видя отново семейството си.

— Харесва ми посоката, в която пое разговорът.

Тя се разсмя.

— За съжаление аз нямам намерение да се оставя да ме хванат. Но пък има много по-красиви момичета, които с удоволствие ще ти капнат в ръцете.

— Не се интересувам от други момичета. Единствено от теб.

Фелисити си каза, че той е очарователен и вълнуващ, макар да знаеше, че алкохолът е потиснал задръжките ѝ. Всичко в живота ѝ досега беше толкова сериозно. Сериозно детство, сериозни тийнейджърски години; постъпване в манастир с много сериозни намерения, излизане — също сериозно. Почти не знаеше какво

представлява забавлението. Но сега определено се забавляваше: танцуваше и флиртуваше с красив млад мъж под упойващата музика.

Той започна да я разпитва за манастира.

— Няма нищо за казване — отвърна тя. — Наистина отегчителна история, но Господ си промени мнението за мен.

— Може да е било грешка, че си била призована.

— Не мисля. Струва ми се, че Той така и не успя да ми намери предназначение, след като постъпих.

— Значи не си изгубила религията.

— Не съм. Ами ти?

Франк бръкна под яката и извади малък свети Кристофър на верижка около врата си. Целуна го.

— Той ме пази жив.

— Това не е религия, това е суеверие.

— Нямахте да го кажеш, ако беше видяла онова, което аз съм видял. — Пусна медальона вътре. — Понякога огънят на немската противовъздушна артилерия е толкова мощен, че в два след полунощ имаш чувството, че е обедно време. Чувстваш как профучават покрай крилата. Понякога корпусът е така пълен с дупки, че прилича на ренде за сирене. След като пуснем бомбите, трябва да проверя дали всички са добре. Ако не ми се обадят по радиото, слизам в самолета, за да ги проверя. Понякога намирам другарите си мъртви или ги заварвам да умират на местата си. Понякога се налага да се приземим с един двигател по-малко или дори с два. А пък аз — нито драскотина. Как ще го обясниш?

— Господ те закриля. Само че това няма нищо общо с тенекийката на врата.

Той се усмихна и разкри зъби, бели като вътрешна черупка на сепия.

— Разбирам защо Всевишният те е уволнил.

— Джинджър казва, че ставам опърничава.

— Това поредната дума за хитруша ли е?

— Вероятно.

— Баба, тя е от Сицилия, ми даде тази тенекийка и аз нямам намерение да се откажа от нея.

Двамата наблюдаваха как конкуренцията танцува, включително някои доста акробатични номера, след това Франк предложи да отидат

на нощен клуб. Излязоха от „Парамаунт“ заедно с развълнувана група от девет или десет човека. Вън, на тротоара, Фелисити забеляза Ърл, първия си партньор за вечерта, счепкал се с бели войници, които се опитваха да му отмъкнат момичето — бяла. Размахаха юмруци. Полицията затича към тях с извадени палки, докато се качваха в такситата. Тя не искаше да гледа. Джинджър се оказа права и за това.

Нощният клуб се оказа в мазе на „Пикадили“. Беше претъпкано и трима музиканти се опитваха да заглушат смеха и разговорите. Франк, който, изглежда, беше пълен с пари, подаде на оберкелнера банкнота от десет шилинга и веднага им събраха маси в един ъгъл. Можеха да виждат — през мъглата от цигарен дим — дансинга, който беше така пълен, че танцуващите почти се биеха едни с други. Тук, изглежда, бе любимото заведение на американските войници. Всеки от тях си имаше момиче, усукало се на врата му. Изглежда платиненорусото беше модерният цвят. Фелисити се възмути от себе си, когато си спомни, че е поредната блондинка с американски войник.

Франк поръча храна и напитки. Беше поел лидерството на малката компания без всякакво усилие. Останалите американци бяха разкопчали яките си и разхлабили вратовръзките, докато Франк все още изглеждаше безупречно. Донесоха няколко бутилки алжирско вино и поднос с миди „Сен Жак“ и шест печени на грил яребици. Всички бяха прегладнели и се заеха да похапнат.

— Ти си истински чудотворец — обърна се Фелисити към Франк.

Той сви небрежно рамене.

— Правя каквото мога.

— Не бива да харчиш всичките си пари за нас.

— Парите са за това.

По всичко изглежда, че това е духът на времето, каза си Фелисити. Танцувай до припадък, харчи парите си, спи с когото ти падне, защото може и да не доживееш утрешния ден. Колко различна философия от онази, която тя беше следвала цял живот, на отричане, на трупане на богатства в рая. Тук съкровищата бяха на една ръка разстояние, а раят можеше да почака. Сервираха мидите в истински черупки. Тя пхна една в чантата си за спомен от вечерта.

Продължиха да танцуват, да пият, да се заливат от смях. Вечерта се превърна в арабска нощ, потънала в цветове и музика. На дансинга с

Франк, Фелисити се почувства замаяна, задъхана. Разбра, че е пияна. И това ѝ се случваше за пръв път.

Когато се върнаха на масата, някои от момичетата заспиваха и главите им се люшкаха върху раменете на партньорите им. Време беше да се прибират. Главата на Фелисити пулсираше, докато се качваха по стълбите, за да излязат в хладната нощ в три след полунощ. Джинджър беше дори по-пияна от нея, скри се зад телефонна кабина и повърна обилно. Фелисити отиде да ѝ помогне, но Джинджър не изглеждаше зле.

— Скапано вино — рече тя, — дай ми една бира „Гинес“ и всичко ще бъде наред. — Прие кърпичката, която Фелисити ѝ предложи, и избърса уста. — Нали ти казах, че е сладур, а?

— Да, каза ми.

— Гледа те така, сякаш си последното парче торта, останало в чинията. Моят Албърт ме гледаше така. Нали пазиш гумичките? Да не вземеш да ги използваш за някой друг.

— Няма — разсмя се Фелисити, — няма да ги използвам за никого.

— Значи си глупачка. Не го изпускай!

Франк настоя да изпрати Фелисити до къщи. Всички си казаха довиждане с много прегръдки и целувки. Извадиха късмет, защото две таксите дойдоха заедно. Тя се качи с Франк в едното, а останалите взеха другото.

В тъмния автомобил се обърна към Франк.

— Прекарах прекрасно — рече, думите ѝ бяха малко завалени.

Вместо да отговори, Франк я притисна до себе си и я целуна по устата. Тя беше толкова изненадана, че първоначално не реагира. За пръв път я целуваше мъж. Чувството скоро я наелектризира. Опита да се отдръпне, ала не беше сигурна дали се притиска в него, или се отдръпва. Цяла вечер се възхищаваше на устата му. Устните му бяха плътни, извити и напомняха на някои филмови звезди като Кари Грант и Грегъри Пек. А сега тези устни притискаха нейните.

Тя го отблъсна задъхано.

— Не съм готова за това!

— Аз обаче съм — заяви той и отново я притисна. — Чакам цяла вечер. Ти си невероятно сексапилна.

Фелисити нямаше представа, че целувките са толкова сладки, нито толкова плътски. Когато ги гледаш на кино, изглеждат нещо благородно и възвишено. Устата на Франк беше жива, нежна и силна. Освен това беше прихванал врата ѝ отзад с едната ръка, за да не ѝ позволи да избяга отново, а с другата — тя бе едновременно очарована и ужасена, когато почувства, че другата започва да разкопчава копчетата на роклята и се плъзва под нея, за да обхване гърдата ѝ.

— Таксиметровият шофьор! — изсъска тя.

— Виждам е това и преди — отвърна Франк и отново притисна устните ѝ. С едно око тя забеляза, че шофьорът гледа право напред и яде сандвич. Пръстите на Франк бяха нежни, но силни. Заеха се за кратко със сутиена ѝ, стар, износен, а след това започнаха да галят гърдите ѝ. Години наред тя беше потискала настроенията на тялото си, затова сега споменът, че гърдите ѝ са способни на еротични усещания, беше истински шок, особено когато той стисна зърната. Това изпрати електрически импулси чак до слабините ѝ. Това беше грях или поне беше доскоро. Вълни на противоположни чувства, на възбуда и любопитство се сблъскаха в нея. Тя заби лакти в него.

— Франк! Нараняваш ме!

— Извинявай — рече той със съжаление. — Цяла вечер копнея да го направя. — Сега вече бяха по улиците на Мейфеър. Той започна да я целува отново, но този път по-нежно, с отворена уста. Топлият, мокър език беше поредният шок. Оказа се изненадващо силен орган. Усещането, когато се пхна между зъбите ѝ, отначало ѝ се стори натрапчиво, след това ѝ стана приятно. Беше се отдръпнала от него, доколкото можеше, но сега бе притисната в ъгъла на седалката и повече нямаше накъде да се отдръпне. Остави се на споделената сексуална ласка на езиците. Всичко това беше част от магията на вечерта, поредното опияняващо усещане.

Ръката на Франк се отдръпна от гърдите и започна да гали коленете ѝ.

— Побъркваш ме! — прошепна той. — Ти си малка, снежнобяла девственица с огромни очи и очарователна розова уста. Представям си те със забрадка. — Пръстите му се плъзнаха по-високо и нежно погалиха чувствителната кожа на бедрата ѝ. Това предизвика почти непоносимо усещане в онази част от тялото ѝ, която тя смяташе за най-маловажна през годините в манастира, а сега ставаше все по-важна.

Когато обаче пръстите му се плъзнаха под гащите ѝ и докоснаха топящата се плът там, копие на толкова наситено удоволствие се заби в нея, че тя веднага разбра, че това е смъртен грях. Стисна колене и го отблъсна.

— Не!

За щастие пристигнаха пред апартамента на Киара и нови докосвания нямаше.

— Може ли да те видя следващия уикенд? — попита Франк.

— Ако обещаеш да се държиш прилично.

— Обещавам. Дай ми телефонния си номер. — Той го записа, след това я изпрати до входа. — Ще мечтая за теб цяла седмица, Фелисити.

— Ще летиш ли на мисия? — попита тя. Краката едва я държаха, а сърцето ѝ не спираше да блъска.

— Не мога да говоря за това — отвърна той.

— О, извинявай. Съвсем забравих!

Той се усмихна.

— Не се притеснявай за нищо. Свети Кристофър ще ме пази.

— Ще се моля за теб.

Двамата се прегърнаха силно на прага. Тя влезе, а Франк се качи отново в таксито. Фелисити усети, че цялата трепери, а бельото ѝ е напълно разместено, копчетата все още разкопчани. Вечерта беше пълна с изненади. Най-неочаквано от всичко беше, че той я желае и иска да я види отново. Тя се разсмя от щастие.

Киара се държеше студено на следващата сутрин, когато Фелисити най-сетне стана.

— Дано не съм те събудила снощи, когато влязох — извини се Фелисити.

— Вече бях будна. Не спя много добре, както знаеш. — Тя погледна безизразно подпухналите очи на сестра си и бледото ѝ лице. — Изглеждаш ужасно.

— Не се чувствам много добре. Пих твърде много.

— И миришеш на пиене.

— Извинявай. Как беше концертът?

— Страхотен. Как бяха танците?

Фелисити си наля чаша чай от каната, която Киара беше приготвила.

— Образователни.

— Намери ли си моряк?

— Не, но се запознах с много мил американски летец.

Киара въздъхна.

— О, господи. Миличка, моля те, бъди разумна.

— Казва се Франк. Ще ти хареса. Очарователен е, щедър и много красив. Има ужасно опасна работа — той е бомбардировачът в една летяща крепост.

— Сериозно?

— Много от приятелите му вече са убити. Те наистина се жертват.

— Колко си невинна. Сигурно е готвач в лагера им.

Фелисити остави чашата си. Беше шокирана.

— Как е възможно да си толкова цинична?

— Как е възможно да си толкова наивна? — сръза я Киара. — Такива мъже са готови да кажат всичко, за да пхнат момичето в леглото. Това е най-старият трик, да се правят на герои от войната. Спи с мен сега, защото следващата седмица може да съм мъртъв.

— Той не е такъв!

— Ти пък откъде знаеш? Запознаваш се с напълно непознат на танците и приемаш всичко казано от него за чиста монета. Е, успех, но не очаквай да пея алилуя.

— Не те разбирам — рече Фелисити. — Толкова си огорчена.

— А ти така и не си пораснала — сопна ѝ се Киара и сгъна вестника. — Чуй се само, Фий. Преди месец беше в манастир и се беше клела във вечно безбрачие. Сега си влюбена в някакъв каубой, с когото току-що си се запознала на Тотнъм Корт Роуд...

— Не съм влюбена в него — прекъсна я Фелисити.

— Последния път, когато погледна мъж, беше на деветнайсет. Не знаеш абсолютно нищо за света. Нелепо е да отдадеш девствеността си на първия приличен мъж, когото срещнеш.

— Не съм отдала девствеността си на никого!

— Да, но възнамеряваш да го направиш. — Киара подхвърли нещо на масата. Беше малкото пакетче презервативи, които Джинджър ѝ беше дала снощи. — Май сме напълно подготвени, а?

Фелисити усети как лицето ѝ пламва.

— Едно от момичетата ми ги даде. Настоя! А ти как смееш да ми пипаш в чантата?

— Не се е налагало да пипам, мила — отвърна Киара с най-дразнещия си бавен глас, — изпаднаха от чантата ти заедно с черупка от мида.

Разстроена, Фелисити дръпна пакетчето и го хвърли в коша.

— Пак го правиш! Съсипваш всичко, което е ценно за мен!

— Просто се питам — продължи Киара все така равнодушно, — как смееш да ме наричаш неморална, след като ти самата се държиш по този начин.

— Никога не съм те наричала неморална.

— Ясно показваш, че ме презираш. Нарече ме уличница.

— Ти ме нарече уличница!

— Казах, че приличаш на уличница. И това е самата истина. А сега и държанието ти е такова. Преобразяваш се с плашещи темпове, Фий. Просто не мога да ти насмогна.

Фелисити се опита да овладее ужаса и гнева си. Не искаше повече да се кара с Киара.

— Да, допуснах ужасна грешка с живота си. Да, опитвам се да открия себе си. Не е лесно. Знам, че има много за учене. — Тя преглътна сълзите, които се надигнаха неочаквано. — Всъщност разбирам, че не знам абсолютно нищо. Това е най-трудното, което трябва да приема. По средата на двайсетте съм и нямам нито хитрост, нито опит, нито минало. Нищо нямам. Не се преструвам. Аз потъвам, Киара. — Тя замълча. — Не те презирам. Завиждам ти.

Лицето на Киара се промени.

— Защо пък ми завиждаш?

— Нима не виждаш? Ти имаш всичко, което аз нямам. Дом, живот, човек, който те обожаваш и когото и ти обожаваш. Животът ти е много успешен.

— Не чак толкова — отвърна тихо Киара. — Ако трябва да кажа истината, и моят път е доста трънлив. Докато се появи Оливър, бях волна като птичка. Сега съм нещастна без него. Всеки ден чакам да чуя, че е бил убит. Дори да се върне при мен, той никога няма да е само мой. Имам само част от него. Сигурно ще бъде някъде в периферията на живота му, докато не посивее. Няма да му родя деца, а когато него

вече го няма, няма да искам децата на друг. Ти си свободна. Аз ти завиждам. Ти можеш да направиш живота си такъв, какъвто пожелаеш. Просто се надявам да не постъпиш глупаво и да не изгубиш още години заради неправилно решение.

— Не искам да стане така.

Киара забарабани по масата, сякаш обмисляше какво да каже след това.

— Двете с Изабел бяхме ужасени, когато каза, че искаш да станеш монахиня. Казахме си, че така погубваш живота си, и бяхме сигурни, че ще бъдеш нещастна. Затова се опитахме да те разубедим, не защото искахме да те спрем да осъществиш мечтата си. Когато идвах да те видя в манастира, бях ужасена. Мислех, че умираш. Затова вдигнах шум. Бях убедена, че никога повече няма да те видя. Плаках през целия път до Лондон.

Фелисити мълчеше. Най-сетне заговори:

— Извинявай, че те накарах да преживееш всичко това. Тогава все още си мислех, че нещата ще се подредят. Не разбирах, че Господ ми казва да се измъквам. Не трябваше да ти крещя. Прости ми.

— Прощавам ти — отвърна Киара. — Но ти си нетърпима малка гъска и понякога ми идва да те удуша.

Фелисити се усмихна едва-едва.

— Няма да си легна с Франк просто така. Не съм чак такава глупачка. — Тя протегна ръце към Киара. Киара ги пое. — Нека бъдем приятелки отново.

— Добре — въздъхна Киара, — да бъдем приятелки. Можем да станем само ако забравим, че сме сестри.

— Не искам да забравям този факт. Не можем ли да бъдем и двете? А аз ще се постарая да се присъединя към клуба на възрастните, обещавам.

Прегърнаха се силно.

В понеделник сутринта я посрещнаха с огромно любопитство на Тринидад Стрийт. Изглежда всички знаеха за Франк. Джинджър задаваше въпросите.

— Какво стана след това?

— Той ме закара до нас с такси — отвърна Фелисити, смутена от цялото внимание.

— Прекара ли нощта у вас?

— Не, разбира се!

— Тогава какво стана?

— Казахме си лека нощ и той си тръгна.

— Не се ли понатискахте на задната седалка, нещо стана ли? — попита Айлийн.

— Не, разбира се — отвърна убедено Фелисити и усети как бузите ѝ пламват.

— Той е страшен сладур — заяви Джинджър — и си пада страшно по нея. Направо не откъсва очи.

По-късно Гладис Уилямс каза друго:

— Интересува се от теб единствено, защото си била монахиня — каза тя на Фелисити. — Девствена си и това го привлича. — Тя се усмихна и показа връхчетата на перленобелите си зъби. — Но пък все някой трябва да е пръв, нали? Защо да не е с него? А след като легне с теб, ще ти каже чао-чао.

Този отровен коментар се загнезди в ума на Фелисити и не ѝ даваше мира през целия ден. Някои от нещата, които Франк беше казал в събота, я накараха да повярва, че може и да е истина. Мъжете обичаха да се перчат, че са отнели нечия девственост, това ѝ беше добре известно. Наричаше се синдромът на дон Джовани. Тя не планираше нищо плътско, но това помрачи удоволствието ѝ от мисълта, че зад вниманието на Франк има друг мотив.

Последва седмица на тежък труд. Въздушно нападение подпали доковете недалече от Тринидад Стрийт и дни наред работиха сред сажди и пепел, а по улицата непрекъснато минаваха противопожарни коли. Въздушното нападение доведе още клиенти в ресторанта, зашеметени, мръсни семейства, изгубили домовете си. Трябваше им допълнително храна и за новодошлите въведоха система с билетчета. Това също така означаваше, че ще работят допълнителни часове, така че Фелисити се прибираще късно и много уморена.

На няколко пъти през седмицата се сещаше за Франк, но предупрежденията на Киара и Гладис Уилямс бяха засенчили щастието ѝ. Девствеността ѝ не беше обсъждана години наред. Тя се беше отдала напълно на Господ, като булка на Христос, и никога не бе предполагала, че ще мисли отново по този въпрос.

Той не беше повдиган и преди. Майка ѝ беше починала много преди да дойде времето за разискване на тази тема, въпреки че веднъж леля Патси се опита набързо да каже нещо, за „да се пазят непорочни“, което не бе нужно. Фелисити беше непорочна и бе останала непорочна. Сега обаче не беше нито монахиня, нито подрастваща. А през лятото на 1942 г. непорочността беше като ритуалите в „Етикет за млади дами“, които научи в началото на 30-те години.

В събота следобед отиде на ежеседмичното си посещение при госпожа Хънт.

— Момичетата ми казаха, че си имаш ухажор — подхвърли госпожа Хънт и присви очи, за да се предпази от цигарения дим, докато правеше ноктите на Фелисити.

— Не ми е любим — отвърна Фелисити.

— Но съществува, нали?

— Той е просто човек, с когото се запознах.

— Ще се видите ли тази вечер?

— Май да. Той каза, че щял да дойде. Разпределен е в Норфък.

Госпожа Хънт изсъска през зъби.

— Американски летец, а? Много ги има. Браво. Мнозина потеглят и повече никога не се връщат.

Фелисити дръпна ръка.

— Не говорете така! — рече гневно тя.

Бръчките по лицето на госпожа Хънт бяха добре замазани с пудра, а миглите бяха наслоени с аркансил. В сумрака минаваше за трийсетина годишна, но на ярката светлина на лампата изглеждаше на седемдесет.

— И казваш, че не бил ухажор — рече сухо тя. — Не исках да кажа нищо лошо. Спокойно. — Тя взе отново ръката на Фелисити и продължи работа с пилата. — Има още много риба в морето, само това исках да кажа.

— Аз почти не го познавам, госпожо Хънт.

— Ти не познаваш почти нищо, миличка — отвърна госпожата. — Вече не си в манастира. Вътре всичко е много по-простичко, както казваше моят Алф. Навън няма правила.

Това беше по свой начин последното предупреждение. Прииска й се някой да й каже какво да прави, а не какво да не прави. Докато пътуваше с метрото към Тотнъм Корт Роуд същата вечер, сърцето й пърхаше като пленена птица; а след това видя Франк, зашеметяващо красив в униформата си, белите му зъби блестяха, тя не се сдържа и го прегърна през врата, също както другите момичета правеха с любимите си. Светът около тях престана да съществува от този момент.

Тази вечер беше много по-лудешка от предишната. Оркестърът се открояваше на фона на пурпурен сатен, докато изпълняваше най-нашумелите мелодии от лятото, а дансингът бе препълнен цялата вечер. Музиката беше твърде висока за разговори, но начинът, по който Франк се усмихваше, караше стомаха на Фелисити да тръпне.

Вместо да отидат на нощен клуб, се озоваха в огромен частен дом в Челси, където беше пълно с хора. Тълпата беше смесена, някои от мъжете бяха в официални сака, а жените в дълги рокли, други в най-различни униформи. В хола някой свиреше мелодии на Коул Портър на рояла. Жена в рокля със зелени пайети пееше. Няколко двойки танцуваха в мелето. По нищо не личеше да има домакин или домакиня, но от време на време сериозен иконом изнасяше шампанско на огромен сребърен поднос и го заключваше в един шкаф след всяко раздаване на чашите.

— Ела — подкани я Франк. — Трябва да видиш това. — Стиснали чаши в ръце, те тръгнаха по стълбите към мазето. Огромно помещение беше превърнато в частна кинозала и тук най-сетне се запознаха с домакиня, много достолепен мъж на средна възраст, който продаваше билети на вратата. Франк извади пачка пари и ги пуснаха в мрака.

Филмът, който прожектираха, беше ням, но действията на актьорите бяха достатъчно красноречиви. Гол мъж и жена се любеха на диван, а френска прислужница, скрита зад завесите, ги наблюдаваше. Камерата улавяше сцената от всеки ъгъл, за да е сигурно, че нито една подробност от съвкуплението не е пропусната.

— Супер попадение — прошепна Франк в ухото й.

Фелисити се огледа. Проекционната зала бе препълнена с народ; почти нямаше къде да се седи. Някои лежаха на пода. Повечето от лицата, по които проблясваше синкавата светлина от екрана, бяха безизразни, но имаше и ококорени. Франк намери свободен подлакътникът на едно канапе. Прегърна я през кръста и я привлече до себе си.

Филмът беше шокиращ, но колкото и да беше странно, Фелисити не остана шокирана. Имаше желание да прихне, докато даваха близките кадри на мъжкия орган, който влизаше в женския и излизаше отново също като катерица, която складира орехи. От време на време пропускаше целта, при което ръцете се стрелваха надолу, за да го насочат.

— Той много добре знае какво прави — заяви одобрително Франк.

Прислужницата във филма пъхна ръце в гащите си и започна да се трие бързо между бедрата. Някои от американците подхвърлиха доволни забележки, докато британският сектор от публиката запази достойно мълчание. Прислужницата, очевидно възбудена до крайност, се показа иззад завесата — след като съдра униформата си — и се метна върху двойката само по чорапи и жартиери. Без да се възмуцават от това натрапничество от страна на персонала, господарите я посрещнаха с желание и скоро започнаха да преплитат тела.

Ръката на Франк я притисна.

— Какво ще кажеш? — прошепна той.

На Фелисити ѝ беше горещо и я сърбеше навсякъде.

— Никога не съм виждала подобно нещо. Но ако не възразяваш, мисля, че ми стига.

— Напълно съгласен съм. Да вървим.

Промъкнаха се между столовете към фоайето. Франк я стисна за ръката и я поведе през къщата от врата към врата, като пробваше бравите.

— Какво правиш? — попита тя.

— Всичките са заключени — отбеляза той. — Натоварена нощ.

— Не можем да обикаляме просто така в чужда къща — изкиска се Фелисити. — Какво търсиш?

— Ето! — Франк отвори врата и я дръпна в тъмна стая.

— Запали! — нареди тя, обзета от несигурност в мрака.

Той намери лампата на нощното шкафче и я запали. Светлината беше доста мътна и разкри легло с четири колони и богат балдахин. Франк се ухили.

— Супер! — Заключи вратата.

— О, Франк — започна разтревожено тя. — Не можем!

— О, Фелисити — рече подигравателно той, — можем!

Привлече я на леглото след себе си. От напитките, които беше изпила тази вечер, и шампанското ѝ се виеше свят. Той започна да я целува по същия интимен начин, както в таксито, езикът му изследваше устата ѝ, ръцете се пъхнаха под полата.

— Франк — прошепна тя и усети топлина в корема и по бедрата, — мили Франк... не мога да го направя...

Обаче започна да отвръща на целувките и го прегърна през врата, отвори широко уста. Ръката му се плъзна между бедрата ѝ. Тя се опитваше да се бори с него, чувстваше, че всичко е прекалено бързо, че не ѝ е даден избор. Пръстите му бяха настойчиви, силни и намериха желания път. Тя се гърчеше от дискомфорт и удоволствие, докато той опипваше интимните ѝ части, и усещаше, че бързо приближава състоянието на пълно забвение на френската прислужница от филма. Пръстът му се плъзна в нея и тя ахна. Американецът седна и се намръщи.

— Мислех, че си девствена.

— Какво? — попита тя и се облиза.

— Пъхнах пръста си вътре в теб! — Той огледа пръстите си на мъждивата светлина на нощната лампа. — Не си девствена! Била си с някого!

— Разбира се, че съм девствена — отвърна остро Фелисити и бързо оправи дрехите си. — И не съм била с никого, както каза.

— Не ти вярвам.

Тя имаше чувството, че са я залели с кофа студена вода.

— Господи! Само от това ли се интересуваш?

— Не, разбира се — отвърна той, — но как ще обясниш, че успях да...

— Не съм длъжна да ти обяснявам каквото и да било — сопна се тя.

— Кой е бил?

Последните капки замайваща топлина се оттичаха бързо от нея.

— Не ти влиза в работата с кого съм била или не съм била — заяви тя и започна да вдига чорапите си. — Нито един джентълмен не би задал подобен въпрос!

— Никога не съм твърдял, че съм джентълмен — тросна се той. — Къде тръгна?

— У дома — отвърна тя. Вече отключваше вратата на спалнята. Просто искаше да се махне от него.

Той скочи.

— Не! Не си отивай!

— Нямам намерение да остана в заключена спалня в къща на непознати с теб, Франк. Очевидно си се подвел и си с неподходящото момиче.

Той подпря вратата с рамо, за да не може тя да я отвори.

— Не можеш да ме оставиш просто така.

— Защо да не мога?

— Погледни ме.

Фелисити сведе очи. С ужас забеляза, че той е отворил ципа си. Очевидно набъбнал мъжки член беше щръкнал от поръчковите панталони. Тя се отдръпна.

— Махни това нещо!

— Не мога. Ти ми действаш така. Отчаяно те желая.

Тя задърпа вратата.

— Пусни ме да изляза!

— Моля те, мила. Желая те толкова много. — Той се опита да я прегърне. — Подлудяваш ме! — Тя усети как ерекцията му я подpira. Беше възмутена, но Франк беше толкова красив с тези нежни лешникови очи и тъмна коса, паднала рошава на челото. Освен това имаше нещо вълшебно в това, че я желаяше толкова много. А сега той се беше смирил.

— Прости ми, любима. Държах се като звяр. Като грубиян. Разбира се, че вярвам, че си девствена. Върни се в леглото и си свали дрехите.

— В никакъв случай.

— Умолявам те — замрънка жално той. — Ако ме оставиш в това състояние, ще съм болен дни наред.

— Наистина ли? — попита тя и й дожаля за него.

— За мъжа е много зле. Знаеш го, нали? Жлезите ми ще се подуют. Ще агонизирам. — Той покри гърдите ѝ с длан и започна да я целува по врата.

— Няма да се върна в леглото с теб — заяви решително тя. Натисна бравата. — Няма да е сега, нито пък тук. Не искам да е така.

— Добре, добре — съгласи се миролюбиво той. — Няма да е тук и сега. Разбрах. Ако обаче държиш на мен, любима, трябва да направиш нещо за мен. За да не се разболея.

— Какво? — попита подозрително Фелисити.

— Бъди мила с мен.

— Вече ти казах...

— Не така. Ще ти покажа.

— О, Франк. — Тя го последва с нежелание към леглото, където той свали елегантните си панталони и се отпусна назад, очевидно горд с подутия си член.

— Бъди мила с мен. — Той насочи ръката ѝ към себе си и ѝ показа какво да прави. Тя приседна на самия край на леглото и се постара да не гледа. Само че имаше нещо интересно в цялата тази работа. Тя се замисли за Уилям Уилъби в Испания, първия ѝ любим, ако можеше да бъде наречен така, за античната галерия в Британския музей, където тя, Киара и Изабел се кискаха, докато рисуваха голи мъжки фигури с омазани в мастило пръсти.

След като си осигури помощта ѝ, Франк се изтегна на леглото и подложи ръце под главата си.

— Ще свикнеш — заяви той. — Ти си страхотна, Фелисити. Луд съм по теб. Но ти го знаеш, нали? Не мога да откъсна очи от теб. Ти си като красива бяла свещичка в църква. Грееш. Един ден ще бъдеш моя. Обещай ми го.

— Не знам — отвърна тя, докато движеше енергично ръка. Дали му доставяше удоволствие? Струваше ѝ се, че действа твърде грубо. Той обаче откликваше. Започна да диша тежко.

— Ще стане. — Възбуждаше се все повече. Очите му станаха стъклени. — О, господи, подлудяваш ме! Моя Фелисити, моя малка девственице, побъркваш ме! О, господи! — Той заопипва джоба си и ѝ подаде кърпичка. Тя не беше сигурна защо ѝ е, но много скоро разбра, когато животинските сокове на Франк изригнаха като гейзер. След като приключи с поливането и бърсането, Франк беше във върховно

настроение и много любвеобилен. — Ти си перличка, прасковка — редеше той, докато си вдигаше гащите. — О, боже, луд съм по теб! — Прегърна я и я целуна. Очите му блестяха. — Нали беше върховно?

Фелисити беше доволна, че му е доставила удоволствие, и се радваше, че не е „стигнала до края“, както се изразяваха момчетата от Тринидад Стрийт. Научи доста. Въпреки това не се чувстваше удобно. Да бъде мила с Франк съвсем не беше романтично преживяване, но то я остави неспокойна, обзета от желание също да бъде задоволена. Франк обаче не се поинтересува как е, тъй като бе предоволен от собственото си задоволяване.

Отключиха вратата и излязоха. Останалите от компанията им или бяха в прожекционната, или си бяха намерили стаи. Всъщност в цялата къща бе започнала оргия. Полуголи фигури притичваха по коридорите, иззад затворените врати се разнасяха приглушени викове.

— Идвал ли си тук преди? — попита Фелисити.

— Веднъж-два пъти — призна той.

— С кого? — попита тя и усети как я прободе ревност.

— А, с момчетата от базата — отвърна разсеяно той, но тя не му повярва. — Да видим сега дали има още от шампанското.

На път към дома, докато бяха в таксито, той не се опита нито да се натиска с нея, нито да пхне ръка под роклята ѝ. Всъщност между сексуалното освобождаване и шампанското беше изпаднал в състояние на самодоволен унес и я беше прегърнал собственически с една ръка. Фелисити, която бе все още незадоволена, почувства, че е била използвана и захвърлена по безсърдечен начин. Той беше красавец, щедър и понякога с него беше весело, но съвсем не беше рицар на бял кон.

— Следващия път ще е по-добре за теб — рече Франк, когато пристигнаха пред блока на Киара. — Ще намеря за нас някое малко местенце. Там няма да има куп хора. Може някой малък апартамент.

— Няма нужда — рече бързо Фелисити.

— Не се притеснявай. Ще измисля всичко. — Той я целуна и се усмихна. — Беше прекрасна тази вечер. Аз съм най-големият щастливец на този свят.

Поуспокоена от тези думи, Фелисити се качи в апартамента. С изненада откри, че лампите са запалени, а Киара е все още будна. Веднага разбра каква е причината. Оливър се беше върнал.

Оливър Кортфийлд се оказа невероятно чаровен мъж. Тъй като не го познаваше, тя си представяше покварен, похотлив старец, забил нокти в сестра ѝ. Той обаче се оказа енергичен, внимателен и забавен, определено властен, но без да е натрапчив. Тя го хареса много още от самото начало.

Киара беше променена до неузнаваемост. Заядливостта ѝ беше изчезнала. Тя отново се бе превърнала във веселия, щастлив човек, с когото Фелисити беше свикнала. Дори изражението ѝ беше омекнало, а лицето като на елф блестеше озарено от любов. Беше безумно влюбена в него и колкото и да бе нещастна, докато бяха разделени, за Фелисити стана ясно, че Оливър е голямата любов в живота на Киара. Тя се засрами, че си ги е представяла като сладострастен дъртофел богаташ и малката му любовница.

Очевидно бяха станали от леглото малко преди тя да пристигне, и бяха по халати, когато влезе, но не се чувстваха неловко, докато пиеха по чаша от шампанското, което Оливър беше донесъл (беше нощ на шампанското). Всъщност Фелисити бе обзета от ново чувство на солидарност с тях, тъй като сега вече водеше, както хората се изразяваха, „сексуален живот“. Собственият ѝ сексуален живот беше все още в зародиш, но определено съществуваше. Все още усещаше леката му миризма по ръцете си. За пръв път в живота си се чувстваше като възрастна сред възрастни.

Това щастие бе помрачено от мисълта, че ако Оливър остане в Лондон, тя ще трябва да се изнесе от апартамента на Киара.

Поспаха няколко часа, след това Оливър ги заведе в „Савой“ на закуска. Прочутият хотел беше засегнат от бомба. Наложиха се да прескочат купчини отломки и счупени стъкла на улицата. Щом влязоха вътре, добре смазаната машина на луксозния хотел ги обгърна и временното неудобство от блица вече нямаше значение. В „Савой“, най-сетне, купонната система не съществуваше.

Оливър Кортфийлд се интересуваше от Фелисити. Докато похапваха яйца по бенедиктински и отново пиеха шампанско, той я разпита любезно за работата ѝ.

— Не бих си избрала подобна работа — каза в заключение Фелисити, след като обясни с какво се занимава на Тринидад Стрийт, — но нямаше какво друго да ми предложат. Не съм достатъчно силна за армията или за някоя фабрика.

— С какво се занимаваше в манастира? — попита Оливър.

— Бях библиотекарка.

— Приятно ли ти беше?

— Честно да ти кажа — довери Фелисити, — беше адски скучно.

Затова си възлагах задачи, за да не полудея от отегчение. Каталогизирах цялата библиотека. Не беше правено от деветнайсети век — а имаше хиляди книги, някои от които бяха ценни и стари. Направих индекс и препоредих книгите, за да ги намират по-лесно. Освен това създадох система с картички, както се прави в обикновените библиотеки. — Тя се усмихна. — Монахините не крадат, обикновено не крадат, но е направо невероятно колко забравят. Както и да е, след като направих всичко това, ми беше много по-лесно да проследя с какво разполагаме и кой коя книга е взел.

Оливър я наблюдаваше с умни сиви очи.

— Къде се научи да правиш всичко това?

— А, просто създадох собствена система. Признавам, че е ексцентрична, но се получи. Ще върши работа поне още сто години.

— Определено губиш потенциала си в стола — отбеляза Оливър.

— Казаха, че работата ми в библиотеката не е полезна с нищо.

— Въпрос на мнение. Обичаш ли да решаваш кръстословици?

— Да, много.

— Тя е умната в семейството. — Киара го погали по ръката. — Извинявай, мили, но ти се оказа с глупавата сестра.

Оливър извади малък черен кожен бележник и молив. Записа нещо. Беше от хората, които създават впечатление, че могат да разрешат всеки проблем без каквото и да било усилие.

— Ще говоря с едни хора — рече той и прибра бележника.

— Не го казвай — рече Киара. — Фелисити не одобрява използването на връзки.

— Изобщо не става въпрос за използване на връзки — отвърна напълно спокойно Оливър. — Важното е подходящите хора да постъпят на работа, която е само за тях, за да можем да спечелим войната. Дълг на Фелисити е да служи на страната си по най-добрия начин. Нали така, Фелисити?

След тези думи на Фелисити не ѝ оставаше друго, освен да кима послушно. Киара ѝ се усмихна. Промяната у нея е прекрасна, помисли си Фелисити. Оливър го нямаше толкова дълго, беше в смъртна

опасност и Киара бе подложена на ужасно напрежение. Нищо чудно, че беше толкова напрегната. Киара я беше предупредила да не пита Оливър къде е бил, нито да задава въпроси за работата му, но той, изглежда, знаеше много за онова, което ставаше в окупираната от нацистите Франция.

— Има съпротива, разбира се — отвърна той, — и те се сражават винаги, когато могат. Правителството, гражданските служби и полицията правят онова, което им кажат германците. Човек започва да се пита какво ще стане във Великобритания, ако се случи най-лошото.

— Няма да се стигне до най-лошото, нали? — попита напрегнато Фелисити.

— Може и да се стигне — отвърна спокойно той. — И ако се случи, всеки от нас трябва да се запита дали ще превие коляно пред нашествениците или, както каза министър-председателят, ще се бие в полето, по улиците, по хълмовете и никога няма да се предаде. — Той им наля още малко шампанско. — Френската полиция току-що е направила хайка и е прибрала тринайсет хиляди евреи в Париж. Натъпкани на велодром и предадени на нацистите. Всички били френски жители, повечето жени и деца.

— Какво ще стане с тях?

— Ще бъдат откарани в лагер в Силезия. Казва се Аушвиц. Там ще бъдат избити. От Съпротивата спасили шепа, но френските власти сътрудничат на СС.

— Това е отвратително.

— Както вече казах, човек започва да се пита какво ще се случи тук. Нацистите са построили повечето лагери на смъртта в Полша. Ако нахлуят на този остров, ще бъде безкрайно неудобно да се прекарват британски поданици с плавателни съдове на такова разстояние. Ще се наложи да построят лагери във Великобритания, вероятно в Северен Йоркшър, Нортъмбърланд или Шотландия. Съществуващата железопътна мрежа ще им послужи чудесно, за да превозят кандидатите от Лондон и градовете в централните графства.

Спокойствието, с което той обясняваше, беше стряскащо. Фелисити потръпна.

— Мислех, че сме в безопасност от инвазия, след като американците се включиха във войната.

Той ѝ отправи една от вежливите си усмивки.

— Нито един остров не е в безопасност от нападение.

По всичко изглеждаше, че в близкото бъдеще Оливър щеше да си остане вкъщи. Фелисити бе решена да не разваля радостта на сестра си и през следващите дни започна да си търси квартира. Обещанието на Оливър да „поговори с едни хора“ даде резултат неочаквано бързо. В сряда, когато се върна от Ийст Енд, я посрещна развълнуваната Киара, която беше получила инструкции от Оливър.

— Миличка, не си сваляй палтото. Отиваш право във Военното министерство на интервю.

— Сега ли?

— Да, веднага! Бързо!

Киара отиде с нея от солидарност. Военното министерство представляваше украсено каменно чудовище с кула на всеки ъгъл, заело цял квартал в Уайтхол, точно срещу Даунинг Стрийт. Влязоха в огромното фоайе, което ехтеше от ботушите на преминаващите, и се представиха на рецепцията, където двама яки лейтенанти провериха документите на Фелисити и се обадиха предпазливо и тихо. След това казаха на Киара да почака във фоайето, а Фелисити поведоха нагоре по извитите стълби към втория етаж.

Въведоха я в офис, където мил човечец в униформа на полковник я огледа над лулата си.

— Казаха ми, че обичате пъзели.

— Да — потвърди тя.

— Имате късмет. — Подготвил съм ви няколко сочни. Седнете, госпожице Редклиф. — Полковникът — казваше се Паркър — й даде моливи и купчина хартия. Въпреки лятното слънце той бе запалил електрическа печка. Зловонен шпаньол дремеше пред нея. Полковникът застана до прозореца и започна да пухти с лулата, докато Фелисити се занимаваше с „пъзелите“, които бяха най-различни, някои нумерични, други лингвистични, трети — свързани с форми.

— Нещата не са блестящи — заяви полковник Паркър, докато гледаше към Уайтхол, — след като товарим монахини да се занимават със защитата на кралството.

— Вече не съм монахиня — отвърна Фелисити и се задълбочи над главоблъсканицата, над която работеше. — А и като се замисля, май и преди не бях най-добрата монахиня.

Полковникът ѝ остави половин час, за да завърши теста. Нито един „пъзел“ не ѝ се стори особено труден. Той ги прегледа, като удряше зъби с лулата, а след това хвърли листовете в кошчето. Сърцето ѝ се сви.

— Разбирам, че имате къде да отседнете в Лондон.

— Да, при сестра си, в Мейфеър.

— Добре. Нямаме много възможности за настаняване. Ще ви чакаме тук всеки ден в девет, седем дни в седмицата. Събота следобед сте свободна и по един ден от седмицата, по преценка на министерството.

Тя остана удивена.

— Да не би да искате да кажете, че получавам работата?

Той ѝ се усмихна сухо.

— Не става въпрос за работа, госпожице, но започвате обучение веднага.

— Ами... ами работата ми в стола?

— Ще трябва да предупредите, че напускате — заяви той. Той изтръска лулата. — Вече сте в армията. Започвате в понеделник.

— Съобщаваш ми, че напускаш — изсъска госпожица Олсоп. Тя беше кипнала. — Не съм чувала за подобно нещо! Не можеш да съобщиш току-така. Тук си за постоянно! Невъзможно е, Редклиф. Пълни глупости.

— Постъпих в армията, госпожице Олсоп!

— Тогава отпиши се. — Тя отиде гневно до телефона, за да позвъни на полковник Паркър.

Затова пък момичетата я подкрепиха — и останаха впечатлени от дързостта на Фелисити.

— Леле, ще станеш шпионин или нещо подобно! — заяви Айлийн.

— Едва ли — разсмя се Фелисити.

— По-добре, отколкото да си тук — заяви Джинджър. — Браво, малката. Не й обръщай внимание на дъртата Олсоп. Нищо не може да ти направи. Нямах нужда от разрешението ѝ и приказките, че си била тук за постоянно, са пълни глупости. Просто е искала да се пъкне в гащичките ти.

След малко госпожица Олсоп се върна още по-ядосана.

— Е, Редклиф, по всичко личи, че си призована за по-велики дела. Не мога да направя нищо. Ще трябва да се лишим от услугите ти. Не ме зяпай така, захващай се за работа.

По всичко личеше, че Новият Йерусалим ще бъде построен без Фелисити.

— Въпреки това ще идваш в „Парамаунт“ с компанията — настоя решително Джинджър.

— Няма страшно — обади се Гладис Уилямс. — Нашата Фелисити оставя всичко зад себе си. Сега вече ще ходи в балната зала на „Риц“.

— Ами Франк? — предизвика я Джинджър.

Добър въпрос. Преживяното миналата събота с Франк — обещанието му да намери някое местенце, където да продължат със сексуалните упражнения — не ѝ излизаше от мислите. Тя беше разочарована след случилото се. Вече не държеше чак толкова на Франк. Беше решила, че не иска дълга връзка с него. Не беше готова за подобна стъпка. Освен това усещаше, че събраната в манастира бледост, както се изразяваше госпожица Олсоп, все още не си е отишла. Не искаше и да се чувства гузна, задето поставя живота на

Франк в опасност; това не беше добра основа за връзка. Затова идващата събота не отиде в „Парамаунт“. Донякъде се чувстваше гузна. Беше страхливка, но знаеше, че не му дължи нищо.

На следващата седмица започна обучението си в Министерството на войната. Нямаше почти никаква представа в какво се забърква, но скоро стана ясно, че я обучават как да използва кодове и шифри. Огромен трафик от комуникации влизаше и излизаше всеки ден от Военното министерство и всичко беше кодирано. Нужно бе да се обработва бързо и възможно най-точно. Тя беше в група от дванайсет стажанти, избрани за така нареченото „ускорено обучение“ в използването на най-тайните кодове.

Накараха ги да подпишат, че ще пазят държавна тайна, а след това ги събраха в тясна стаичка без прозорци с четири бюра, на всяко от които бе поставен покрит обемист предмет. Инструкторът им, сух цивилен шотландец на име Мактагарт, ги наричаше „малките“.

— Вие сте пред една от най-големите тайни на войната — разкри той. — Никой от вас не трябва да издава и думичка за онова, което видяхте току-що. Разбрахте ли?

— Да, господине — отвърнаха те в един глас.

Той вдигна покривалата на предметите едно по едно. Отдолу се показаха неща като пишещи машини, но с огромна и сложна система на колела и болтчета от двете страни.

— Това е „Тайпекс“, малките. Той превръща чистия английски в нещо, което единствено Всевишният може да разбере какво означава.

Заеха се да научат как точно работи „Тайпекс“, като се разделиха по трима на машина. Непрестанното стържене на болтовете и думкането на клавишите щеше да бъде звуковото оформление на дните им отсега нататък. Машините бяха нагласени различно за всяко съобщение. Както Мактагарт каза, „Тайпекс“ превръщаше текста в колони от неразбираеми букви, които можеха да бъдат изпратени без страх, че врагът ще ги разчете. Нужно бе единствено операторът в другия край да знае как да нагласи машината още преди началото на предаването. След това и Фелисити трябваше да нагласи своята по абсолютно същия начин. После се вкарваха на пръв поглед безсмислените цифри, за да бъдат шифровани на обикновен английски.

— Системата е неразбиваема — обясни Мактагарт. — Нали така, малките?

— Да, господине — отвърнаха послушно момичетата. Фелисити обаче поклати глава.

— Не е неразбиваема.

— И защо да не е? — попита Мактагарт и я прониза с поглед.

— Защото, ако само една машина попадне в ръцете на врага, той ще може да чете всичко, което изпращаме.

— Самата истина — отсече остро Мактагарт. — А това означава, че вашите машини „Тайпекс“ трябва да се пазят по всяко време — ще ги пазите с живота си, ако се налага. — Той продължи със списъка на мерките за безопасност, нужни при работа с машините. Те се пазеха в заключени стаи по всяко време на денонощието, никога не се снимаха, за тях никога не се говореше пред външни лица и се унищожаваша, ако се появеше опасност да бъдат заловени. — Всички съобщения, които ще минават през ръцете ви, ще бъдат от първостепенно значение — предупреди ги Мактагарт. — Трябва да се кодира и декодира максимално бързо и съобщението да се предава на съответния човек — без да се допускат грешки и без каквито и да било закъснения.

Системата беше сложна и трудоемка, изискваше точност, не толкова ум, а Фелисити знаеше, че може да е много прецизна. Повечето навлязоха бързо в работата. Не бяха много различни от момичетата на Тринидад Стрийт, смесена група от какви ли не прослойки, събрани от войната. Три от групата скоро бяха освободени от Мактагарт, тъй като бяха прекалено бавни или допускаха твърде много грешки, а една отпадна по здравословни причини, тъй като щеше да ражда, така че останаха осем с нужните умения и знания. Фелисити се оказа отличничката на класа. Тя беше единствената, която никога не задръстваше машината си, не забравяше да включи началния код в съобщенията си, съдбоносна грешка, заради която текстът нямаше да може да бъде декодиран.

По време на обучението всички получиха униформи, научиха се да различават чиновете на офицерите (и да им отдават чест) и бяха заведени на полигон, за да се обучат как да си служат с пистолет „Уебли“. Животът ѝ се променяше бързо. Допреди няколко седмици тя беше в безмълвния свят на манастира, където времето пълзеше от биенето на камбана до камбана и животът преминаваше в молитви и размишления. Сега държеше с две ръце тежък револвер и с

удоволствие изстрелваше куршуми .38 в мишена с формата на германски пехотинец.

— Главата и гърдите, малките, главата и гърдите! — крещеше инструкторът. — Искаме да убием мръсника, не да го развеселим. В противен случай той ще продължи да се връща. Знаем какво ще стори с вас тогава, нали?

Фелисити забеляза, че жената до нея стиска очи, когато стреля и куршумите попадат къде ли не. Тя обаче се прицелваше внимателно, точно както им беше показал инструкторът, при което четири куршума се забиваха в гърдите и два в страшната глава с шлем. Ако се стигнеше до истинска стрелба, тя искаше да оцелее.

Униформата беше риза в цвят каки с вратовръзка и сако с медни копчета, които закачаха всичко. Раздадоха им и дебело черно вълнено бельо, което накара Киара да прихне.

— Автентични страстоубийки — рече тя, когато вдигна пред себе си огромните кюлоти. — Тези направо ще съсипят любовния ти живот.

Любовният ѝ живот беше временно преустановен. Франк направи няколко опита да се свърже с нея, отбиваше се до апартамента (Фелисити отказа да вземе телефонната слушалка от Киара), написа жално писмо, в което питаше дали има друг. Тя не обърна никакво внимание. Най-сетне една събота вечер той звънна на вратата им. Беше много пиан.

— Намерих стая за нас в Бейсуотър — рече и показа ключа. — Има и гореща вода, и всичко. Нали знаеш колко трудно се намира квартира с топла вода?

— Ще си намериш друга, която да заведеш там — отвърна тя.

— Не искам друга, само теб. Влюбен съм в теб.

— Сигурна съм, че не си.

— Толкова си студена. — Той се олюля и трябваше да се подпре с ръка на касата на вратата, за да не падне. Очите му бяха влажни, подпухнали, също като зърна цариградско грозде. — Леденостудена.

— Франк, има достатъчно други момичета. Ще си намериш много по-приятна от мен.

— Ти ми разби сърцето.

— Върви си. Пиан си.

— Разбира се, че съм пиан. И ти трябва да се напиеш! Трябва да се напиеш и да се повеселиш с мен! Животът е твърде кратък, за да

губим дори секунда от него.

— Сигурна съм, че си прав.

Той се опита да я целуне.

— Обичам те!

— Аз обаче не те обичам — отвърна Фелисити и се отдръпна. —

Лека нощ, Франк.

Той я стисна неумело за раменете и успя да лепне целувка на бузата ѝ. Щом тя се освободи, Франк пъхна крак между вратата и касата и последва суматоха. Не успяваше да запази равновесие и Фелисити го изтласка и тръшна вратата в лицето му. Той продължи да блъска още десет минути, докато най-сетне се отказа, качи се в таксито си и се махна.

— Остриш ноктите, а мила? — попита Киара. — Първият ти отблъснат ухажор.

— Не искам повече, благодаря — отвърна Фелисити. Беше силно впечатлена от разочарованието на Франк.

Намери си малко студио в северната част на Лондон и се изнесе, така че Оливър и Киара да могат да се усамотят. През седмиците, в които ги видя заедно, тя разбра много по-добре връзката им. Оливър нямаше да се ожени за сестра ѝ, защото чувстваше, че по този начин ще я ограничи ненужно. Той щеше да остарее, а тя щеше да е вързана с болен съпруг. Искаше Киара да бъде свободна и да си създаде хубав живот, докато той остарява. Същевременно обаче не разбираше, че тя никога няма да обикне друг мъж и никога няма да го напусне — независимо на каква възраст е — заради който и да е друг.

На този свят има твърде много объркани хора, мислеше си Фелисити, които търсят любов и не я намират или пък не успяват да я познаят, когато най-сетне я открият. Винаги има риск, също като да влезеш във ваната, мислеше си тя. Понякога бойлерът се пръска, но водата, която блъбва отвътре, е приятно топла (както се случи с нея), но понякога горещите струи те изгарят. Метафората беше банална, но в нея имаше известна истина.

Двете с Киара бяха в много по-добри отношения. Киара сякаш се уповаваше на присъствието ѝ, не се дразнеше от нея. Отново станаха близки, близост, която бяха изгубили в последните години. Фелисити се променяше. Косата ѝ беше с прилична дължина. Тя изглеждаше нормално. Лятото беше горещо и бледите ѝ страни бяха станали

златисти. Чувстваше се по-силна и по-сигурна. Бързаше по натоварени улици, отговаряше самоуверено, когато някой ѝ зададе въпрос, и си спечели похвала от Мактагарт, макар изречена с неудоволствие. Свикваше войниците да ѝ подсвиркват, да защитава мястото си, когато се реди на опашка, да носи униформа и да е част от войната.

Дойде септември. Фелисити завърши курса на обучение в Министерството на войната, получи пагони с две нашивки, които да сложи на униформата, и вече се наричаше младши капрал. Сега беше постоянно назначена в „Кодове и шифри“.

— Справихте се много добре, млада госпожице — рече одобрително Мактагарт. — Как само ми се иска всичките ми дами да имат вашия ум и вашето усърдие. — Киара я заведе в „Пруние“, за да празнуват с шампанско и стриди.

Вече бе готова за първата си истинска работа. Отново я повикаха в кабинета на полковник Паркър и този път го завари в много по-войнствено настроение. Беше стиснал лулата със зъби. На бюрото му беше разстлана карта на Северна Африка. Върху нея бе поставен служебният му револвер, компас и бинокъл. Какво точно означаваше реквизитът, тя не можа да разбере.

— Искаш ли да видиш пирамидите? — попита я той.

Тя остана удивена.

— Не съм сигурна, господине.

— Не била сигурна, а? Очаквах нещо по-позитивно.

— Всъщност имам ли избор?

— Ако искаш да служиш на страната си, не. Нямах избор. Освободило се е място в офиса по шифроване в Кайро. Трябва да бъде заето. Искаш ли работата? Това е въпросът.

— Струва ми се, че да — отвърна неубедително тя.

— Тогава до месец заминаваш за Египет.

— До месец ли?

Той я прекъсна:

— Взехте правилно решение, младши капрал. Започвайте да се подготвяте. — Пред него беше поставена купчина документи, които тя трябваше да попълни. Докато ги попълваше, се опитваше да си представи бъдещето. Египет! Не бе очаквала подобно нещо. Новините от тази част на света съвсем не бяха добри. Нали съобщаваха по радиото. Ромел беше изтласкал съюзниците почти до Александрия.

Британската армия се беше оттеглила в Кайро в безредие и паника. Сега градът бе заплашен от германците от запад и от италианците от юг. Ужасната възможност да бъде заловена и мисълта какво ще сторят с нея германците заличиха много по-приятните картини на тайнствени, топли места, където се поклащаха палмови дървета.

Тя излезе замаяна. Когато обаче преодоля шока, вълнението пламна. Да се измъкне от Лондон, от бомбардировките, от купонната система; щеше да се махне от английската зима; щеше да бъде в екзотична страна; всичко това беше чудесно. Единственото, от което щеше да я заболи, бе сбогуването с Киара, сестрата, с която отново се беше сближила.

Киара обаче беше във възторг.

— Миличка! Много се радвам, че ще се махнеш от Лондон. И се гордея с теб. Ще вършиш важна работа!

— Не знам дали ще е важна. Той ми завря купчина документи под носа и аз просто ги подписах. Сега ми се иска да не бях го правила. Имам чувството, че бягам от всичко.

Киара стана сериозна.

— Нашето поколение почти не знае какво е това щастие — заяви тя. — Всичко се обърка за нас. Дори когато войната свърши, ще последват мрачни години. Възползвай се веднага от този шанс. Той е дар от боговете.

6. КИАРА

Лондон, есента на 1942 г.

Щастието на Киара беше пълно. Не само че Оливър се върна в Англия най-неочаквано и получи работа на бюро в Уайтхол, ами Изабел пристигна от Америка! Освен това беше сключила примирие с Фелисити след години на отчуждение, а след няколко седмици малката ѝ сестра щеше да замине за слънчевия Египет, където със сигурност щеше да порасне и да се отърси от странните мисли и сковаността, заради които общуването с нея беше толкова трудно. След като Оливър се върна в Англия, Фелисити тактично се изнесе от апартамента на Киара в Тисбъри Меншънс и си намери квартира в Излингтън. Апартаментчето беше малко, но както каза Фелисити, щеше да го използва едва няколко седмици преди да замине за Египет. Това даде на Киара и Оливър желаното усамотение. Когато трите сестри се събраха на позлатена маса в Пам Корт в „Риц“, Киара си каза, че не би могла и да мечтае за нещо по-добро.

На външен вид Изабел си беше същата, както досега: свръхсамоуверена, готова да командва и красива. Киара обаче забеляза промени в нея. Беше станала по-корава, отколкото преди. Безразличието ѝ към мнението на другите се беше превърнало в егоизъм, в начин да възприема света като длъжен да удовлетворява първо нейните желания и се изразяваше с цинизъм, който на моменти шокираше.

— Тази война е чисто и просто врява — каза тя на Киара. — Погледни ги. — Всички изкарват луди пари и ги харчат за курветини.

Киара и Фелисити проследиха тежкия поглед на Изабел. Двойките на масите около тях бяха еднотипни — възрастни мъже с костюми или униформи на висши офицери заедно с жени едва в началото на двайсетте. Зад листата на палмите се виждаха посребрели глави, наведени към платиненоруси къдрици. Този сезон блондинките бяха на мода.

— Сигурна съм, че някои от тях са бащи и дъщери — подхвърли невинно Фелисити.

— Само ти си в състояние да кажеш подобно нещо — отвърна Изабел. — Тези хора са мечтали за войната. Банкери, генерали и собственици на фабрики. Колкото по-дълго продължи, толкова пощастливи ще бъдат. Те се възползват от всички начини, които са им известни. Като бонус всички млади мъже се бият и са им дали картбланш с кобилки наполовина на тяхната възраст. Същото, разбира се, се случва и в Германия. Няма разлика.

Киара се почувства неловко. Първо, връзката ѝ с Оливър отговаряше на сценария, който Изабел описа, макар и не точно. Все пак тя беше наполовина на възрастта на Оливър. Второ, Изабел говореше прекалено високо. Тя беше прекалено натрапчива във всяко отношение. Серията лекции, които изнесе в САЩ и които измъкнаха десетки хиляди долари от обикновените американци за британските нужди във войната, очевидно беше много доходоносна в лично отношение. Изабел си беше взела апартамент в Де Вер Гардънс, елегантен адрес в Кензингтън, и се обличаше великолепно. В тези години на оскъдица и строгост тя изглеждаше прелестна в бухнала рокля на точки и елегантна шапка — докато Киара внимаваше да облича някой от костюмите в миши цвят, без всякакви украшения, одобрени от комисията по облеклото (два джоба, четири копчета, права пола и обикновени, здрави обувки). Фелисити, която идваше от Министерството на войната, гордо носеше униформата си в цвят каки.

Изабел нагласи цигара в цигарето от слонова кост и я запали. На трийсет и една тя беше забележителна жена, която привличаше погледа на всеки мъж в заведението. Мнозина знаеха коя е, но дори да не знаеха, я зяпаха. Изабел се отнасяше с арогантно презрение към погледите. Вирнатата брадичка показваше, че не ѝ пука кой я гледа и какво мислят за нея. Живееше си както ѝ харесва и посрещаше и доброто, и злото еднакво дръзко.

— Струва ми се, че целта на войната е печалба — рече Киара, — но нека не спорим, миличка. Радвам се да те видя отново.

— И аз. — Изабел ѝ отпрати бляскава усмивка. — Дори в тези скучни дрехи. Кажете ми, умнице, как успя да измъкнеш Фелисити от манастира?

— Нищо не съм направила. Тя сама се измъкна.

— Как успя? — обърна се Изабел към Фелисити. — Мислех, че присъдата е до живот.

— Не беше чак толкова трудно — отвърна Фелисити. — Подадох молба да анулират клетвите ми. Трябваше одобрение от Рим, отне няколко месеца и това беше всичко. Никой обаче не се опита да ме разубеди. Останах много обидена.

— Невероятно дете. — Изабел изпусна облак дим към тавана. — Излекувана ли си?

Фелисити се усмихна.

— Струва ми се, че съм излекувана от желанието да бъда монахиня.

— Тя си намери работа в един стол веднага — намеси се Киара, — и започна да излиза с американски летец.

— Шегуваш се.

— Нищо подобно. Превърна се от монахиня в съвременна жена буквално за една нощ.

— Невероятно. Изгуби ли девствеността си с този мъж? — обърна се Изабел към Фелисити.

— Не можеш да задаваш подобни въпроси, Изи — опъна се Фелисити. — Вече не съм на четиринайсет.

— Просто се надявам да си понатрупала опит — отвърна Изабел. — Надявам се Египет да ти се отрази добре.

— И аз.

— Трябва да забършеш някой и друг шейх.

— Ще се постарая. — Двама сервитьори донесоха стойка за торти, отрупана с малки сандвичи и сладкиши. Наляха чая в чаши от костен порцелан. — Също както едно време — отбеляза замечтано Фелисити.

— Не съвсем. — Изабел угаси цигарата. — Нищо няма да е същото.

— Мислиш ли? Все мечтая, когато тази отвратителна война приключи, да се върнем към красотата и спокойствието от едно време.

— Сини птици над белите скали на Доувър ли? Люляци през пролетта. Няма никакъв шанс. Твърде много се е променило. Ние съсипахме стария свят. Не може да бъде построен отново.

— Много ми е мъчно, когато говориш така.

— Защо? — надигна глас Изабел. — Старият свят не беше рай, миличка. Беше скучен, лицемерен ад. Поне блясъкът му падна. Виждаме грозната истина такава, каквата е.

Киара остана поразена от горчивината в гласа ѝ.

— Нямах представа, че си толкова разочарована.

— Години наред живях с нищо — заяви Изабел и посегна към сандвичите с пушена съомга. — Всичко, което стоеше между мен и света, беше лицето ми. Това, че притежавах малко красота, ме спаси от канавката.

— Преувеличаваш — рече Киара и последва примера ѝ, — но със сигурност си прекрасна. Не помня някога да съм те виждала толкова красива.

— И ти не изглеждаш зле. Очевидно ти отива да си влюбена, Киара.

По-малката сестра се усмихна.

— Щастлива съм.

— Така и трябва. Откри онова, което всички ние търсим. Имаш невероятен късмет. Нито Фелисити, нито аз сме постигнали подобно нещо.

Киара знаеше, че е истина, но не посмя да се поздрави с късмета си. Все едно да предизвика съдбата. Изабел огледа критично сандвича и повика сервитьора.

— Не знам какво е това, но определено не е съомга.

Възрастният сервитьор остана шокиран.

— Това е най-хубавата пушена съомга от езерото Файн, госпожо.

— Глупости — подхвърли Изабел високо и гласът ѝ се понесе из заведението. — Срамота. Отнесете това и донесете нещо прилично.

Човекът забърза послушно. Киара и Фелисити оставиха сандвичите си с нежелание — най-вкусните, които бяха пробвали от месеци.

— На мен ми харесаха.

— Всъщност — заяви Изабел — възнамерявам да се кандидатирам за Парламента.

Фелисити ахна.

— О, Изабел! Наистина ли?

— За лейбъристите, разбира се.

Киара изви вежди.

— Лейбъристите ли? Ти не си социалистка, миличка.

— Не съм нищо — отвърна сухо Изабел. — Но мога да дрънкам глупости редом с всички тях.

— Това е прекалено цинично.

— Да заложиш на коня победител не е цинизъм, а проява на здрав разум. На хората им е писнало от торите и техните войни. Дойде времето на лейбъристите и на жените в политиката.

Киара се опита да прикрие скептицизма си.

— Не си ли малко... не ти ли се носи лоша слава за политически живот?

— Че какво по-добро от лошата слава?

— В политиката се смята за пречка. Разведена си, а и книгата ти. Много хора останаха шокирани. Изградила си си особена репутация.

— Трябва ми точно репутация. Особено когато става въпрос за лейбъристката партия. Освен това те искат жени. Вече разговарях с Клем Атли. Той прояви огромен интерес.

— За бога, Изабел — обади се Фелисити. — Ами връзките ти с нацистите?

— Прекъснах ги публично. Изритаха ме от Германия. Отразявах Испанската гражданска война за левите, нали не си забравила? Бях в Барселона, когато градът падна. Щом коалицията приключи, да знаете, че Англия ще гласува за лейбъристите. А аз възнамерявам да ги накарам да гласуват за мен. Те нямат нищо против, че съм родена в скучен северен град с рахит.

Сервитърът се върна с нови сандвичи, препечен бял хляб, покрит с лъскави резени розова съомга.

— С комплименти от главния готвач, госпожо — рече той, — най-хубавото, с което разполагаме, от Юист. Донесена е от Западните острови, специално за главния готвач.

Изабел пробва хапка.

— Малко по-добре. Ще трябва да се примиря. — Човекът се оттегли с облекчение. — Не ме гледай така — обърна се тя към Киара. — След като плащам за нещо, искам да е най-доброто. Не е ли така и с вас?

Киара не се стърпя и прихна.

— Струва ми се, че искаш нещо повече, миличка. — Неочаквано мярна високата фигура на Оливър да върви към масата им. Беше

обещал да дойде, ако успее да се измъкне от офиса, макар че не очакваше да смогне навреме. Тя го посрещна радостно.

— Не мога да остана дълго — обясни той, докато я целуваше. Поздрави любезно Изабел и Фелисити и седна при тях. Беше облечен в безупречен сив костюм с бял карамфил в бутониерата. Оливър и Изабел се бяха срещали два или три пъти. Отнасяха се един към друг със студена любезност, но Киара знаеше, че не се харесват. Двата бяха съвсем различни, Оливър от старата школа, човек на дълга, а Изабел самовлюбена бунтарка. На Киара много ѝ се искаше да са в подобри отношения, но знаеше, че никога няма да се случи. За неин ужас сестра ѝ продължи да говори за плановете си да стане член на Парламента от партията на лейбъристите. Колкото и да се забавляваше със суетата и материализма на Изабел, в присъствието на Оливър Киара се почувства неловко.

Докато Изабел бърбореше и превъзнасяше собствените си политически умения, подхвърляше името на Клем Атли и стария Ърни Бевин, Киара не се стърпя и погледна изражението на Оливър. На пръв поглед беше любезен, но тя го познаваше достатъчно добре и долови презрителен присмех в извитите устни и разширени ноздри.

— Едва ли ще можеш да ядеш пушена съомга в „Риц“, когато станеш кандидат на социалистите — подхвърли Оливър, когато Изабел млъкна за момент. — Или да се обличаш в парижки дрехи.

— Защо пък не? — сопна се Изабел. — Нали работническата класа се стреми тъкмо към това? Не го ли знаеше? А и аз ще бъда нов вид лейбърист. На хората им е дошло до гуша от старците в мухлясали костюми. Писнало им е от строгост, лицемерие и вирнати носове. Твоето поколение им е дало предостатъчно от всичко това, Оливър.

— Точно така — промърмори той.

— Точно така. Хората искат блясък. Търсят скандали, вълнение. Ще им ги дам, и то по много. Ще си паднат по мен. Най-вече жените. Мъжете също.

— Сигурен съм, че си права — отвърна Оливър с едва забележима усмивка. — Въпреки че с твоята склонност към крайности съм изненадан, че не си избрала комунистическата партия.

— Никога не бих го направила. Предпочитам да съм на страната, която ще спечели.

— Затова ли беше на страната на Хитлер преди войната?

— Именно.

— Надявам се да не си чак толкова откровена, когато се кандидатираш.

Тя попи със салфетката крайчетата на намазаната си с червило уста.

— Поне мога да кажа, че съм пробвала и двете страни. Повечето хора отиват в една партия или друга, защото наследяват отегчителните си родители. Аз избрах сама.

— И сега си сигурна, че Хитлер ще изгуби, така ли? — попита тихо Оливър.

— О, да. След като Америка е във войната, изходът е ясен. Невероятна страна. Там има изобилие от всичко, най-вече енергия. Когато отидеш в Щатите, виждаш, че е безсмислено да се сражаваш с тях. Отначало се чувствах странно, но американците умеят да те накарат да се почувстваш като у дома си. — Тя протегна ръка към нов сандвич. — Те, разбира се, ще бъдат на върха, когато войната приключи. Те ще водят шоуто, а останалите ще бъдем в сянката им. Няма да успеем да съхраним империята си. Сигурно ще я дадат на американците, за да изплатят дълговете ни. Великобритания ще стане треторазредна страна.

Оливър я наблюдаваше, подпрял брадичка на юмука си.

— Защо тогава не се преместиш в Америка?

— *Au contraire*^[1]. Оставам. На потъващия кораб има безброй възможности.

— Говориш като дребна крадла — отбеляза Фелисити.

— До това са ме докарали. Аз съм сама на този свят. Трябва все някак да си проправям пътя. Ако се налага от време на време да преджобя някого, така да бъде.

— Пожелавам ти успех в новата кариера — рече Оливър. — Сигурен съм, че ще се справиш блестящо.

— И аз. — Тя му отправи крива усмивка. — Сега имаш нещо ново, което да завреш в досието, което държиш за мен в МИ5.

— Изабел! — обади се Киара и погледна Оливър. Не за пръв път Изабел се заяждаше с него за предполагаемото досие, което има за нея, докато Киара не смееше да проговори за работата на Оливър в МИ5, това за нея бе тайна, която не се споменаваше дори на шега.

Той обаче никак не се притесни.

— Е, сега поне мога да го преместя от секция „Симпатизанти на фашистите“ в секция „Червена заплаха“.

Изабел се разсмя весело.

— Значи признаваш, че имаш досие за мен!

— Нищо подобно не съм признал.

Тя се облегна напред и тъмните ѝ очи заблестяха.

— Много ли е дебело? Какъв цвят е? Надявам се да е алено! Какво има в него? Хайде, кажи!

Той не поддаде.

— Ако имаше досие, едва ли щях да ти кажа нещо за него. Но в този случай, *entre nous*^[2], надявам се да приемеш думите ми, че няма такава.

— Не ти вярвам — нацупи се Изабел.

— Защо? Да не би суетата ти да страда?

— Да кажем просто, че доверчивостта ми е доста разтеглена.

— Да не би да си представяш как групи анализатори следят всяко твое движение? — попита сухо той.

— Не, но си представям как двама гнусни старчоци редовно ровят бельото ми.

— Изабел — обади се възмутено Фелисити, — държиш се неприлично.

Изабел изви безупречната си вежда към нея.

— Неприлично ли? Той не ни е баща, миличка, макар че е достатъчно стар да бъде. Ти, ако искаш, го уважавай, но аз никога не съм попадала на мъж, когото да уважавам, след като съм спала с него.

Очевидно днес дяволът се беше вселил в Изабел и Киара усети как бузите ѝ пламват.

— Със сигурност има досие за теб след безобразния начин, по който си се държала. Може и да те интересува, че докато обикаляше Европа, Оливър се опитваше да те спаси. Дори отиде в Барселона, за да те намери.

— Много галантно от негова страна — отвърна ледено Изабел, — но не съм имала нужда нито да ме търси, нито да ме спасява. Справях се чудесно сама.

— Невъзможна си — отвърна подразнената Киара.

— Шест невъзможни неща преди закуска — отвърна Изабел. — Това предписа Червената кралица, нали?

— Мисля, че беше Бялата — поправи я спокойно Оливър, — но няма значение. — Той с нищо не показа, че Изабел го е провокирала, но Киара знаеше, че вероятно се е подразнил.

— След като се насладих на красотата ви, мили мои, за съжаление трябва да се върна на бюрото си. Преди това искам да ви отправя една покана. Следващия уикенд ще отворя къщата си. Беше затворена почти през цялата война и е крайно време там отново да закипи живот. Бих искал да прекарате няколко дни с мен — стига да нямате нищо против малко неудобства и отегчение.

— Неудобствата и отегчението съпътстват дните ми — отвърна Изабел, преди Киара да успее да каже и дума. — Още малко няма да навредят.

— Радвам се, че понасяш живота така стоически.

— Аз няма да мога да дойда — отвърна с тъга Фелисити. — Следващия уикенд ми предстои специален курс. Трябва да се подготвя за Кайро.

— Жалко. Но вие двете с Изабел ще дойдете, нали, Киара?

— Разбира се. — Той не й беше споменал, че се кани да отвори Кортфийлд Парк, къщата си в Оксфордшър. Както сам каза, тя беше затворена още от началото на войната. Беше ходила там с него два пъти, но повечето стаи бяха заключени, а мебелите покрити. Бяха се настанили в една спалня. Тя не видя почти нищо. Прие това като поредната част от живота му, до която няма достъп.

— Добре. — Той стана. — Тогава започвам с приготовленията.

След като Оливър си тръгна, Киара се обърна към сестра си.

— Какво ти става? — попита гневно тя.

Фелисити беше просто подразнена.

— Как можа да му говориш по този начин?

Изабел се прозя.

— Милички, той е такъв надут пуяк. Просто не мога да се стърпя да не спукам балона на самодоволството му. — Опита се да имитира говора на Оливър. — „Следващия уикенд ще отворя къщата си в графството.“ Понякога се питам как стоиш будна, когато си до него.

— Не знаеш нищо за Оливър — сръза я Киара. — Само защото се държи любезно с теб, не мисли, че е надут пуяк. В продължение на три години се би лице в лице с германците. А пък аз имам късмет, че е

все още жив и здрав. Ако го бяха хванали от Гестапо... — Тя потръпна, неспособна да довърши.

— Стига, миличка — обади се смирено Изабел и изпрати на Киара въздушна целувка. — Извинявай, че се държах неприлично с белия ти рицар. Той не го приема сериозно, вижда се. Добре поне, че има чувство за хумор.

Киара не се успокои.

— Обещай ми да не говориш с него по този начин.

— Не мога да ти обещаая да бъда ангел. Знам, че го обичаш, но мъжете като твоя Оливър Кортфийлд ме карат да се държа гаднярски. Самодоволни, бащински настроени, самовлюбени гадняри, които винаги знаят по-добре от жалките женички. Страдала съм в ръцете на подобни типове повече от всяка друга.

— Оливър не е такъв — обади се Фелисити. — Той се държа мило с мен и не желая да чувам лоши думи за него!

— Както кажеш. Ще си прехапя езика. Какво ще кажете за тези петифури?

Следващата седмица беше натоварена в Комисията по цензура. Започна рано в понеделник сутринта с разговор с войнствено настроен австралийски журналист, чиято статия Киара беше орязала.

— Това е напълно съсипано — заяви човекът и размаха вестника пред лицето ѝ. — Хората имат право да знаят какво става!

През есента на 1942 г. новините от военните действия бяха все лоши. Министърът на информацията, шефът на Киара, бе преценил, че хората не трябва да научават най-лошото, за да не паднат духом.

— Това е война на нерви — каза той на цензорите. — Ако не опазим духа си, ще бъдем смазани още преди да започнем.

Разкриването на истината щеше да хвърли песимистична светлина върху изхода от конфликта и да покаже, че усилията са напразни, да предизвика критика към общите усилия на съюзниците, към тактиката им или лидерските решения. Затова истината трябваше да бъде скрита. Същото важеше и за мненията, които бяха определено политически и задълбочаваха бездната на класовото разделение.

Киара се опита да обясни всичко това на репортера, който (уведоми я неколккратно) бил вършел тази работа още когато тя била

малко момиче.

— Не става въпрос за онова, което казвате, господин Харис, а за начина, по който го представяте. Не можем да позволим Флийт Стрийт да разпространява отчаяние и паника сред цивилното население. Имаме нужда от оптимизъм.

— Никаква кървава истина, така ли? Това не е журналистика. Не се ли води война между свободните нации и нациите, които спират гласа на вестниците си?

— Да, но...

— Защо, за бога, се бием? — попита Харис. — Ако и вие се държите като гадните нацисти, няма никакъв смисъл.

— Господин Харис, правим го, за да може страната ни да спечели войната и за да чувстват гражданите, че има някакъв смисъл. Не можем да позволим нито на вас, нито на който и да е друг да им отнеме надеждата. Британският ентусиазъм по отношение на войната може бързо да спадне, ако публикуваме снимки на мъртви на първа страница всеки ден...

— Не ми изнасяйте лекции за мъртвите, госпожице Редклиф!

— ... нито статии, които обясняват как генералите ни не успяват да спечелят битките...

— Бил съм се при Галиполи!

— ... или статии, които ни казват, както вашата, че сме безпомощни срещу Луфтвафе, което, по една случайност, дори не е истина...

— Вършел съм си работата още по времето, когато сте били в пелени!

— ... и мога да ви уверя...

— Вие не сте по-добри от онзи гад Гъобелс!

— ... че ако представите отново подобни статии, към тях ще се отнесем по съвсем същия начин. Приятен ден, господин Харис!

Господин Харис не разбра намека и остана в офиса й достатъчно дълго, за да каже мнението си за правителството, за Министерството на информацията и нейната некомпетентност. Лицето му се беше зачервило, потеше се, а когато най-сетне си тръгна, тя трябваше да отвори прозореца, въпреки че бе студен есенен ден. Никакви кървища, точно така.

Във вторник вечерта, за своя радост, Киара пристигна в Тисбъри Меншънс и завари Оливър там. Той имаше ключ и беше влязъл. Почти не го беше виждала през изминалата седмица. Стори ѝ се уморен.

— Трябваше да ми кажеш, че ще идваш — взмути се тя. — Щях да направя нещо специално. Имам единствено супа!

— Супа, чудесно — отвърна той. — Супа и ти. — Киара сложи тенджерата на печката, наля му чаша уиски „Лагавулин“, което той обичаше, и масажира раменете му. — Чух за разговора ти с Андрю Харис — подхвърли той.

— Заяви, че с нищо не съм по-добра от Йозеф Гьобелс.

— А, бил е мил. Много по-зле си.

— Старая се.

— Той е ветеран и мисли, че предава новозеландския армейски корпус при Галиполи. Вярва, че му е позволено да казва каквото пожелае. Такива като него има много. От сега нататък ще ни бъде много трудно да контролираме пресата.

— Може и да е прав. Може и да не сме по-добри от нацистите.

— Ако беше така, той щеше да е в концентрационен лагер. Налага се да ограничаваме такива като него. Нямаме избор. Войната е повсеместна, знаеш много добре. Не позволявай подобни хора да те разстройват.

Тя застана зад него и започна да масажира напрегнатите мускули на раменете му.

— Много се засрамах, когато Изабел започна да разправя за кандидатурата си за Парламента. Тя наистина е много умна, но понякога се прави на неспасяема идиотка. Извинявай за грубостта ѝ. Кой знае какво си мислиш за нея.

Оливър се разсмя.

— Мисля, че двете с нея сте много различни. Няма нужда да се срамуваш, мила. Сестра ти Изабел прави всичко по свой начин.

— Мислиш ли, че има шанс да влезе в Парламента? — любопитства тя.

— Ако е готова да се труди упорито. Не виждам защо не. Тя е жена с характер.

— Само че не вярва в нищо. Нали я чу.

— Вярва в себе си. Това е най-важното.

След леката вечеря Киара се качи на канапето, за да вземе сребърния свещник от шкафа. Беше на баба ѝ и тя винаги го палеше, когато се любеха. Запали свещите и ги отнесе в спалнята, постави ги край леглото. Мека светлина изпълни стаята. Оливър я последва. Привлече я до себе си.

— Киара — започна тихо той. — Милата ми. — Целуна я по челото, след това по клепачите, накрая по устата. Устните му бяха топли. Тя усети, че трепери.

Нямаше почти никакъв сексуален опит преди Оливър въпреки многобройните ухажори, но не можеше да си представи по-добър любовник. Той разбираше съвършено тялото ѝ, в някои отношения дори по-добре от нея, защото я беше научил да открива наслада в части, за които тя дори не предполагаше, че могат да ѝ доставят удоволствие. Можеше да я държи омаяна часове наред и винаги знаеше какво да направи, винаги владееше положението. Единственото разочарование беше, че тя не може да му даде същия екстаз. Той не ѝ се отдаваше така цялостно, както тя на него. Киара подозираше, че я намира неопитна или просто изпитва нужда да владее положението. Преобразена от удоволствието, с което той я даряваше, беше лесно да забрави това малко разочарование.

Отпусната на трон от възглавници, тя се рееше, докато Оливър ѝ доставяше удоволствие с уста и ръце. Времето с него беше безценно и рядко, дори сега, откакто се върна в Англия. Налагаше ѝ се да търпи, докато го няма, нищо повече. Това обаче не беше живот.

Когато се увери, че тя е задоволена, Оливър най-сетне влезе в нея. Тя го притискаше към себе си, докато той се движеше в нея и най-сетне се отпусна. След това остана да лежи в прегръдката му, отпуснала глава на гърдите му.

— Наистина ли си щастлив с мен? — попита тя.

— Разбира се. Защо ми задаваш такъв странен въпрос?

— Не знам. Не ти доставям достатъчно удоволствие.

— Мила, уверявам ти, че ми даваш много.

— Не говоря единствено за леглото. Имам предвид и навън.

Понякога сякаш играя толкова малка роля в живота ти, че се опасявам да не ме забравиш напълно.

Оливър я целуна по челото.

— Ти си винаги в сърцето ми, Киара. Не позволявай подобни глупави мисли да се въртят в ума ти.

— Не мога да се въздържа. Месеците, през които беше във Франция, ми се сториха ужасни. Почти не спях. Не знаех дали си жив или мъртъв, дали не са те заловили...

— Шшшт, аз съм прекалено хитра птица, за да се оставя да ме заловят. Винаги съм бил в безопасност.

— Не ти вярвам. Знам, че си бил изложен на ужасна опасност. Няма да преживея същото отново.

— Обещавам да не се налага. Официално не съм на активна служба. Няма повече да скитам на светлината на сребрилата луна.

— Копнея тази война да приключи.

Той я погали по косата.

— И аз. А когато войната приключи...

— Кога? — попита настойчиво тя, защото той замълча.

— Когато стане — продължи той, — животът отново ще бъде хубав.

— Изабел казва, че никога няма да е същото.

Свещите догаряха. Той мълча дълго, след това погледна часовника си.

— Трябва да вървя. Прости ми, мила.

Тя остана в леглото, беше ѝ тъжно и наблюдаваше високото му слабо тяло, докато се облича. Никога не им оставаше достатъчно време заедно, то винаги изтичаше бързо.

— Прибираш ли се? — попита тя.

— Не, връщам се в Уайтхол, за да инструктирам Уинстън. Той работи по цяла нощ, следователно и ние работим с него.

Тя не отговори. За пръв път ѝ ставаше ясно колко високо се е издигнал Оливър, колко близо е до мъжете, които ръководят войната.

След като той си тръгна, тя лежа будна дълго, мислеше за недовършеното изречение „Когато войната приключи...“. Какво се канеше да каже? Сигурно беше, че нямаше намерение да изговори думите, които каза после. Свързано ли беше с нея, може би с тях, дали не ставаше въпрос за общото им бъдеще? Какво ли щеше да се случи след войната? Дали нямаше да стане истинска част от живота му? Щеше ли да се ожени за нея? Или — стига войната по някакъв странен начин да ги задържи заедно — щеше да се отърве от нея?

Тази мисъл я ужаси. Беше с него толкова рядко. Изоставеше ли я, щеше да я съсипе. Вярваше, че той я обича. Държеше се много нежно с нея. Същевременно винаги я пазеше на разстояние и тя се страхуваше, че ще продължи по същия начин.

Както беше обещал, Оливър „уреди всичко“ в Кортфийлд Парк. Ягуарът му я взе в събота сутринта. Изабел вече беше вътре. Той имаше униформен шофьор, който почти не говореше, дори не отвърна на въпросите им — Оливър, изглежда, обичаше безмълвен персонал. Беше много студено и започна да вали сняг много рано.

— Там сигурно ще бъде леденостудено — предсказа презрително Изабел — и влажно. Просто не знам защо се съгласих да дойда. — Беше в лошо настроение и очевидно нямаше представа каква чест ѝ е оказана, а Киара не си направи труд да ѝ обясни.

Минаха през еднообразието на предградията на западен Лондон, притиснати между безкрайни колони военни камиони. Щом излязоха от града, клаустрофобичното напрежение, надвиснало над столицата, изострено от преградните балони, разрушените от бомби места и военното присъствие, се поразсея. Те се отклониха от главните артерии и провинцията се разкри на отделни парцели, добре поддържани, на места покрити в бяло. Някога тучните поля сега лежаха голи. Въпреки това ги обгърна спокойствие. Нямаше почти никакъв трафик, който да наруши удоволствието им.

Онази част от Оксфордшър, където бе домът на Оливър, не беше далече от Глостър, където се намираще тяхната къща. Тези места ѝ бяха познати и Киара се чувстваше така, сякаш се прибира у дома. Сякаш полята и горите я зовяха. Тя попита Изабел дали се чувства по същия начин.

— Мразя провинцията — заяви троснато сестра ѝ. — Роберто искаше да продам къщата преди началото на войната. Трябваше да го послушам. Сигурно вече е станала на змиярник.

Кортфийлд Парк беше близо до Чипинг Нортън, малко пазарско градче в Котсуолдс. Те влязоха в имението през каменна порта. Пътят до къщата минаваше през разорани поля, сега засипани със сняг, но Киара знаеше, че през лятото тук кипи оживен труд. Паркът беше просторен, очевидно създаден в златни години, е езеро и огромни

дървета, които сега бяха достигнали зрелостта си. Киара забеляза сърни да надигат глави и да гледат любопитно автомобила. Езерото беше покрито с тънък слой лед. Изабел потръпна.

— Замръзнало — рече тя. — Нали ти казах.

Къщата се показва, квадратна постройка от светъл камък, прозорците с вертикални колони, отзад се издигаше хълм, а наблизко тъмнееше гора. Не беше особено красиво, но пък бе съвършено като обстановка, спокойствието се усещаше веднага. Те спряха пред къщата, където бяха паркирали три елегантни автомобила. Оливър излезе, за да ги посрещне. Беше в избелял вълнен костюм, напълно различен от безупречните, които носеше в Лондон. Пое ръката на Киара, погледна я в очите и се усмихна.

— Добре дошла.

Поздрави топло Изабел.

— Предполагам, че първо искате да видите стаите си. Ще ви заведа.

Във фойето имаше прекрасна камина, а над нея се виждаше великолепна картина с три голи жени.

— Твърди се, че е на Лели — отговори той на въпроса на Изабел.

— „Трите английски грации“. Мама ги нарича трите английски задника.

Киара чу разговори и смях от друга част на къщата и усети безпокойство.

Оливър ги поведе по стълбите към стаите им, които бяха в противоположния край на дълъг коридор. Нейната беше с розова дамаска, два големи прозореца с изглед към езерото, където се скупчваха диви птици. Леглото ѝ беше с балдахин от бял лен. Камината все още не беше запалена, но стаята беше топла. Киара се изненада.

— Няма ли да спим в една стая?

— Не и когато има гости. Няма да е редно — отвърна той и я целуна нежно. — Но довечера ще дойда при теб, след като всички заспят. Така ще бъде дори по-вълнуващо, отколкото ако делим една стая.

Тя направи гримаса. Той я остави да се настани. Влезе домашна помощница, за да ѝ помогне.

— Гостите не са много, госпожице — отвърна тя в отговор на въпроса кой е в къщата. — Госпожа дъо Робияр, разбира се, тя пристигна от Лондон. Генерал Гранвил, съпругата и дъщеря им, Брайъни. Той е участвал в миналата война заедно с господин Кортфийлд. Стари приятели са. Какво прекрасно бельо имате, госпожице. Не е с купони.

— Белгийско е, отпреди войната. Вече остарява, за съжаление. Кой друг е тук?

— Сър Джеймс Олтрингъм и съпругата му, лейди Мери. Той е министър в кабинета. Двете им момчета, но едва ли ще ги виждаме често, защото непрекъснато яздят. Това са десет души с вас и сестра ви.

Изабел повече би се зарадвала на подобна компания и сърцето на Киара се сви. Сестра ѝ се чувстваше в свои води сред подобни хора. Тя знаеше как да говори. Киара не знаеше и се страхуваше, че за пет минути ще се представи като глупачка. Не ѝ оставаше друго, освен да се стегне и да приеме положението. Среса се, провери грима си и слезе долу, за да се запознае с компанията.

Гостите се бяха събрали в големия хол, където камината беше запалена. Изабел беше слязла преди нея и Киара чуваше гласа ѝ. Когато влезе в стаята, за момент се почувства изгубена. Стори ѝ се, че вътре има повече от десет човека, но отдаде това впечатление на нервност. Не помогна и това, че Оливър и майка му тръгнаха с бърза крачка към нея.

— О, дете. — Както и преди, Киара беше впечатлена от бялата гладка кожа на Сесил дъо Робияр, повечето на показ, благодарение на черната рокля, която разкриваше краката и бюста ѝ по много нетипичен за англичанка начин. — Сигурно пътуването е било ужасно и сте се пързали по леда.

— О, не, шофьорът беше много внимателен, въпреки че не каза почти нищо. Май синът ти предпочита мълчаливците.

— Реже им езиците — отвърна Сесил. — Та в тази връзка очарователната ти сестра забавлява всички ни с историите си. Ела да видим дали ще успееш да я надминеш.

Сесил стисна ръката ѝ и я поведе към гостите, за да я представи. Оливър го нямаше. Отначало ѝ се стори, че семейства Олтрингъм и Гранвил са обикновени, самоуверени двойки на средна възраст, които

се чувстват добре в къщата. Огледаха Киара с неприкрит интерес и без много топлота. Сигурно от месеци любопитстваха с кого има връзка Оливър. Младите хора, приблизителна на нейна възраст, се държаха приятелски, но тя не можа да каже и дума и се засрами.

— Познавах баща ви от войната. Забележителен офицер — заяви генерал Гранвил — и много добър човек. — Имам нужда от хора като него сега.

Киара благодари. Погледът ѝ беше привлечен от портрет в цял ръст, закачен над камината, на който се виждаше млада жена в дрехи от двайсетте, стиснала кошница с рози.

— Съпругата на Оливър, Маргарет — посочи Сесил, забелязала погледа на Киара.

— Каква красива картина.

— Тя беше красива жена. По-млада от теб, когато почина, chérie.

— Ожениха се след войната — обади се госпожа Гранвил. — Брак по любов. Двамата с Оливър бяха неразделни. Невероятна трагедия.

— Как е починала? — попита Киара.

— Имаше слабо сърце.

Киара се вгледа в красивото лице. От него лъхаше спокойствие, устата се усмихваше. По нищо не личеше, че смъртта ще я навести рано. Картината беше образец на младост и щастие.

— Много е елегантна.

— О, да. Тя умееше да се облича. — Усети се леко наблягане на „тя“. Киара усети, че я оглеждат внимателно, най-вече двете по-възрастни жени, които зяпаха ръцете ѝ, дрехите и обувките, без да се прикриват.

— Държа да отбележа — продължи госпожа Гранвил, докато разглеждаше Киара, — че някогашната мода беше много по-женствена от сега.

— Това не е справедливо — усмихна се Киара. — Сега всички се обличаме според онова, което позволяват купоните.

— Не разбирам как неугледният външен вид помага на войната — натърти госпожа Гранвил. Това ѝ заприлича на лична атака и Киара усети как бузите ѝ пламват. — Сестра ви има представа как се прави.

След това започнаха въпросите. Бързо се разбра, че тя работи като цензор и е на двайсет и седем.

— Казах ти да останеш на двайсет и три завинаги — обади се Сесил. — Ти не послуша съвета ми.

— За съжаление не — отвърна Киара. — Оставих годините да минат.

— Много си небрежна — скара ѝ се Сесил, — трябваше да ме послушаш. — Зелените ѝ очи бяха леденостудени, а шегите неприятни.

— В кое училище сте били? — попита госпожа Гранвил.

— Със сестрите ми ходехме в „Сейнт Хелена“.

— Не съм чувала за това място — намръщи се госпожа Гранвил.

— Манастирско училище в Съсекс.

— Семейство Редклиф са римски католици — обади се компетентно съпругът ѝ.

— А, много интересно. — Изражението ѝ говореше друго. — Ирландско семейство ли сте?

— Не, доколкото знам — отвърна Киара, — просто ексцентрици.

— Киара може и да е католичка, но аз се отказах от суеверията много отдавна — разсмя се Изабел.

— Вече не съм нищо — обади се Киара.

— Очарователно — заяви бавно и провлечено лейди Мери Олtringъм. — *Вече не съм нищо.* Това е всичко, ясно и кратко.

— Кое точно е ясно и кратко? — попита Киара и усети, че отново я нападат.

— Вие не следвате никакви правила.

Киара усети, че се изчервява.

— Според мен животът е пълен с правила, които не следвам на своя отговорност.

— Вие, младите жени, правите каквото пожелаете в днешно време — сопна се лейди Мери, — но се съмнявам, че на някоя от вас ѝ върши работа.

Госпожа Олtringъм погледна дъщеря си Брайъни, много обикновена, с наднормено тегло, притиснала възглавница към гърдите си, сякаш по този начин се опитваше да прикрие излишните килограми.

— Добре че не всички са такива.

На Киара ѝ стана още по-горещо. Очевидно я нападаха, задето е любимата на Оливър. Защо Оливър не беше тук, за да я спаси от тези

харпии? Прииска ѝ се да отвърне, че приятелите и близките ѝ не са очаровани от връзката ѝ, също като Гранвил и Олtringъм.

Добре че разпитът беше кратък. Изабел взе думата и всички очи се обърнаха към нея. За ужас на Киара тя отново повдигна въпроса за политическата си кариера. Киара седеше неловко с чаша чай, докато Изабел не млъкваше и привличаше вниманието на всички присъстващи.

— Защо лейбъристката партия? — попита намръщено лейди Мери.

— Това е партията на бъдещето — отвърна компетентно Изабел.

— Спомням си, че четох същите думи, казани от вас и за нацистите — отбеляза сухо лейди Мери. — Беше наскоро.

Изабел дори не трепна.

— Сбърках за Хитлер, не за фашизма. Като политическа система националсоциализмът е почти безупречен. Грешките, които няма как да се предвидят, са човешки — агресията на света към Германия и амбицията на германските лидери. Основните идеи са от полза за цялото човечество.

— Нима? — попита някой иронично.

— О, да. Ако отделите национализма от националсоциализма, остава само социализмът. Идеята е същата. Най-голямото добро за най-много хора. След войната социалистите ще доминират политиката в цяла Европа. Дори тук.

— А вие ще бъдете начело.

— Стига да е възможно. — Тя се разсмя. — Те ще отговарят за хора като нас. Не предпочитате ли хора като нас? Или предпочитате да бъдете оставени на милостта на *sans-culottes*^[3]?

Киара погледна израженията им. Бяха ли впечатлени от Изабел? Или просто я възприемаха като поредния претенциозен егоист?

— Яздите ли? — обърна се едно от момчетата на семейство Олtringъм към Киара. Беше висок младеж, Саймън, приблизително на нейната възраст, ако можеше да съди по външния му вид.

— Не съм яздила от години — отвърна тя, — но навремето ми беше приятно.

— С брат ми и Брайъни ще поизлезем с конете на Оливър. — Той я погледна косо със сините си очи. — Искате ли да дойдете с нас?

— За съжаление не си нося подходящи дрехи.

— Все има нещо в къщата. Може и да не са елегантни, но поне ще ви държат топло. — Сниши глас още повече. — Може да е по-забавно, отколкото да слушате цял ден за политика.

Тя го погледна по-внимателно. Имаше дългия нос на баща си, малко крив заради старо нараняване; беше представителен младеж с хубава уста, интересни очи и приятен глас. Брат му Ейдриън беше по-малък, тихо момче на около деветнайсет, с подобни черти, без счупения нос. Брайъни Еранвил беше като кон в лицето, яка и червенобуза. Всички я наблюдаваха в очакване. Определено щеше да е по-приятно с хора на нейната възраст, отколкото да слуша цял ден как Изабел се перчи.

— Много мило — отвърна тя. — Добре.

— Тогава да се оставим на старото *carpe diem*^[4].

Четиримата се извиниха и излязоха. Киара усети как строгият поглед на Сесил я проследява. Във фойето срещнаха Оливър. Киара се почувства така, сякаш е попаднала на старата си директорка, докато се опитва да се измъкне от час. Той обаче се държа мило.

— Има сако, което ще ти стане, също и пола-панталон и ботуши. — Отиде с тях до стаята с амуниции. Сакото се оказа старо, на „Барбър“, и миришеше силно на кон и застояло. Както предположи той, то ѝ стана, а другите дрехи се оказаха по-чисти.

Конете, доста неугледни в зимна премяна, нямаха желание да бъдат оседлани и изведени от топлата конюшня. Тя и останалите трима скоро препуснаха далече от къщата към полята. Леденият въздух ощипа бузите ѝ, насълзи очите ѝ, но се оказа приятно.

— Сестра ти не спира да говори. — Брайъни беше до Киара. Избърса носа си, който бе потекъл от студ. — Де да имах същата дарба.

— Не ти трябва — рече сухо Киара. — Сигурна съм, че не ти трябва.

— Вади на всички души с памук. Най-голямото ми постижение е да остана незабележима.

— Обикновено това е и моето постижение. Саймън не е ли в армията?

— Предстоят му окончателните изпити в медицинската школа в Оксфорд. Много е умен. До лятото ще бъде доктор и сигурно ще го

пипнат в армията. Ейдриън току-що го повикаха. Това е последната му седмица в цивилни дрехи.

Бяха стигнали до поле, което изглеждаше обещаващо.

— Да се надбягваме? — провикна се Саймън Олтрингъм. Препуснаха бавно, след това ускориха, докато на Киара ѝ се прииска да се разсмее от удоволствие. Небето беше облачно, тук-там се виждаха сини петна, истинско английско небе, също като картината на Констабъл, която бе подарила на Оливър.

Стана стръмно. Скоро стигнаха върха на хълма. Пред тях се ширна открито поле. Препуснаха в галоп и се пръснаха.

Брайъни и Ейдриън поеха в една посока, към потока, а тя и Саймън в друга, към гората.

Ездата по неравния терен беше вълшебна, въпреки че мускулите на бедрата скоро я заболяха от нетипичното усилие. Бяха минали години, откакто бе яздила. В края на гората отново забавиха ход. От конете се вдигаше пара, Киара се беше задъхала. Саймън приближи коня си до нейния. Тя му се усмихна. Той се наведе на седлото, прегърна я с една ръка през врата и я целуна звучно по устните. Беше толкова настойчива целувка, че тя едва не падна от седлото.

— Какви игрички, по дяволите, играеш? — възкликна тя.

— Красива си. Не се сдържах.

— Не можеш да целуваш всяка жена, която ти скимне — сопна се тя.

— Напълно разбираем импулс.

— Ти си много нахален младеж.

— Аз съм на същата възраст като теб — изтъкна спокойно той.

— Възнамерявам да кажа на Оливър.

— Не го прави. Повече няма, не се тревожи. — Навлязоха в гората по криволичеща пътека, така че тя нямаше как да препусне далече от него. — Та като спомена Оливър, как се запознахте?

— Не е твоя работа.

— Справедлив въпрос.

Тя го погледна остро.

— За какво намекваш? Само защото съм любовница на Оливър, би трябвало да съм на разположение и на децата на приятелите му ли?

— Изобщо нямах това предвид. Просто попитах. Всички са много любопитни за теб, сигурно сама го разбираш.

— А теб са инструктирали да измъкнеш от мен информация.

— Нищо подобно.

— Накъде води тази пътека? — попита студено тя.

— Обратно към къщата. Ще се срещнем с Ейдриън и Брайъни там. — Той я погледна. — Мислех, че ще ти бъде приятно да се махнеш от светлината на прожекторите. Ти пък прие една най-обикновена целувка прекалено сериозно.

— Целувките не са нещо обикновено.

— За мен са. Поне тази беше такава.

Тя запази ледено мълчание чак до къщата. Брайъни и Ейдриън все още не бяха пристигнали. Младо конярче им помогна да разседлят конете и да ги изчеткат. Киара се запита дали кратката езда си е струвала раздражението, което преживя.

Саймън понесе седлото и се обърна към нея.

— Виж, вече се извиних. Не искам да започваме накриво.

— Малко по-късно за това.

— Стори ми се много напрегната и нещастна в хола. Веднага личеше, че не се забавляваш. След галопаше беше друг човек. Лъчезарна. Затова те целунах, не съм се опитвал да те прелъстя. Много ми е мъчно, че нещастното ти изражение се върна. Нямах подобно намерение. — Той отиде да закачи седлото. Беше широкоплещест и гъвкав. Тя свали амуниците на своя кон замислено.

— Добре — заяви най-сетне, — прощавам ти. Но повече не го прави.

— Няма. — Той се усмихна. — Освен ако ти не поискаш.

Киара беше гладна и обядът, заешка яхния с пащърнак и други зеленчуци от имението, беше чудесен. Трапезарията беше с красива ламперия, масата заредена с джорджиански сребърни прибори. На масата бе поставена ваза с кукуряк, любимите цветя на Оливър. Бяха почти черни. Тя си припомни първия им обяд заедно в „Будъл“. Стори й се много отдавна.

Къщата е великолепа за събирания, помисли си Киара, и е жалко, че е стояла затворена толкова дълго. Може и да беше едно от нещата, към които Оливър щеше да се върне, „когато войната приключи“. Той седеше на челно място на масата, а майка му в другия край. Киара се опита да си се представи тук като господарка, заела почетното място в живота му, а не някъде настрани, както сега. Бодна я

съжаление. Толкова много го искаше, че не можа да се спре да мисли по този въпрос.

След като обядваха, по настояване на Оливър излязоха на разходка.

— По-късно ще завали и ще съжаляваме, че не сме излизали.

Небето наистина се смрачи и над водата задуха студен вятър. Десетимата обиколиха езерото на три групи. Изабел със Сесил, семейство Олдрингъм и семейство Гранвил, Киара с Оливър, а младите зад тях.

Той стисна ръката ѝ.

— Много си тиха, милото ми момиче. Никога не съм те виждал толкова мълчалива.

— Това не е щастливо преживяване за мен, Оливър.

— Защо?

— Първо, не мисля, че приятелите ти ме харесват. Отнасят се с мен така, сякаш мястото ми не е тук. Дъртите свраки се държаха безобразно с мен в хола, докато теб те нямаше. Затова побързах да изляза.

— Те са семпли хора, но не мисля, че не те харесват.

— Напротив, не ме харесват. И не ги виня, Оливър. — Тя го стрелна с остър поглед. — Аз съм натрапница. Не трябваше да ме водиш тук. Не съм ти съпруга. Не съм нищо. Нямам никакъв статут. Според тях е истински срам, че им бях представена.

— Изабел ще те наглежда — рече тихо той.

— Изабел! Друг път. Тя се направи на кръгла глупачка с непрекъснатото си перчене.

— Според мен те са очаровани от нея — разсмя се той.

— Не видя израженията им в хола.

— Прекалено чувствителна си. Те наистина са очаровани от нея. Нямаха търпение да се запознаят и с двете ви.

— Затова ли организира този уикенд? — попита Киара. — За да задоволиш любопитството им?

— Прецених, че е време да започнеш да се запознаваш с приятелите ми. — Той спря, вдигна пръчка и я хвърли на шпаньолите, които бяха тръгнали с тях. Кучетата хукнаха развълнувано. — Не се срамувам от теб. Ти защо се срамуваш от себе си?

— Не се срамувам. Не ми е приятно някаква дърта кокошка да ми казва, че съм уличница без морал. При това в твоя дом.

— Наистина ли го казаха?

— Да.

— Веднъж ми каза, че отказваш да живееш по правилата, определени от леля ти Патси или от друг.

— Това беше много отдавна. Тогава бях на двацет и три. Сега съм на двацет и седем. А животът вече не е толкова весел и безгрижен. Започвам да се питам какво ще стане с нас, Оливър. С мен и теб. — Кучетата се върнаха, две от тях ухапали пръчката. Тя я измъкна и я метна отново. — Цял живот ли ще прекарам в подобно неустановено положение?

— Киара...

След като всичко започна да се излива, тя отказа да спре.

— Чаках те през трите години на войната, във всеки момент се питах дали не си затворен за мъчения, дали не са те изправили за разстрел. Изобщо не е смешно. Доказах, че те обичам и че съм ти вярна.

— Разбира се.

— Още колко години, Оливър? Не е ли време ти да докажеш, че си ми верен?

— Ти си на двацет и седем, а аз ще стана на четирийсет и девет тази година — отвърна тихо той.

— Не е нужно да ми повтаряш отново този аргумент — настоя тихо тя. — Известен ми е. Обичам те какъвто си, какъвто ще бъдеш. Подготвена съм да приема разликата във възрастта ни. За мен тя няма значение. Защо за теб има?

— Просто има.

— Значи няма смисъл да се надявам да стана твоя жена.

— Казвал съм ти още преди да станем любовници, че нямам намерение да се женя — отвърна той още по-тихо.

— И аз го приех — потвърди тя, — защото бях млада и не исках и да чуя друго. Само че вече не го приемам. — Кучетата примъкнаха отново пръчката и залаяха, за да привлекат вниманието. Саймън Олтрингъм отиде при тях, дръпна пръчката и затича по пътеката, като я държеше високо, а кучетата скачаха по него, обзети от истерия. —

Той ме целуна тази сутрин — рече Киара, докато наблюдаваше лудориите на Саймън.

— Кой те е целунал?

— Саймън Олдрингъм.

Оливър се намръщи.

— Ти защо позволи да се случи?

— Изненада ме. Тъкмо бяхме спрели да галопираме. Дойде до мен и ме целуна по устните. Накарах му се ужасно, но вече беше прекалено късно.

Оливър погледна към високия, атлетичен Саймън.

— Трябва ли да ревнувам?

— Не, Оливър — тросна се тя. — Би трябвало да разбереш, че положението ми тук е неприемливо. Той никога нямаше да си позволи, ако бях твоя съпруга. Обаче на всички е известно, че съм единствено твоя любовница, и се отнасят към мен като към любовница. Родителите му се държат презрително с мен и ми говорят така, сякаш съм уличница, а той си въобразява, че стоката е на разположение по което време реши.

Оливър ѝ отправи бегла усмивка.

— Като знам какъв е Саймън, щеше да си позволи същото дори да ми беше съпруга. Сигурен съм, че не е вложил нищо.

— Сега вече си в Англия — продължи тя. — Няма опасност да те заловят германците. Ще останеш в страната. Няма причина да не се оженим.

— Само че аз не искам да се женя — отвърна спокойно той.

Тонът му беше толкова категоричен, че Киара усети как кама пронизва сърцето ѝ. Опита се да си поеме дъх.

— Оливър!

— Не ти казвам нищо ново — рече все така спокойно той. — Обясних ти още от самото начало. Не е честно да повдигаш въпроса тук, сега, по този начин, сякаш съм те излъгал. Не съм. Бях кристално ясен още от самото начало.

— Минаха три години. — Тя долови умолителните нотки в гласа си. — Чувствата ти към мен не са ли се задълбочили поне малко?

— Не е там въпросът. Причините да не искам да се оженим за теб бяха същите преди три години, същите са и сега.

— Да, причините са ми известни. Не искаш да съм вързана, когато остарееш. Кога точно ще остарееш, Оливър? На шейсет и пет ли? На седемдесет? Да очаквам ли разрешение тогава? Има ли дата, когато ще разбере, че всичко е приключило? На колко години ще бъда, когато ме освободиш от длъжност? И какво ще правя, когато ме захвърлиш? Просто ще забравя за теб и ще си живея остатъка от живота, сякаш никога не сме се срещали ли?

— Киара, мила, не го прави.

Тя плачеше и сълзите пареха ледените ѝ бузи.

— Нима не разбираш, че всичко това е нелепо, Оливър! Жестоко е и е глупаво и нелепо. Аз те обичам и ако нямаш чувства към мен, не можем да продължаваме по този начин!

— Достатъчно! — срязва я той. — Престани. Не съм ти обещавал нищо. Изрично ти съобщих условията си и ти ги прие.

Разтреперана от емоции и студ, Киара напипа кърпичка в джоба си и се опита да попие сълзите.

— Бях глупачка.

— Така както сме се разбрали, е най-доброто възможно разрешение.

— За теб. Можеш да идваш и да спиш с мен когато пожелаеш, а след това изчезваш отново.

Колкото повече се ядосваше той, толкова по-студен ставаше.

— Аз не възприемам нещата по този начин.

— Само че точно това се случва. Само секс е, Оливър. Хората, които се обичат, споделят живота си. Живеят заедно, женят се. Имат деца.

— Деца! — повтори той с досада.

— Да, деца! Искам деца! Искам да ги родя, докато съм все още млада!

— Ако искаш деца — изстреля в отговор той, — върви при него. — И посочи отдалечаващата се фигура на Саймън Олтрингъм.

Тя беше твърде разстроена, за да продължи спора. Врътна се и пое към къщата. Брайъни и Ейдриън останаха да гледат след нея, когато профуча покрай тях, но не казаха нищо.

Киара мислеше за всички предупреждения от времето, когато се влюби в Оливър Кортфийлд, предупреждения, към които се отнесе презрително и ги отхвърли. Всички се бяха опитали да ѝ кажат, а тя се

присмиваше, защото знаеше по-добре от тях. Мислеше си, че ще успее да промени Оливър, че тя няма да е като другите. Каква глупачка. Беше му дала три години от живота си и никога нямаше да си ги върне. Сега беше хваната в капан; знаеше, че го обича твърде много и няма да го остави.

Когато другите се върнаха от разходката, вече се бе овладяла, въпреки че огледалото ѝ разкри подпухнали очи и кожа на червени петна. Започна да вали. В четири следобед вече бе тъмно, а къщата изглеждаше мрачна. Стаите бяха пълни със сенки.

Сервираха чай в хола. Младите извадиха дъска за игра на монопол и седнаха пред камината, а от време на време откъм тях долиташе смях и възклицания на задоволство или ужас. Киара отказа поканата да играе. Не се доближи и до възрастните двойки, които обсъждаха политиката с Изабел, докато похапваха прегорели кифли. Избягваше да среща погледа на Оливър, въпреки че той отново бе станал мил и внимателен. Предполагаше, че е преживявал подобни сцени неведнъж в живота си.

Сесил седна до нея с чаша вино в ръка. Само тя пиеше алкохол вместо чай.

— Едно от малкото хубави неща в тази къща — отбеляза. — Покойният ми съпруг и баща му са направили невероятна изба.

— Не ти ли харесва тук? — попита Киара.

— Според теб защо си тръгнах? — отвърна високомерно Сесил. — Ненавиждам тази къща. Като затвор е. — Отпи и се наслади на виното. — Виждам очите ти. Искаш да си господарка тук. Забрави. Това са дарове от Мъртво море. И младостта, и радостта ти ще повехнат тук. Бъди благодарна, че ще избягаш.

— Уморена съм от живота, който водя, Сесил. Искам да се установя.

— Затова ли се караете с Оливър? Нали те предупредих, че той никога няма да се довери на жена?

— Да, предупреди ме.

— Chérie, бракът също е затвор, от най-ужасния вид, и носи най-горчивите плодове от Мъртво море. Попитай сестра си. Казвам ти отново, би трябвало да благодариш на Господ, че Оливър не е мъж, който има желание да се ожени. Това за теб е спасение.

— Но аз не искам нищо друго, само това — заяви тъжно Киара. Беше странно, че се доверява на Сесил, жена, на която няма доверие, но нямаше на кого друг. — На другите хора им е приятно.

— Просто търпят. Оливър поне е любвеобилен. Повечето бракове нямат дори това.

— Сякаш е скрил сърцето си зад стена — оплака се Киара, — а аз не успявам да я пробия.

Сесил изпъшка с досада.

— Имаш други неща, за които да се тревожиш повече — рече раздражено тя. — Не ме ядосвай, дете.

Отиде при другите и Киара остана сама.

За вечеря дойдоха други двама гости, семейство Хилиърд, съседни на Оливър. Съпругата, Алис, бе настанена до Киара на масата. Беше към четирийсет, слаба брюнетка с мило лице, което изглеждаше меланхолично на светлината на свещите. Почти първото, което каза на Киара, беше, че никога не е имала деца.

— Вината, предполагам, е моя — обясни тя, — въпреки че човек си казва: всяко зло за добро. Имам предвид войната. Да имаш синове сега... — Тя замълча и сведе поглед над чинията.

— Аз бих искала да имам деца — прошепна Киара.

Алис вдигна ведро глава.

— Наистина ли? Аз имам кучета, разбира се, червени сетери.

— Сигурно са красиви — отвърна Киара и си помисли, че това е доста глуповата порода.

— Много ме радват. Поне разсейват отегчението. Животът в провинцията понякога е пълен с отегчение. А сега, с идването на зимата... — Алис Хилиърд въздъхна. — Завиждам ви, че живеете в Лондон, дори с бомбардировките.

— Мога да мина и без бомбардировките. Какво ще кажете да си разменим местата за някоя и друга седмица.

— Би било забавно, нали! Само че ще трябва да се разправяте с Майлс, а пък аз... — Тя замълча отново. Изглеждаше объркана и смутена.

В другия край на масата Изабел отново беше център на вниманието. Истина бе, че изглеждаше великолепно, блясъкът на свещите криеше възрастта ѝ. Беше облечена във великолепна вечерна рокля, в контраст с натруфените одежди на останалите жени. Да се

облича по модата беше нейният начин да покаже среден пръст на света. Освен това беше със смарагдовото колие и обеците, които Фелисити ѝ беше дала, когато влезе в манастира. По принцип, мислеше си Киара, Изабел трябва да върне бижутата на Фелисити, след като е излязла от манастира. Но се съмняваше, че по-голямата ѝ сестра ще го стори. А Фелисити бе все още твърде наивна и не се занимаваше с подобни въпроси. Както обикновено, Изабел се изтъкваше.

Правеше го натрапчиво, самоуверено и всички искаха да чуят мнението ѝ по всеки въпрос. Киара забеляза ироничното изражение по лицето на Оливър, но той беше твърде възпитан, за да опонира на Изабел на масата по време на вечеря.

— Сестра ви е много красива — довери Алис Хилиърд. — И много умна. Сигурно много се гордеете с нея.

— Да, така е — отвърна Киара, а пък Алис, изглежда, не забеляза сухотата в гласа ѝ.

— Книгата ѝ беше вълшебна. Не можах да я оставя.

— Войната, разбира се, е ужасна — редеше Изабел със звънък глас. — Това е безкрайно доходоносен бизнес за хората, които са я започнали.

Този път, изглежда, прекали, защото и семейство Гранвил, и семейство Олтрингъм възроптаха. Гласът на лейди Мери се надигна над хора от възмущение:

— ... не знам как е възможно да кажете подобно ужасно нещо, след като германците избиват хората ни и сриват градовете ни до основи.

— Наистина е престъпление — рече спокойно Изабел, без да обръща внимание на реакцията, която предизвика. — Печалбите растат, а съсипията в живота и собствеността е огромна. Винаги е така. Безчувствен главорез удря възрастна дама, за да ѝ отмъкне чантата. Безчувственото правителство убива и краде от милиони.

— Това може и да е истина за нацистите — повиши глас генерал Гранвил, — но проклет да съм, ако важи и за нас!

Изабел сви рамене, вбесяващо спокойна.

— Ами онези, които шият униформите? Ами онези, които правят танковете и бомбардировачите и бойните кораби? Ами останалите, политици и войници, и обществото като цяло? Всички се възползват по

един или друг начин. Всичко това носи на някого пари. Повече работа и повече пари.

— Това ли възнамеряваш да кажеш на бъдещите си гласоподаватели? — попита тихо Оливър. Сега вече неприязънта по лицето му беше очевидна.

— Да, разбира се — отвърна Изабел. — Те знаят, че е истина.

— Долна лъжа е — избумтя генералът. — А работническата класа няма да повярва и на една дума. Те са твърде честни.

— За съжаление ще повярват — рече Оливър още по-тихо и погледна очаквателно Изабел.

— Но това са отровни глупости — възмути се лейди Мери.

— Ще има много мощен отзвук — отговори Оливър. — Консерваторите почти нямат надежда срещу подобни аргументи.

— Няма никаква надежда — сръза го Изабел. — Много е просто. Всичко е въпрос на капитал и работна ръка. Клането на работници помага на капиталистите да забогатяват. В рамките на едно поколение преживяхме две световни войни. Работниците никога няма да гласуват отново за консерваторите. — Тя отпи вино. — Чудесно бургундско.

— „Нюи-Сен-Жорж“, premier grand cru — уточни Сесил. — Поздравявам те, че го оцени.

— Човек трябва да е пълен невежа, за да не го оцени. Истинска амброзия.

Сесил ѝ отправи копринена усмивка.

— Амброзия от боговете, така е.

Сър Джеймс не се интересуваше от виното.

— Никога не съм чувал подобни глупости — изсумтя той и погледна лошо останалите. — Ами патриотизмът? Ами лоялността?

— Това са концепции, скъпи ми сър Джеймс, които трябва да бъдат преформулирани — усмихна се мило Изабел. — Ако има нещо, на което войната е научила работещите хора, то е, че патриотизмът ги убива и те трябва да са лоялни единствено към себе си.

— Много тъжно — зашепна лейди Мери. — Аз мислех, че войната ни е научила на други неща. Да преодолеем класовото разделение, да сложим край на лакомията и прахосничеството, да работим съвместно.

— Това са точно идеите, които сестра ми се опитва да ограничи, за да не попадат във вестниците — усмихна се Изабел на присъстващите. — Нали така, Киара? Очарователно, но наивно.

Имаше още възмущение, но чарът и красотата на Изабел бяха такива, че пет минути по-късно тя отново вадеше душите им с памук, както се бе изразила Брайъни. Единствено Оливър остана спокоен, докато наблюдаваше внимателно Изабел. Киара си спомни вица му от „Риц“, че ще премести досието ѝ в лявата секция. Нали не приемаше сериозно глупостите ѝ? Нямахше да е приятно Оливър и Изабел да са врагове. Тя обаче се страхуваше, че това е неизбежно.

Добре че театралниченето на Изабел не позволи вниманието да се насочи към нея, но това бе поредният нещастен момент за Киара. Прекара вечерта почти без да каже нищо, никой не ѝ обръщаше внимание освен Алис Хилиърд, която беше доволна, че има пред кого да говори за сетерите си.

В полунощ гостите се качиха да спят с чаши горещи напитки, които всеки бе избрал според вкуса си. Киара каза лека нощ на Оливър с безразличие и се качи в стаята си. Съблече се и се приготви да си ляга. Камината ѝ беше запалена и в стаята се носеше лек аромат на изгоряло дърво. Беше забравила колко е тихо в провинцията. Веднъж излая лисица, но иначе нощта беше тиха като гроб. Тя си легна и се запита дали Оливър ще дойде при нея, както беше обещал, когато пристигнаха. Подозираше, че няма. Като цяло денят беше ужасен.

Докосването му я събуди. Тя бе заспала дълбоко и се превъртя сънено. Бяха минали часове.

— Оливър? Къде беше? Колко е часът?

— Шшшт. — Той се пхна в леглото до нея и я целуна, а ръката му се плъзна между краката ѝ.

— Недей — възмути се тя. — Искам да спя.

Той се опита да я убеди друго, но тя беше сърдита и не му позволи. Лежеше сковано и изтърпя, вместо да се наслади на вниманието му със затворени очи. За пръв път, откакто станаха любовници, тя бе напълно студена към него, докато се любиха. Нямахше единение на душите, само серия от усещания, някои приятни, други не.

Когато приключиха, остана да лежи в ръцете му, както винаги, и усети как по бузите ѝ се стичат сълзи. Оливър, изглежда, не забеляза.

Двамата не разговаряха. Тя се унесе отново и когато се събуди, докато сивата утринна светлина се опитваше да се промъкне вътре, разбра, че е сама.

Завърза халата си и тръгна по тихия коридор към стаята на Изабел. Почука, но отговор не последва, затова влезе. Изабел спеше дълбоко сред смачкани чаршафи и пръснати възглавници, едната ѝ бяла ръка висеше от леглото.

— Искаш ли да дойдеш на закуска с мен? — попита тихо Киара и докосна рошовата коса на сестра си.

— Махай се — изръмжа тя. Беше в ужасно настроение. Киара слезе да закусва сама.

Беше мъглив, мрачен ден. В къщата цареше типичната за неделно утро тишина. Стаята за закуска с тежките завеси беше сумрачна. С изключение на Изабел, всички гости се бяха събрали на препечени филийки с мармалад, преди да отидат на църква. Любенето снощи не беше сдобряване и когато видя Оливър на масата, Киара се държа студено с него.

— Ти, разбира се, няма нужда да идваш на църква — увери я той, докато ѝ наливаше чай.

— Нямам нищо против. Едва ли ще избухна в пламъци.

— Къде е Изабел?

— Още спи.

— Нищо чудно — промърмори някой.

Отидоха с няколко автомобила, братята Олtringъм в тяхната двуместна спортна кола, а Оливър най-отзад с ягуара си, Сесил до него, а Киара на задната седалка.

Тя не беше от хората, които се цупят и предават на настроения. Докато вървеше по пътеката покрай покритите с лишеи надгробни камъни, стисна ръката на Оливър.

— Извинявай, че направих сцена вчера. Прав си, не беше честно да ти стоварвам това на главата. Извини ме.

Той погали ръката ѝ.

— Благодаря ти.

Розите все още цъфтяха в розово и бяло в двора на църквата, въпреки че есенната мъгла бе обгърнала дърветата. Църквата беше построена от котсуолдски камък, навремето със златист отънък, сега посивял с времето. Киара седна до Оливър на семейните места. Не

участваше в службата, но поемаше атмосферата на църквата, ярките витражи, избелелите знамена от други войни, високия неф и отекващите гласове на паството.

Оливър отговаряше с висок, ясен глас. Чувства се съвсем като у дома си, помисли си Киара, защото има дълбоки корени. Погледна Сесил, която също като нея седеше мълчаливо, свела поглед. Нищо чудно, че мразеше този живот и бе избягала веднага щом бе могла. Тя беше чужда тук и изпитваше единствено отегчение и самота. Това, че Оливър бе расъл без майчина ласка, бе оставило отпечатък върху него. Смъртта на съпругата му беше оставила печат, заради който той не искаше дори да помисли за втори брак. Не беше имал добри примери, на чиято база да изгради живота си. Като цяло беше истинска трагедия.

Викарият изнесе проповед, дълга почти час, която бе съсредоточена около личния му план да сложи край на британската военна слабост. Влезе в големи детайли и Киара усети, че очите ѝ се затварят, но Оливър слушаше внимателно, също като велик генерал.

На връщане пътуваха бавно през свят, погълнат от мъгла. Крави и свраки се подаваха от мъглата като примитивни чудовища, после изчезваха бързо зад автомобилите.

Когато се върнаха в къщата, Изабел най-сетне беше станала и закусваше на спокойствие, разтворила неделните вестници, облечена в халат. Той беше завързан хлабаво и разкриваше сметановобяло деколте. Жените замърмориха възмутено, че не се е облякла, но Киара забеляза, че мъжете не откъсват погледи, включително момчетата на семейство Олtringъм, които побързаха да се настанят до нея.

Военновременна закуска бе подредена на масата. Докато Киара си вземаше печени на грил гъби и студен бекас, започна спор какво да правят до обяд. Всички си тръгваха следобед. Времето беше все още лошо и по-възрастните двойки решиха да останат вътре, докато помладите негодуваха.

— Какво ще кажете да отидем до Уайт Хорс Хил? — предложи Саймън. — Само на четирийсет и осем километра е.

— В тази мъгла? — нацупи се баща му. — Нищо не се вижда. Освен това сте ходили поне сто пъти.

— Мъглата може да се вдигне — намеси се Киара. Мисълта да остане в мрачната къща цял ден ѝ се стори противна. — Не съм ходила от години. С удоволствие ще отида.

Изабел се протегна мързеливо и разкри още от щедрите си извивки пред нетърпеливите мъжки погледи.

— Без мен. Да обикалям по хълмовете в мъглата изгуби очарованието си преди години. Връщам се в леглото.

— Моля да ме извините — усмихна се Оливър, — макар и не поради същата причина. Имам доста задачи, с които трябва да се заема.

След като обсъдиха възможностите, Киара, Брайъни и момчетата решиха да отидат с внушителното „Бентли“ на семейство Олтрингъм. Обядът щеше да почака, за да имат време да се върнат, а те обещаха да се приберат до три.

Кортфийлд Парк се намираше на една от най-високите точки в провинцията и докато пътуваха към долината, мъглата изтъня. Киара седеше на предната седалка до Саймън, а Брайъни и Ейдриън се кискаха на задната на някаква глупава шега.

— Все още ли си ми сърдита? — попита Саймън, докато бършеше изпотеното стъкло с кърпичката си.

— Вече не. Приличам ли на сърдита?

— От вчера лицето ти е като буреносен облак.

— Не си виновен ти.

— Радвам се. Сестра ти е голяма веселячка.

— Щом казваш.

— Казвам. Възхищавам ѝ се. Не дава пет пари за нищо. Харесвам такива хора.

— Чувстваш я близка, така ли? — попита сухо тя.

— Точно така. Тя не приема живота сериозно. Това е страхотен подход.

— Може ли да не говорим за нея? — попита подразнено Киара.

— Добре, но тогава ще говорим за теб.

— Благодаря ти, но по-добре не.

Той я погледна развеселено.

— Последния път, когато попитах, ти ме сдъвка, но ще рискувам отново. Как се запозна с Оливър?

— Случайно — отвърна тя. — Оказа се, че той познава добре баща ми...

— И от дума на дума...

— И от дума на дума — съгласи се тя. — Защо си толкова любопитен?

— А, познавам Оливър от дете.

— И?

— Просто съм любопитен.

— Това е характерно за студентите по медицина. Очевидно си готов да ме засипеш с добри съвети, Саймън. Съветвам те да си кратък.

— Добре — примири се той. — Ще бъда кратък. Ти си млада, а той стар.

— Медицинското ти образование очевидно не е отишло напразно — подхвърли иронично тя. — Благодаря ти за диагнозата.

— Би трябвало да си с човек на твоята възраст — продължи той.

— Това вече не е кратко.

— Би трябвало да си с човек, на когото можеш да разчиташ.

— Не мога ли да разчитам на Оливър? — попита тя. — Не си много лоялен към стария приятел на семейството.

— Познавам го много добре — отвърна Саймън. — Той е страхотен човек, но не е домошар.

Киара се изсмя.

— А ти домошар ли си?

— Не се предлагам да заема мястото му.

— Тогава защо ми го казваш?

Той сви рамене.

— Имам чувството, че двамата се карахте. Просто искам да ти кажа, че това не е просто така. Колкото повече чакаш, толкова по-трудно ще стане.

Тя не отговори. Минаха през малкото селце Ъфингтън и продължиха по виещия се път към Уайт Хорс Хил. Тук мъглата беше гъста и шансът да видят коня от пътя беше минимален.

— Дано успеем да открием онази проклетия — измърмори Саймън, свали прозореца и се взря през мъглата.

— Почти пристигнахме — рече Киара. Като деца със сестрите си обикаляха призрачното място с родителите си, търсеха древни погребални могили и каменни кръгове, скрити сред хълмовете. Какво ли щяха да кажат тези изчезнали хора за сегашната война, питаше се тя, с ужасните машини, които сееха разрушения от небето също както

човек стъпква мравуняк с крак? — Можеш да паркираш тук — посочи тя.

— Не виждам нищо. Сигурна ли си?

— Напълно.

Беше студено и мокро в мъглата. Те се сгушиха в палтата си. Киара върза шала си на главата. По хълма бяха пръснати овце и пасяха трева; от тях се носеха единствените звуци в празния свят. Тръгнаха покрай увисналата бодлива тел, където тракторите не бяха достигнали и магарешките бодили бяха избуяли през лятото. Саймън беше до нея, Брайъни и Ейдриън се забавляваха, като рецитираха „Атаката на леката бригада“ зад тях.

— Ти си тъкмо обратното на сестра си — рече Саймън. — Приемаш всичко твърде сериозно.

— Мислеха ме за вятърничава — призна мрачно тя. — Май войната ме потиска.

— Трябва да натъпчеш тревогите си в старата торба — посъветва я той — и да се усмихваш, само да се усмихваш.

— Това е една от любимите песни на татко — рече тя и се почувства още по-унила.

— „Оръдия отдясно — рецитираха в един глас Брайъни и Ейдриън, — оръдия отляво, оръдия отпред гърмят и дуднат!“

— Аз съм почти лекар — рече Саймън — и ти предписвам малко забавления. Недей да си прекарваш живота с дъртофели. Излизай. Сигурно имаш десетки забавни приятели в Лондон.

— Имах. Или тръгнаха по лош път, или постъпиха в армията. — Истината е, помисли си тя, че през изминалите три години нарочно се отдръпнах от приятелите си, избягах ги, отказвах поканите им, за да мога непрекъснато да съм свободна за Оливър. Те упорстваха известно време, оплакваха се. След това един по един се отказаха. Последен беше горкият Чарли Гроувнър, който сега обикаляше горите на Бирма с Орд Уингейт. Нищо не беше останало от веселата компания, с която се движеше.

— Какво правиш вечер? — любопитства Саймън. — Седиш си вкъщи и чакаш Оливър да се появи ли?

— Нещо такова.

— А през повечето време той не се появява, нали?

Киара сви раздражено рамене.

— Той е важен човек. Не очаквам да монополизирам времето му.

— Едва ли животът ти е много весел. А работата в цензурата е ужасно скучна. Виж, следващия път, когато съм в Лондон, ще ти се обадя. Някой път ще излезем на вечеря, ще отидем на място, където предлагат шампанско от черния пазар, а след това ще разбием някой нощен клуб. Поне бузите ти ще поруменеят.

— Ти май не се отказваш, а?

Той постави ръка на сърцето си.

— Аз съм лекар. Намеренията ми са напълно терапевтични.

— Да, бе, чувам как добротата се плиска във вените ти.

— Ти не си омъжена — продължи той. — Няма да бъде неприлично. Какво лошо има?

— „Дойде от челюстите на смъртта — редяха в хор другите двама, — върна се от портите на ада всичко, което остана от тях, което остана от шестстотин!“

Върхът на хълма беше гол и студен.

— Пристигнахме — рече тихо Киара. Огромната фигура на галопиращ кон, изваян във варовиковите скали, се откри пред тях, валмата мъгла се отдръпнаха и го разкриха. Всички останаха вгледани в него за известно време.

— Трябва да се качиш в балон, за да го видиш добре — отбеляза Брайъни. — Хората от бронзовата епоха имали ли са криле?

— Един господ знае — отвърна Киара. — Може пък да са били много високи.

— Е, дойдохме, видяхме и замръзнахме — натърти Брайъни. — Умирам от глад. Да се връщаме да обядваме. — Двамата с Ейдриън тръгнаха надолу по хълма и продължиха да рецитират Тенисън. Киара и Саймън не бързаха, останаха да гледат варовика през мъглата.

— Не искам да бъдеш наранена — рече Саймън.

— Много си загрижен за добруването ми — отвърна разсеяно тя.

— Струва ми се, че ти го дължа.

— Защо?

— Първо, защото сме на една възраст. Те са друго поколение. Много обичат да разправят колко велики са били, но повечето са напълно откачени. Това е в резултат на миналата война. Ние сигурно ще станем същите, след като войната приключи с нас. Второ, аз съм приятел на семейството, ако може да се каже, че Оливър е част от

семейството. Познавал съм предшественичките ти и знам какво се е случило с тях.

— Много ли са били? — попита небрежно тя.

— Доста.

Киара си припомни позабравена вечер в „Булестен“.

— Имало ли е сред тях някоя си Моника Лангфорд?

— Да, точно преди теб.

— Ясно.

— Не беше никак весело. Тя беше омъжена.

— А ти познаваше ли съпругата на Оливър?

— Бях момче, когато тя почина, но я помня добре. Прекрасна жена.

— Май нито една от тях не може да се мери с нея — рече унило тя.

— Не това е проблемът — отвърна Саймън. — Хората говорят така, сякаш е била голямата му любов. Истината е, че той не ѝ беше добър съпруг.

— В какъв смисъл?

В последвалото мълчание чува Ейдриън и Брайъни да ги викат от колата.

— Ей, вие двамата, няма ли да побързате! Замръзнахме!

— Да вървим — настоя Киара, тъй като искаше да се махне от това място и да прекрати разговора.

Обърнаха се и поеха в мъглата.

[1] Напротив (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Между нас (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Санкюлоти (фр.). — Б.пр. ↑

[4] Живей за мига (лат.). — Б.пр. ↑

В понеделник се върна на работа и откри бюрото си отрупано с материали за одобрение. Войната бе достигнала критична точка и британските журналисти пишеха като луди. Първите страници на вестниците бяха почернели от мастило. Очевидно несломимото германско нашествие в Русия най-сетне бе забавило ход. Хората говореха, че идвал ред на генерал Зима, че настъпващата руска зима щяла да смаже армиите на Хитлер също както бе смазала армиите на Наполеон преди сто и трийсет години. При Гуадалканал в Пасифика американският флот бе нанесъл тежко поражение на японците. Но изглежда всяка победа бе съпътствана от допълнителна опасност. Германската мощ заплашваше от всички страни.

В Северна Африка около Ел Аламейн се водеше ожесточена битка. Огромен брой съюзнически танкове и войски бяха заобиколени от великолепно насочваните части на Ромел. Ако ги разбиеха или заловяха, пътят на германците към Александрия, а след това и към Кайро щеше да е открит. А Фелисити заминаваше за Кайро.

Затова пък в работата на Киара за цензурата често пъти нямаше нищо вдъхновяващо. Тя бе длъжна да чете всичко, което ѝ се дава, при това в най-големи подробности, и често ѝ беше трудно да прецени потенциалното въздействие върху хората. Беше ѝ трудно да определи какво точно ще предизвика отчаяние и паника, затова материалът трябваше да бъде пренаписан и да се прецени отново кое е безопасно за читателите.

Обвинението на журналисти и редактори, че не е по-добра от Гьобелс, я обиждаше. Да не позволи на истината да излезе наяве не бе приятно занимание. Налагаше се да си припомня, че е част от войната, че също както убийството на хора не е приятно задължение, ала нужно в името на победата, така и нейната работа е задължение в името на доброто.

Воят на сирените, които оповестиха въздушно нападение, накара всички да слязат в мазето по средата на следобеда, но самото нападение бе очевидно кратко или пък бе подаден сигнал за фалшива тревога, защото половин час по-късно зазвуча сигналът за отбой.

Тя остави работата си обзета от облекчение. Офисът ѝ се намираше в монолитната сграда на сената в Блумсбъри, нов квартал, който се извисяваше над Британския музей. Беше пиков час и прецени, че е най-добре да измине пеша трите километра до Тисбъри Меншънс,

вместо да се блъска в препълнените автобуси. Така мислите ѝ щяха да се прочистят. Вечерта беше студена и ясна и Киара вървеше с бърза крачка по многолюдните тротоари.

Уикендът в Оксфордшър беше ужасно преживяване. Много неща се връщаха в спомените ѝ: и прекрасният портрет на Маргарет Кортфийлд над камината, нещата, които Сесил каза, начинът, по който Оливър слушаше внимателно скучната проповед на викария. Уикендът в Кортфийлд Парк, ако не друго, поне я накара да вникне по-добре в характера на Оливър и как е бил оформен.

Отначало думите на Саймън я потиснаха, но сега вече му се ядоса. Беше посветила три години от живота си на Оливър. Защо да се отказва точно сега? Единствено защото Саймън Олтрингъм, който искаше да я бутне в леглото си, ѝ беше казал така ли? Това беше наистина нелепо. Какво знаеше той за връзката им? Важното бе да разбере Оливър и да се отнесе със съпричастие към нуждите му.

Той винаги ѝ казваше, че за брак не може и дума да става. Определено бягаше от обвързване. Със сигурност не искаше да изпита отново болката, която бе преживял на младини. Това бе разбираемо. Тя обаче можеше да промени всичко. Беше ѝ казал, че ако се влюби, ще се обвърже. Е, Киара не беше като другите. Беше млада, неомъжена, пълна с енергия. Младостта и невинността ѝ бяха точно това, от което той се нуждаеше. Нито една от другите не можеше да му предложи това. Нито една от другите не беше в състояние да го излекува като нея.

Той най-много се нуждаеше от любов. А тя можеше да му даде много любов. Щеше да му я дава всеки ден, без ограничение, без да се замисля.

Оливър вече я обичаше истински, беше сигурна в това. Беше ѝ показал по много начини. Беше отворил сърцето си за нея. След ужасите на войната, които бе преживял, щеше да се върне при нея, не при друга. В продължение на три години тя беше неговата любима. Щеше да е различна, много различна. Двамата се обичаха и нищо друго нямаше значение. Не трябваше да се отдръпва, а да прояви кураж. Двамата бяха отдадени един на друг и тя трябваше да го накара да разбере този факт.

Когато пресече Шафтсбъри Авеню, чу воя на пожарни и видя познатите черни облаци от горящи сгради да се носят над парка на

половин километър напред. Значи е имало въздушно нападение. Сърцето ѝ се сви. Надяваше се бомбите да не са паднали твърде близо до апартамента ѝ. Забърза.

Докато стигне Мейфеър, вече знаеше, че са паднали в опасна близост. Една беше паднала в Хайд Парк и бе подпалила клоните на стотици дървета, беше ги оголила напълно. Киара затича, сърцето ѝ блъскаше, всичко започна да се размазва пред погледа ѝ. Димът се носеше към нея, лютеше на очите ѝ. Не беше възможно. Просто не беше възможно. В продължение на три години я беше защитавала някаква магия. Не бе възможно действието на магията да е спряло точно сега.

Тълпи хора, някои дошли, за да помагат, други, за да гледат, блокираха улицата ѝ. Втурна се през множеството, а сърцето ѝ продължаваше да блъска. Онова, което видя, беше потресаващо. Половината от малката улица я нямаше. Беше превърната в руини. Два пожарни автомобила изливаха вода върху купища тухли и тлеещи греди, които навремето са били част от църквата на ъгъла. Пожарникарите помагаха на обърканите оцелели, увити в одеяла, да излязат от дима и пушека. Един носеше дете, чието тяло бе съвсем отпуснато.

Нищо не беше останало от Тисбъри Меншънс. Дори нямаше много отломки, само зейнала дупка, откъдето се виждаше съседната улица. Елегантната викторианска сграда бе изчезнала, сякаш бе направена от хартия. Обзета от чувство на нереалност, Киара се затътри през развалините към мястото, което до днес беше нейният дом.

— Не бива да ходите там, госпожице. — Пожарникар с почерняло лице стисна ръката ѝ и я спря. — Може да има неексплодирани бомби.

— Аз живея тук — посочи обзетата от недоумение Киара. — В Тисбъри Меншънс.

— Много ми е мъчно — рече той. — Пряко попадение. Живееше ли някой с вас? Възможно ли е някой да си е бил у дома? Деца, роднини?

Тя поклати глава.

— Никой.

— Добре. Нищо не е останало. Бил е само един бомбардировач. Не е имало никакво предупреждение. Дошъл е по Темза. Вероятно се е бил насочил на север, отделил се е от останалите и е решил да пусне товара си и да се маха. Лош късмет.

— Какво ще правя? — попита Киара като дете. — Всичко, което имах, беше там. Целият ми живот.

— Сигурна ли сте, че не е имало никого у вас?

— Сигурна съм.

Той свали каската и избърса потното си чело.

— Така, сега ще трябва да започнете отначало. Вещите са нищо. Хората са важни. — Той я разтърси нежно, когато забеляза, че е в шок. — Госпожице, елате на себе си! Трябва да отидете при доброволците — посочи. — Те ще ви направят чаша чай и ще ви настанят, а след това ще се погрижат за всичко, от което имате нужда. Имате ли къде да отидете довечера?

— При сестра си.

— Добре, изпийте чаша чай, след това отидете при нея. Нали?

Тя кимна. Не бе възможно да е истина. Беше сън, от който скоро щеше да се събуди и да открие, че всичко отново е наред. В момента обаче можа единствено да заговори като дете.

— Добре. Много благодаря.

— Върни се утре, миличка. Можеш да си потърсиш нещата, но едва ли е останало много. — Пожарникарят забърза нанякъде да си върши работата.

Тя пое по улицата. Вдигна поглед към безполезните преградни балони, които не бяха успели да спасят дома ѝ. Вече не беше заможна жена. Дотук с апартамента ѝ, с парите, с вещите, с картините, в които беше инвестирала. На Изабел щеше да ѝ се наложи да я приюти. Трябваше да започне от нищо. Вече не притежаваше нито една мебел, нито един килим, нито дори една дреха. Замисли се за саксиите на прозореца си. За снимките на родителите си. За всичките си неща. И тенджери, и чинии, и спално бельо, и картини, и часовници, и книги, и дрехи, и сребърните свещници...

Хрумна ѝ ужасна мисъл, толкова ужасна, че се закова на място. Оливър. Той имаше ключ за апартамента. Понякога идваше да я види тъкмо в този час. Ами ако бе отишъл точно днес? Ами ако е бил в апартамента, когато бомбите са паднали?

Пожарникарите все още работеха сред разрушенията и нямаше да я допуснат на улицата.

Тялото ѝ сякаш се превърна във вода. На Албиън Стрийт имаше телефонна кабина. Все още работеше, но пред нея имаше огромна опашка, включително някои от съседите ѝ от улицата. Всички имаха нужда от телефон. Сред тях забеляза Алф, възрастния портиер от Тисбъри Меншънс. Стисна го за ръката.

— Алф! Идвал ли е господин Кортфийлд у нас тази вечер?

— Не съм го виждал — отвърна незаинтересувано той. Очевидно беше в шок, с отпуснато лице и подпухнали очи. — Излязох да взема едни писма, а след това спрях за цигари в „Райли“. Бях в магазина, когато бомбата падна. Ако не бяха писмата, да съм погребан.

— Сигурен ли си, че не си го видял? — настоя тя.

— Може да е дошъл, докато ме нямаше. Отсъствах половин час.

— По дяволите — рече тя през зъби.

— Най-сетне ни поразиха — рече той. — Гадове мръсни.

Беше тъмно и фаровете на няколко автомобила пълзяха през мрака. Най-сетне дойде нейният ред да се обади по телефона. Набра офиса на Оливър с разтреперани пръсти.

— Господин Кортфийлд излезе от офиса в четири — уведоми я секретарката. — Не, не съм се чувала с него оттогава.

Киара затвори, дробовете ѝ сякаш се изпразниха и тя остана неподвижна, докато хората отвън се развикаха и започнаха да чукат по вратата. Тя излезе от будката и се опита да организира мислите си. Апартаментът на Изабел беше в Де Вер Гардънс, от другата страна на парка. Оттам щеше да позвъни.

Мина през парка, като се опитваше да блокира ужасните образи, които изплуваха в ума ѝ. Оливър бе прекарал години наред зад вражеската линия, под носа на врага. Не бе възможно да го убият по този начин, на стотици километри, съвсем случайно. Невъзможно бе любовта им да се превърне в причина за смъртта му, докато я е чакал. Въпреки това тя затича.

Дърветата изникваха от мрака. Паркът беше празен, напоследък тук се въртяха престъпници, но това беше най-прекият път към Кензингтън. Тя дишаше тежко и в дробовете ѝ влизаше леден въздух. Стигна на Кензингтън Хай Стрийт и се отправи към дома на Изабел.

Щеше да разбере къде се намира Оливър. Той сигурно беше в безопасност. Нямахте друга възможност.

Сградата на Изабел беше огромна, в неокласически стил с мраморна колонада. Киара натисна звънеца и вратата се отвори почти веднага. Апартаментът беше на четвъртия етаж. Тя влезе в асансьора, клетка в позлата и махагон, която се заизкачва бавно и с достойнство. Нямахте значение, както каза пожарникарят с кокни акцент. Ако Оливър беше добре, нищо друго на света нямаште значение. Тя бе готова да размени всичко за него.

Почука на вратата на Изабел. Тя отвори топло усмихната, облечена в прекрасен черен пенъоар, въпреки че беше ранна вечер. Усмивката ѝ угасна, когато видя Киара.

— Какво търсиш тук? — попита остро.

— Бомбардираха дома ми — рече Киара. Разпери ръце. — Всичко, което притежавам, са дрехите на гърба ми.

— О, Киара. По дяволите. Ранена ли си?

— Не. Бях на работа. Но трябва да намеря Оливър.

— Какво имаш предвид? — попита Изабел.

— Може да е бил в апартамента. Понякога влиза и ме чака. Трябва да използвам телефона ти. Трябва да го намеря.

Изабел поклати енергично глава.

— Не можеш да останеш тук.

— Защо да не мога?

— Очаквам някого. Трябва да си вървиш, Киара.

— Не е смешно. — Киара я погледна недоумяващо. — Нима не разбираш? Тисбъри Меншънс е срутена. Няма нищо. Само дупка в земята. Оливър може да е бил там!

— Не е бил там.

— Ти откъде знаеш?

Киара пристъпи напред, но Изабел я отблъсна с мрачно изражение.

— Върви си. Върни се след час. Тогава всичко ще бъде наред.

— Какво ти става? — попита Киара. — Не ме ли чуваш?

— Чувам те — отвърна нетърпеливо Изабел, — но май ти не ме чуваш. Моля те, Киара...

Прекъсна я появата на висока фигура. Беше Оливър. Киара се хвърли към него с ридание и го прегърна.

— О, Оливър, слава богу! — Сълзите ѝ рукнаха. — Мислех, че си мъртъв! — Тя се притисна към широките му гърди. Оливър не я прегърна. Стоеше неподвижно, без да откликва. Киара отстъпи крачка назад и вдигна очи към лицето му. — Какво има, Оливър? — Той не гледаше нея, а Изабел. Беше напрегнат.

Киара се огледа. Бавно и болезнено започна да забелязва подробностите, които бе пропуснала. Бутилка шампанско в купа с лед, две чаши една до друга, оставени на сребърен поднос. Светлината в апартамента бе приглушена, Изабел беше в черен пеньоар, под който прозираше цялото ѝ голо тяло. Ами мълчанието и израженията им!

Тя се олюля, сякаш бе простреляна в сърцето. Чу смеха си.

— Не е каквото изглежда, нали?

— За съжаление е точно това — отвърна тихо Оливър.

Тя се олюля отново.

— Ясно. Каква глупачка съм. А пък си мислех, че вие двамата се мразите.

— Трябваше да разбереш — рече Изабел. — Щяхме да ти кажем. Съжалявам, че се случи днес. — Тя затегна колана на пеньоара. — Ударили са Тисбъри Меншънс — обърна се тя към Оливър. — Изгубила е всичко.

— Много ми е мъчно, че е станало така, Киара — отвърна мрачно Оливър. — Ние, разбира се, ще направим всичко по силите си, за да помогнем.

— Страхувах се, че може да си бил в апартамента ми. Виждам, че не е трябвало да се тревожа. — Киара се опита да овладее треперенето си. — Сигурна съм, че говоря като в някоя пиеса, но бихте ли ми казали откога продължава това? — Нито един от двамата не отговори. Тя кимна, решена да се овладее поне докато не излезе. Важното бе да не рухне пред тях. Беше се случило нещо ужасно, а тя не можеше да направи нищо. — Не исках да ви прекъсвам вечерта. Лека нощ.

Повикаха я, докато тя бързаше надолу по стълбите, но нито един от тях не я последва. Тя се препъна няколко пъти, коленете ѝ омекнаха. Килимът по стълбите беше наситено син, но стълбите отдолу бяха от мрамор с жълти нишки. Зле подбрана цвятова комбинация, помисли си Киара, много зле.

Излезе в студената, тъмна нощ.

Валеше непрекъснато през последните две седмици. Светът сякаш се опитваше да удави Киара. Дори забързаните тълпи бяха с празни, преbledнели лица като удавници. Това беше мисъл, която вещаеше само лоши неща. „Албиън“ се извисяваше над кея, черно-белите му страни бяха набраздени от ивици ръжда. Редици лица надничаха през люковете, някои без следа от любопитство, други се смееха или плачеха или размахваха кърпички.

Киара носеше паспорта на Фелисити и документите ѝ, за да не се изгубят. Самата Фелисити трепереше и от мъка, и от вълнение. Офицерът от имиграционната служба беше нетърпелив.

— Коя от вас ще плава? — попита раздражено той.

— Тя — посочи Киара Фелисити. — Но аз искам да се кача с нея, за да се уверя, че се е настанила. Сестри сме.

— Разполагате само с половин час — предупреди той. — Подпечата документите на Фелисити, даде на Киара пропуск и им махна да минават. Пренесоха двата тежки куфара на Фелисити и се смесиха с навалищата на палубата. Внасяха денкове, от комина на „Албиън“ изригваше дим. Палубата трепереше под краката им.

Домакинът записа Фелисити на борда и ги насочи към каютите. „Албиън“ беше служил дълго като пощенски кораб в Източна Африка, а сега бе превърнат в съд за военния персонал. Повечето пътници бяха в униформи. Миришеше на дизел и застояла морска вода. Киара пое решително надолу и последва буквите и цифрите. Фелисити бе като замаяна сред шума и тълпата. Оказа се, че ще дели миниатюрната каюта с още три млади жени, които разопаковаха багажа си. Нито една от тях не изглеждаше щастлива, а едната, Сидни, не спираше да плаче. Запознаха се. Другите две се казваха Дора-Ан и Дженифър. Всички пътуваха за Кайро и вече се бяха скарали заради горните койки, които изглеждаха по-прилични. Киара вдигна куфарите на Фелисити на една от долните. Беше точно срещу люк, който отвори, и влажният студен въздух нахлу в каютата, която бе задушна от мириса на парфюм и сълзи.

— Долу ще ти бъде по-добре — увери тя Фелисити тихо, докато Сидни хлипаше шумно. — Много по-хладно е, когато стане горещо, а и няма да те е страх, че може да паднеш, ако има вълнение.

— Ще вадя багажа по-късно — реши Фелисити. — Да се качим на палубата и да прекараме последните минути заедно.

— Добре.

Качиха се отново горе. Валеше ситен дъждец, но това не спираше пътниците да стоят край перилата и да махат на стотиците на кея. Млада жена пищеше.

— Мамо! Тате!

Семейството ѝ беше на кея. Никой тук нямаше представа кога или къде ще види близките си. Пътуването беше дълго, тъй като средиземноморският маршрут минаваше през вражески води. Затова „Албиън“ щеше да заобиколи Африка, после през Червено море до Аден. Когато Киара се замисли над опасностите, които грозяха ръждясалия кораб, сърцето ѝ се сви — подводници, Луфтвафе, бури и плитчини, скали. Всяка от тях можеше да ѝ отнеме Фелисити, а Фелисити беше единствената ѝ останала сестра.

— Ти ще се справиш ли? — попита Фелисити и преплете пръсти с Киара.

— Тъкмо се канех да ти задам същия въпрос — отвърна с тъжна усмивка тя.

— Аз се махам от всичко това — отвърна разумно Фелисити. — Ти трябва да останеш тук и да се изправиш пред проблемите.

Киара помълча, замислена над всичко, с което трябваше да се пребори.

— Ще се справя — заяви най-сетне тя.

— Да. Но да знаеш, че ми е много мъчно, миличка.

— Вината си е моя.

— Как е възможно да е твоя?

— Аз вдигах скандали. Особено през онзи ужасен уикенд в Кортфийлд Парк. Аз тласнах Оливър в ръцете на Изабел.

— Глупости — отвърна Фелисити. — Не се обвинявай за противното им поведение. То е непростимо. Никога повече няма да проговоря на Изабел!

— Не искам да го правиш.

— Никога — натърти Фелисити. — Нито пък ти. — Киара не искаше да мисли по този въпрос сега, но Фелисити продължи. — Тази проклетница Изабел! Не може да понесе някоя от нас да е щастлива! Съсипва всичко, което имаме. С мен направи същото.

— Всичко приключи. Аз съм добре. „Този живот е сън, празно шоу — цитира Киара думите от кърпата в детската им стая за игра.

Фелисити се присъедини и двете продължиха заедно: — но в светлия свят, към който съм се устремила, има искрена радост; кога ли ще се събудя и ще бъда там?“

— Ако бях мъж, никога не бих избрала друга пред теб — увери я Фелисити. — Оливър сигурно е полудял.

Киара нямаше желание да говори по този въпрос.

— Дано съквартирантките ти да са забавни. Предстои ви дълго пътуване.

— Трябва да се махнеш от Лондон. Може би от Англия. Намери си работа в чужбина като мен.

— Не, благодаря. Ще остана и ще се преборя.

— И с бомбите, и с останалото ли?

— И с бомбите, и с останалото.

На палубата се качи офицер с мегафон и се разкрещя:

— Наземният персонал и онези, които не пътуват, разполагат с пет минути! Пет минути!

За да подчертае думите му, сирената на кораба изсвири пронизително и двете сестри притиснаха ръце към ушите си. На палубата настъпи още по-голям хаос. Старият кораб потръпна като куче, което се буди, и последваха писъците на онези, които все още не бяха слезли.

— Обещай да ми пишеш — провикна се Киара. — Всяка седмица!

— Обещавам!

Прегърнаха се силно. Слънцето се показа за малко иззад облаците, ниско, мътно, освети коремите на преградните балони, увиснали над доковете. Отпътуването и пристигането в днешни дни ставаше бързо, защото във всеки момент имаше опасност от въздушно нападение. Фелисити беше слаба, крехка в ръцете на Киара, почти като момиченце. За пръв път тя разбра, че има опасност да изгуби сестрата, която обичаше много, че няма да може да я прегърне и да я погледне в очите месеци наред, може би дори години. Това беше мрачна перспектива! Почувства се нещастна, самотна, наранена до дъното на душата си.

Неочаквано някой друг се опита да се вмъкне между тях. Киара с ужас забеляза, че е Изабел, пристигнала в последния момент, с

огромна филцова шапка, понесла бутилка уиски с панделка на гърлото, сякаш отива на парти.

— Знам, че не ме искате тук — започна тя, — но не можех да не дойда. Трябваше да ви видя и двете.

— Махай се! — Лицето на Фелисити пламна. Беше разкривила уста и се опитваше да изблъска Изабел, но сестра ѝ устоя. Двете се сборичкаха, също както едно време, когато бяха деца. Киара си спомни как се биеха като малки, разплакани, озлобени. Тогава голямата винаги печелеше. В същия момент Фелисити се размекна и двете се прегърнаха и се заплакаха горчиво. Киара усети болка в сърцето, сякаш бе пронизано от тръни — ярост, отчаяние, нежност.

— Не исках да нараня никого — промълви през сълзи Изабел. — Разбира се, че не исках!

— Да, но го направи — избъбри Фелисити и избърса очи с кърпичка. — Ти съсипа всичко.

— Не съм. Така стана най-добре. Всичко ще бъде наред. Ще видиш.

— Глупости! Ти си чудовище.

— Не съм. Не трябваше да се случва.

— Не трябва, но винаги се случва! Не можеш да понесеш да видиш някоя от нас щастлива. Трябва да ни отнемеш всичко. Мислиш, че ти се полага! Да знаеш, че ще си понесеш наказанието. Погледни какво причини на Киара. Господ ще те накаже. Чакай да видиш.

— Моля те, спести ми дрънканиците си. Просто светът е такъв. — Изабел се обърна към Киара, която не бе промълвила и дума. — Не е истина — повтори тя, сякаш молеше сестра си да ѝ повярва. — Не беше нарочно. Просто се случи! Миличка, трябва да поговориш с мен и Оливър.

Киара поклати глава.

— Довиждане, Фий — рече тихо тя.

— Вземи това. — Изабел тикна уискито в ръцете на Фелисити. Киара забеляза, че е „Лангавулин“, със сигурност от личните запаси на Оливър. Червилото на Изабел беше оставило ярка червена следа по бузата на Фелисити. — Ако не го искаш, размени го за нещо, което искаш.

Хората бяха започнали да слизат.

— Хайде дами — подкани ги домакинът, — вдигаме котва. Или си купете билет, или слизайте.

Натискът на хората ги раздели. Фелисити остана самотна, лицето ѝ обляно в сълзи, докато Киара и Изабел се отдалечаваха. Двете не си проговориха, докато слизаха от кораба. Изабел беше пред Киара, напред в тълпата. На Киара ѝ се прииска да смъкне широкополата шапка на сестра си и да я хвърли в мръсната вода на залива. Едва се въздържа.

Застанаха сред множеството на сушата и присвиха очи под дъжда. Палубата на „Албиън“ беше така отрупана с пасажери, че едва забелязаха Фелисити, която махаше с кърпичка над нечие рамо.

— Надявам се да е добре — рече Изабел. Вече не плачеше. Погледна Киара, докато си оправяше грима. — Докога ще се мотаеш с това строго лице, Киара? Трябва да се сдобриш с нас.

Киара не отговори. Беше си обещала никога да не разговаря с Изабел или Оливър, да се държи настрана от тях. Ако започнеше с обвинения и съжаление, щеше да съсипе малкото спокойствие и достойнство, които ѝ бяха останали.

Беше предупредена. Всички се бяха опитали да я предупредят. Бяха ѝ казали. А тя не искаше да слуша. Как да слуша? Беше толкова влюбена. Единствено детето, което се опари, разбира какво представлява огънят.

Години бе преследвала една мечта. Изабел и Оливър не бяха такива. Те бяха властни натури, свикнали да постигат своето във всичко. Нито един от тях нямаше да признае грешката си. Мислеха си, че са повече от останалите, и до голяма степен беше точно така — бяха по-умни и по-силни. Не им мислеше злото. Изпитваше единствено съжаление към всички, попаднали около тях.

Миналите седмици бяха ужасни. Удавени в сълзи. Едва започваше да се надига от мрака. Киара се замисли за жените в миналото на Оливър, с които се беше сблъсквала, докато бяха заедно. Щеше ли и тя да се превърне в една от тези вманиачени нещастници? Нямаше да си го позволи. Трябваше да е силна. Щеше да събере сили.

Слънцето се скри и докът помръкна. Половината от сградите около тях бяха разрушени от бомби. Оранжевото слънце грееше през зейналите прозорци. Киара вдигна очи към облаците. Германски

самолети можеха да се покажат всеки момент, както много пъти досега, и да започнат да сеят смърт. Небето обаче остана спокойно.

Със серия от оглушителни изсвирвания „Албиън“ потегли. Огромен влекач го изведе по реката към открито море. Киара наблюдаваше как корабът се отдалечава в сумрака. Превърна се в силует. Зад устието на реката бурното море очакваше да отведе Фелисити към неизвестното бъдеще.

Киара усети как нещо се отделя от нея. Не беше сигурна какво е. Нямахше думи, с които да го опише. Част от нея, невинна, доверлива, млада, отплава заедно със сестра ѝ. Знаеше, че тази част никога няма да се върне. Цяла епоха от живота ѝ бе приключила. Започваше нова.

Беше обичала и изгубила. Но не бе изгубила себе си. Все още притежаваше дарованията си, силата си, смелостта. С тях щеше да стигне далече.

„Албиън“ вече не се виждаше. Обърна се и си тръгна.

— Киара! — чу вика на Изабел. — Чакай!

Усети, че плаче, макар да се бе зарекла да не се оставя на сълзите. Избърса очи.

— Киара! — Изабел продължаваше да я вика, но Киара не погледна назад. Вървеше бързо, решително към съдбата си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.